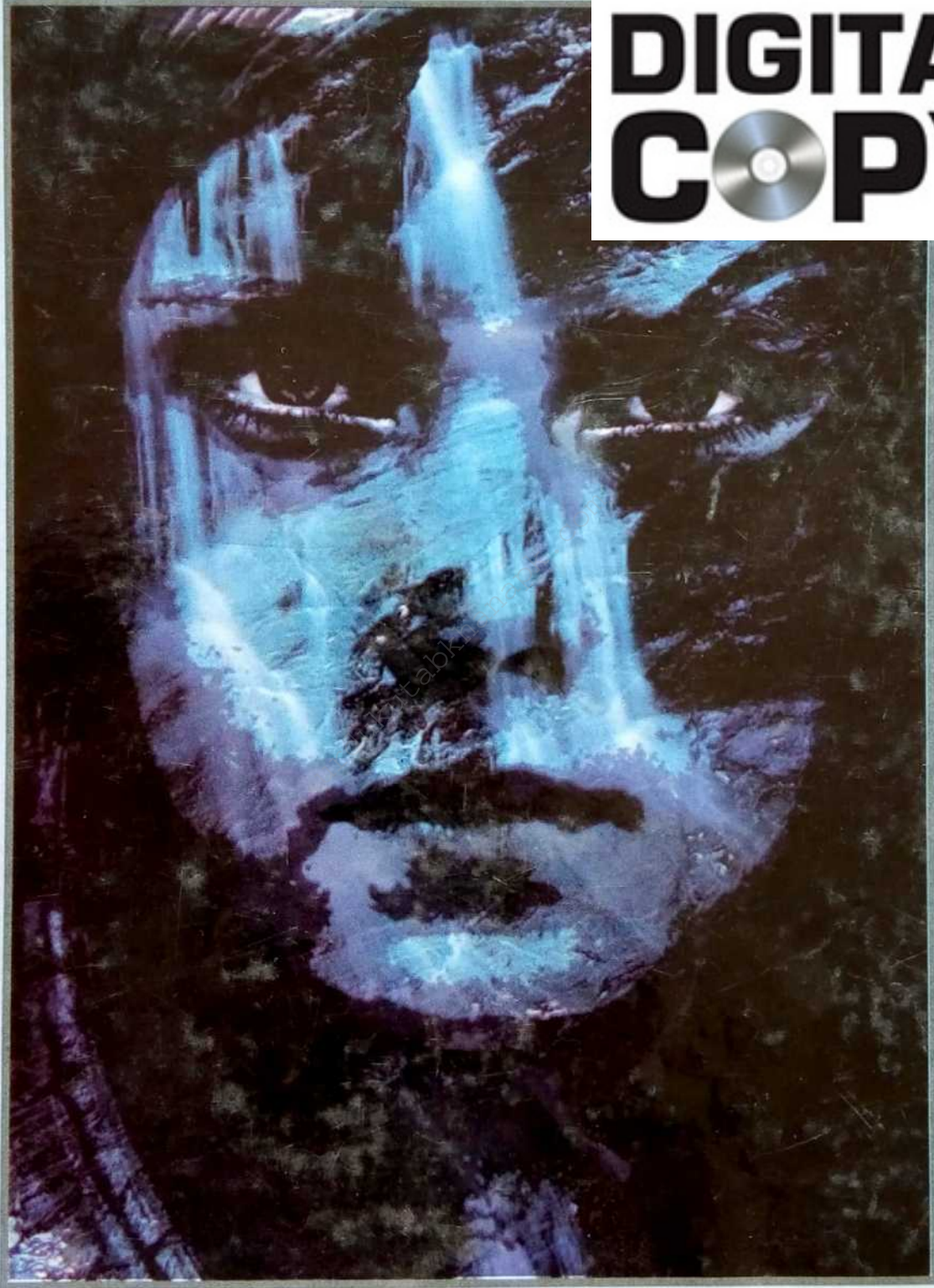

گچین آزمانگ

حکیم بلوچ

R8300/2

گچین

(آزمائے)

عبدالحکیم بلوچ

Digitized By

M. Y. M. B

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

© بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

گچین آزمانک	:	کتابِ نام
عبدالحمیم بلوچ	:	نژ آر
عزیز جمال دینی	:	کمپیوٹر کمپوزر
ہائی ٹیک پرنٹرز	:	چھاپ جاہ
مئی 1970	:	اولی چاپ
2010	:	دومی چاپ
300 کلدار	:	بہا
1000	:	دانگ

ISBN : 978 - 969 - 8557 - 64 - 5

پہیلیں سنگت قاسم بلوچ ء

کہ
ناحق گوئدلاں داتش

لڑ

(ا)	اشیر عبدالقادر شاہوانی	پیشگال	
(ب)	عبدالحکیم	آزما تک عقصہ	

اولی بہر

رد	سر حال	نہشتہ کار	بلوچی بدل	تاکدیم
1	لیب	چینوف	عبداللہ جان جمالدینی	1
2	سنگیں دل	میکسم گورکی	عبدالصمد امیری	7
3	زرع باہوٹ	میکسم گورکی	غوث بخش صابر	14
4	وائے وطن خُسکیں دار	ولیم سرانن	غوث بخش صابر	23
5	اوست	موپاساں	نسیم دشتی	31
6	وشیں حیا لے	موپاساں	نعمت اللہ گچی	35
7	تھکے بندیک	موپاساں	نعمت اللہ گچی	44
8	دیوال	ژاں پال سارتر	عبدالحکیم	53
9	انصاف و تحت	سمرسٹ ماہم	عبدالحکیم	83
10	شاعر	سمرسٹ ماہم	نسیم دشتی	90
11	چاشت	سمرسٹ ماہم	تاج جمالی	94

100	کریم دشتی	ای وی لوکس	ڈیکی عبت	12
106	نسیم دشتی	بہینگ وے	گنوک	13
111	امام بخش بلوچ	میکس برانڈ	انگور و در چک	14
124	قاضی عبدالرحیم صابر	یوسف سباعی	گناہ و سزا	15
130	مراد ساحر	کرشن چندر	زردیرانت	16
144	حمل	اشرف محی الدین	گورکن	17
146	محمد اسحاق	قاضی نذر الاسلام	چوشیں زیلاں	18

دومی بہر

155	شیر محمد مری		گنوک	19
163	ط۔ روجی		بے مرادیں ماسی	20
170	مراد ساحر		گر میں ساہگ	21
174	مراد ساحر		گرند	22
181	شیر محمد مری		جڈو	23
198	نسیم دشتی		ناکو	24
204	کریم دشتی		درور	25
208	نسیم دشتی		سور	26

215	گلزار خان مری	لب	27
217	نعمت اللہ گچھی	اے زندایت	28
223	مم طاہر	شاملو	29
230	قرۃ العین طاہر	بلک سنگین	30
237	نعمت اللہ گچھی	استالے ست	31
243	عبدالغفار گچھی	ڈکال	32
248	ایم بیگ	سروزے مرک	33
253	عبدالرحمن غور	حائل پتھے مرتہ	34
258	نسیم دشتی	بیر	35
264	م۔ طاہر	دشتار	36
270	برکت علی	شمبک مرت	37
277	عزیزہ نجگوری	من پہ او میتاں	38
280	عصمت اللہ خان جمالدینی	ڈتنگ	39
285	صورت خان مری	بندی خانہ عباہوٹ	40
301	نعمت اللہ گچھی	زندات پہ ہزار جنجال	41
304	صورت خان مری	پروش عسوب	42

پیشگال

بلوچی اکیڈمی 1958ء بزاں شہ نیم پیڑی ء بلوچی زبان، لوزانک، دود، وریدگ،
تاریخ ء روایتانی دیرنی ء آہانی رکھ ء پل ء جہد ء تہا گلایش انت، ہنچو پہ بلوچی لوزا،
دود وریدگ، روایت ء نند نیاد ء بارہ بازیں کتاب شنگ کنگ۔

اکیڈمی ء بلوچی زبان ء ادب ء ابید بلوچ قوم ء بلوچستان ء بارو ء تہر تہر سرحالانی
سرء گوں بلوچی ء اردو، انگریزی ء فارسی ء تہا ہم کتاب شنگ کرتگ ہنچو اے علمی ء لہز انکی ء
بلوچانی علمی لوزانکی، تاریخی ء دود وریدگی مڈی ء کہ آسینہ در سینہ شہ یک نسل ء دومی نسل ء بدل
ہوان ء مارا سربوتگ انت ما ایشان ء، یکجا کرتگ انت ء کتابی دروشم ء تالان کرتگ انت۔

بلوچی اکیڈمی شہ وتی اڈ دیگ ء تاں مروچی سے صد ء گیش کتاب شنگ کرتگ کہ
آگیشتر بلوچی لوزانک، دود وریدگ، گیدی قصہ، گرائمر، تاریخ ء زند حال ء سرء تالان انت۔
شہ بلوچی اکیڈمی ء نیمگ ء چھاپ و شنگ بوتگیں کتاب یونیورسٹی، کالجوں ء اسکولاں
ابید فیڈرل ء صوبائی پبلک سروس کمیشن ء چکاسی کورسائی تہا، ہم ہور انت۔ ہمیشا ایسی لوٹ
بازگیش انت۔ ہر دیں کہ اے کتاب ہلاس بوگ ء بے گواہ بوگ انت، ہمیشا ما ایشانی
دوارگ چھاپ ء شنگ ء بست و بند ء کنگا ہاں۔

واجہ عبدالحکیم بلوچ ء نزا آر تگیں آزمانکانی گچین ہم بے گواہیں کتابانی تہا ہوار انت
ہمیشا ہمے لوٹ ء گذرانی خاترا ما اے کتاب ء دوارگ چھاپ ء شنگ کنگا ہاں

اشیر عبدالقادر شاہوانی

جنرل سیکرٹری

کوئٹہ

10 اکتوبر 2009ء

آزماںک ءِ قصہ

بنی آدم ءِ رژن ءِ۔ ہر دور زمانگ ءِ۔ زند ءِ عکس کشیتہ۔ زند ءِ رادور زمانگ ءِ
ادینک ءِ۔ ہما دور ءِ راجی و دودی لیکہاں دیستہ۔ زند ءِ چاگرد ءِ بازیں چنی آنی نیام ءِ۔
نوکنوکیں سیالی ءِ نرکی آران ءِ۔ آرٹ ءِ لوزانک ءِ جہان آباد کرتہ۔

یک و ہدے ات کہ بلکاں وتی سولیں نما سگانی سہڑینگ ءِ واب گجگ ءِ زمستانی
برف گواریں ءِ تیرماہی ماہکاں درنرین شپاں دیہہ ءِ پریانی قصہ جت۔ شاعران وتی
پر بنداں تمن ءِ ٹک ءِ سرچارانی قصہ آورت۔ پہلوان ءِ وتی دمبورگ ءِ سروز ءِ زیملان
شفا رمہر میں مہلنجانی قصہ ءِ سرشچی دیوان صُحب گرت اُنت۔

یونان ءِ کسمانک نویساں چہ وت سازیں خدایانی قصہ آاں آرٹ ءِ دُنیا ءِ را۔ یک
انچیں نمیرانیں جہانے دات کہ آئی خزانگ قرنائی قرن ءِ لٹ ءِ پل ءِ رند ہم ہلگ ءِ نام ءِ
نہ زانت۔ پرامیتوس ءِ آسی ترشکی دُزت۔ بڑگیں بنی آدم ءِ رادات گوں وت مٹیں
خدایاں دغا کرت۔

بلے پوریات گران ءِ کسب ءِ دائم مانیں دولتے دات۔ اسکا نیلس ءِ شہ ہمے قصہ ءِ
نمیرانیں کسمانکے ٹاہنت۔ یونانی شہریانی دل وش گرت ..... بلے دزیتگیں آسی
ترشک ءِ بنی آدمی رژن ءِ برنی کپڑ آپ گرتنت۔ زند او چاگرد ءِ گیگانی نوکیں بھیران
بوت۔ پوریا گراو آہن کار ءِ ہمے ترشک من کار جاہ ءِ بلینت۔ چاپ جاہ و پریس ماں آہنت
وانگ ءِ نویسگ پہ ازگارانی ڈک ءِ دراہت نیز گارانی کل ءِ سر بوت۔

قصہ چہ شاعرؔ پہلوانِ دستِ درشت اور دانا کارؔ ناولِ نویسِ دستِ کپت۔
آئی دراجیں قصہ آں زندیہ سرجمیں احوالِ ماں ناولِ درانگار گرت اُنت۔ اے لوزانکی
بھیر کہ ورنابوت تہ کسبِ کاری آشوب ہم وتی نوبتاں اُت۔ ہے آشوبِ بہ مہلو تک ء
انچیں دست گئی یے اُورت کہ ہمک مردم ء پختیں دراجیں قصہ ہانی وانگ ء وار نہ بوت۔
ؔ ہمک ردانکار ء اے بھیر ء نیمگا دلگوش ہم کم بوت۔ لوز تاک ء حالتاک ودیتت ء لوزانکی
زند ء قصہ گوشی ء نوکین بھیرے ء سرچست گرت: آزمانک لوزانکی جہان ء ودی بوت۔
یورپی لوزانک گوں وتی دراہیں نوکیں لیکہ ء بھیراں ہندوپاک ء سر بوت۔ ء ایدا
ہندی ء اُردو زبان آن اے دُراہ وتی گرتنت۔ جلگہیں ڈیہہ ء ناول ء آزمانک رواج
کپنت۔ اُردو ہندی زبانان ء ہم یورپی زوانانی پیہیں جوانیں آزمانک نویسگ بوت۔
بلوچ ورناکہ چہ پہوالیں زند ء در آتک ء و ترا ملکی وانگ جاہ ء جلگہیں شہراں
دیس، آئی یک نیمگا چہ نوکیں لوزانکی جنز ء دوہمی نیمگا چہ سیاسی چست ء ایران اثر
زرت۔ ہے چاگرد ء چست ء ایرانی تہا فرنگی شت۔ ڈیہہ آزات بوت۔ گوں آزاتی ء
استمانی آجوتی، دودر بیدگی آزاتی، وتی زبان ء وانگ ء زانگ ء حق دراہ بنی آدم ء بنی حق
لیگ او استمانی آجوتی ء بودنا کی ء پہ الم زانگ بوت انت۔ بلوچ وانندہ عدل ء ہم پہ وتی
زبان ء دودر بیدگ ء بودنا کی ء آرا گیدی ء روہمی زبانانی ردا آرگ ء واہگ ودی بوت۔
ء آجوتی ء لہتیں سال رند کردے سرچاراں چہ کراچی ء ماہتاک ”اوما“، چاپ ء شنگ
بنا گرت۔ گوریشی دراہگ ء قصہ شاعر ء ایوکیں حق نہ مان ات۔ اے وانندہ ء نیم وانندہ

ایں بلوچ آزماںک نویس ء کسماںک کار ء بہر ء ہم کپت۔

ماہتاک ”بلوچی“ ء در آہگ ء بلوچی آزماںک ورنابوت۔ ء ماہتاک اولس ء
 در آہگ ء بلوچی آزماںک بودناکی ء پلو ء گوں نوکیں حیاں ء ورنائیں لیکہاں دیماشت۔
 ء انگت روان انت مئے آزماںک۔ تنے وہدی گیدی ء جوانیں آزماںکانی ہم کوپگ نہ
 انت۔ بلے دہ پانزدہ سال ء اے کسانین مدت ء مئے آزماںک ء بودناکی وتی مٹ وت
 انت۔ ہے ردوم ء بودناکی ء قصہ ہے کتاب ء تا کاں گوں انت۔

اولی بہر ہمداری آزماںکانی انت کہ بلوچی ء بدل کنگ بوتگ انت۔ ء دوہمی بہروت
 سازیں بلوچی آزماںکانی انت بید کردے بدل کرتگیں آزمانان۔ ایندگہ دراہ آزماںک
 ماہتاک ”بلوچی“ کراچی او ماہتاک اولس کوئٹہ ء منت ء اے کتاب ء ہوار کنگ بوتگ
 انت۔ ماہا رانیس ولجہ کارانی ہم منت وارین کہ آہاں شش سالہ سروتی بدل کرتگیں
 آزماںک تچکی ء بلوچی اکیڈمی ء راہ دانت۔

اے کتاب ء رد ء بند ء پروفانی گندگ ء من واژہ صورت خان ء منت واران۔ او اے ردا
 ملک محمد پناہ ء سروسوج ہم بے بہا انت۔

عبدالحکیم

دہائٹ روڈ کوئٹہ

یکم مئی 1970

اولی بہر

urdukitabkhanepk.com

لیب

چخوف

بدل: عبداللہ جان جمالدینی

زمتان ۽ نیمروچے ات ۽ آسمان صاف ات۔ بلے برپک باز کپتت، ندینکھ ۽
 ڈکتیں مودانی سراو آئی برز ۽ رکھ (لنٹ) ۽ سراہم چونازرکیں اسپتیں پٹ ۽ برپک درا
 اتنت، ما برزیں کوھے ۽ شکے ۽ سرا دست ماں دست گپتت اوشتاتن کوہ ۽ شیوگ کہ چو
 آدینک ۽ تپت چہ منی پادانی دیماشروع بوت ۽ جہل ۽ تاں دورشت گونڈیں سلسلیجسے
 کہ گراں سہریں گدے ۽ پو شے داشت ۽ ندینکھ اوشتاتت۔
 ندیڑوہ پیترونہ! بہ رواں اے سلج ۽ تہہ ۽ تلشک بوراں ۽ جہل ۽ شیوگ کنن، منت
 اُن گرت، بس یک برے! باوریکن کہ مارا یک چانکرے ہم مان نہ کیت!
 بلے ندینکھ ۽ دل ۽ سز ہم کپت (خوف کپت) آراوتی گونڈیں پازوارانی وکوہ ۽ بن ۽
 نیام ۽ چوتہاریں چاہ ۽ درا بوت، بیج ۽ تہہ ۽ ننگ ۽ صلاح ۽ کہ اشکت ۽ جہل ۽ چارت
 ۽ تہ گشے کہ دم ۽ اوشتات اگر چہ اے درنگ ۽ یلہ بوت باریں چون بیت، مریت یا
 کہ گنوگ بیت بیا کہ بہ رواں! من ضد کرشن باندنہ انت کہ تر سے اے لگوری ۽ کم دلی
 یے بیت لاچار ۽ نا علابے ندینکھ من ات، بلے چرائی دیم ۽ درات آئی منگ ۽ تہہ ۽
 مرک ۽ احساس ات آزر دگشت وختے کہ من آرا بیج ۽ تہہ ۽ نادینتن آئی جان ۽ بجگ

یے زُرت من آراوتی بگل ء داشتن ءدیم پہ شیوگ ءیلہ بون۔ سلج چوتیر ءشت گوات ء
 صیڑگ ءگرگ ات ء مے سرود میاں چہ قہر ءست ء ہنچو معلوم بوت کہ مے سران ء
 چہ کوپگان جتا کنت چہ گوات ءزد ء مے دمہ اوشتا ہنچو معلوم بوت کہ شیطان ءوت مارا
 وتی چا پلانی تہہ ء داشته ءدیم پہ جہنم ءگراں انت۔ مے چارمہ کنڈ ء چیز جو ء پیم ءتحت
 دراء حاضر ءگوں جم ءمچ ءمچ کنگ ءمانیستن!

ندیکہ تو منادوست ءے! منی لٹ سرت انت سلج ءرفار ءست کرت گوات ء
 ہیڑگ و لگوشگ ءتوارنوں نہ ترینت ءے من وتی دمہ ءکشتن، آحرماں ءستن، بلے
 ندینکہ ہنگہ چومردگ ءات، رنگ زرد، ءدم توس ات، دست ءگپتن ء اوشتارینتن ءے
 مناچارت وگشت ءے، دُنیاچی ءراستی بیت..... من زرہ یے ءمرتن۔

چہ کتر کے ءرند ہوش ءے بہ جاگہ ءاحت، منی چمانی تہہ ء چیزے پولاگات ہما
 لوظ چہ منی دپ ءدرا تگ انت، یا آئی چہ گوات ء اُشکلکت؟ من آئی کر ء اوشتوک
 سیدگار کشان ءوتی دست پنجگان ءچارتن!

آنی منی باسک ءگپت و ماشریں ماعتے کوہ ءایدیم و آدیم ءگشتن۔ ظاہرات کہ ہما
 لوطاں آراگرتی (فکر) یے ءتہہ ءدور دات اے لوطاں کسے ءگشت یا نہ؟ ہاں نہ نہ؟؟
 آئی نام عزت زند، ووشی ءسوال ات دنیا ءچہ درستین سوالاں مسترین سوال ات، ندینکہ
 پہ یک بے صبریں خفہ نیں، سنبوکیں نظرے ءمناچارت، آئی اے حبر پہ ہوش نہ انت، و
 ہمنی حبراں دل ماندگ ات۔ اُت! آئی وُش و زیبا میں دیم ءچہ پیس میں جذبہ شت ء

کانتت ء چوں شت ء کانتت؟ من آئی وائی دل ء اے جیڑہ ء جوان سر پد بوتن آ چیزے
گشگ لوٹت ء، چیزے جست کنگ۔ بلے آرا لوظ نہ رستنت۔ باز بے وڑأت
دڑوک ء لپرزگ چه وشی..... من بکشیں؟ منانہ چارت وگشت ء.....!
چے؟ من جست گرت۔

”بیابرواں پدالگوٹن“۔

کوہ ء بالابوتن یک برے دگہ من ندینکھ ء کوہ ء گنڈ ء چارت پد امنی دیم ءے ہورت
ہورت سنیل کرت، منی توار ء کہ آئی ء تہہ ء نرمی ء دلا سائی ات اشکت ءے وچوبت ء
شک و حیران ات چه آئی پیشانی ء سوال و انت بوت۔

بلے آچے یے ات؟ آ لوظ چه کئی لٹھان در آحت انت؟ چه ہمے مرد ء دپ ء یا ہنچو منی گمان
انت؟ چاے گوں مگ ء حال ء باز حیران ات، حبر ء دامن ءے یلہ بزرگ سچ حبر ء جواب
ء دات گرت نہ کنت۔ سنیلے گرت ء نزنیک آحت چه چمان ءے ارس یلہ انت۔

بس انت نون لوگ ء بروان؟ جستنت گرت!

بلے منا منا ہمے۔ تلشگ وش انت گشت ءے وچہ لچ ء سہرت ات۔ چون انت کہ

پد ابالابیں؟

تلشگ آراوش ات۔ بلے ہنگہ چو پیسر ء زردگشت وچہ ترس ء دمہ ءے اوشات۔
ماسی براں لکشتن، آئی چم بہ منی لٹھان سکت اتنت۔ من دزمال ء دپ ء داتن ء جگ ء
نیون گرت۔ نیم راہ ء کہ رستن آئی ہوش رددات ء گشت۔

نادیا! مناباز دوست ے!

ندیکنہ ے نازرکیں ونزورین ناٹھان ہنگہ اے گرہن پچ نہ گرتت، اے تو اے فکرے
جت ..... آئی دستن گپت ے دیم پہ لوگ ے راہدگ بوتن، بلے نندیکنہ پادان داران ات
ودل ماندگ ات کہ پدی ہما حبر ے بشکنت۔ من آئی روح ے بے صبری ے رامارٹن۔ نزنیک
ات کہ چہ دپ ے لوظ در بیاینٹ گوات بے دپ ے بے زبان انت! من لوٹیں کہ اے لوظ
گوات ے بنت دومی روح ے منا اے پرزہ رست۔

”اگہ شمار ارف ے کوہ ے پہ تلشگک ے روگی انت مہربانی کن ات منا گوں وت ے
ہمراہ کن ات“ نون چہ ہماروچ ے من ونندیکنہ ہروخت کوہ ے پہ تلشگک ے شتن ے تلشگک ے
وخت ے منی لٹ سرت انت۔

نادیا! مناسک دوست ے۔ بیاں بیان ے نندیکنہ ہے حبر ے اٹکنگ ے ہیلاک بوت ہنچو کہ
کے شراب یادگہ نشہ ے ہیلاک بہ بیت بغیر چہ اے حبر ے زندگ نہ منت دانکہ ہنگہ آچہ
تلشگک ے ترست بلے ترس ے خوف ے محبت ے اے حبر ے تہہ ے یک خاصیں لذتے پیدا
گرتت ہما حبر ے آ۔ انگہ پریشان گرتت ے آئی انگہ بنیات معلوم نہ بوت۔ شک انگہ دو
چیز ے سرعات من وگوات ..... انگہ سئی نہ ات کہ چمن ے چہ گوات ے گجام یکے گوں
آئی محبت کنت۔ بلے اے حبر ے آرا پروانہ ات ..... آرا چے پرواہ ات کہ چہ گجام
پیالہ ے آرا شراب دیگ بیت!

یک نیم روچے ے ایوک ے دیم پہ برف ے کوہ ے داشتن شتن تہ دیستن کہ نندیکنہ چہ مچی

کچین آزماک

عبداللہ جان جمالدینی

ءتہہ ءء کوہ ءء بالا بوءت ءء مناپولت انت لپرزگ لپرزگ پادکلاں (پدانکاں) لکت
 آف! تنیا بالا بوہگ چون سکت ات۔ چنکہ خوفناک ات رنگ ءء زردات ہنچو وارخطا ات
 چوکہ کسے ءء پہ پاہو ءء دیگ ءء بمرنت بلے ہمت گرت و بالا بوءت ءء پشت ءء نہ چارت ءء۔
 من آئی مطلب ءء پوہ بوتن آ آزمندگ ءء چکاسگ لوٹت کہ باریں آپرذوقیں و شئیں حبر
 بغیر چمن ہم اُشکنگ بوت؟ من دیستن کہ رنگ ءء زرد چہ ترس ءء شتک ءء حیران ندینکہ
 ہنچو کہ بیج ءء تہہ ءء نشت چمان ءء توترت ءء چہ ءء نیاء رخصت کناں ءء یلہ بوت ”ای ژژ“
 بیج ءء توارات من سئی نہ بوتن کہ ندینکہ ہما حبر ءء اُشکت یا نہ؟ بلے ہمکنہ دیستن کہ ایرکپگ
 ءء وخت ءء باز ہلاک ات۔ آرا سمانہ ات کہ آئی حبر اُشکت یا نہ؟ چہ تلشگک ءء ترس ءء آرا
 اُشکنگ ءء زانگ ءء وں نہ ات.....

بہار گہ رست ءء مارچ ءء ماہ ات..... روج وڈان ءء گرم بیان اتنت۔ برف ءء کوہ
 سیاہ تران ات۔ پرچے کہ برف آپ بوت۔ مئے تلشگک ءء گوازی گٹ ات بزگیں
 ندینکہ چہ کئے ءء چوں ہما حبر ءء بشکتیں۔ گوات ءء ہیوگ بند بوت ءء من پہ سینٹ
 پیٹزر برگ ءء ہرگپٹن۔

چہ منی سرگرگ ءء روچے دو پیسر شام ءء وخت ات ءء روج بہ زردگ ءء ات من باگ ءء
 تہہ ءء نشتت ان کہ آئی ندینکہ ءء لوگ ءء نیام ءء برزیں گیڑے ات انگہ سردات، گھد ءء
 تل ءء برف آپ نہ بوت، درچکان ترک نہ گرتت۔ بلے بہار گہ ءء کوش ءء کشت
 ،کلاگان پہ شپ ءء گوازیگ ءء کارتت، چہ گیڑے درزے ءء من سیل گرتن ندینکہ ءء
 دیستن چہ گس ءء حویلی ءء تہہ ءء در آحت و آسمان ءء گوں ارمان وز ہیریں چمان

چارت۔ بہار گہرے سردیوں کی زردیوں و خضہ میں سرودیمان مان کات۔ برف و
 کوہ و گوات و خیال و کپت و ہما حبر و..... گیشتر خفہ بوت و ارس و تر پیسے چہ چم
 و یلہ بوت..... بزگیں جنک و وتی دستاں ہنچو تچک گرت کہ پہ وتی خیال و گوات
 و منت کنت، کہ پدی ہما حبر و بیاریت۔ گوات و توار و تہہ و ٹرنڈت اُن
 ”نادیا! تہ منا باز دوست وے!“

اف خدا!! ندینکہ وے چے بوت چلکت وے ودیم وے چہ گل و چٹ گپت وتی دستان وے
 تچک گرت۔

چہ وش و گیشتر زیبا ت!

من پہ سامانانی و بندگ و برگشتن۔ اے حبر و نون سالانی سال گوستہ، ندینکہ کدی سینے کہ
 عاروسی انت۔ اے حبر و تہہ و چندا میں فرقی نیست کہ آراداتش یا پہ وتی وش و آئی مجلس
 و وراثت و کاردار وے و گپت۔ آئی سے زہگ انت۔ بلے ندینکہ ہنگہ ہما برف و کوہ و ہما
 سئیل و سادات، گوات و حبر و!
 ندینکہ تہ مناسک دوست وے!

نہ شموشتہ ہنگہ اے چہ زند و مجیں یا تان پہ آئی وش، زیبا و اثر کنوک انت۔
 بلے نون کہ منی عمر گوستہ چوں بزانیں کہ من آ حبر و پرچے گشتن۔ اے لیب چوں منا
 سچت۔

۱۔ روس و شہرے کہ زار و وخت و پائے تخت ات انوں آرا لینن گراڈ گشت۔

کچین آزماک

سنگیں دل

میکسم گورکی

بدل: عبدالصمد امیری

شپ تہارمہ ات، ءگوات ٹرند کشگا ات۔ اپس شدگا اتنت ..... چہ دیر ء زہیر گی
 ءوشیں تو اے پیدا اک ات۔ دانیال ءوتی پیپ بن دات۔ وتی دوست (سوار) ء نیمگا
 شہارت ء گوشت منی یلیں براہنگ بزیروسے دم بجن ..... منی جنک ء زہیر یگاں
 اشنکگائے، گٹ یے سک وش انت ..... زاناں ترا دوست بیت بلے وت ء دیر بدار .....
 آئی چلگ ہنجوش بیت چو کہ مناوتی بیت۔ آوتی لوپ ء چیر کنگا سک چالاک انت یک نہ
 یک روچے تراوتی لوپ ء پرینیت ء بے گواہ کنت ..... جنیں چو مثال سیہ مار ء انت اگہ
 آیاں دست پر کن ءے پہ شے دل ء دجگا یکبر اتاب ء پیچ ورت۔
 سو بار چار شانگ ء ڈولداریں ورنائے ات۔ آہنگری ء یک کلگے ء نشنگ ات .....
 شپ ء چہ یک کلگے ء اسپانی۔ زگ روج ء دگہ کلگے ء بہانگ آئی کارو کسب ات۔ چپ
 ء چاگرد ء کلگانی مردم چہ آئی پونز ء رستگ ات انت ء بے کساس ترست انت۔ چیا کہ
 آسک دلیر ء گمراہ ات ء کس ء چشمیں دل لاپ ء نہ داشت کہ آئی دیمادر آتک بکنت۔
 آئی ء وانکن وش جنت ء بیکاری ء و ہد ء جو ء کرانشتت ء سوزے ء گوں وانکن جنت کہ آئی
 چمانی ارس ترمپ ترمپ ء رچان اتنت۔ آئی ء خوار ء بزگیں مردمانی کمک بازکت

ات۔ مالدارؔ ملک داریں مردمانی اسپانی دزگ ء ہرچ زر کہ آئی ء دست کپت ات۔

ایشانی نیم پہوت زرتنت ء نیم بزکارو غیریاں بہرکت ات۔

سوبار ء انگت پہ دوستی ء خاطر ہج جینے گچین نہ کتکت راستی آئی ء شررنگیں جنکاں گوں دوستی

ء گپ رپ جتکت بلے آیان ء گوں بدیں نظر ء نہ چارتکت۔

ماہ رنگیں جنک ہم چہ آئی ء ڈولداری، مالداری، وشیں گت ء حیران اتنت ء پہ آئی خاطر ء

وش کنگا پہ دائم چاگرد ء کولیگ بچک ات انت۔

ورن ء ہم مزن سری کت ات ء پچبر پہ یک جنک ء وتی مہرگیش نہ کت ات۔ بلے یک

چار وہی ماہے کم ء آئی دل ء وتی نیمگا کشان ات۔

باز براں آئی خیال گت کہ اے ماہ رنگ ء خیال ء چہ دل ء بکشیت بلے زانا چہ ازل ء ہنچو

نبشتکت کہ دانیال ماہیں جنک راد ء دل سوزیں عشق ء چہ دل ء درکت مکنت ..... آ پہ

راد ء دوستی ء سک بے قرارات ء راد اہم پہ آئی ء شید اات ء آئی زہیراں گارت۔

یک برے سوبار ء وانکن دست ء گت لرزویں زیمیل چو کہ وشیں سحار ء رگامی ہوراں

شہزگا ات۔

شررنگیں راد اہنچو کہ وانکن ء ساز اُشکتت چہ لوگ ء در آتک تچکا سوبار ء نیمگا میدان کت

گوں وتی کد ہیں خماریں چماں ورن ء پہ نازے چارت ء کندان ء گوشت۔

”اومنی دوست تو پہ اندازے اے کار ء بلدے؟!“

اے شریں وانکن تئی واسطہ کئے اڈکتگ؟ سوبار ء کندان ء گوشت

”منی جندا اڈکتگ ..... بلے ایوکا چہ تحنکاں نہ انت بلکیں ہما جنک ء دل ء چہ من اڈ

کتگ کہ مناد دوست بیت کہ منی سراناز کنت ..... ہو من وتی ساز ء سیم چہ جنکے ء دل ء
 بنداں جوڑ گنگنت۔ رادا چکندت آ بے ستون زیبا ء شرنگیں جنکے ات۔ آئی ریزیں مہر
 طلاہ رنگ شپگیں پونز چوکا نار ء کا گدیں رک (لنت) چو گل سہر ء گرمس ء اتنت۔
 آئی ء وش بیت ات کہ ورنایانی دل پہ آئی ء مہر ء دوستی ء آس ء انگرانی تہا بہ سچیت و آوتی
 لوٹو کانی دلان گوں لیب بکنت ء آیاں ٹپگ بکنت! آئی چالا کی ء پھر ء ٹہل ء ناز بے حد ء
 بے شمار اتنت۔ ہنچوزانت کہ سوبار آئی دوستی ء آساں سچگا انت۔ دل ء جم بیت کہ کہیں
 آئی ء بکچیناں ء مہر ء دوستی ء بچکاساں۔ جنک ء جان کش ات ء گوشت۔
 ”راستیں شما واکن ء وش جن ات بلے نوکیں چیزے شما ڈ نہ کتگ ..... تئی ساز ء
 زمیل دل ء نہ کپ انت ء جنکانی دل ء نہ چانپنت۔

چہ اے حبر ء اشکنگ ء سوبار دگر اں بیت ء وتی لنت گنگنت جنک ء ملا متیں چہ
 چارتی، سرے جہل گت ء بے توار بیت گوں بازیں غم ء اندوہاں چہ رادا ء لوگ ء
 در آتک رھا دگ بیت۔ اے وہدی آئی ء چہماں چہ تر مپ ء ار س رچان اتنت۔
 گوں وتی درستیں صفتان ڈ ولداری دلیری، مردی ء زہرگ سوباریک جنکے ء دستان لیو
 بوتگ ہما جنک کہ آئی ء ایر جنت ء سبک ء خوار کنت اے حبران آئی ء راسک تورینت ء
 ہمے خیال ء فکرانی تہا تاب ء پیچ و ران ات وڑ وڑ ء وسواساں آئی ء دل ء جاگہ گت .....
 وتی دل ء گوشتے، زانا جنک ء دگرے چم ء چیرا گتگ ہمے گمان ء گوں آئی ء سینہ ء کست ء
 کینگ ء آس روک بیت۔

آوتی دل ء جم بیت کہ غم ء اندوہاں گوں جنگ ء حیرہاں گار کنت ء شموشکار بیت ہمیشکاں
 زورا کاں گوں دست پنجک بیت ء تانکہ وتی وس ء اسپانی دزگا لکت ء ٹیک ء رہرنے
 جوڑ بیت۔

بجئیں ماہے وتی دوست ء پت دانیال ء لوگ ء نہ شت بلے حیران ست کہ ہچ پیما آئی ء دوستی
 چہ دل ء دریت آخر پہ ناکا میں دلے وتی دالکن زرت ء ستمکاریں دوست ء لوگ ء راہ
 گپت ہنچو کہ دروازگ ء دپ ء رست تھگ ء سرانشت ء ساز وتی سازکت ء جنگا لکت۔
 آئی زیملائی تہانا اُمتی ء اومیت افسوز ء دل وشی ، ٹرس ء دلیری ، گریوگ ء خون
 اوار اتنت۔

راداچہ لوگ ء در آتک ، چکند گات ء گوشتے۔

من شمارا گوشکت کہ انگت پہ آجاہ ء نہ رستگے موسیقی ء تہاچہ وت یک نوکیں سازے پیش
 بدارے۔ سو بار ء چم چہ زہر ء سہر سہر چوانار ء بیتت وتی پنجگان پر نچگان ت بلے جواب نہ
 ترینت۔

ہے وہدی جنگ ء پت دانیال رست ورناء دیم وتی گوں آئی ء گت ء گوشت۔
 مناتئی مغرور ء پھر بندیں جنگ دوست بیت منا وتی زامات بکن۔ ”اگہ آگوں تورضا
 بیت من وشاں“ ورناء وتی پیشانی کر چک گت ء دیم بہ رادا ء ترینت ء گوشت!“
 گوشدار..... دُنیا ء تہا شررنگیں جنگ من باز دیتگ بلے بید چہ تو پہ ہچ کس ء چوگونوک
 وشیدانہ بیٹگاں۔ چے بکناں تئی محبت ء منا ہنچو وار ء بزرگ گتگ..... نیں تئی پت ء دیماء بز

گرانی مچی ء تھا کہ آ منی والکن ء سازانی اُشکنگا اتلگنت۔ تراوتی نام گپت کنناں.....
 چے تراقبولیس؟ جنک ء نیمگاشت ء پہ ٹہلے دست شہارت تانکہ جنک ء دست ء بگریت۔
 بلے جنک ء غرور مزن سری ء جہ جت، بارگیں شپا کے پہ زور ء ورناء دستاں جت۔ ورناء
 نجالت ء شرمندہ بیت۔ سر جہل گت ء بے انداز ہیں غماں گوں چہ او دادیر بیت۔ ورناء
 رنگ زرد تر ت گوں پر شگیں دل ء لرز وکیں پادا یک ء تہناشت ء جو ء کرارست۔
 سنگے ء سرائشت ء روک روکا آ۔ پ ء چارگانت!

..... ہے پیما ورنادیریں خیالانی تھا کچتکت تاں سے چار ساعت وتی جاہ ء چہ نہ سرت۔
 شپ بیت، ماہ چہ آسمان ء وتی جلوہان ء آپ ء تھا پیش دارگانت۔ ہما دمان ء ورناء
 چمان یک سیا گے سرات کہ تہاروکی ء تھا آئی ء نیمگا پیداک ات۔ کملیں ہزات بلے
 انا گاہ چارت کہ گوں راداء دیم پہ دیم بیتگ۔

جنک ء ہما و ہدی کہ ورناء ایریتگ ء سبک گتگ آئی ء رندا اتلگ۔ ورناء حیران بیت کہ جنک
 ء پیڑودہ (پستولے) دستانت ء آئی ء نیمگا پیداک انت۔

ورنائجہ سرات ء دست پہ تہتی کاٹار ء بُرت بلے جنک ء گوشت؛ او! سو بار..... من
 پتئی کشگا ادانیا تکگاں۔ بلے پتئی حال دیگا اتلگاں کہ منا گوں تو محبت اُست۔“
 ورناء حیران ات چہ وتی جاہ ء نہ سرات ء جنک ء اے پیما وتی گپ جنتت۔

”بید چہ تو باز ترند ء تیاریں ورناء دیتگنت بلے آیانی تھا چوتیرگا مزار دل ء مزن جگریں مرد
 من نہ دیتگ۔ تو منا چو کہ وتی ساہ ء دوست بے..... من زاناں تو اچ من سک

زہرے ء چہ من وتی بیرانی گرگ ء پاسائے بلکیں تو ہم لوٹے کہ مناسب کئے ء منی
دکش ء میائے بلے دل جم ہے۔ کہ من ترانیلاں پہ زور ترا لگ کناں، چٹکاں ء ہمنچو
پر نچاں تانکہ پیشی حبران شموشکار پئے!

چدورند منی دست ء چہ در آتک ء شت نہ کئے۔ تیوگا پہ راداء ساز جنئے ء آئی ء دل کش ء
روئے..... ترا باید انت منی دیما وتی سرا جہل بیارو منی پاداں بچک۔ گڈامن تئی
سانگ ء کناں بلے اے کار ء منی پت ء دست گہارانی دیما یکن۔ اگہ من ترا دوست بیاں
اے کار ء ضرور یکن۔“

دوستی و محبت ء آس بہ ورناء دل ء روک بیت ء بے اختیار ء دیما شت ء جنک ء دست گپت
ء آئی ء لوگ ء نیمگ راہ گپت انت۔ اودامیتگ ء درتیں مردمانی دیما ورناء پہ برزیں گئے ء
توار پرکت۔

”اوبراتان!..... راداء وتی تہنائی ء آزاتی چہ من ء دوست تربیت..... آئی حکم
لشنت کہ وتی سر ء آئی ء پاداں دور بدیاں ء پاداں یے بچٹکاں تانکہ مردم بزانت آئی ء
زیبائی ء شرنگی ء دلیر ء پہلوانیں سو بار سبک ء خوار کتگ۔“
اے وہدی رادادیم گوں ورناء گت توارجت۔

زیت کن سر ء جہل بیار ء منی پاداں چک۔ ورناء پہ عجیبیں وڑے راداء نیمگا چم شانک
دانت ء کندان ء گوشت۔

”ہنچو گندگ بیت کہ راداء چہ من ء دلیر تر انت۔ بلے ہٹتیں چکاساں کہ آئی ء دل ء منی

پاکیں دوستی ءِ محبت است یا نہ؟ آوہدی آئی ءِ چم دگہ رنگے چوانگر اسہر تر اتنت۔ یک
گامے پشت ءِ شت ءِ کارچ چہ لانکا کش ات ءِ پہ ترندی بُر ز برت ءِ ہما کترہ ءِ کارچ جنک
ءِ دل ءِ ایرشت۔

رادا ءِ دیم ءِ رنگ چو کرگ ءِ تا کا زرد تر ت ءِ پیشانیگ دگہ پیما بیت بلے یک برے چم مچ
گت ءِ کارچ چہ وتی جاہ کشت۔ شنگیں مہر مچ گت ءِ ٹپ ءِ دپے دانت تانکہ خون ءِ
شنزگ بند بہ بیت آئی رتی دیم پہ سو بار ءِ ترینت ءِ گوشت من وتی دلا جم اتاں کہ تو مناکشے
بلے چہ اے جہاں پہ دل وشی وتی چماں چپت کنگایاں چیا کہ من شرزاناں تو منی دوستی ءِ
محبت ءِ لائقے ءِ تو چہ ہما مردانے کہ جنین ءِ ایردستی ءِ نہ منت آئی جان لرزت ءِ نازا کیں
سرے کو پگانی سرا کپت ءِ سو بار ءِ آخری کیں حے چارت ءِ ساہ دات۔ ورناء ہم ہیج سد ءِ سما
نیستت بید کہ ارس ءِ ریچگ ءِ۔ جنک ءِ لاش پہ یک حے چارت ءِ دیم ترینت ءِ ہمارا ہے ءِ
کہ اتلگت پد اترت۔ بلے اوشتا تگیں مردماں حیران ءِ پریشان ءِ آئی ءِ راہ ہیج گت ءِ چہ
ٹرس ءِ نیم ءِ سراتاں پاداں لرزگا اتنت۔

زیرِ باہوٹ

میکسم گورکی

بدل: غوث بخش صابر

روحان کریمیا کیے خان سویلیمار گوشتش، آرا یک بچے استت آئی نام ات
الگلا۔ کوریں تاتاری پکیر ء گوں در چک ء زردیں کہنیں بھنڈ ء تکہ ذات ء گوسگیں دورو
نوبتانی قصہ درانگاز گرت۔ آئی چپ راست ء ہماخان ء ماڑی ء بانڈم ء سنگانی سرا کہ
گاریں نوبتانی پداباتی اتنت تاتاری آئی یک ٹولی بے زرداریں کلاہ ء رنگ پہ رنگی ایں
پوشاکاں نندوک اتنت۔ شام دست ء دپا ات۔ روج کم کم ء زرتیاب ء نزیک بوآن
ات۔ روج ء زردیں شینک بانڈم ء تالانیں سنگاں ء کش ء گور ء سبزیں پنناں چہرکان ات
۔ سنگانی سر ء زردیں حسکیں پودگل سخت بیوکیں زردیں شینکاں در شک واران اتنت۔
کہنیں چنار ء در چکانی پنناں گوات ایب دارینان ات، پن ہنچش سُران اتنت گوشے
گوات اندیمیں آپ ء جول انت۔ کوریں پکیر ء توارن زور ء لرزات۔ دل ء بنے آسرات
آئی سنگی ایں دروشم ء چیلک دیانت۔ در برتگیں ہبر آئی دپ ء پد ء رند ء در آیان اتنت۔
گوشداروکانی چہماں گوسگیں نوبتانی ساہگ گوزان اتنت۔

کوریں پکیر گوشان ات.....

”خان بیرات“ بلے آئی ہبیلی ء بازیں سریت اتنت۔ آو درس گوں پیریں خان ء باز
وش اتنت پرچا کہ پیریں خان ء تنے وھدی وتی زوروزکت گارنہ گرتکت۔ آئی مہر لھم ء

گرم ات۔ جنیں مدام پھانی مریت کہ آگورانی لہمیں ءگر میں مہرے پد رپکت۔ با کے نہ انت اگہ آئی مود اسپیت پنت، دیم چل بہ بیت، کرنچ بہ بیت، حُسن زکت ء نام انت، دیم ءگلابی اس نازکیں پوست ء تہانہ انت۔ آدرساں گوں خان ء مزنیں مہرے استت بلے خان وت کاسک کیزی اس مولدے ء زلپانی بندی ات اے جنک چہ نیپڑ ء پٹاں دست گیر کنگ آرگ بوتکت۔ خان ء ہیلی ء دور ء نزیک گورے ملکانی سہ صد زالبول اتنت۔ ہر یکے چوہتم ء وش بوئیں پھل ء زیبا ات۔ اے درستانی نند ء نیاد، واب ء وردن، سیل ء سواد ء ناچ، خان ء بست ء بند کنائینتکت.....

آگیشتر ء ہمے کاسک جنک ء ہمزان ات۔ پرانی جتائیں گنبدے سمینتت کہ چہ آئی زر ء وشیں ندرگ چتھاں کپتت۔ درھیں ہما ساز ء سامان جریدہ کنوک کہ یک زالبولے ء یہ زند ء گل ء ستم لازم ات۔ وش، وڈوڑیں پوشاک سہت ء رنگ پہ رنگیں گوہر قیمتی، ساز ء سروز، دور دوریں ملکانی زیبائیں وش کسانیں طوطی ء ایشانی سرابار، خان ء پر جوشیں مہر گنبد ء تہا تیوگیں روچ ء آگوں ہے مہلخ ء زان پہ زان ات۔ آنوں چہ زند ء گردار ء زند بوتکت ء آسرات ء شوہاز کارات۔ آئی زانتت کہ آئی سر مچاریں بیچ الگلا وتی ٹکت ء ہمانام ء توار ء کم بوہگانیلیت کہ آئی ماں ارس ء پٹاں چونھاریں گرگ ء یہ زہانی دپ ء بیچ گپتہ۔ الگلا ہم کہ چہ ہے پٹاں چار وارتت چہ لٹ ء پل ء کمال ء نوکیں جنیں ء برزیں نام ء توار ء ہمراہ ات۔ آہم وتی پد پشت ء نیم ء بیہار پرانی جمپ لاشہ ء ہون یلہ دیانت۔

یک برے الگلا ارس ء کشت ء کوش ء پد پر تراکتت، پر آئی باز گل ء شادیہ کنگ

بوئنت۔ ملک ء میرزا درست مچ بوئنت، گم شمیں میڑھے بوت۔ دعوت بوئنت، نشانہ بازی ء لیب بوت پہ اے چکاسگ ء کہ کئی باہراں گیشتر زورمان، کیزیانی چم نشانہ دارگ کمان کشگ بوئنت، شراب چو آپ ء تنکت، الگلا ء بیم ء آئی دژ منانی دل ء آئی ٹرس، خان ء ٹک ء سرچاری ء ستا کنگ بوئنت۔ پیریں خان وتی پُنگ ء سرچاریں کارانی ستاہ ء وش ات۔ پہ پیریں خان ء چہ ایشی دگہ گل چے بوت کنت کہ آئی مرک ء پد آئی ٹک پرزوریں دستاں بہ بیت۔

پیریں خان ء چم چہ قمار ء نزانت۔ وتی بیچ ء مہر ء دوستی ء نام ء آئی شراب ء قدح لکناں ایرکت ء دراہینت ”منی دلہند! منی بیچ الگلا! حد تراوش نام بکنت ء پیغمبر ء نام ء بُرزی پدنت۔“

گڈی سراں درس یکت زبان بوت ء پیغمبر ء نامش گلات“ خان ء گوشت.....
 ”خدا بازمز انت۔ آئی منی گوسگیں ورنائی ء شہ زوری منی پر میاریں دسرچاریں بیچ ء جون ء زندگ کرت۔ من وتی پیریں چماں گندیں کہ ہر دیں منی جون ء قبر ء کرم و مورینک ورنت من وتی بیچ جان ء چارین خدا مزن انت خدائ حضرت عیسیٰ منی بیچ ء پشت پناہ انت۔ سرچاریں بیچ! بلوٹ بگو، تئی پت ترا وتی دستاں گجام چیز ء بدنت۔ ہرچی تئی دپ بگو شیت من دیوکاں“ وقاب یے شہم کنان ات وتی ہند ء چست بوت۔ ”منی شاہیں پت! منارس ء جنک ء بدے۔“

خان چپ ات..... تاکہ چائی دل ء درہگ یے در بوت رند ء آئی بُر زء بلندیں تواریں ء در آہنت۔“

”آنوں تئی بوت ہر دیں شادکامی گٹ ات۔ تو آرا پہوت بر۔
 یلیں الگلا چہ گل ء چست بوت۔ آئی چم چہ ہر وہدء گیش ترپان اتنت۔ آئی دیم گون پت
 ء گرت ء گوشت ”اومنی پت! من زانیں تو منا چے بشکاری گائے۔ نوں من پر شاپست برہ
 مراں“

”من ہچ نہ لوٹاں“ خان ء درائینت ء آئی ہما سر کہ سالانی سال نامداری ء سر مچاری ء تاج
 ات آئی..... سینگ ء شکون ات۔ زوت شادکامی گٹ ہر دو گپ چپ ء ہمبرائی ء
 حرم ء ماڑی ء راہدگ بوتنت۔ شب تہارت ماہ واستال زنڈیں چادران جہمران
 چیر داتگنت، آتاں دیر ایرروان اتنت، گڈاں خان ء درائینت.....

”روح پہ روح منی زند جہلانکیاں کپان انت۔ منی پیریں زرد چہ ساری ء کم تر درہیت،
 منی سینگ ء ہما پیش ایں لہر سرد کپتہ گنت۔ منی زند ء رژن ء زراب چہ ہے کاسکیں جنک ء
 ورنہ کنوکیں مہر ء منگ۔ ہچ! مناراست بگوش گواچنی تو بگیہے جنک ء بوت نہ بے؟ منی
 ہلاک صد بر، درہیں ہلاک بر، الگلا آہ سردے کشت ء ہچ نہ گشت۔

”من چوں پیروز کنیں اگہ من اے بزانیں کہ تو آرا گلاش گتہ۔ یا آرا چکاننت۔
 ہچ! یک جنک ء دیما من ء تو پت و چک نہ مانن، چون شرآت کہ منی کہنیں ٹپاں دپ
 گتیں، منی ہون چہ ایشاں چراں بوتیں..... منی ہچ، حیف کہ منی زند پہ اے روچاں
 بوتیں۔“

آئی ہچ چپ ات۔ ہر دو حرم ء ہیلی ء دیما اوشتا نت۔ ہر دکانی سر جہل اتنت، تاں دیر ء
 آہے پیم اوشتا نت چاریں گڈاں تہارو کی ات۔ آسمان ء دیما جہر پد ء رند تچان اتنت۔

گوات در چکانی تہا ہیو ہیو کنان ات۔ چوکہ شپانک ءئل ءتہا ڈیہی ءتوار“
 ”پس! منی دل چہ بازو ہداں پر آئی گٹ انت“ الگلا ء نزوریں توارے کشت.....
 ”من زانیں او جواں پوہ اُن کہ آرا پر تو مہر نیست“

خان ء درائینت.....

”من خیال ء کپیں منی دل ترگک ء کئیت۔“

”منی پیریں دل ء چے چے ہبرانت۔“

پدا یک برے ہر دو چپ بوتنت، الگلا ء آہ سردے کشت ء گوشت“ من گندیں کہ عاقلیں
 زانت کاریں ملا ء منا ہر چہ پنت دات آراست اتنت۔ جنیں پہ مردم ء مدام زبانی اے
 اگہ آزیبانت دومی آئی دلاں او مان کئیت..... کہ منی بوتیں آئی جو دے دل چہ کینگ
 ء چکار بیت۔ اگہ آبد شکل انت آئی جو دے دومی آں دل مانگ بیت۔ اگہ نہ زیبا
 انت۔ نہ بدزیب انت، مردم وتی رد ء پشومان بیت۔ ء درتیں زند ڈکھیہ بیت۔

”د عقل پہ دل ء درداں در مان نہ انت“ خان ء پنت دات پس مارا یک دومی ء سراترس

کنگ لوٹیت خان ء وتی سرچست گت ء بیچ ء نیمگا پہ ڈکھیہ ایں چماں چارت۔“

”بیا ایشرا کوشیں“ الگلا ء راہ پیش داشت خان ء پہ یک کترھے پکر گت۔ مدانے د

بخت۔ ”ترا چمن ء چہ آئی وتی جند دوست انت۔“.....

”بلے ترا ہم“ الگلا ء کش وارت۔ ہاں منا ہم خان ء درائینت، گرانیں گم ء آرا از ہگ
 گرتہ گت.....

”جواں، گڈا ایشرا پکشیں؟“ خان ء گوشت“ من آرا ترا پچمر دات نکنیں پچمر۔“ منا

گیشر سگ نوں نہ منتہ، یا منی دل ء تل کن یا آرا منا بکش۔“
 خان چپ ات، بے توارات، چوسنگ ء، بیا آرا چہ تلاء زر ء لاپ ء تیلانک دئیں۔“
 خان ء بیچ ء ہبر زرت۔ آہیلی ء پترنت، آوتی پیشی ہندا آسراتیں عالیچہ ء واب ات،
 ہردو آئی گور ء اوشتانت تاں دیر ء گوشے زہیراں تالان کنان اتنت۔ پیریں خان ء چم
 ء چومرو ارداں ارس چران بوتنت۔ آئی اسپتین بگی ایں ریش تر بوت انت۔ ترپوکیں
 ارس، آئی بیچ گوں کو ہی وقاب ء چماں اوشتوک ات۔ جنک ء پادکنگا ہما لہر کہ دل ء چول
 وراں اتنت۔ ہما آئی واپینگ ء لٹھاں گران ات، آجھ سرات، شگرب ء در آ یوکیں روج
 ء سُہری آئی گلابی اس نازکیں دیم ء آئی چم چوہتم ء پھلاں بیچ پھلتنت الگلازانہ چہ آئی
 اندیم ات، آئی وتی سُہریں لٹ خان ء نیمگا تچک کُنت۔“

”منی شہباز منا چچک“

”پادامند ترا گومارو گی انت خان ء مدانے گشت۔ گڈاں آئی چم شانک دانتنت۔ آئی چم
 پہ الگلا ء سر ء کپت۔“ آئی وقابی چم ارساں گل گل اتنت۔ آ باز شیوار ات زوت ہبر ء سر ء
 پوہ بوت۔

”من کا ئیں“ آئی گشت ”من کا ئیں۔ نہ پہ یک ء نہ پہ دومی ء۔ چے فُما ہبر ہے پیم
 سستہ؟

مکھیں دل مُدام ہنچش کُنت! من ستم کا ئیں۔

ہر سہ پہ آسکی دیم پہ زر ء رھا دگ بوتنت چہ رُنگ راہاں گوزان اتنت گوات ہیرہ ہیرہ
 کنان ات نازکیں جنک زوت منت، بلے چہ غیرت ء آئی گوں کس ء گواہ نہ گرت

خان ء دیت کہ آ باز پد کپگا انت“ چے تو تر ستے؟ آئی سوچ گت۔ جنک ء چماں شہم وارت۔ آئی وتی نازر کیس پاد نشان دات، ہون پُران اتنت۔

”بیامن ترا گلو کنیں“ الگلا ء وتی دست تچک گرتنت، بلے آئی وتی باہڑ خان ء گردن ء لوپ گرتنت۔ خان ء چو پرگ ء آرا بال آرت، آ ایشی کش ء آسرات بو زگارند در چکانی لونجیں ثالی گیشنت۔ کہ نوادے آئی چماں زلل بدینت۔ تاں دیر ء آرواں بوتنت گڈی سر ء آیاں زر ء بیم ناکیں توار ء اُشکت، “گڈا الگلا کہ چہ دُرساں پد ات۔ گوں وتی پت ء چوش تراں گت۔” منایل کہ من دیمایریں نہ کہ من وتی جنبیہ ء تی بڈوک ء مان کشین۔“

”بگوز“ ہڈ اتی مراد ء بدنت۔ یا ترا پھل پکنت۔ ہر چوں کہ آرا دوست انت ہما بیت، من تی پت ترا پھل کنیں من زانیں کہ مہرچی اے؟“

آخر آزر ء دیم ء رستنت، چہ آیاں باز جہلانکیاں زر ء آپ چوسیا ہیں شپ ء گوں تلاراں بند ء گلاش ات بیمنا کیس زیملوں پر بدان ات۔ گوات ء چیہانٹ بیم ء گیش کنان اتنت۔

”ہدائی امان ء“ خان ء جنک گلاش گت، چکت ء گوشت ”ہدائی امان ء“ الگلا چنگرو بوت۔ آئی جہل چارت چول چولانی سر ء کپان ء گج کنان اتنت۔ آئی وتی دست سینگ ء داشت ء کجنت ء کمیں پد کنزت۔“ ”منایتلانک بدے“ آئی گشت الگلا ء وتی دست تچک کتنت ء پل پٹت۔ بلے خان آرا پ دل ء داشت۔“ چکت ء چہ وتی سر ء برز برت ء تلار ء جہل یلہ دات جہل ء چول گوں تلار ء دھک وراں اتنت۔ چولانی توار ہنچش

برزات کہ ہے جاگ آیاں نزانہ آ کدی زرء بن ء رست۔ آئی نہ تو ارکشت نہ
چیمانٹ گت۔ خان تلاء ء سرء نشت۔

”ابا..... بیامابہ رواں“ الگلا ء ٹوہینت۔ اڈکن خان ء گوشت ء گوش ٹا پرہینتت،
وہد جلوکنان ات گوزان ات گوات ء ہیڑہیڑ گیشتر بوان ات۔

”ابا بیارواں“ الگلا ء باز براچرینت ء گشت: بلے خان چہ جاگہ ء نہ سرت ہما جاگہ ء کہ
آئی وتی متگیں زندء مراد بانست ات، ہر چیز ء آسرے آست، خان بے وس بوت پاد
آحت، آئی اینشگ ء گرتی ء کشک رندوک اتنت، دیم ء گمانی تہاریں مج
ات۔.....

”راہگر.....“ آراہدگ بوتنت، بلے ہتیں گام زورگارند خان اوشتات ”بلے من
پرچے بریں؟ گجا بریں؟“ آئی چہ بیچ ء پول گپت۔“ نون من چوں زندگ مانیں کہ منی
دُرسیں زند ہمیش ات۔ من پیر بوتکن، گوں من کس مہرنہ کنت۔ اگہ کس ء گوں تو مہرنیست
گڈاں زند چہ کارے۔“

”ابا..... ترا دولت، عزت ء توار ہست۔“

”منا آئی یک چکے یا بچکندگ شوہاز کن بدے، ہے سیں چیزان من ترا بکشائیں، اے
دُرس مرتگین انت۔ زندگیں چیز جنیں ء مہر انت۔ اگہ اے گوں مردم ء ہمراہ نہ انت
مردم مردگے، پکیرے، شرانت منی بچ ہد اوتی برکتاں تئی سرء ساہیل پکنت۔“ خان ء دیم
پہ زرء ترینت۔

”ابا..... الگلا توار پر جت“ ابا“

”تو آدمِ بچ پنت دات نہ کئے۔ آئی سرء کہ مرگ حدیت۔ تو بچ گشت نہ کئے کہ آئی

مہرؔ زندء ارواح پدا برسیت۔“

..... ”منایلدے“

..... ”اوہدا“

..... ”آزانت“

خان مرک ء بانزلاں بال گراں تلار ء سرء رست۔ ء یکیں بچ ء تہاریں آپ ء

جہلانکیاں گار بوت۔ آئی بچ ء آرا داشت نہ گت۔ آئی بلوٹتیں دارگ، دارگ نہ بوت

چیا کہ نوں و ہد گوستہ گت، زرء بچ توارے نیاحت نہ چیمانٹ نہ خان ء آپ ء کپگ ء

توارا بیدہ چہ چولاں کہ لہر کنان اتنت۔ گوات بیم ناک ات.....

تاں دیرء الگلا تلار ء جہل چارت، گڈی سرء آئی توارا پر جت ”اوہدا! منی دل ء ڈڈو محکم

بکن۔“ ”منا توفیق بدے“ او آماں شپ ء تہاری ء راہدگ بوت۔ اے پیم خان سولیمما

کلت ء آئی بچ الگلا تحت ء نشت۔

وائے وطن حُسکیں دار

ولیم سرائن۔ روس

مترجم: غوث بخش صابر

آئی پکرت۔ اے کوچک منی انت، کوہان چپ ء چاگردگر تگیں وطن منی انت۔ منی گس منی وابانی واہگ ہرچی ہماپیم انت ہج بدل نہ بوتہ۔ ہماپیم روء ہماپیم داد گپت انت باگیان چومدام ء کاہانی چاپ ء پھلانی نہالاں آپ دیانت وتی وطن چون دوست انت۔ پہکی ء سادگی ء پرما براہ ناک۔

آیون گلی ء ماں تران ء وتی گس ء آگ ء گل ات۔ ہرچی زیبات ہرچی پرگوارات ڈگار ء پھجاروکیں بوچست شپ نکانانی بچک ء چڑینک، دوت کشاں بال آیوکیں دوت، پروزہ ان دوت۔ تیرمائی ممسی، انگور ء باگاں، لونجیں تلنگ، سہرہرین پلان ٹوتگیں تاک۔ تیوگ ہے پیم چوکہ آئی اشتگ اتنت۔ دل ء پڑ ء آئی گین سار تے کشت کہ وطن ء دلبودیں گوات گوں آسمی پھلانی وشبوء آئی گین ء بازتر جاہ پکنت۔ آئی دل ء گل ء شادہ ء تریشک بال گران اتنت۔ آئی جان وارواح ء پھجر پھیں آسرات ندیستہ۔ عنبری کوش ء آئی یک از بہ مست کرتنت۔

باگ ء کش ء تچوکیں جو ء آپ ء توار آئی گوشاں کپت۔ وتی وطن ء شیشگیں ء تر ونگلیں آپ آرا باز دوست ات۔ یک برہ آئی من جہسرت، دل ء سیر آپ بوگ ء اومان آحت۔ نزیک ء پیر مردے پگال دستہ نہالاں آپ شلنچکا ات۔ آپیر مردے کش ء مدان

ءاوشتات ءءراينت۔

”سلام ناکو“ من لہتیں گلنب آپ بورین؟“ پیر مرداچک جت آئی سا یگ روبرکت بیگ ءءراج ترؤت۔ آئی پہ قہارے چارت بچکندت ءگشتے ”بچ تو ایداچہ پیم آحگئے۔ اوپگال آئی نیمگا کنزینت۔ باز جوانین آپ ءسان جیکوئن ءرونکانی آپ اگہ وش نہ انت گڈاں وشیں آپ دگہ گجا است قرسکو ءآپ ءمنانا دراہ گرت۔ چسکہ ہم تام کنت جہلا لاس اینجلز ءآپ چوکاسل ءءبودنت، مہلونک نزانیں سالانی سال چہ پیم گوازینیت۔“ ورناء آپ ءگلات ءءکمیوں شکون بوت پہ چتکاں آپ دوران گرتے۔ وشیں ترؤنگلیں آپ ءآئی ارواح چہ گل ءءوشی ءچکار گرت۔ آپ ورگ ءرند آئی ہدء شکر ءمنت گپت۔ مہربانی ہدامنی لاپ سرد بوت۔ آئی پیر مردادیم چرت۔ مالے گل زمین ءنندوک چنکس بختاورن۔“

آئی پداسر جہل گرت ءپہ چتکاں آپ تنگاں گرت۔ چہ وشدی ءچکند ات۔ چد ءزیات آپ آئی لاپ ءنداشت نہ کہ ہرچی آپ کہ آوران ات تئن گیش بوآں ات۔

پیر مرد حیران ات آئی دراینٹ، ”منی چن ءتو دو کوارٹس آپ وارت“ ”راستی تیلستے“ آئی پسودات۔ اصل ءاے آپ مناباز دوست بیت۔ ”آانگت دل مانگ ات کہ کمیں دگہ آپ بوارت۔ ملک ءتیوگیں شری آراہے آپ ءتہانز آروک جاہ آختت۔“ ”ترا مرک ءاومان نہ انت؟ نون بس بکن پگال ءمنابدے، تو چہ کدہینگے؟“

”دوسال ءئن انت من چہ دوسال ءاے آپ ءدپ نہ جتہ۔ باز دیریں مزلاں کائیں، کترہ ءبیت کہ آحتکن جی اسٹریٹ ءءودی بوتکن ہماشہر کہ قطبی پیسک ءءادیم انت، اوسی پیس فک، من باز گل ان نون منی تاسر ننگ ءخیال انت مناے ہند بازوش آحت۔“

آئی لہتیں چنک آپ انگت وارت ء پگال پدی پیر مردے نیم گا کنزینت۔ تئی مہربانی کماش“
 تو گوا چنی باز تنگ اتے من پھر کس ء اتینکس آپ ورگہ ندیستہ، پیر مرد ء پگال زرت ء گشت آ
 آیون گلی ء مست ء نیم ہوش روان ات۔ پیر مرد ء چم تاں دور ء آئی دنب ء اتنت۔

آئی خیال آرت..... گھس ء پتر گہ چہ تیسیمیں وشی ء گلے است من رد وارت کہ چہ وطن
 ء دور درشتن۔ آچہ سان فرانسیسکو ء قطب ء پیداک ات۔ وطن ء کش ء گور ء رسگ ء رند
 آئی پاداں آرادیم ء نہ برت۔ آمزلاں بران ء ڈگار ء تاباں نز آراں وتی شہر ء آحتک
 ء پے شادیں دلے وتی شہر ء گلیاں گوزان ات۔ نون شب ء روج ء پاس گوں یک ء دومی ء
 انباز بوان اتنت۔ شام چوکو ہستانی جنک ء مہراں تامور تامور ء تران ات۔ وطن ء
 زیبائی چہ ہمے تاموری ء دررچان ات، ہرچی زبیدار بوان ات، آکن گلی ء مان ترت۔
 آئی دل ء اے شہر پے زند ء گوا زینگانون جوان ات۔ نون کہ عاروس پکنت گوں وتی
 زہگ ء جود ء آسراتیں زندے گوا زینت کنت۔ گو چگ ء پہکیں کوش وشیں تر ونگلیں
 آپ سادہ دلیں مہلوک دومی آچہ لوٹیت؟

شہر ء ہرچی ہما پیمن انت۔ گدامانی نام ہماہنت۔ گلی ء بازاراں وش ملوکیں مہلوک
 ہماہنت۔ وش وش روکیں لاری ہما پیمن، موٹلاں یلیں ورنامہ دبیس کا ڈاں آہانی گساں
 رسینگ ء اومان، بچ بدل نہ بوتہ۔ آئی ہما شکل دیستت۔ کہ چہ کسانئی ء گندان ات۔
 پدی سر ء ٹونی دوچار کپت۔ ٹونی آئی کسانئی ء سنگت آدم پرانی پیداک ات۔ ٹونی ء ہم
 آراہ بجا آرت۔ آاوشات اے دوچار کپگ چوگشے وابے ات۔ عجب ء یقین ء دوریں
 واب، ٹونی آئی کہنیں سنگت ات۔ آدام یک جابوتگنت۔ بھچی ء اسکول ء جہگ، کور ء

اوژنا کنگ میٹھاں یک جاہ، بایسکوپ ء انباز ء ہمکو پگ، ٹونی آئی دیما اوشتوک آنون
 دراجیں لواڑے بُو تکت۔ بلے رواج ء سک چُست۔ آ اطالیہ ء ودی بُو تکت۔ بلے وتی
 مادری لوزگیش بولی ء گرت۔

آپہ گل ء شادیں دل ء گوں ٹونی ء انباز بُو ت۔ چہ گل ء آئی دپ ء ہبر در نیاحت، دست ء
 دروت بُو نگ ء رند ٹھقہ جنان کنان یک دومی ء احوال ء سوج ء مان آحتت۔

”مکر ء پتینک! تو انچور وچاں کجا بُو تگے؟“ ٹونی ء آئی باہڑ پر نچت ء گشت ”پیریں ٹونی!
 چے بگوشیں تئی گندگامنی دپ گل ء مچ نہ بیت۔ من گوشتہ تو ہد امرزی بوتگے، بلے تونہ
 مرے۔ تراپہ زور کشگ کپیت۔ تئی ہڈ باز ڈڈین انت۔ آ گون ٹونی ء اطالوی بولی ء حبر
 دیان ء سوگندورائینت۔ اوٹونی ماں ارسی زبان ء ہوگند زوران ات۔ گڈی سر آ گوں
 یک دومی ء زوت دوچار کپگ ء قول ء سراجتا بُو تنت۔

ٹونی ء موکل کنگارند آ ٹونی ء باروا حیاں آراں بچکنداں دیتر ء راہدگ بُو ت۔ آئی پکر
 گرت کہ آ گوں وتی گہنیں سنگت ٹونی ء نوں پداشریں روج گوازینیت۔ یک برے پدا
 کور ء اوژنا کنگ نوک بیت، وتی وطن ء پرترگ چون جوان انت؟

زیبائیں پراہیں گھٹی ء بازاراں گوزاں آئی دل ء آحت کہ آپہ وتی مات ء گونڈیں ٹیکلی اے
 ببارت۔ پہ مات ء دل وشی ء کسانین ٹیکلی اے بلے آئی کیسگ ء زر باز کم انت۔ جوانین چیز
 درس گران انت بلے مات ہو دگہ برے ٹیکلی دئیں آئی وتی حیاں بدل گرت ء راہدگ بُو ت۔

دل ویس بازیں روژنا ء نیم روژنا میں گلی ء مان تران ء آ وتی گس ء نزیک ء رست۔
 نون لہتیں ساعتاں رند آ دوارگ وتی گس ء رسیت۔ وتی کسانیں گہنیں گس ء، ہما

کس ء کہ آئی مات پت، سے گہارے یک کستریں براتے، سادگیں پہکیں زندے۔
 آئی چہ صد گوانز ء وتی کس دیست۔ دل درھکت یک بارگی آچونادراہ ء چہ بھیار ء زرد
 ترات، پرچیکہ آئی اے شہر اے کس ء ء اے جاگہ ء باروالہتیں حبر بے خیال گرتکت
 انت۔ آچما چیزاں بے خیال ات کہ آرانادوست اتنت۔ آ کہ بے وڈے بے کار اتنت۔
 بلے آروان ات۔ نزیک ء آئی پادمان مدان کپان اتنت۔ دل گرتی ء جہلانکیاں ایر
 روان ات۔ بان ء دیکمی درگہ لڑتکت۔ آہر کس ء جوڑ نہ کنائیتہ۔ اے بان بے وڈودی
 بوت، آزر ء پڑ بوت۔ آحیران منت کہ آئی پت ء تنے وہدی چیا اے کس بدل نہ
 گرتگ۔ بان ء گندگ ء آئی کہنیں بددلی پدانوک بوت۔ ہے بددلی ء آراوتی کس،
 وطن، شہر ء وش لسانیں مہلوک یلہ دیانت۔ آئی دل ء آحت کہ آچہ اے کس ء دور بروت
 چہ کم سیالی ء گم سیالی جوان انت۔ آئی دل ء گوں اے شہر ء حُب ء بُوڑیں ماڑی چوریک ء
 کڈکان ہوار بوتنت۔ آنون پشومان ات کہ آئی وطن ء پرترگ ء پرچہ ردی گرت۔ مزین
 نادانی اے بوت۔ ادے ہج چیز زیبا نہ انت۔ آپ..... ہو، آپ اے ہندے دل
 جان ء ساچیت۔ بلے ایوک ء آپ ء جوانی کل چیزانی بدی ء ششت نہ کنت۔

چودر آماں کس ء چاران پرشگیں رواج ء دیما کنزان ات، بگوشتے گوں اے گھس ء
 آئی ہج شریکی نہ ات، بلے ہر چون ات آئی گھس ات۔ آئی وابانی ماڑی، مسافری ء منزل
 ء ہے گھس ء یات گوں آئی دل ء بونکت۔ آچودزیں تو لگ ء ترس ء لرزانت کہ گھس ء
 مہلوک ء کس درامنیت اگہ درنیت مناچہ دورتچک گندیت۔ بلے اے بددلی ء ہمد ء آئی
 دل ء یک کنکے ء اے گھس ء خاہوت ء گندگ ء تریشکے دوساگی دوری ء پرانی تل ء

جورکان ات۔ کہ آوتی کہول ۽ بکندیت، آیاں سراں تاں پاداں بچاریت آیانی ڈیل ۽
 بالاد ۽ ارسی بو ۽ گین پہ کشیت۔ بان ۽ کش ۽ یک راہ چراگے ۽ تاموریں روژنائی ۽ آ
 اوشتات، گول، ژند، صدجته، صدے چاری۔ وتی کستریں برات ۽ چارگ ۽ اومان ۽
 دل ۽ سرزرت آئی دل ۽ گوشت کہ آوتی مات ۽ پت ۽ یسگ ۽ یک گشتاں بکندیت،
 لہتیں ہبر بدنت، آئی حیالاں پسرینیت بچاریت کہ وتی وطن ۽ وتی شہر ۽ اے تک ترشپیں
 بانڈم ۽ بارو ۽ آئی دل چہ چیم انت، آئی دل ۽ وتی برات ۽ پنت دیگ ۽ ارمان کہ آپال ۽
 بگوشت کہ کتابانی وانگ ۽ وتی رنگیں زند ۽ بدل مہیت۔

آئی اے حبر شموشتکت کہ مروچی آئی سہی سبارگ ۽ رندتنے وہدی ہچ دپ نہ جنگ
 ، دُرسپس روچ بے وردن ۽ چلنڈتہ، آئی دل ۽ چہ بازیں روچاں اے ارمان ات کہ آوتی
 مات ۽ دستانی پچنگیں وردناں ہوارت۔ آطعام جاہ ۽ کھنیں چتر ۽ سراچارنہ انونندوک بہ
 بیت وتی مکہ سن مات ۽ پہناداروک روک آئی دیم ۽ بچاریہ۔ آئی مات گیشگیں چم ۽
 پونزیں گراں سنگین ایں شہ جن، ہر وہد ترند طبعیں ترشپ چاروکیں مات، بلے دلے بدنہ
 انت کھنیں یا تاں آئی دل پروشت آئی شدھمرت، یک کش ۽ آ چاری بوت کہ نوادے
 آئی برات شام کنگارند پہ سیل ۽ سوداء درایت، آوتی برات ۽ پال ۽ نام ۽ گوانک جت۔ ۽
 اُرسی لبظ ۽ تران کنت آئی حیال دراہی ۽ نشکاں رندگا گلاش بوت۔

کوچک ۽ بے تواری ۽ چچی آئی دل ۽ پتران ات۔ وارپہ وارکوچک آئی چماں بے
 نمابوان ات، گوں وتی بے کیفیں حسکیں زند ۽ لگڑ بو آن ات۔

بلے گھس ۽ یاہ دیگ ۽ آئی پادھنکت دیمانہ شنتت، دوگین ۽ گرپتاروبندی گھس ۽

تھا آئی مات، پت، گہارے برات انت، پہ ایشانی نندو نیادے آدمام زھیرات آئی دل ۽ مدام
لوٹ کہ آوتی درگہ ۽ پٹکیت گہارو براتاں انباز بہ بیت، ہبیل ۽ پچریت وتی نپادانی تھا سیر
واب بہ بیت۔

بلے گھس ۽ دوری ۽ آئی بن اصلیں حقیقت شمو شکت۔ حقیقت کہ باز بد شکل انت ہے
حقیقت ۽ آئی پکر ۽ دیم چرینت۔ گھس، شہر، زند درستانی معنی بدل کنائینت۔ آرا دراں
ڈیہہ کنائینت۔ نون آاے بانڈم ۽ پترت ۽ نوکیں زند ۽ بنگیج گرت نکنت۔

آپا یک برے گھس ۽ دیم ۽ آحت، ہبیلی ۽ درگہ گوست ہبیلی ۽ یک کش ۽ آئی مات ۽
ٹماٹر ۽ سیاہیں مرچ ۽ بوٹک رو دبتہ گنت۔ پبجا روکیں بوئے آئی گین ۽ آحت، طعام جاہ
روژنات، آئی وتر اندیمیں جاگے داشت وچہ در پچہ ۽ تھا چم شانک دات وتی مہلوک ۽
چارگ ۽ جھد گرت۔

طعام جاہ ۽ چل ۽ بنا آئی درہسان کستریں گہار مار تھا رزانانی مشکا گلانش ات۔ آئی دیم
گون دیوال ۽ ات۔ گہنیں رزان، ہے رزانانی تھا آئی دو سال پیش وردن وارت ات۔
ہر چیز ۽ پیری ۽ مرض گیت بازیں رزانے کہ آپبجا کاریت، نون ورنائی یلہ دیانت۔ یک
روچے آہم پیر بیت۔ مار تھا، پال، پیٹر درس پیر بنت۔ بلے آئی چہ پیری ۽ نادراہمی ۽
دست گیر بوٹک ۽ پیش چنتے و شیں روچ گون وتی مہلوک ۽ بگوازینیں..... نہ کہ اے گھس
۽۔ اے گھس منی نازکیں حیالاں پلپیت، اے پیریں جبوریں گھس منی سر اتاک مان
گیجیت۔ مار تھا ۽ دیم چست گرت، آہم ملورات آئی چم ارساں پربوتنت۔ دل ۽
سگریٹ ۽ او مان کرت آئی وتی کوش ۽ تلی ۽ تلی لگاشت و سگریٹ مان داشت، دوت

گوات ء شنگ گرتنت۔ مارتھا چو گھس ء گر مکین ات، گوشے ہے ویرانیں بان ء چہ مات ء
 چہ پلیتہ۔ باریں آبدل بوتہ اگہ نا؟ باریں آتہنگہ چو جنوکیں کار یگر ء چاریت۔ آئی دل
 ڈکھیہ بوت کہ آئی پر چہ کسانی ء حق ناحق گوں وتی مات ء جہڑتہ، چہ وت و ش نکرت۔
 پادانی تو ارے بوت۔ پال آپ ورگ ء طعام جاہ ء پترت۔ برات ء گندگ ء گھٹ ء
 چیمانے درائیگی بوت۔ برات ء محبت ء لہڑجت، آئی لٹانی سراپال ء نام آحت۔ آئی
 وتی دنٹاں چپت گرتنت۔ وتی تو ار ایر برت۔ برات ء وشیں ہیرانی یات، آئی دروشم آئی
 ہون، آئی ارسی بو آرا وتی نیمگاکش ات انت۔

بلے آئی نپس نہ کشت وتی دل ڈڈداشت، پال ملور ملورات وتی گرتیانی تہاگار، وتی ہیداں
 اوژنا کنوک، آئی چماں ارس شیوگ بوت انت، دل ء ہڑسگک اوست، آئی لٹنان۔ او
 یسوع یسوع۔ یسوع، ء عادر آحت۔

نون آئی دل ء مات ء گندگ ء ارمان پشت نہ کپت۔ مات ء گندگا آباریں چونیں گنوک
 بکنت۔ آپر ترت۔ مدان مدان ء بیللی ء دیوال ء چپ گرت ء چہ گھس ء گتہ بوان بوت،
 دل ء آسمان ء گمانی سیاہیں جمبر تالان بوتنت، ارس شنزان بوتنت۔ چہ گھس ء ہمینکس گتا
 بوت۔ کہ ہڑوسکگانی تو ار ء کس مہ او شکنت، آبور بور گریاں بوت۔ آرا وتی مات پت،
 برات، گہار ء اے شہر ء محبت ات۔ بلے آچہ ہے گھس ء چہ ہے زند ء بیزارت، بد دل ات
 ، آاے گھس ء دور بوت، اے گھس ء آجلت نہ کنت۔

ہون گریان ء آچہ وتی گھس ء وتی مہلوک وتی شہر بندر ء شپ ء مان شانوکیں تہاری ء
 گار بو آن ات۔

اوست

موپاسان

ترینوک: نسیم دشتی

تو منی زندہ اجبیں کسوء اش کنگاہد وناکے۔ نون کہ من وتی ورنائی ء سال وارنگ
انت ء ہچ پشدے نہ داران گڈاوتی کسوءے سہرا کنگاچیا ترساں؟ بلے ایش لبرء بکن کہ تو
گون دگہ کس ء نہ کنئے:

من وتی ورنائی ء روچاں سک شرنگ ء زیبا میں دتگے بوتگون ہمیشکا بازیں ورنائے پمن
گنوک پیتہ۔ بلے من وت ہم ہر کس ء دوستی گرتگون ہب ء واہگ ء وشیں کپانی تنگ ء
کا گدی رک مدام تٹی پیگ انت۔

باز جنیں آدم وتی زندمانی ء یک رندے دوستی کن انت بلے من وتی ورنائیں زند ء حب ء
دوستی ء تہر تہرین شرابان تنگ ء وارنگوں یک برے گون من اجبیں کہے ءے بوت منی
حیال ات کہ ایش جیڑہ کدی الاس نہ بیت۔ بلے پہ ایمنی جیڑہ ء نشان گار بیت انت۔

مروچی من وتی زند ء پردردیں آزمانک ء پد رکنائ منی آروس ء پریں سالے گوستگ ات
منی لوگ ء واجہ یک ہانوادھیں مردے ات بلے آ مناہج دوست نہ ات چیا کہ چشمیں دوستی
من پسند نہ کت کہ پہ گر ء دار ء سرء پیت۔

چونا ہا منی لوگ واجہ ء جوانیں ہیل ء عادت اتاں بلے عقل وزانت ء بے بہرات آئی گپ
ء تراناں ہمے زانگ پیگ ات کہ اے خیال آئی دل ء دماغ ء تہا پت ء پیرکاں ساری ء
مان گیتگ انت آچار ء بیچار ء ابید یکدم وتی خیال ء سرء اوشی ایشی دی نہ چاریت کہ

حیال پر رہند انت کہ نا؟

مئے گس کلگ ء توک ء ات۔ آئی چاریں نیمگاں در چکانی لتار ء رتگیں کاہانی
سزیریں ندرہ باز جلوہ ناک ات۔ او یک گونڈیں گورمے ء است ات منی لوگ واجہ ء پہ
جنگلی جانورانی شکار ء اودا کڈ (شکاری کڈک) اڈ گتگ ات مئے گور ء بازیں مولد ء
ٹھہ بوتگ ء دربان ء داشتہ ء لوگ ء تہا دست چلو پگی کارگرت انت من اے
چور ہیں جنک ء راماں اسپین ء دان پنج سال ء وتی گور ء داشتگ ات۔

مزن پہوالیس بلے سک وپاداریں نیاز ی اے ات۔ آئی گردن دیم ء زیبائی ء
کدھیں چمانی سیاہی ء وش براہ دات ہر وھد ء آئی ء ریزیں مہرمان پیشانگ ء شنک
اتاں چونابا آشانزدہ سالی جنک ء ات بلے چوبیست سالی جنک ء ات۔

ما اودادیراں شکارگت برے برے وتی جنگل ء برے کر ء گوراں۔ زمستان ء اول
سرات یک ورنائیں مردے مدام مئے لوگ ء آحت ء شت بلے پدانا گہاں وتی رد آیلہ
داتے۔ من حیال گورنہ گت۔ اٹنکس من ء سماوت کہ منی لوگ واجہ ء رو ء دم ء باز پرک گتے۔
آ مردیک گراں سنگینیں جوانیں ورنائے ات۔ منی موکل ء ابید لوگ ء چار چوپ ء
ہم پادے ایرنہ گت البتہ باز بر ء شپ ء وحد ء من گس ء پیش گاہ ء ترگ ء دیستون
پمیشکا من گون وتی لوگ واجہ ء اے بارو ء گپ جت تہ منا روک روک ء چارت ء رند ء
درائنت ء مہ ترس بلکیں داشتہ انت۔

یک بیگاہے منی جو دسک بے طب ات منا گوشت ءے کہ بیاروباہ ء شکار ء رواں ہر
روح کثیت مئے مرگاں وارت من حیران بیتاں پسہ نہ داتوں، ہنگہ من ء برابر چارگ ء
ات گڈا من گوشت ”جوان انت سرگر من جاڑی اوں“۔ منی مردسک بے وڈ ء نلیگ

ات برے پاد آحت برے نشت، من نزانٹ پر چیا چوشیں؟ شپ ءدہ کلاک ءمنی گورء
 احت اوشتات گوشت ءے ”تو جاڑی ء“؟
 من ہو گوشت پاد آحت ء اوشتاتاں:
 تراوتی سرء مزن اوست انت۔

اوست پمیشا کہ من روبا ءشکار ءئی ہمراہ اون۔

شپ بے وانک ات زرد زردیں ماہ مے گمنا کیں لوگ ء سرء درپشگ ء ات بازار ء ہج
 چڑ کہ ء برمش ءے نیست ات۔

مادو میں روان اتیں منی مرد چپ ات بلے وتی لٹھاں گٹ چنگا ات۔ آئی جم اینگر ء آنگر
 سیل کنگا اتنت۔ باز زوت ہما گورم ء کر ء رست انت۔ آئی آپ مرہ (ساکن) ات ء
 چولانی توار کلھے دی گوشان نہ کپت۔ گڈ اماوتی شکاری کڈ ء تہا پترتاں۔

آئی وتی پتنگ پُرگت۔ بلٹ ء توار ء من گرت اون۔ وحدے آئی منارا گڑگ ء
 دیست نہ دمان ء در اینت ءے۔ اگان ترا ترسیت گڈ اوا ترکن:

انہ۔ انہ من مپت ء نہ آ تلگون۔

شریں! مسترو تے آئی پسودات، پدا چپ بوت۔ دان نیم کلاک ء گپ ء ترانی نہ بوت۔
 من پشیں بے وانکی ء دم برتوں پمشا آراحت گرت توسدک ء کہ اداروباہ کنیت؟
 آ یکدم چچ لرزت گوشے کہ من آرا چینڈک ءے پاتک تودل ء مہ جیڑ من سدک

اون کہ روباہ کنیت۔

منی خیال ء من گڈگ ء اتوں کہ منی لوگ واجہ ء منی باسک ء رازور پردات۔ پدا گوشت
 ءے آنت۔ بچار در چکانی چیر ء تو چیزے گندے:

من ہج نہ دیست بلے آئی پتنگ ءدپ تچک کت مناشر چارتے۔ من وت ہم ڈن ء
 چارگ ء اتوں ناگہان سے گام ءسراء یک مردے پد ربوت ماہکانی ءروژناہیں شپ تیز
 تیز روان ات گوشے کہ تچک ءدہ دہ ءات، ہے سہت ءتپنگ ءآس
 برت..... آ مردچو تیر وار تگیں شکار ءتران ءمان زمین ءسراء کپت من باز ترس اتوں
 یک پریات ءے جت بلے یک تیاریں دست ءے ءمنی گردن ءراگپت اے منی مرد
 ات۔ آئی وتی زور مندیں دستان مناچست گرت ءتچک ءلکت گڈا ہا جون ءسراء منا
 چگل داتے۔ منی سراء ہوش بر جاہ نہ ات۔ بے سدھ اتوں من بس ہمکنس زانت کہ آ منا
 زندگ ء نیلیت۔ بلے دگہ مردم ءے ءچہ درگیب ءمنی مرد ءسراء بیڑ آورت آراز میں ء
 سراء دورے دات ہنکت من ہج نہ زانت کہ چہ کاریت؟ ہمیشا من گشا دگشا دء پادا آحتون
 من چارت کہ آمے داشتہ ات آئی چوشور وار تگیں پلنگ ءمنی لوگ واجہ ءراز میں ءسراء
 چگل داتگ ات۔ آئی پٹ بروت ءجان ءراچا نکر پاچگ ءات پدا ناگہ گوشے آئی ء
 دگہ چیزے ءحیال آحت۔ آئی منی مردیلہ دات ءمر تگیں مردم ءراگلاش گرت آئی لٹ
 ءپیشانیگ چک اتاں رند ءآہستگ ءآئی دوئیں لٹنان ءتچ گرت چو کہ آساہ ءروگ ء
 چارگان ت یادوستی ءہما دراجیں توشگ ءشوہاز کنگانت کہ آئی دائمی گارنگ ات منی مرد ء
 چہ زمین ءچست بیگ ءمنی نیمگا دیست آئی کم ءباز زانتگ ات منی پادان کپت منت
 زاری گت ءگوشت ءے منا پہل کن۔ مناتئی سراء اوست نہ ات ءمن ایش جنک ء
 دوست گشت من چونیں ٹوہیں ردے وارت۔

”منا پہل کن“۔ بلے من ایش مرتگیں انسان ءایش زندگیں جنک ءاجیں پک ء
 بوسگاں، پریاتاں، ہسگارگاں نا امیت ءگننا کیں حالت ءچارگا اتوں کہ آئی سینگ ءتہا
 لہڑاتاں منا ہنچو سماوت کہ منی ساہ بند بوگان ت ءمنی دل چیر پٹاں روگان ت۔

وشیں هیالے

موپاسان

بدل: نعمت اللہ گچی

شکارِ موسمِ ات، شامِ نانِ اساتِ پساتِ بوتگت۔ مارکولیس ڈی۔ برٹرنیزِ
لوگِ یانزدہ شکاری گوں ہشت ورنائیں جنیں آدماں یک روژنائیں میزےِ دیمِ
نشتگِ اتنت۔ آہانی ہماہگیں داکتر ہم اودانشت گوں میزےِ سرا بازیں میوگِ پل
ایراتنت۔

آمہرِ بارواگپِ ترانِ کپتِ انت..... یک مزنیں سک مزنیں بخشے بنا
بوت۔ گپ ایشِ ات کہ باریں مردم دلیں مہر یک رندے کنت اگن باز رنداں آہاں
بازیں ہنچیں مردمانی نامِ گپت کہ آہاں تھنا دلیں مہر یک رندے کرت۔ غے باز ہنچیں کہ
آہاں باز رنداں گوں بازہبِ مہرنگتِ ات۔ مردیں آدماں گیشتر ہمیش گشت کہ اے
زبریں واہگ چوزیمیلِ باز رنداں یکیں مردمِ دلِ پتریتِ وہدے کہ آئی دیمِ
اڈے بیت۔ گڈا آہرا پیشِ ووت کنت۔ اگن چہ اے گپ وتی جاہے بے پسوانت۔
بلے جنیں آدماں کہ آہانی گپ چہ گندِ چکاسِ گیشتر آہانی وش ہیالیِ سرا انت۔
گشت کہ مہر..... دلی..... مہرِ مزنیں مہر تھنا یک رندے مردمِ دلِ پتریتِ
اے ڈولین مہر یک بیرےِ پیما انت پمیشا وھدے کہ اے یک دلےِ سرا کپیت۔ گڈا
آدل ہنچو ویراں غے دمب ودر بیت۔ غے ہنچو سچیت کہ دگہ ہچ..... غے واہگ تانکہ وابے ہم

آدلء جا گہ گپت نکت۔

مار کونیز بازیں مہرء دوستی نکت۔ آئی گپ پہ جوانی جت میں شمارا کشیں کہ یک
مردے باز رندا گوں وتی دل ء پڑا مہر گرت کنت شما گوں من ہما مردمانی نام ء گرت کہ
آہاں وتارا پہ مہرء دوستی ء کشتگ تانکہ اے ہبر ثابت مہیت کہ دگہ دومی مہرء دوستی بوت
کنت۔ بلے من شمارا کشیں کہ اگن آہاں وتارا وت گشی ء گناہ بر مکر تیں۔ ء پروتا دومی
دوستی ء راہ اش بند مکر تیں گڈا شما دیست کہ آچہ اولی مہرء دوستی ء نادرا ہی ء دراہ بوت
انت۔ تاں وتی ہکیں مرک ء پد من پد گہ بازیں مہرء دوستی آنی سرادور اش گرت عاشق
یک شرابی ء یم ء انت۔ ہر کس کہ نشہ انت شراب وارت۔ و ہر کس ء کہ مہر گرتگ۔ مہر
کنت اے گپ ایت۔ آہاں دا کتر ء را منصف جوڑ گرت ء گمائی دست بندی اش
گرت۔ کہ آوتی ہیالاں پدربکت۔ دا کتر پیرس ء یک کوہنیں طیب یے ات۔ نوں
نوکری اے اشتت ء وتی ملک ء اہت۔

پہ دل بچارے اے باروا آرا بیچ ہیال نیست ات ہنچو کہ آیا درائنت کہ اگہ منا
جست کن ات۔ تو من تھنا یک محبت ء باروا زانیں کہ آتاں پنجاہ ء پنج سال پشت
کپت ء یک روچے ہم کم تر نبوت۔ تانکہ مرک ء آرا کوٹینت۔

مہرء دوستی آپ! چوں وش انت“ یک زالے ء درائنت پشین چونیں جوانیں
ہیال ایت..... چونیں وشیں ہبرے کہ مردم تاں پنجاہ ء پنج سال پشین مزن ء
زیبا نیں مہرء محبت ء چادر ء چیرا بیت چوں گل ء شادہ بیت آدمرد ء زند چوشر پناک بیت۔
دا کتر ء کنت ”بانک تو ادا ردے۔ آدمرد کہ دوست دارگ بوتگ۔ مردیں

آدمے تو آرازائے آئے میگے "درمان کو اس" و "واجہ" مونیور کو کوئیٹ "انت۔ ع جنین ء
ہم تو زائے آہما پیریں زال انت کہ آ کر سیانی بناں بندیت ء ہر سال اے گس ء
کمیت۔ بلے من شمارا چرے گپ ء چوں سر پد بکنیں۔

جنینانی لہڑ جھل گپتت۔ چراہانی دیم ء دل پروشی درابوت۔

گشے زانا مہر تھنا ہما جوان ء شائیتبان ء گور جنت کہ آشوکیں مردمانی لائق انت.....

داکتر ء دیمتر اگشت "سے ماہ ء ساری پیر زال ء منا وتی گس ء لوٹا مینت

آوہدا آسکرات ء ات۔ آوتی کوہنیں گاڑی ء تہا اہتکت۔ اے آئی ء لوگ ء بدل ات

ایشرا یک ہسپ یا گر گرت ہنچو کہ شما ہسپ ہر و ہدا دیستگ آئی ہمراہ آئی ء دو میں

دنگیں کچک اتنت۔ کہ آئی ء دوست ء مہسل ہر دک اتنت ملا ساری ء ہمو داں ات آئی

مارا پ وصیت ء لوٹکت۔ پہ وتی وصیت نامہ ء حالانی پدر کنگا آئی وتی زند ء تما میں اہوال

مارا دانتت۔ من ہچبر چشیں ہبکہہ ء دل سرینوکیں گپ نہ ہشکتگ.....

آئی ء پت ء ماتاں کر سیانی بن بستت۔ اے گنجیں گل زمین ء آرا بندرے ہم نیست

ات آوہدے کہ آکسائیں جتکے ات۔ آگوں وتی لینگواں چل ء لیگار اگشت۔ آ بازار ء

دپ کشک ء گورا بندر بوتنت وتی ہسپ ء سنج ء زین اش گپتت ء یلہ اش دات تانکہ بہ

لپسی۔ کچکاں وتی بنز پنجگانی سرا ایر گرتنت ء وپنتت۔ گڈا اے کساں سالیں گودی ء

کاہانی تہالیب گرت ء آئی ء مات وپتاں دگ ء سر ء کہورانی ساہگاں میگے ء کلیں کر سیانی

بن بست کسے ء ہم آہانی شپ جاہ ء روج جاہ ء نام نہ گپت آپہ وتی پچانی کر چکانی خاطر آ

دیم پہ دیم باں کش من کش ء کاہانی سرانشت انت ء اے گپ ء فیصلہ اش گرت کہ لوگاں

کے بروت۔ ”عُ کرسی جوڑ کنوک“ لسیں تو اء بخت۔ وهدے کہ جنک رودرشت یاں گوں
 میتگ ء لچیں بچکے ء درسی ء راستی بُت۔ گڈا آئی ء پت ء آرا پہ زہر کنی تو ارگت۔ بیا بمنگو!
 مورمانٹ“ ہمیں زمیں گپ اتنت کہ آئی ء ہر وهداں ہشکتنت۔

وهدے کہ آٹبیر بُت۔ آھاں آرا پہ بن بندگی گرسیانی چنگ ء نز آرگار اھ
 دات۔ گڈا آہر جاگہ گوں تنکانی دپ ء چوری ء چکاں درسی ء راستی بُت۔ نوں گڈا آئی ء
 نوکیں براہندگانی ماس ء پتاں پہ زہر کنی وتی چکان ء تو ار بوجت ”کائے اگہ نا! ناشریں
 ٹگ! من بکندیں باریں نوں توچوں گے پادشپاد ء گپ جنئے۔ ..... برے برے
 بچکاں آراسنگ جت برے برے زال بولاں آرا لہتیں پیسہ دست ء دات ء (پہ ہبکہ)
 آرانزیک ء ہورت ہورت چارت اش۔

وهدے کہ آ یازدہ سالگ ان تو یک روچے آچے جاہ ء گوزگا اتنت۔ کہ آئی ء
 دیست کہ کسانیں ”کوکویٹ“ ادب دے پھناد ء کپتت ء گریوگ ء ات۔ پرچا کہ آئی وتی
 وٹو ء زرگار کرگتنت۔ آچرا بختاوران یکے ات کہ آہر وهداوش دل وژنود اتنت۔ کہ جنک
 ء چوتی بریں ہیال ء وتارا چرایاں جتالیکت۔ آئی ء ارساں جنک ء راسک پدردگرت۔
 آدیم پرانی شت وهدے کہ آ آئی ء گریوگ ء سبب ء سئی بُت۔ آئی وتی کلپیں پوریات،
 کہ ہپت شواتنت، بچک ء دست ء ذاتت آئی وتی ارساں ء ہشک کنان ء زررتنت
 گڈا جنک چگل ء بال بوت آرا انباز کنگ ء ہمت بوت۔ بچک زرانی حساب ء دست
 گٹ ات پیشا آرا وتی بگل کنگاشت یے وهدے کہ جنک ء دیست کہ نہ کسے ء آرا
 جت ء نہ کسے ء تیلانک دات۔ آئی بچک ء را پدا بگل گرت ..... گوں دل ء جان ء

انباڑے گرت پدا آپہ وت شت۔ گڈارندا آبزگ ء چے رست؟ آگوں دگہ کس ء ہمیشا
 نہ لچنگ کہ آراوتی سھتانی مڈی یے داتنت۔ ء نہ ہمیشا کہ آئی وتی اولی پک آرا کھتکت۔
 اے راز پے کساں ء مزن کلاں بروبر انت۔ آتاں ماہانی ماہ ادیرو ء ہے کندو ہے بچک ء
 ہیال ء ات۔ پے اُمیت ء کہ آرا بلکن پدا بگندی آئی چدو چود گرت ء چہ وتی پس ء
 ماس ء سھرے زرت ء ایر کرت اے زر آئی چہ کرسیانی بن ء بنگ ء کریھاں پھنادی
 کرتنت یا چہ ہما زران زرت انت کہ آرا اش پے سامان ء گرگ ء داتنت وھدے کہ آئی
 واتر گرت۔ آئی کیسگا دو فرانک ہستت بلے آئی دیست کہ کسانیں درماں کو اس، وتی
 پس ء دکان ء رنگیں بوتل ء پشت ء سہریں پالاوک ء کچلیں شرابانی میانجی ء اوشتوک
 ات۔ آاودا جنک ء راشتر دوست بوت۔ رنگیں آپ ء ہنکی و ترپوکیں کھمانی جنتی توتکی ء
 آئی مہر ء تج گیشتر پاد گرت۔ ہرچہ کنگا سرگوست ء و ہدی کہ دومی سال ء آئی بچک ء را
 دیست کہ آگوں وتی اسکولی سنکٹاں اسکول ء کز الیب ء ات آئی وت راہنچو آئی سرادور
 دات ء زور زور ء آرا چک ء لیس ء لگت جنک ء چرائی ترس ء پریاتے باھند کرت پرائی
 وش کنگا آئی وتی کلیں ہتتا دیں سینٹ ء زران ء داتنت اے یک ہنچیں مزنیں مڈی یے

ات کہ بچک ء چم درگڈتنت ء چارگا لگت.....

بچک ء زر زرتنت ء آرا شتے تانکہ گوں دلے میل ء گمانی مہر ء محبت بکنت.....
 گڈی چاریں سالان آئی ہر مڈی یے کہ مچ کرت پک ء بدل گرتنت۔ آئی گورا برے
 پنجاہ سینٹ اتنت برے چل۔ یک رندے تھنا پنچ ء نیم اتنت۔ گڈا آئی چہ پردی ء
 ہجالتی ء گریت ء پٹرینت۔ آسال یک ڈکالیں سالے ات گڈی سراں آئی گورا

پنچ ”فرانک“ ءیک مزینں گردیں کرش یے ات۔ آچہ ہرہ نو دی ءسک گل ات۔ آرا ابید
چمانی ہیال ءدگہ ہچ گپ دل ءنیست ات آپہ وتی بد لکائی ءہلا ہوش ات۔ پرانی گندگا
ادو اودا تھت۔ آچہ گل ءبال ات۔

رندا بچک گار بوت۔ آرا کالج ءراہ اش دات۔ رندا آئی گپ جنک ءراچہ اودو
اودی بھست ءپرس ءمالوم بوت رندا آئی چہ وتی مارگو شئی ءوتی مات ءپتان ءرودات ء
موکلانی وھداں ہماراہ ءرہ گے پر مات بلے آئی آراتھنا یک سالا ءدیت ءپداتاں
دوسال پدماں پدا آئی آرانہ دیت رندا وھدے کہ آرادیت یے پہ کلھے چھے آورت
پرچہ کہ آسک بدل بوت آگوں وتی پتن بنیں کوٹ ءسک زیبا ءپختہ کار بوتکت۔ آئی
وتی چمان ءدڑت تانکہ جنک ءمکندیت ءپہ بے کماری چرائی کراگوست پے گپ ء
آئی تاں دوروچ ءگریت ءچہ آئی رندا آبندے وت کڈاں بوت۔ جنک ءہر سال اودا
واتر گرت۔ چرائی کراگوست بلے آئی نیمگا دلگو شے گرت نہ گرت۔ بچک ءہم آئی نیمگا
وتی چم چست نہ گرتنت۔ آجنک ءرا بے کساس ءدوست ات۔ جنک ءمنا گشت۔
ڈالٹراے جہان ءمن آئی مٹ نہ دیتگ۔ ءنہ کہ من ہشنگ۔ کہ آئی ڈولیں کسے
ماں جہان ءہست.....

آئی پس ءماس ہدا ءمال بوتنت۔ بلے آئی وتی کاریلہ نہ دات۔ نوں چہ یک
کچک ءبدل ءآئی پہ وت دوداشت اے ہنچیں کھریں کچک اتنت کہ کس ءآہانی نزیک
ءشت نہ گرت۔ یک روچے آہے میتگ ءاھت۔ آئی نا پگ ہداں کل ات۔ آئی ء
دیت کہ یک ورنائیں زالے کہ آرا وتی دلبر من انبازان ات ءچہ واجہ ”چوکویت“ ءمکان

ءدر کپت اے آئی جن ات۔ آئی سور گرت۔

ہما بیگاہ ء آئی وتارا ہاکم ء ڈگار ء کانیل ء دور دات یک شرابی مردے ء آرا در گرت
 ء در مان جاہ ء بُرت۔ ء واجہ ”چوکویت“ ء بیچ ء راوتی دا کتری کوٹ گورا ات۔ پہ آئی دلگوش
 ء دراہت۔ آئی جنین ء راجہ نیارت۔ آئی جز ء لینڈے کش اتنت ء آرا التارگا لگت۔ گوں
 گٹ ء پُتر ادرا اینتے تو چونیں کور دیدیے۔ تو وتر اپر چہ چودلوت ء گرتگ؟ نو گوٹ!
 آئی ء اے گپ جنک ء دراہ کنگا بس اتنت۔ آتاں بازیں مدتے ء وش ء وشدل
 ات۔ آئی وت ہذمت ء بیچ مُزے نہ لوٹ ات۔ بلے جنک ء پہ آئی مزد ء دیگا تم گرت۔
 آئی کلیں زند پہ ہنچی گوست۔ آئی کرسی اڈ کرتنت ء ”چوکویت“ ء ہیالے دل ء داشت ہر
 سال آئی آرا چہ دراجین تاک ء دریانی پشت ء دیست آرا ہر دار ء جکت ء جو کے گرگی
 بوتیں آئی چرائی دکان ء گپت ہے پیا آئی آرا نزیک ء دیست گرت گمائی ترانے ہم
 گرت۔ ء کمیں زرے ہم دات ”ہنچو کہ من ہنون شمارا گشت آ ہے ہمار گاہ ء وھدا مرت
 وتی قصہ ء گشگ ء ورنند آئی چہ من دست بندی گرت کہ منی کلیں کٹ ء نپاں من دل ء
 داشتگنت۔ ہمارا بدے پرچہ کہ من پر آئی چو کریاب بوتگوں من وتی لاپ ء ہم گرتا تک
 پرانی سھتاں کرتگ تاکہ منی دل ء را او پارے بروت کہ اگہ منی زند وھیاتی ء ناں تو منی
 مرک ء رند منی ہیال ء بکپیت“۔ رندا آئی منادو ہزار ء سے سد ء پست ء ہپت فرانک
 دات۔ وھدے کہ آئی ارواح ء بلبل ء بال گرت۔ من پست ء ہپت فرانک ملایا را پہ
 کپن ء دپن ء دات ء اندگہ گوں وتا داشتنت۔
 دومی روج ء من ”چوکویت“ ء لوگ ء شتوں۔ آھاں ہے زوتاں از ر بندی کرتت

ءدیم ۛہ دیم ءنشکنتت۔ آہانی درمانانی بو آتارأت ءوش ءوژنود ءنشکنتت آہاں منانا
دینت۔ ء”کرشی“ ء ۛہ من تچکش کرت من آرانہ زرت گڈامن ۛہ زپیں وڈے ءوتی
داستان بنا گرت ءآہان ءگر یواینگی اوں کرت.....

وہدے کہ ”چوکویت“ سئی بوت کہ اے چوک ءولا کنڈیں دار تراش ءگمانی دوستی کتگ
آہنچو ہرم گپت کشتے کہ جنین ءچرائی نام ءتوار، مزنی ءعزت ءہنچیں مڈی ءے تیچ گپت.....
آئی جنین ہم براز گپت۔ ءرپنگ ءلگت۔ پنڈوک! پنڈوک! پنڈوک!۔ ابید
چرے لوزاں آئی دپ ءہچ نہ آہت۔ آپاداہت ءمیز ءچپ ءچاگرد ءدرج دراجیں
گام جنگا لگت۔ آئی یونانی کلاہ آئی گوشانی سرا گپت۔ آگپگ ءلگت۔ ”بچاردا کتر!
اے گپ ۛہ مرد ءچونیں گندگیں گپ ایت۔ مردم چہ بکت۔ اف! اگہ من آئی زند ء
چرے گپ ءسئی بوتینوں۔ من آراجیل کنا نینت..... من تراکشین آہچبر درنیاحت.....
من چہ وتی گران ءسکینیں گپ ءجنگا ہشک ءہیراں منتوں۔ من نہ زانت کہ
چوں کنیں۔ بلے مناوتی کارکنگی ات من درانت ”آئی منامیارمان ترینگ کہ من آئی
کلین مڈی ءترا بدیں۔ آدو ہزار ءسے سدفرانک انت۔ من چہ وتی اے گپانی جنگا ہے
مالوم گرت کہ اے شمارانہ وش بوتنت۔ پیشامننی دل گشی من اے زراں گریبانی سرا بھر
بکنیں.....

آجن ءمرداں مناچم سک دانتت ءپہ بے صبری ءچارگ ءلگنت۔ من زر چہ وتی کیگا
کشتت اے بزگیں زر کہ سھر ءسوس اتنت۔ ہر ملک ءہر کالب یگ اتنت۔ پدامن
جست گرت۔ ”شماچہ فیصلہ گرت.....

”چوکویت ء لوگی ء“ پیر ادپ ء زبان گرت ء گشت بلے اے جنین ء گڈی ارماں
 انت منی هیال ء ایشی نہ زورگ سک گران انت۔“

مرد ء اے گپ ء راکمیں گانڈ گرت۔ ”چرے زراں ماہر وھدا پہ وتی چکاں چچی ء نہ
 چچی گران۔“ من پہ نادلکشی پسودات ہر چچی شمئے هیال انت۔“ آئی درائنت آئی ایشان ء
 تئی سرادورداتگ پمیشا مناش بدئے من ایشان نیکیں کارے ء دیم ء دئیں.....
 من زران ء آھانی دیم ء ایر گرت ء پدی بوتوں دومی روچ ء ”چوکویت“ منی گورا
 اھت۔ ء پہ ہور کیں دپے گشت یے آ جنین ء واگنے ہم ادا اشتگ تاں؟ تو آراچوں کنئے؟
 منا کار نیست من گشت۔ اگہ تو برے بہ برے من وا ہمیشی برگ ء اہتگلوں۔ من ایشراوتی
 مبدھ ء چلے یے جوڑ کنیں۔

آروگا ات۔ بلے من آراتوار پر جت۔ آئی یک پیریں ہسے ء دو کچک ہم ہسنت۔ ترا
 ایشانی کار نیست چوں؟“ آ اوشتات۔ ہیران منت ء درائنتے انا! من ایشاں چوں کنیں؟
 آھاں وتی دل ء پیا در ء دست بکنت۔ پدا آ کندگا لگت ء وتی دست ء پمن تچک کرت
 من آئی دست گپت۔ من پر تو دگہ چہ کرت کنیں یک ملکہ ء تھا باند انت کہ داکتر ء درمان
 کو اس وت من دشمن مبن۔“

کچکان ء من وتی گورا داشتگنت۔“ ملا ء پسیل مزن انت۔ ہسپ آئی وتی گورا
 برت۔ چہ واگن ء چوکویت یک کہنے جوڑ کرت ء آئی چرے زراں پنچ ایل ء دگے ”بانڈ“
 گپت۔“ اے یکیں محکمیں دوستی انت کہ من وتی زند ء دیستگ۔ داکتر چپ بوت۔ مار
 کونیس گوں پرارسیں چماں گین سار تے کش ات راست انت۔ تھناھے زال ء زانگ
 کہ محبت چہ ایت۔

تھکے بندیک

موپاسان

بدل: نعمت اللہ گچی

سودائی ءِ روج ات چہ گوڈرویلے ءِ کلیں دگاں بزگرگوں وتی جنین آں بازار ءِ نیمگا
 آہگا اتنت۔ مردیں آدم لہم لہمی ءِ رواں اتنت۔ گوں آیانی چنگ ءِ نزوریں پادانی ہر
 جزگے ءِ آہانی جون دیم ءِ چوٹ تران اتنت آیانی پادانی چنگ ءِ چوٹی چہ سکیں کار ءِ جگ ءِ
 گرانی کہ چرائی آیانی چپیں کوپگ برز شکت ءِ آہانی ڈیل ءِ بالاد بے ڈول بوتگنت۔ چہ
 گلہ ءِ رنگ ءِ وهداں پہ جوانیں مڑے ءِ ہٹانی پراہ پیچ شانگ ءِ چہ ملک ءِ کلیں ست ءِ
 دردیں مزوری ءِ سبب اتنت آہانی موش داتگیں سبزیں جاگ ہنچو تر پتت گشے ششکنت
 ۔ جامگانی آستونک ءِ گردن دوج کرتگنت ءِ آہانی ہڈیں جانانی سرچو گواتو یگا گوات
 گپتگنت۔ ءِ تھنا آہانی دست ءِ پادراہنتت لہتین ءِ راگوک مہار اتنت لہتین ءِ راگوسک
 آہانی زال بول دلوتانی لنگا پہ شک شت کشان اتنت۔ تانکہ آروت تر برینت۔
 آہان ءِ مزینیں سندو کٹورگوں اتنت۔ کہ چراہاں برے برے چچک یاں بنانی
 سردراہنتت۔ جنیں آدم چہ وتی مردیں آدماں گیشتر گشاد ءِ چاڑکھ اتنت۔ آہانی کماں
 میانیں جان یک چادرے ءِ تھاماں پتاگنتت ءِ آچادر آہانی گورانی سراترک جگت۔
 آہانی سرا اسپتیں گدماں پوشکت کہ گوں دانچک ءِ گمایانی موداں لچیتگنتت چریشی
 سربرگواش سرات۔ پدا یک ویگن ءِ گوست۔ اے اجب سٹان ءِ جلان ات ایشی ءِ تھا

دومردیں کر پھرنشگنتت ءیک جنیں آدمے آئی تھا جدا نشگت آئی چه پھناد ء سرکشگت
ءو یگن ء چسک چسکاں گوش دارگا ات۔

گوڈرویلے ء بازار ءیک مزنیں مچکائی یے ات۔ اے مچی ء تھانی آدم ء دولت ہور
انت۔ دلو تاں شاہ سیر تریں بزگرانی کلاہ گوں برزیں ٹھباں ء جنیں آدمانی گوشوانی
کتک چه مچکائی ء سر برودی انت۔ زند ء بارگیں چڑسیک ء جگا ہاں تر سنا کی اے پیدا
گرتکت بلے برے برے اے کو کار کسے ء کنگ ء ٹھک ء تواریا ننگے گوں لوگ ء پل
بتگیں مادگ ء بانسگ ء چیرا گار بوتنت۔

دولت ء مردمانی گند ء گس۔ شیر ء شیلانچ ء ڈولیں آھرے درتگیں جی۔ کد ء ہا
جگاھ ء ہید ہنچیں نہ وشیں بوھے کنگا انت کہ آراز مینداریں مردم زانت ء بس۔
”بریوٹے“ ء واجہ ہاشی کوے ہوں گوڈرویلے ء سر بوتکت ء بازار ء نیمگا روگ ء ات کہ
آئی یک تھکے بندیک دیست کہ زمین ء سرا کپتکت۔ واجہ ہاشی کوئے مال ء بارواپکا میں
نارمن ٹیے پیات۔ آئی ہے ہیال گرت کہ ہرکار آمدیں جی چنگ ء ساگ بیت
آگوں سک جنجالی ء جھل بوت پرچا کہ آرا آلماسک ء نادراہی ء گپتکت۔ آئی بندیک ء
تار ء چت ء کم کم ء پتایگا ء لگت چیا کہ آئی دیست کہ ہسپ ء سنج ء زین جوڑکنوک واجہ
ملاڈین وتی دروازگ ء دپ ء اوشتوک ات ء آرا چارگا ات۔ آ پیشتر اسپ ء نوار ء لاپ
کش ء سادانی جوڑکنگ ء کارانی تھا شریدار بوتکتت ء وت من وت وش نہ انت پر چه کہ
آہردوگپ ء سک دل ء آروک انت۔

واجہ ہوشو کوے کمیں پشل بوت۔ چیا کہ آئی دشمن ء آرا چه ہا کانی تھا یک نکر

بندیکے چنگا دیستت۔ آئی وتی چنگیں جی ساری ءوتی جاگ ء چیرا چیردات۔ پداوتی
 شلوار ء کیسا ء کرت۔ ءگل زمین ء ہنچو چارگ ء لگت کشتے آ چیز کہ آ چارگا ات تینجاری
 درنہ بھتکت۔ آئی وتی سر جھل گرت ء بازار ء نیمگا رواں بوت۔ درد ء آئی سرار اگیشتر
 جھل کنائینکت۔ آ زوت بے ء شر ء تھا دلگوش جگا کنان ء مداں ء روانیں مچی ء
 تھا گار بوت۔ بزگرت ء اھنتت۔ چہ ردنگ ء ترس ء وانگ اتنت دل اش گرت نہ
 کرت۔ باپاری ء چمانی تھا چارگا اتنت تانکہ آئی رپکاں یادلوت ء عیباں در بگیجیت۔
 جنیں آ دماں وتی سند پادانی دیما ایر کرتگتت۔ سھر بلیں مرگانی پادبتگ ء چم اش
 درگوتگ اتنت ء زمین ء سر ایر اتنت۔

(وہدے) آیاں وتی مرگانی لوٹگ ء گپ اشکت انت وتی سردیں نھراش گوں
 پر استیں دلے ء گشتت۔ یانکہ گراک ء گشگ ء پدانھر ء کم ترکنگ ء گپ ء سرازوت
 فیصلہ کنگا ء رند ہم کم ء روانیں گراک ء راتوار اش برجت ء گشت اش ”شر واجہ
 آ تھرنے! من ترا ہمنکر ء دئیں۔“ بازار کم ء دمب ء دربوواں بوت۔ وچہ ابجیلیس ء توار
 ء ہما مردم ء دست اش کٹ ء ہشکا نشکتت۔ وتی دکانانی تھا تالان بوتنت.....

”جوڑین“ جاگھ ء مزین بان چہ مردم ء پرات۔ ء ورگ چرگ ات ہنچو گندگا اہت
 گشتے واڑے چہ ہروڑیں سواری ء پرات۔ ریٹری یک ہسپی ٹانگہ، دوہسپی ٹانگہ واگن چہ
 لیگاری ء زرد زرد چیزے پچنگ ء چیز ماں داتکت۔ آہانی دارو چودو دست ء پیما برزاک
 اتنت یا جھل ء زمین ء سک اتنت ء شکون دیم اتنت۔

شام کنوکانی دومی نیمگا یک میزے ء سرامزین جل دانے چہ سھریں اشکر پرات

وایرات۔ اے راستیں دست و مرمانی پشتاں جواں گرم دیگا ات۔ سے درپ چڑگا اتنت
 کہ گسی مرگ کپوت و پسی لنگ اتنت۔ چہ برہنگیں گوشت و کبابانی زرد تر تگیں پوست و
 پیگانی چڑگا چہ چل و تھا ہنچیں چڑیسگے پادا ہت کہ مردم و دپ و آپ دات و چہ گل و بال
 بوت۔ دُستیں کوہنیں مردماں و اجہ جوڈین و گورا و رگ و ارت و اجہ جوڈین شراب خانہ و
 واہند و ہسپانی سر و سودا کنوکیں لپنگا ہے ات بلے آراز رہستت۔

درکابی دست پہ دست و ہنچو ہو رک بوتنت گشتے سوپ و شراب اتنت۔ آھاں دھل
 و باروا گپ جت گشت اش کہ زید پہ سبزی و شرانت بلے گلہ و جواں نہ انت۔ ہمنکر ہے
 لوگ و دیم و پسیل و تھا دھل و توار گرت چہ لہتیں بے گذریں مردماں و ابید ایند گہ کل گوں
 پُریں دپان دزمال من دست و دروازگ یا تاک و نیمگا تچاں بوتنت اوسی جار چین و دھل
 و جنگ بس گرت گوں لرزگی توارے و وتی بے ردیں گپ و جارے جت۔

گوڈرویل و نندوک و اے بازار و تھے کلیں مردمان و حال دیگ بیت کہ مروچی
 سہب و نہہ و دھنچ و وھد ابنیز ویل و سڑک و سِر اپوست و یک سیاہیں بٹو ہے گار بو تگ
 گوں درگچوک و دست بندی انت۔ کہ ایشان زوت ہاکم و دفتر و یامینے ویل و اجہ
 فار چون ہولبریک و راسر بکنت۔ آراہست فرانک چنوکی دیگ بیت۔

پدا مردک شت۔ دھل و گرانیں توار و مرد و بار پدا و درگہ جاگھے و ہمشنگ بوتنت:
 آنوں ہے معاملہ و بار و اسنک سُنک و لگنت و گڈ و منج اش کرت۔ کہ باریں و اجہ ہو
 لبریک وتی بٹو و درگیجیت اگہ نا؟ چڑا گرا کٹت۔ آوتی کافی و ورگا اتنت کہ ہمنکر
 پراشکانی یک مستریں دروازگے و دپ و ودی بوت۔ آئی جُست گرت ”بریوٹے“ و اجہ

ہا جکم ہمدانت؟“

واجہ ہا جکم دری نیمگانشکت پسودات ”من ادا اوں“ افسرء درانت ”ہا جکم! واجہ تو
 ہلاک بے۔ بے گوں من تاں ہاکم ءدپتر اکائے ناں؟ ہاکم گوں تو تراں کنگ لوٹیت
 ۔ بزگر ہیراں منت ءہبکہ ءوانگ بوت۔ آئی وتی برانڈی ءشراب ءگلاس یک گٹ ء
 تنکت ءپاداہت۔ اے رندی چہ سہب ءپیاچوٹ تراں۔ پرچہ کہ چہ دم ءبالا آرگا ءرند
 (اے ڈولیں بیماریں مردے) اولی لہتیں گام باز سک بنت۔ آرنڈان ءرہادگ
 بوت۔ ایش اوں من! اے من اوں ہاکم یک کرسی ءسراشتگ ات۔ ءآئی راہ ءچارگا
 ات آیک رھتیں ءگرانیں ءوتی ہند ءنام ءدپیں مردے ات۔ گوں وتی زند زندیں
 گالاں آگشت ”واجہ ہوشے کوے ترا بنز ویلی ءدگ ءسرامینیویلی ءواجہ مول بریک ءگار
 گرتگیں بوا ءچنگا دیتکش۔“

بزگر ہیراں منت ءہاکم ءنیمگا چارگا لگت۔ ءآوتی سرا اے شک ءسبب ءکہ چرائی آئی
 ہپت ءرگ ءیک ءہم نہ جت سک تراں گپکت.....

”من..... من..... من بواچنگ؟ ہاں تو! تئی جندا“ راستی! من ہچی ء

سھی نہ اوں.....

”بلے ترا دیتکش؛

”مناد دیتکش؟ کئے گشی کہ آئی منادیتگ۔“ ”مونشیو ملا ڈین ہسپی سخ ءزین جوڑ
 کنوک۔

پیر مرد سر پد بوت یات ءکپت۔ ءچہ زہر ءسھر تر ت ءبندیکے واجہ آئی منادیت

کہ من اے بندیک چت۔“ آئی کیسگ ء پٹت ء بندیک ء تھک ء درکت۔
بلے ہاکم سدک ات وتی سرء سرینت۔“ واجہ ہوشے کوے منا باور نکنت۔ کہ واجہ ملا
ڈین ء پیس میں راستیں مردے اے بندیک ء بٹوا بکشی“..... بزگر ء زھر ء زھر وتی
دست چست کرت ء یہ وتی گپ ء راست کنگ ء واسطہ آستونک لانتخت ء گشت، واجہ
اے ہچ راست نہ انت منا حدائی سرانت من اے گپ ء وتی ایمان ء رگگ ء
خاطر اہو جنیں۔ ہاکم ء درائنت، وھدے کہ توچی اے چت۔ توچودوک ء پیما جک
بوت ءے ءتاں دیراں ہاکانی تھا چارگ لگ ات ءے کہ بلکیں پیسہ ء پیھے بن ء کچنگ۔
پیر مرد چہ ترس ء ہجالتی ء گلکیر بوت ”کئے چوگشت کنت..... یک ایمانداریں مردم ء
بے عزتی ءے کے چشیں گپے جت کنت آئی دست ءدپ ہشک بوتنت کس ء آئی گپ باور
نہ کرت آگوں ملا ڈین ء دیم پہ دیم ات آوتی گپ ء راست کنگ ء سر ازوردیگا ات تاں
یک کلاک آھاں یک دومی ء رابد ءر دگرت۔ ہوشے کوے ء جندے گشگ ء پدا آرا
پٹش۔ چرائی ہی درنہ کپت۔ رندا ہاکم سر پیر بوت ء آئی آرا پاد ترپ دات ءگشت کہ من
سرکاری وکیل ء جت کنین ء گڈارندا ہکھے دئیں۔

اے ہبر شنگ بوت وھدے کہ پیر مرد چہ ہاکم ء دفتر ء دراھت۔ آرا مہلوک ء
چپ ء چاگرد کرت ء یہ ہیراں ء ہبکھی چرائی جت اش گرت۔ آ بندیک ء گپ ء
گوشت۔ کس ء باور نہ گرت ء آئی سراھندش.....
آرواں بوت ء ہر جاگھ کہ وتی براھندگے دیست اوشتات زنگ ء ماسیاتے آورت۔ وتی
کیتو ء چپی کرت ء پیش داشت تانکہ مہلوک بزاں آراچی گوں نیست۔ ہر کس ء کہ دیست

گشت اش ”بروسراپیں استرگ سر!“

آسک زہر بوت۔ آچہ زہر ء سھر تریتکت۔ کہ آئی سراس ء باور نہ کرت۔ نہ
زانے کہ چوں بکنت۔ ہر وھد امنو منوئے کرت۔ شپ کپت آراروگی ات۔ آگوں وتی
ہمساہگاں رھاگ بوت۔ آئی آھاں ہما جاھ پیش داشت۔ کہ اودا آئی بندیک ء نکر
چمکت۔ درتیں راھ ء آئی ہمے گپ جت۔ بیگاھ ء آبر یوٹے ء اھت تانکہ مہلوک ء را
اے گپ ء بکشی گوں۔ بلے ہر کس بے باور ات۔ ایٹی آراشپ ء پتی کرت.....
دومی روج ء یک ء وھد امور یس پامیلے مینو پلی ء واجہ ہولبریکے ء ہوا گوں آئی تھے
کلیں چیزاں آورت ء سر کرت۔ پامیلے چہ دیمانویلے ء مستر واجہ بریٹن ء نوکراں یک
بڈی ات۔ آمرد ء گشت کہ من اے چیز کشک ء سرا چمکت۔ بلے من وانگ نہ
زانیں۔ ہمیشا من وتی واز دار ء گورا برتگ انت اے گپ کر وگوراں تالان بوت۔
بزکاریں ہوشے کوئے ء ہال رست۔ آگل بوت۔ آئی وتی قصہ دل ء آورت۔ آئی
سوب برتت۔

چہ اے گپ ء گیشتر منادر وگ ء تور اتگ۔ چہ در وگ ء بندگ ء گند تر دگہ ہج شرم ء
گپ نیست۔

آئی تمایں روج ء گوں ہر کس ء ہمے گپ جت گوں رھگوزی مردماں۔ گوں شراب
خانہ ء تھے ہما مردماں کہ شراب ء تنگا اتنت ء دومی یک شنبہ ء روج ء چہ گر جاہ
در آھتگیں کلیں مردماں آنوں چپ ات بلے یک چیزے ء آرا پریشان کرتکت۔
بلے نہ زانے چہ اے ات۔

اے گپ ء گوشدارگ ء رند مہلوک ء توازہ کرت آہان ء باورے نہ کرت۔ آئی ہنچو
ھیال کرت کہ گشے مہلوک آئی باپشت ء ملنڈ کت۔

دومی ھپنگ ء سہ شنبہ ء روج ء آ گوڈرویلے ء بازار ء شت۔ پرچہ کہ آراے گپ ء جنگ
ء ھب ء بکت۔

ملا ڈین وتی دروازگ ء دپ ء اوشتوک ات۔ دھوے آرا گوزگا دیست کندگا لگت
..... پرچہ؟ ”آ کر کیٹوٹ“ ء یک زمیندارے ء کرانشت۔ آئی آراچہ گپ ء کلینگا ء
پیش من لاپ ء مشتے جت ء دیم ء دیم گشت اے۔

”تو مزین بدذاتے اے۔“ پدا آئی آراپشت پر کرت بزگیں ہوشے کوے ہیران ات
کہ آراپرچہ بدذات اش گشت وھدے کہ آجور ڈین ء شراب خانہ میز ء دیم ء تشکت
آوتی بساے آرا لگت۔

مینو یلیز ء ہسپانی سر سودا کنوکیں مردے ء آرا توار جت ”بیا..... بیا..... پیریں استرگ
سر..... اے کھنیں رپکے من تی تھکیں بندیک ء باروا شرزانیں.....“ ہوشے کوے
تک ء نک بوت۔

”بلے بٹو ادراہت“۔ دومی مردا پسودات“ بس کن ناکو..... یکے جنت اے ء دومی
ہال دنت۔ ہرچون انت توایشی تھا گون ء گوں۔

بزگر ہشک ء ہیراں منت۔ آسر پد بوت کہ آراے ملا متی سرا دیگ بوتگ کہ بٹو آئی چہ
وتی ہرا ہے ء سر کنگا یتنگ آئی ء نہ منت میز ء دیم ء کلیں مردم ہندگا لگتت آئی وتی نان

وارت نہ گرت ء آہندگ دکھکھانی تھا دراہت ء درشت گٹ گیرات۔ آئی دل گیشتر چہ
 وتی نارینی، ہارسی ء سرشکت پرچہ کہ چرائی آرا ملامتی سرا کپتگ ات۔ بلے آئی دل ء
 ہنکت پہ اے ہارسی ء سوب ء چرت آئی سر بریں ہیال ء پدا آئی ء بے گناہی ء ثابت
 کنگ نہ بوگی گپے ات۔ پرچہ کہ مہلوک آئی ء تیزی ء سر پد بوتکت۔ ء ناہکیں شک ء
 آئی دل دور داتکت پدا ہر وھدا آئی کار ہمیش ات کہ آئی ہر روج وتی قصہ آورت ء ہر
 روج نوکیں ثبوت ء گیش تر ء محکم تریں بیان ء ترندیں سوگند۔ کہ آئی تھنائی ء وھدا وتی
 دل ء آورتنت قصہ ء تھا ہورے کرتنت آئی کلیں ہیال ہے گپ ء نیمگا ات۔ آرا ہنچو
 سدک ات گشے آئی ثبوت تچک ء ساپ نہ اتنت ء آئی ء کلیں بھٹ ء تران نزور اتنت۔
 مہلوک ء آئی باپشت ء گشت ”اے درہا دروگیں گپ انت“ آئی ہے ہیال
 گرت۔ وتی دل ء جیروت وتر اے سوتیں.....ھیالاں رنجینتے آدم ء دیم کلت۔
 نوں لچ ء ملنڈ کنوکیں مردماں پہ وتی دل ء وشی ء آرا بندیک ء تھک ء جت اش کرت ہنچو
 گند ء یک سپاہی بے جنگ ء بروت گڈا مردم چوں چرائی جنگ ء گپاں جست کن انت۔
 آئی ء دل کہ چوٹپ ء ہازگ ات۔ نوں نزور گشت دسمبر ء گڈسراں آوتی نپاداں کپت۔
 آ جنوری ء اولی روجاں مرت ء مرک ء ساہت ء ہم آئی ء وتی بے گناہی ء جارجت ء
 گشت۔ یک تھکے بندیک.....تھکے بندیک.....پچار!
 واجہ میٹو!.....ایش انت.....“

دی وال

ژان پال سارتر

بدل: عبدالحکیم

مارا ٹوہیں اسپتیں بانے ء تہا تیلانکس دات۔ منی چماں تری مری کرت۔ چیا کہ
 روژنائی ء سگ اش نیست ات۔ دمانے ء رند منی چم پہ یک میزے ء کپت۔ او پما چاریں
 مردماں کپت کہ آمیز ء سرا ایریں کا گد ء کوالہاں چارگا ات ات۔ ہر چاریں مرد فوجی نہ
 ات ات۔ ہے مردمانی پشت ء دگہ بازیں قیدی اوشتا تک ات مازا برت اوگماہاں ہوارش
 کرت۔ چریشاں من بازیں مردے پچار کارت او ایندگہ من درس نہ کرت انت۔ آزانہ
 درملکی ات ات۔ منی دیمادو گردیمیں سہرگیں مردم جلینگ ات۔ ہر دوکانی دروشم یک
 رنگ ات۔ او انچو دراش کرت کہ اے فرانس ء مردم انت، کستریں مردگوں وتی پتلون ء
 گلانش ات۔ اوسک سر بیرگندگ ء کاتک۔ سے کلاک انچوشی ء گوست، منی سرگوات کنگ
 ء ات۔ گوش ء مناسر چرے ء گپتگ ات۔ بلے اوتا ک گرم ات۔ مناسک وش بوت۔
 چہ گوستگیں ہشت پاس آن ما آھچ پہ چم نہ دیستگ ات۔ او یک پیادرہگ ء اتیں، گاٹ ء
 سپاہیان قیدی یک پہ یک آورت او پیش کرت ات۔ ہے چاریں مردان ہر کس ء را آئی
 نام اوکار ء جست کرت۔ اوبس۔ برے برے ادوادی جستے ہم کرتش او گوشنیش ”تو سلاح
 او تیرانی گار کنائینگ ء سازش ء گوں بوتگ ء؟ یا نلکہ تو ہے ماہ ء نہہ ء صباہ ء سرا کجاتے او چہ
 کنگاتے؟“ بلے آیاں پداوتی کتگیں جستانی جواب گوش نہ داشت یا کہ انچو درا کرتے کہ

آ گوشارگ ء نہ انت۔ تان دمانے ء ہچ اش نہ گوشت۔ اوپدا نوشتہ کنگا لگت انت۔ ہمیشاں نام ء راجست کرت۔ ”توانز نیشنل بریگیڈ ء بوتگے“۔ آئی ء بید منگ ء دگہ چے گوشت کرت۔ چیا کہ چائی کوٹ ء کیسگاں انچیں کاگد دراتنگ ات۔ البت آہاں جوآن ء دگہ ہچ جست نہ کرت۔ بید چر آئی نام ء، آئی انچو کہ وتی نام گوشت۔ اے نوشتہ کنگ ء لگت انت اوتاں شریں ساتھے ء نوشتہ اش کرت۔

”منی براس جوزی انارکسٹ اے“ جوآن گوشت اوشمازانے کہ آایداں نہ انت۔

مناگوں سیاست ء کارہست اونہ من ء گوں سیاسی پارٹی آن“

آہاں ہچی نہ گوشت۔ بلے جوآن گوشان ء روان ات۔ ”من ہچ نہ کرتے۔ او من پہ دوہمی ء کرتگیناں سچک نہ لوٹیں۔“

آئی زبان بہ لہہ بوت۔ اولنٹے لرزگ ء لگت انت۔ گاٹ ء سپاہی ء پانچلاں گپت۔ یک کرا برت اونون منی باری ات۔ ”تئی نام پابلو ابیتا انت؟“

”ہو“

مردک ء کاگدان ء چارت۔ ء چہ من پولت“ رامون گرس کجا انت؟“

”من نہ زانین“

”تو آراچہ ہے ماہ ء شش ء بگرتاں نوزدہ ء وتی لوگ ء چیرداتگ۔“

”انا“

ایشان ء تادمانے ء نوشتہ کرت پداگاٹ ء سپاہیاں منادر ابرت۔ نام ء جوآن دو سپاہیان ء گوں ات انت او ما یکجا رہادگ بوتیں۔ راہ ء نام ء یکے سپاہی ءے ء راجست

کرت۔ ”گڈا؟“

سپاہی ء گوشت ”گڈا چے؟“

اے انچو جست پرس کنگا ات انت۔ یاں فیصلہ کنگا انت“

”فیصلہ“ سپاہی ء پہ کلکوئی درائینت۔“

”باریں اے گوما چون کن انت؟“

سپاہی ء درائینت ”حکم ہموداشمے کوٹوے اندر ء گوشدارینگ بیت“ مئے کوٹو اسپتالی دراجیں

اوتا کے ات۔ اوسک سردات، مادراہیں شپ ء چہ گہرا درہینت، روج ہم شرتر نہ ات۔ من

چہ گوٹگیں پنچ روچاں یک انچین کسانین جاہے ء بند بوتگ اتوں۔ کہ آمزنین دیوالے ء

ہونڈے ء پیا ات۔ اودو سے پشت ء سر جوڑ بوتگ ات۔ بلے جاہ نیست ات۔ قیدی سک

باز ات انت۔ ہر جا کہ ہونڈے رست آہان قیزی آن ء بند کرت۔ چونامن پہ وتی سری

جاہ ء زہیری نہ اتوں۔ اوداں چوش گہتر نہ ات۔ بلے اودان من ایوک اتوں۔ اویوکی ء را

کہ کمیں دیر بگوزیت۔ مردم ء را پہ وتی جندا بدکیت بلے ایداں ماباز مردم یک جاتاں۔

جو آن اصل گپ نہ کرت یکے وا آراترست اے اودو ہی سک کسان ات۔ چہ بگوشت۔

بلے ٹام جوانین گپی این مردے ات۔ اوائی سپین ء زبان ہم جوانی زانت۔

اوداں یک نیچے ایرات ء چارنگر دتالان ات انت۔ ماتاں شرین ساہتے ء بے تک ء تو ارا

نشتیں، بلے نیٹ ٹام ء گوشت۔ ”ماشگین یار۔“

”من گوشت منی دل ہم انچو گوشت، بلے منی خیال ء آ اے گونڈیں زہگ ء پنچ نہ کن انت“

”ہو آہان ء گور آئی چہ ضدے است: بید چریشی کہ ملیشیا والائے ء برات انت۔“

من جو آن ء چارت، بلے انچو دراکرتے کہ آ گوشدارگ ء نہ ات۔

ٹام گوشان ء شت۔

”تو سئی اے کہ ماں سارا گوشا ء اے چون کن انت۔ مردم ء دگ ء سر ء واپین انت ء لاریاں چرہانی سراگوزینت۔ مارا مراکش ء جستگیں مردے ء اے حال دانتت او گوشتے کہ تیرانی زوال نہ کنگ ء پہ چوش کنت۔“

من گوشت ”بلے پیڑول تو خرچ بیت“

منا پہ ٹام زہر آہگ ء ات۔ آرا چو گوشگ نہ لوٹگ اتے بلے آ گوشان ء شت ”اوا فر اے دراہیں کاران ء دگ ء کرا اوشتا تک او چار انت دست اش کیتوان انت او سگریٹ کش انت۔ پرتئی خیال ء اے ڈول ء یاران یک زو کن انت۔ انا چوش ہم نہ کن انت..... برے برے آتاں یک یک کلاک ء دگ ء سرا کپتگ ء نہر دنت۔

من گوشت ”منا باور نہ بیت بلے اگن آہانی گورا تیر سک باز کم بہ بنت گڈا گپ ایت۔ روزنائی اے چار کڈک ء اتک او برز ابان ء چپیں نیمگ ء یک دگہ ٹولنگے پاچ کنگ بوتگ ات کہ چرائی گوات ہم اتک او برے برے آزمان ہم گندگ بوت، چوناھا اے ٹولنگ بندات۔ کہ اوداں آہاں لولکہ ء گونی ایر کرتنت۔ ہمے ہونڈ ء چیرا کولکہ او اشکر ء مزین چیدگے است ات۔ اے ہند پہ اسپتال ء گرم کنگ ء کار مرز بوت۔ جنگ ء شروع ء نادراہ چہ اسپتال ء در کنگ بوت انت۔ او اے کولکہ ہمودان پشت کپنت۔ برے برے ایشان ء ہور ہم تر کرت۔ چیا کہ آہے کڈک ء بند کنگ ء بے خیال بوتگ انت۔

ٹام لرزگ ء لگت۔ او گوشتے ”منا سردی ء گار کرت من واسنڑتوں یا حضرت عیسیٰ۔“ آپاداہت او ورزش ء لگت۔ پدا آئی جاگ ء زچک پاچ بوت او آئی اسپتیں سینگ او سہرین پٹ درا بوت انت۔ آدل بالی ء وپت او وتی پادے برز کرتنت۔ اولگتری ء لگت

کچین آزماک

عبدالکلیم

بلے آئی زنگ لگیں جون انگتہ درہگات۔ ٹام چون ۽ تیار ات بلے آئی چربی چہ گوشت ۽ زیات ات، من وتی دل ۽ گوشت کہ آئی جون ۽ ہاگیں گوشت ۽ تہا تو پنگ ۽ تیر یا نکہ سوٹ ۽ سرون انچوماں کابنت گوشے کہ نیمگ ۽ مزین جھپے ۽ تہا روگا انت۔ اگن آلاغراو بارگ بند بہ بوتیں تو منالم ۽ اے ڈولیں خیال نیا تلگ ات۔

ہالینی چوسک گہر نہ ات۔ بلے پمنی خیال ۽ منی باسک او کو پگ گون نہ ات انت۔ برے برے منا گمان بوت کہ منی چیزے گار انت۔ من ایدا او دا چارت باریں منی کوٹ کجا انت بلے پدا منا خیال اتک کہ منا ایشاں کوٹ نہ دا تک اے ناوشیں یاتے ات۔ آہان مے پیچ در کرت انت۔ او وتی سپاہی آن دات انت۔ ادا ایوک مئی پشک او سردیں زین ۽ چتلون پماشت انت۔ بزاں انچیں پوشاک پماشت کپنت کہ نا در ہاں آہاڑ ۽ پرش کن انت۔ دمانے ۽ رند، ٹام پادا تک او منی کرانت ہیسکا گلگت۔

”چون کمیں گرم گپتے“؟

”اللہ من نہ زانین۔“

شام ۽ ہشت بج ۽ وہدا یک میجرے گوں دو کسان اتک آرا کا گدے دستا ات سپاہی ۽ را پولتے اے سے ایں کسانی نام کے انت؟“

”سین بک، ابیتا، مابل“

میجر ۽ وتی چشمک چماں کرت۔ او کا گدہ ہورتی ۽ چارت

”سین بک، سین بک، ہو..... ترا موت ۽ سزا دیگ بیتہ۔“ ترا باندا تیر باران کنگ بیت

او پدا گوشتے آدگہ دوینان ۽ ہم

”چوش بوت نہ کنت، من گون نہ اوں“ جو آن گوشت میجر ۽ ہبکی ۽ آرا چارت، ۽

گوشت ”تئی نام کئے انت“

آئی گوشت ”جوآن میربل“

آئی گوشت ”تئی نام ہم گون انت۔ تراہم ہمہ سزادیک بوتہ۔“

جوان گوشت ”بلے من ہیچ نہ کتہ“

میجرء وتی کوپگ سریننت۔ اودیے گوں من وٹام ء کرت۔

”شٹاماسک ء۔“

”باسک کس نہ انت۔“

مردز ہر ابوت۔ منا گوشگلش کہ ایداں سے باسک انت۔ خیر من دراہیں روچ ء آہانی چیا

رندا بگریں۔ ہو۔ شٹامزان نون ملا نہ لوٹے“

ماہچی نہ گوشت۔

آئیا گوشت ”بلجیم ء ڈاکڑے دمانے ء رند شمیگا کیت، او آرا اختیار دیک بوتہ کہ شپ ء

ہمدان بہ بیت“ آ فوجی سلوٹے جت ء شت۔

ٹام گوشت ”من ترانہ گوشت، بچار، انچونہ بوت؟“

”ہو بلے“ من گوشت، ”بلے گوں اے کسانیں زہگ ء چوش مکر تین اش“

من اے خبر پر آئی دل ء وش کنگ ء گوشت چونامنا اے بچک دوست نہ بوت، آوت

چروسک دپ ء دیے ات۔ پدا ترس اولرز ء ایشرا گندہ تر بد جلوہ کرتگ ات۔ اودرائیں

آزہانی شکلے گشتگ ات۔ سے روچ سر جوانین زہگے ات۔ الٹا چو خراب نہ ات، بلے نون

چوپیریں جن ء ات اوانچو دراکرتے گوش ء ایشی کسان سالی پہ چم نہ دیستہ، اونون اگن یلہ

اے بدینت۔ آپدا اور نانہ بیت، پریشی بڑگ بوگ چوشیں خرابیں خبرے نہ ات، بلے منا بڑگ بوگ سک تورینیت او منا پہ پردی ء جذبہ ء سک بدکیت۔ آئی دیمتر ایچ نہ گوشت بلے آئی شکل زرد تر ات، ڈغار انشت اوزمین ء کروندگ ء لگت ٹام وشد لیس مردے ات۔ آئی بچک ء دست گپت بلے آئی و تراپہ زور چیلینیت او خلاص گرت۔ اووتی دیے دگہ ڈول گرت۔

من پہ حلوت گوشت ”ایوک ء بلے نہ گندے چون انت؟“

ٹام پہ دل نہ کشی، منی حبر زرت، آ بچک ء راتسلا دیگ لوٹ ات۔ چریشی آئی و ہد گوشت او آراوتی بارو افکر کنگ ء موہ نہ رست۔ بلے منا پر آئی زہر اتک، من ء پھجر مرگ ء خیال نیاتلگ ات او مرگ ء خیال ء سو بے دی نیست ات، بلے نون سوب دی است ات۔ او بید، ایشی دگہ چے ء خیال اتک گت۔

ٹام پداوتی دپ دڑی شروع کرت ”تو کدی کسے ء راجگے؟“

آیا منا بھست گرت، من ہچی نہ گوشت،

بلے آئی گوشت، من اگست ء ماہ ء شش مردم جتہ، پروشتہ، آئی اے حالت ء راما رگ نہ لوٹ ات۔ او من زانت آپر چا ایشرا مارگ نہ لوٹیت۔ منی جند ء ہم ایشرا پورئی ء نہ مارت۔ من گوشت باریں مردم ء سک توریت یا نہ؟ من ء تیرانی خیال اہت او آہانی وتی خون ء تہاروگ او سوچک ء منا خیال اتک۔ اے دراہ چہ حقین حبر ابیدات انت، او پدا مارا دراہیں شپ گون ات۔ ہمیشکہ ماہچ نہ گوشت دمانے ء رند ٹام بے تک او توار بوت او من آرا پہ نیم چمی چارت۔

آہم زرد تریتگ ات۔ او اصل ختم ات۔ من وتی دل ء گوشت ”ہمیش انت نون بنا بوتہ“ نون شپ ء سیاہی ء ماں شاتنگ ات۔ چہ ہما کسانیں ٹنگاں مرمر انکلیں روژنائی ء کسانیں برمشے تہا اتک۔ او سر برا ایں سیاہیں اشکرانی جوہاں آزمان ء چیرا پونگے ء پیادرا گرت۔

من چه بانء برزى كذكء يك استالے دىست۔ شپ المء پھك او بر فناك انت۔
 درگاہ بٹك، يك سادگىس مردے گوں دوسپاھىاں اندرا اء تك، آراوردى پرات۔
 آئى ماراسلوٹ كرت، او گوشتے ”من ڈاكڑاں اوں منء موكل انت، كه شمارا، اے ڈگى
 اىں ساھتاں مدت بكنىں۔“

آئى توارناوش نہ ات۔ اوردمء رادوست بوت۔ من آراجست كرت۔ تو ايداں چے لوٹے؟“
 ”من شمے دستاں اوں۔ او ايدا اء تلگوں كے شمے ڈكى اىں ساھتاں تاں وتى وسء
 آسودگ بہ كنىں۔“

”تو ايداں پرچا اھتگے؟ اسپتال چه دگه مردمء ہم پرانت۔“ آئى پسہ دات ”منادىم دىگ
 بوتہ او پداپہ اشتاپ گوشتے شامباك چك ات۔ مناسكرىٹ اوسگار دوىں گوں“
 آئى پمانگرىزى سكرىٹ تچك كرتنت بلے مانہ زرت من آراپھمانى تھاجارت۔ انچودرائے
 كرت كه آرابداھت من آرا گوشتوں تو ايداں پہ مئے تسلا دىگ ء نياھتگے۔ او من ترازانىن
 ، من تراھاروچى كه منا كپتھش گوں فاشسٹاں اھما فوجى بىركانى تھادىست۔“

من انكٹہ دگه گپ جنكلى اتوں۔ بلے گوں من عجبىں حبرے بوت، منا ڈاكڑء اودء بوگ ء
 يانہ بوگ ء هچ پرواھ نہ ات، چونامن اگن كىكے ء سرا بہ كپىں آراچو يلہ نہ دئىں بلے گپ جنك
 منى دل ء هچ نہ لوٹ ات من وتى چم ہم ترىشت دمانے ء رند من وتى چم چست كرتنت
 ۔ ڈاكڑ عجبىں وڑے ء مناچارگ ء ات سپاھى نگر دء سرائندوك اتنت۔ دراج اولاغرىں پىڈرو
 گوں وتى لنگوكاں لىب كنگ ء ات۔ اودوھى ء وتى سرسرىنىت۔ دانكہ واب مہ كپنت۔

پىڈرواناگت ء ڈاكڑء راجست كرت۔ ”پر تو چراگے بىارىں؟“

آدگرء سرسرىنىت كه ”ہو“ اے دوھى مردم بدنہ ات۔ بلے آئى سردىں نىلىں چھاں پمنى خيال

ء سہرا گرت کہ آرا عقل نیست۔ پیڈرودراشت او پداوئی اے زرت آورتے او ہانچ ء
 کندے ء ایرے گرت۔ ایشی روژنائی شر نہ ات بلے چہ نیستی ء گہہ ات۔ ماساری ء چٹ
 تہاروکی ء اتنت۔ مس تاں شریں ساتے ء چراگ ء چھت ء تہی نیمگ ء شانکد اتگیں جوہان
 ء چارتوں۔ من وتی خیالانی تہا گار بوتوں، بلے من اناگت ء جاہ سرتوں، روژنائی ء
 جوہان گار بوت۔ او منا ہنچو معلوم بوت کہ من گرانیں بارے ء چیرا چیر ترینگوں۔

اے مرگ ء خیال نہ ات اوترس ہم نہ، ایشرانام نیست ات، منی دیم سچگات۔
 من و ترا چندینت او وتی دوئیں سنگتان ء چارت، ٹام وتی دیم دستانی تہا چیر
 داتگ ات اوسرے جہل ات۔ من آئی اسپتیں گردن ء گل دیست، کسانکیں جو آن چہ
 درساں گندہ ترات، آئی دپ پانچ ات او گرانزلرگ ء اتنت۔ ڈاکڑ ء شت آئی کوپگ ء
 وتی دست ایر گرت۔ زانہ پہ تسلا دیگ۔ بلے آئی چم سارت اتنت من دیست کہ بلجیم ء
 ڈاکڑ ء دست جہل کپت۔ او آئی دست ء سربوت۔ ڈاکڑ ء آئی دست وتی دست ء
 زرت۔ بلے جو آن ہچ کمار نہ گرت۔ پدا آئی جو آن دست سے لنگوکانی نیام ء داشت او
 پشتے گوں مس کرت چہ وتی کیتو اگھڑی اے در کرتے او چارتے۔ پدا آئی دست اے یلہ
 دات۔ او آنچو جہلا کپت، گشنے ساہے من نہ ات۔ ڈاکڑ شت گوں دیوال ء تکہ دات۔ او
 ناگت چہ وتی کیتو ء گونڈین کاپی ءے در کرتے او انچو ہشتہ ء لگت گوشے آرا سکیں اہمیں
 حبرے یات اتکہ او آئی فیصلہ آراہے دمان ء کنگی انت آئی لہتیں سطر ہشتہ گرت۔ من
 وتی دل ء پہ زہر کنی گوشت ”بلے اے بے پس کیت منی دست ء رگ ء چاریت۔ من آرا
 اوں جو انیں شہماتے ہے شو میں دیماں زبریں“

۱۔ Fascist۔ ہا سیاسی لیکہ ء منوک ء گوشت کہ آہانی خیال ء استمان اور یاست شہ بنی آدمی آجوتی ء دیمتر انت۔

آنیاتک۔ بلے من دیست کہ مرد منا چارگ ء ات، من وتی سرچست کت او آرا چمانی تھا
چارت۔ آئی انچو پہ بے کماری جست کت۔ ترا ایدا گہر نہ کنت۔ ”آوت چہ سردی ء
چنگ ترا تک ات۔ من گوشت ”منا گہر نہ کنت“

آئی وتی ہم چہ من اصل دور نہ کرتنت۔ من اناگت پوہ بوتوں، من وتی دست دیما
برنتت۔ من چہ ہیدا میس اتگ اتوں، اے بانڈم ء تھا ماں زمستان ء کتر ء ہشکلیں روچاں
چش ہیدا! من وتی دست مودانی تھا برت۔ منی دراہیں مود تر اتنت، اومنی جاگ گوں جان ء
لچیتگ ات، منا کلا کے بوت، کہ ہیدا اتوں، بلے من نہ زائنگ ات، او اے منافقیں بیلجیمی ء
دراہیں چیز دیستگ انت، پمشکا منا چوش چارتے۔ آئی و ہدیکہ منی دیما ہیدان ء چڑگ ء
دیست۔ تہ آئی الم ء وتی دلا گوشتہ، کہ ترس پہ نادراہی ء کہ سردر کاریت تو انچو درانگازی
کنت، او پدا آئی و ترا دیستگ ات کہ آرا زمستان ء گہراے کرت چو ہمک جان سلا متیں
مردم ء تو آئی پریشی پھر بست۔ من لوٹ ات کہ آئی سرا پریشیں بلے من چہ وتی جاہ ء نہ
کنزیتکتوں کہ منی زہر کنی او شرمندگی ہر دوک گار بوتنت او من بنچ ء سرا پہ بے کماری کپتوں۔

من وتی دست مال زرت او گردن ء پہک گرت۔ او اے ڈول ء و ترا تسلادات کہ نوں
منا وتی ہیدانی خیال گورانٹ۔ آہانی ناوشی ء مس جوانی ء مارگاؤں۔ بلے منی دست مال تیوگ
ء تر بوت۔ ہیدا نگہ چرگات انت۔ پہ تریں دست مال ء پہک کنگ ء ہیچ مانا نیست
انت۔ منی گلگ سک ہیدات انت۔ اومنی تریں شلوار گوں بنچ ء لچیتگ ات۔

اناگت جو آن تران ء لگت۔ ”تو ڈاکڑے اے“؟
بیلجیمی ء گوشت ”ہو“

”اے درد کت..... تا دیران؟“

بلجھی ءچو کماشیں مردم ء گوشت ”ہاں! چہ؟ نا، نا،

اصل نا..... اے زوت ہلتیت“۔ آئی انچو تران کت کہ آپہ زرمال گرو کیس گرا کے ء راوش
کنگا انت۔

”بلے من..... گوشت کہ برے برے آدورندان تو پنگ جن انت“، بلجھی ء وتی سر

سرینت۔ ء گوشت ”ہو“ برے برے چوش ہم بوت کت۔ کہ اولی تیر چشیں جا ہے ء ماں

نہ یاہنت۔ تہ دوہمی رنداں پدا تیر جن انت“

”آوتی تو پنگ آں دوارہ پر کن انت اونون تو پنگان جن انت“

آئی فکر کرت او گوشت“ گڈادیر گوزیت“

آراڈک ء ایذا ء بیمنایس تر سے ء مان شاننگ ات۔ او یک پیما ہے بارو فکر کنگا ات۔ آئی

سنہ ہم انچو کسان ات۔ من اے بارو ازیا ت فکری نہ اتوں۔ شہ ایذا ء ترس ء من ہید نہ اتوں۔

من پادا ہتوں اوتاں اشکرانی جمپ ء شتوں، ٹام جاہ سرت او منا پہ زہر کنی چارت۔ منی

کوشانی چسگگ آرا ناوش بوت زانہ..... من نہ زانت کہ باریں منی دیم انچو ہمائی ء

زردانت آئی ہید چرگ ء ات انت۔

آزمان ء گیوار چہ استالاں سمہتگ ات، تہاریں کنڈ انون ہمارو ژنائی ء برمش دی

نیاتک۔ پہ شپ جنگلیں گردون ء چارگ ء مناوتی سرکیں برزکنگی ات اوبس۔ بلے اے

شپ چودوشی ایں شپ ء نہ ات۔ کہ من چہ عبادت جاہ ء بان ء آزمان ء مزین بہرے

دیست کرت۔ ہر پاس ء پہ من یا تانی نوکیں چہرے آورت۔ سہب ء سراپہکیں نیلیں

آ زمان ء منا اٹلانک ۱ ء تیا بانیات ء پرینیت۔
 نیمروچ ء برمشنا کیس روچ ء مناسیویل ء کیف جاہ ء ترانگ دات۔ کہ اوداں من وتی
 پسند ء کیف، گوں زیتوں اوبادام ء تنکت۔ بیگاہ ء ساہگاں کہ ماں شاننت، مناہما تہاریں
 جہلیں سیاہگ گیراتک کہ گوک میٹرینگ ء گردیں پٹ ء نیم ء راماں شاننتے۔
 تیوگیں دنیا ء اے رنگ ء ماں آ زمان ء گندگ سک مشکل ات، بلے نون من آ زمان ء ہر
 چینکہ بچاریں، اے منا بچی ء ترانگ ء دور نہ دنت۔ اے منادو ستر بوت۔ من برتر اتوں او
 ٹام ء گورانشتوں، شریں ساتے گوست۔

ٹام مدان مدان ء تران ء لگت۔ آ راگپ جنگی ات۔ اگن چوش مکر تین اے، آئی وتی جند
 شموشت۔ پمئی من ء آ گوں من تران ء ات۔ بلے منی نیمگانہ چارتے، آ منا چارت نہ کرت،
 من زرد تریتگوں او ہید چو کر اتوں، آ راترستے۔ مادوئیں یک پیم انت۔ اوچہ آ دینک ء پہ
 یک دوہمی ء گندہ ترانت۔ آئی بیلجی ء راجارت! زندگیں ء را، آئی شہ من جست کرت، ”تو
 سر پدے“ او پدا گوشتے ”من سر پد نہ ہیں“ من مدان مدان گوشت ”پر چانہ؟ چے ایت؟“
 ”گوں ما چیزے بوگی انت، بلے من نہ زانین کہ چے ایت؟“

ٹام عجیبیں بوئے دیگا ات، او منا انچو معلوم بوت کہ منا بونوں زیات بوگا انت، من گوشت
 تو کمیں دیر ء وت سر پدے۔

آئی پدا گوشت ”او اے سہرانہ انت من اگن بہ زانتیں کہ چے بوگی ات۔ من دلیر بوتوں۔
 گوش دارا! آ مارا گس ء دیما برنت، شر پدا آ مئے دیما اوشتنت، چینکہ مردم گوشتی؟“

Atlantic ادقیانوس ء مزین زر

”من نہ زانین پنچ یا ہشت۔ بلے زیات نا“

”جوان! بز ان ہشت بنت، کسے گوشت شست بگرات او من چمءت گندین کہ ہشت تو پنگ ء
دپ گوں من انت من وتی دل ء گوشین کہ من دیوال ء تہا بہ رویں من وتی پشت ء گوں دیوال
ء کجیں۔ بلے دیوال نہ سریت۔ پدا من وتی وس ء زور جنین بلے دیوال ہما ٹکا انت۔

انچو کہ مردم ء وسپوک بکپت۔ من ہمینکہ زانین او من اے درائیں حبراں وتی خیالانی تہا
گندگا اوں۔ گندے تو ہم انچو بدیتیں“

”شرانت، شرانت۔ من ہم ایشرا زانین“ من گوشت،

”اے سک تورینیت او تو یک حبرے زانے، آدپ او دیما تیران پردارنت۔ دانکہ مردم
ء شکل خراب بہ بیت۔ آئی پہ حسد گوشت“ من ٹپاں ساری ء مارگاؤں۔ منی سرء گردن چہ
یک کلاکے ء دردکنگا انت۔ دل دلیں درد نہ انت۔ گندہ ترانت۔ او باندا من ہے دردان
مارین او پدا چے؟“

من زانت کہ آئی دل ء چہ ات۔ بلے من ہچ نہ گوشت بز ان من نہ زانت۔ من ہم دردان
مارگا اتوں۔ وتی تیوگیں جون ء ٹپانی دردان۔ بلے من و ترا گوریشان یک پنہ گرت۔ من
چوہائی ء اتوں۔ بلے ایشان ء من مزین حبرے نہ زانت۔

من گوشت ”پدا تو پھلان گوجا بے“

پدا آ گوں وتی چندا تران ء لگت او یک کش ہما بیلجیمی ء چارگا ات۔ بلے آ گوشدارگ ء نہ
ات۔ من زانت کہ آ اید اچیا اہتگ ات۔

آ مئے گپانی گوشدارگ ء ہدوک نہ ات۔ آ مئے جونانی چارگ ء اہتگ ات۔ ہما جونان
کہ ساہش مان ات۔ بلے کریاب انت او مدان مدان ء مرگا اتنت۔

ٹام گوشان ء روگات: اے چوہیمنا کیس و اے انت، تو فکر کنگ لوٹے وتی خیال ء کہ خبر
چے اے بلے ہے چے انچو در لکشیت.....

تہ تو ت ء چٹیت اوگار بیت۔ من وتاروت گوشین کہ رندا ہج نہ بیت۔ بلے من سر پد نہ بیس کہ
اے چے ایت۔ بلے دمانے ء من سر پد بیس او پدا اے موژارو بیت۔ گار بنت، من پدا فکر
کنین، خیال کنین..... دور ء باروا، تیرانی او تو پنگ ء تو ارانی باروا مس میٹر یلیسٹ اے اوں۔
مناتئی سوگندان ت۔ من گنوک ہم نہ اوں۔ بلے چے اے ہست من وتی لاشہ ء گندگاؤں۔
اے چوگران نہ انت۔ بلے من ایوکیس مردموں کہ وتی لاشہ ء گوں وتی جند ء چماں گندگاؤں
، منا فکر کنگی انت، او ہے فکر کہ من چد ء پد ہجی نہ گندی او اے دنیا دوہمی آنی بیت۔ باپلو! مارا
چو ہے فکر کنگ نہ لوٹیت؟ باور کن من سرا یک شپے پہ چیزے ء ہیل ء گوازینتہ بلے آ چیز اے
نہ انت۔ اے مارا یلہ دنت روت او ما پریشی وترا تیار گرت نہ کنین۔“

”چپ ء کن“ من گوشت ”تو لوٹے کہ من ملائے بلوٹا کنین“؟

آئی پسہ نہ دات، من زانت کہ آ پیغمبرے ء ڈول ء وترا پیش دارگ لوٹیت۔ منا پاپلو
گوٹیت او بے سریں تو ارے ء تران کنت۔ منا اے دوست نہ بوت۔ بلے آ رستانی
دراہیں مردم زانا انچو کن انت منا کیس انچو معلوم بوت کہ آ مس ء بو ا کنت چونا ہم منا پہ
ٹام ء چنداں ہمدردی ئے نیست ات۔ اونوں ہواریں مرگ ء نیمون ء ہم زیات ہمدردی
ء سو بے نیست ات۔ من گوں ایندگران دگہ پیم بوتکتوں چوش کہ رامون گرس۔ بلے من
جو آن او ٹام ء نیام ء ایوک اتوں او منا اے دوست تر بوت۔ بلکنہ گوں رامون گرس ء من
زیات جذباتی بوتیں اوں۔ منی جذبہ سک سردانت او من ہے ڈول ء بوگ لوٹ ات۔

Materialist! انچیں مردم کہ ہے دنیا او ہمدے شے آں منیت اودگہ بدیں او چیریں ارداجی گپ آن نہ منیت

آئی وتی لوز جات ودر کرتنت بلے سرا بریں وڑے ء۔ آ گپ الم ء پرے سوب ء
 جت کہ آ و ترا چہ فکر کنگ ء رکینگ لوٹت۔ آئی انچوس ء بو کرت کہ پیش درد ء کہنیں نادراہ
 ء بکت۔ من زانت کہ آ راست گو شیت او ہرچی کہ آئی گوشگ ات، من ہم گوشت کرت
 مرگ قدرتی شے ء انت۔ او منا ہچی قدرتی معلوم نہ بوت۔ اشکرانی جمپ۔ بخ یا نکہ پیڈرو
 ء بدیں صورت۔ بلے منا ہاشے وش آہنت کہ آہانی بارواٹام فکر کنگ ء ات۔ مادراہیں
 شپ ء ہر پنچ منٹ ء رندیک و ہداں فکر گت۔ من آراچہ جم ء کوسان چارت۔ اے اولی
 رندا ت کہ آ مناعج بگت۔ آئی دیم ء رامرگ ء مان پتاگ ات۔ منی مغروری پرشت بور
 بور بوت۔ گو سگیں ہشتیں پاساں من اوٹام کر پہ کر اتاں من آئی گپ گوشدا شگنتت او
 گورائی گپ دی جتگ ات بلے من انگت زانت کہ منی او آئی نیام ء ہوریں ہج جی نیست
 انت اونون ما انچویک پیم ات انت۔

گو شے ما جاڑیں براس ایں۔ چیا کہ مایک جامرگ ء ایں۔ ٹام ء منی دست گپت۔ بلے
 منی نیمگانہ چارتے او گو شے“

پابلو.....

من حیرانوں.....

من حیرانوں.....

حالینی اے راست انت کہ ہرچی کہ کثیت“

من وتی دست چرائی دست ء خلاص کرت او گوشت

ہا“ وتی پاداں بچار، کچک“

آئی پادانی چیرے ہاک چو لچ آت، او آئی شلوارے پادگ پٹوک کنگا اتنت۔
 آچ لرت، او گوشتے ”اے چے اے“؟ ”تو وتی شلوارے تہا میزگ آے“
 آئی پہ زہر کنی گوشت ”من میزگ آے نہ اوں، منا مس آے نہ گپتہ، منا معلوم ہم نہ انت۔
 بیلجیمی مے کر آتک او پہ منافقی جستے کرت ”تو نادراہ تہ نہ“
 نام ہچ نہ گوشت بیلجیمی میگیں جاہ آرا چارت او چپ بوت
 ”من نہ زانین کہ اے چے انت؟ نام پہ زہر کنی گوشت ”بلے من ترسگانہ اوں، منا
 سوگدانت من ترسگانہ اوں“
 بیلجیمی آچ پسہ نہ دات۔ نام پاداہت یک کنڈے آشت او مسے کرت وتی جاگ آے
 بٹناں بند کنان آہت او چپی آے یک کنڈے آشت او بیلجیمی نوشتہ کنگ آے لگت۔
 ماہر سے آرا چارنت کہ آزندگ ات۔ آچوزندگیں مردماں سرت۔ چوزندگیں آے
 دلگوش کرتے۔ آماں اے بانڈم آچوزندگیں مردمانی آچہ سارتی آدرہگا ات۔ آئی جون
 ہمائی فرمان آت او سیر و خوشنودات۔ او ماں ایندگران تہ زانت کہ مارا جون آے جسدے
 گون انت پانا من وتی پتلون آے چارگ لوٹ۔ کہ باریں منی پادا انت کہ نہ بلے مناہمت
 نہ بوت۔ من بیلجیمی آے چارت کہ وتی خیال اے گور ات وتی پادانی سرا اوشتا تہ، اولم آے وتی
 دیم آرو چانی بارو افکر کنگ آت۔ ماہر سیں بے حونیں ساہگ چو خون واریں مرگ آے آئی
 خون آچونسگ آتیں۔

آگڈ سرا کسانکین جوان آے گوراشت۔ آئی گردن آے دست اے ایر گرت خدا بہ زانت آوتی
 ڈاکڑی کار آے گزرانی پیلوی آے چش گرت یا کہ پرے کسان سال آے بڑگ گرت۔ اگن آرا

بزرگ بوت تو درائیں شپء اے اولی رندا انت آرا پہ کسے بزرگ بوتگ ات۔

آئی جو آن ء گردن اوسرء دست ایر مشت۔ بچک ء ہچ نہ گوشت او آرا چم اے سک
 دات انت۔ بلے دمانے ء رندا آئی انا گت ء ڈاکڑ ء دست وتی دوئیں دستانی نیام ء
 زرت۔ او انچو دراکرتے کہ سہرگیں گوشت ءے۔ پھر رنگیں اشکرے زوزے ء نیام ء
 انت۔ من گمان گرت کہ نون دوئیں آئی نیام ء چے بوگی انت۔ اومنی خیال ء نام ہم
 زانت۔ بلے بیلجیمی دانی سرپد نہ بوتگ ات۔ دمانے ء رندا بچک ء سہریں پزوریں دست
 وتی دپ ء آرت او آرا گٹ پاچک ء لگت۔ بیلجیمی ء وتی دست چیلینت او دیوال ء نیمگا
 درشت، دان دمانے ء آئی ہزنگیں چماں مارا چارت۔ او پدا انا گت گوشے پوہ بوت۔ کہ
 ما آئی وڈیں انسان نہ ایں۔ من ہندگ ء لکتوں یک سپاہی اے جاہ سرت، دوہمی واب
 ات اوچم ء پاچ ات انت۔ بلے آہان ء روک مان نیست ات۔

منی ہے وہداں بگوشے دم اہت او من چاڑ کہ بوتوں۔ اونون من نہ لوٹت کہ صحب یا
 مرگ ء بارواد کہ خیالے دلا بیاریں اونون دل ء جیڑگ ء بچے مانادی نیست ات۔ پمن
 بیدلوزان یا ہورکی ء دگہ ہچ نہ متگ ات۔ اگن منانی شے اے دل ء بیاہتیں تو ہما دمان ء
 تو پنگ آن ء دیستوں کہ دپش گون من انت۔ من بیست واران گشگ بوتوں او پدا
 زندگ بوتوں۔ یک برے من حالینی انچوزانت کہ من مرتوں دان دمانے ء واب کپتوں۔
 آمانا دیوال ء نیمگا گران برگا ات انت۔ اومن پہ رحم ء دستبندی کنگا اتوں من انا گت ہچ
 لرزت او در یہہ کرتوں او بیلجیمی ء چارگ ء لکتوں۔ دل ء گوشتوں واب تھا من کوکار کرتے۔
 بلے آوتی بروتاں گوں گوازی کنگا ات آئی ہچ نہ دیستگ ات۔ اگن من وپسگ بہ لوٹتیں

من کمیں وپت ہم کرت۔ من چه گو سگیں دوشپ اودوروج ء یک پیما آ گاہ اتوں اونون
من وتی مسک جنگ ات۔

بلے من لوٹت کہ زند ء دوکلاک زیان مہ بنت۔ آ گور بام ء کاینت منا پادکن
انت۔ من واپینگى ء آہانی رنداروین چو کہ پس قصاب ء رندابیت۔ بلے من حیوانے ء پیما
مرگ نہ لوٹت۔ من پہمگ لوٹت۔ اوپدا منا چہ نیمنا کیس و اباں دی سک ترست۔ من پادا
ہتوں کمیں گشتوں وتی خیالان بدل کنگ ء پہ وتی گو سگیں زند ء یاتانی تہا کپتوں، یاتانی
چندی ایس چہ منی خیالانی زراچول جنان ء شنتت، وشیں ناوشیں یات ات انت۔
آ وہداں من اپشان ء انچوزانت، منی دیماچہرگ اودواقہ یک پہ یک آ ہگ ء اتنت، منی
دیما گونڈ وکیں نوویلر ء دیم ات۔ شہ منی نا کواں اے یکے ء دیم ات اورامون گرس ء دیم
ات۔ منا وتی تیوگیں زند گیر اتک۔ 1926 ء من تاں سہ ماہاں چون بے کار اتوں،
اومن شہ گہون ء مرگ ء سنداں سر بوتکتوں۔ منا گر بناڈ ء تیب ء دیما گواز تگیں شپ
ئے یاداہت۔ من تاں سے روچاں بچے نہ وارنگ ات۔ من سک زہرا بوتوں من مرگ
نہ لوٹت۔ منا پرے خیال ء حدگ اہت۔ پہ وشى اوشا تکامی ء چوں چو گنوک سرگردان
اتوں۔ پہ جنین ء او پہ آ جوئی ء چون گنوک اتوں۔ پرچا؟ من سپین ء را آ زات کنگ لوٹت
من پی یا مارگال ء راسا زات اوانارکسٹ آں گوں کپتوں۔ اوسى دیوان اوچی آنی دیما
گشتانک داتوں۔ من ہرچی ء را انچو پہ دل زاننگ کہ گوشے من نمیران اتوں۔

ہے ساہت ء انچودرا کرتے گوشے منی تیوگیں زند منی دیما انت اومن خیال کرت۔
”اے بیرگیں دروگے انت“ ایسی نون بچے فائدہ نیست چیا کہ اے کلتہ۔ اونون من

حیران اتوں، کہ من چون سیل و سواد کرتگ ات۔ چون پہ ٹہکارگ گون جنکان ہندہ تگ۔
من وتی چوچی لنلک ہم نہ سرنٹگ ات۔ اگن من بزانتیں کہ من چوش مرین۔ منی زندگی
دیما ات۔ چوپیلک ء دپ گیرات۔، بندات، بلے ایشی تہے ہر چیز سلامت ات۔ نہ
کٹیتگ ات۔ یک ساتہے ء من ایشرا مارگ لوٹ اوگون وت ء گوشگ لوٹ۔ کہ اے
زیبائیں زندے انت۔ بلے ایشی باروا من فیصلہ کرت نہ کت۔ اے بس کردے
کیر اتنت۔ من وتی تیوگیں و ہد نمیرانی ء را، بے سوب کنگ ء گوازیٹگ ات۔ بلے ہچ
چی ء سر پد نہ بوتگوں، من ہچی بے خیال نہ کرتگ ات۔ چشیں باز شے اتنت، کہ من
شموشت کرتنت، انچو کہ منز الینہ ء تام یانکہ کادیز ء تیر ماہی روچاں گونڈ و کیس چمگے ء ہتا
جان شودی بلے مرگ ء درستان ء بے تام کرتگ ات۔

اناگت نیلجیمی ء شریں ہبرے سجت۔ او مارا گوشتے ”منی دوستان! اگن فوجی کار
مستر مناجازت بہ دینت۔ تو من شے دوستان ء شے شمے نیمگا کلہ ءے یانکہ نشانی اے
اگن شہدے پچائینگ ء تیاروں؟

تام ء زبان ء چیرا گوشت: ”مناہچ کس نیست“ من ہچ نہ گوشت تام تاں ساتہے ء واہچ
نہ گوشت بلے پد امنی نیمگا چارتے ء گوشتے ”تو پہ کونشاہچی دیم نہ دیے“۔

منا چشیں نازر کیں لیکہ نہ وش بنت۔ بلے منی جنء رد کرتگ ات من سرشپ ء گونشا ء گپ
جتگ، بایدات، من چش مکر تیں۔ من تاں سالے ء گمائی بوتگ اتوں۔ سرشپ ء پدا پر آئی
دمانے ء گندگ ء من چون ہدوک اتوں! پمشکہ من آئی گپ جتگ ات۔ ہدوکی شے من
زوراک بوتگ ات۔ بلے نون آئی گندگ ء مناہچ خیال نیست ات۔ منا گور آئی ہچ گوشگی

نہ ات۔ من آرا امبا زکنگ ہم نہ لوٹ ات من چہ وتی جسدء ترستوں، کہ زرد ترہ تگ اوہید
چکرات، او منا ترس ات کہ آئی جان ہم منا انچو ترسیت۔ من کہ مر میں کونشا زار جنت،
گریت، تاں لہتیں ماہء زند پر آئی بے تام بیت، بلے انگت منا مرگی انت او من مر میں۔
منا آئی قد حیں چم گیر اتکنت۔ آ منا ہر دینکہ چارت آئی چمان منا کلہے دات، بلے نون من
دلجم اتوں کہ حبر ہلتہ۔ اگن آنون منا چاریت تہ آئی چارگ جندهء چمانی تہا پروشیت۔ او منا
سر نہ بیت۔ من ایوک اتوں۔

نام ہم ایوک ات۔ بلے منی رنگ ء نا۔ آئی کمر زانی بستگ ات او بنج ء سک چارگ
ء ات۔ او بشکرہ تگ ات۔ زانا ہبکہ ات۔ وتی دست اے شہارت او دار ء را انچو دستے
جت گوشے کہ پر آئی دست جنگ ء اے پرشیت، دست اے زوت کش ات، او ہا وڈا
نشت نام ء بدل ء اگن من بوتیوں۔ تہ من بنج ء رادست نہ جنت۔ او و تراوش آں نہ
کرت۔ بلے اے ہم آ رستانی بے عقلی آن چہ یکے ات۔ من ہم زانت کہ اے شے دگہ
وڈ در کن انت۔ آزیات لڑہتگ اتنت او تنگ ترا نت۔ چوسریگ ء نہ اتنت۔ پمن ہے
بازات۔ کہ من بنج ء را، وئی ء را او اشکرانی چیدگ ء راجارت۔ او مرگ مارت۔ چونامن
وتی مرگ ء باروا..... شری ء خیال کرت نہ کت۔ بلے من آرا ہر جا او ہر کنڈا
دیت۔ ہر شے ء سرادیت انچو کہ چیزے پہ کپیت آ ہمودان کپتہ۔ انچو کہ مردم مرو کیس
مردے ء کرا چون ہوت کن انت۔ او نام ء بنج ء رادست نہ جت، بلکنہ بنج ء سر اسہرائیں
وتی مرگ ء رادست اے جت۔

من انچیں حالتے ء تہا اتوں اگن منا کسے ء بگوشتیں تو بے توار ء وتی لوگ ء برو، ترا تئی

تیوگیس زندگی بوتہ۔ من انکتہ انچوسارت بوتوں، کہ است اتوں۔ اگن مردماں نمیرانی
 ۽ گولی آپ یلہ بدنت۔ پر آئی لہتیں ساہت ۽ او بازیں سالانی چم ۽ چاری یک پیم انت
 من پہ ہچ چیز ۽ ہدوک نہ اتوں بلکنہ یک عیمے ۽ بے تک وتوار اتوں۔ بلے اے بے تک
 وتواری سک نیمناک انت۔ آؤ ہم شہ منی جون ۽ سبب ۽ منی جون، آرا من گور آئی جند ۽
 چماں چارت۔ او گور آئی جند ۽ گوشاں اشکت۔ اونون اے منی جند نہ ات۔ آوت ات۔
 وت لرزات من آرانون درس نہ کت۔ آرادر گیجک او گندگ ۽ پہ منا آرادست جت
 انچو کہ دگرے ۽ جون ۽ مردم دست جنت۔ برے برے بلے من آرامارت کرت او
 مارت کہ نون اے آنہ انت۔ انچو کہ بالی گراب ۽ مردم سوار بہ بیت۔ او آگوات ۽ تہا
 سرمیٹکائی بوارت۔ او برے برے من وتی دل ۽ در ہلگ اشکت انت۔ بلے انگت منا ہچ
 پیسہ نہ بوت۔ منی جون ۽ ہرچی پر من راہ دات، آہم تمام نہ ات۔ چوننا آگیشتر بے
 سدات۔ او منا ہشکائیں بارے معلوم بوت۔ او انچو دراکرتے کہ گوں من نہ وشیں چیزے
 لچتہ۔ او منا ہے خیال بوت کہ گو منا ناوشیں ناہارے بستگ اش۔ یک وارے منا خیال
 اہت کہ منا پتلونے پادا انت۔ چارتوں آہم ترات من نہ زانت کہ اے ہیدانت یا مس۔
 بلے من انکتہ ہم شت اومس کرت۔

بیلچیمی ۽ وتی گھڑی در کرت۔ او چارات او گوشتے، ”نون سے اونیم انت“ اے
 کوٹک ۽ پہ زانت چوش گرت، نام جاہ سرت، مارا ہچ خیال نیست ات۔ کہ وہد ہم گوزگ ۽
 انت۔ شپ ۽ مارا بے شکلیں، او تہاریں ہزار نے ۽ ڈول ۽ ماں پتا تگ ات۔ او منا اے ہم
 یات نہ ات کہ شپ کدی چہ وہدی شروع بوتگ ات۔

کسانکیں جو آن گریوگ ء لگت آئی دست پہ دست لگاشت او کو کار کرت۔ ”من
مرگ نہ لوٹیں“ ”من مرگ نہ لوٹیں“

آئی دست برزا کرت۔ دراہیں بانڈم ء تہا تہت او پدا نگردے سراشکون دیم ء و ترا
دور داتے او ہڑوسگ ء لگت۔ نام آراپہ پرسیکیں چماں چارات۔ بلے آرا تسلا دیگ ء
انچوکیں خیالے ہم نہ داشتے اونون اینکہ جنجالی ہم نہ کرزت۔ اے زہگ ء شہ مازیات کو کار
کرت۔ بلے چومنیگا مارگ ء نہ ات۔ آ انچیں نادرا ہے ء ڈول ء ات۔ کہ آ و ترا چہ نادرا ہی
ء پ تپ رکینگ لوٹیت۔ بلے نادرا ہی بید تپ زیاد تر سناک انت۔

آئی گریت او من شری ء دیست کہ آراپہ وتی جند ء بزرگ بوگا انت۔ من یک
سیکنڈے ء گریوگ لوٹ ات۔ بلے من دگہ پیم بوتوں منی چم پہ بچک ء اڈوسگ او آئی
کو پگاں کپت، آسرگ ء اتنت۔ من اے ڈولیں کار پہ بنی آدم ء دوست نہ بوت۔ منا پہ
وت اونہ پہ دگراں دوست بوت۔ او من گوں وت گوشت۔

”من پہ پہکی مرگ لوٹیں“

نام پادا ہتگ ات او چہ ہما گردیں کڈک ء روج ء روژنائی ء چارگ ء ات۔ من پہ پہکی
مرگ ء جزم گریگ او منا ہے خیال است ات اوبس۔ بلے شما کہ ڈاکڑ ء مارا وہڈس اتنگ
ات۔ من مارات کہ وہد پہ بال انت۔ او پٹ پٹ ء تچگ ء انت۔

دانی انکتہ تہار انت کہ نام ء تو ار منی گوشاں کپت ”تو آہان ء اشکنگ ء اے“۔
”ہو“

مردم بان ء دیما مارچ کنگا اتنت

”اے نگٹ اے وہدی چہ لوٹ انت، تہارو کی آء تیرجت نہ کن اُنت“ دمانے ۽ رندماہچی
نہ اُشکت، من نام ۽ گوشت۔

”نون روج انت“

پیڈرو، گاسان ۽ پاد اہت اووٹی اے کشت۔ اوگوں وتی سنگت ۽ گوشت ”پشیں آفتیں سارتی“۔
دراہیں بانڈم چو پھر ۽ ات ..... مئے گوشاں تیرکاری ۽ دوریں تو ارے اہت، من
نام ۽ گوشت ”ہمیش انت بنگج انتے ..... منی خیال بان ۽ ہما پستی نیمگا کنگا انتے“
نام چہ ڈاکڑ ۽ سگریٹ اے لوٹ ات بلے من نہ لوٹ ات منی دل ۽ نہ سگریٹ کش ات او
نہ شراب چہ رند آہاں اصل تیرکاری بندگرت۔

”توزان ۽ چہ بوگا انت“؟ نام منا گوشت

آ انگت دگہ گپے گوشگ لوٹ ات۔ بلے چپے کرت او دروازگ ۽ نیمگا چارگ ۽ لگت۔
دروازگ پچ بوت، یک لیفٹنٹ ۽ گوں چار سپاہی آں تہا پترت، نام وتی سگریٹ
دور دات۔

”سٹین بگ؟“

نام ہج نہ گوشت۔ پیڈرو آرا نشان دات۔

”جو آن میر بل“

”تگر د ۽ سرا“

”پاد آئے“ لیفٹنٹ ۽ گوشت

جو آن نہ سرت، دو سپاہی ۽ آرا بگلاں گپت او شتارینت بلے انچو کہ یلہ اش دات ڈنار اکت۔

سپاہی لپرز گوبونتت۔

”اے اولیٰ ناجوڑیں مردم نہ انت۔“ لیفٹنٹ ء گوشت

”شما ہر دوک ایشرا برے آ اوداں وت اوشتا رینتے۔“

دیم اے گوں ٹام گرت ”بیا کہ روان۔“

ٹام سپاہی آنی نیام ء روگا ات۔ اوجوان دگہ دو ء چار دست او پادر گرتگ ات او آہانی

رندا اتنت۔ آنہ تستگ، چمے در گڑی تگنت۔ اوارس گلانی سر ارجان اتنت، من ہم ڈن ء

روگ ء تمچگ گرت۔ بلے لیفٹنٹ ء مناجلت۔

”تو ابیتائے۔“

”ہو“

”تو ہداں نند، آ رندا پہ تو کاینت۔“

آشتنت۔ بیجھی اوجیل ء دو میں سپاہی دی شنتت۔

من ایوک اتوں من نہ زانت گوں من چے بوگی ات، بلے من لوٹ ات کہ اے زوت

زوت خلاص بہ بیت، من ہر ساعت ء رندا تو پنگ آنی یک کشیں تو ار اُشکت او ہر تو ار ء منا

جسکینت، من لوٹ ات کہ کو کار بکنیں او وتی موداں بہ رُوسینیں بلے من وتی دنتان درشتاں او

وتی دست پتلون ء کیتواں سی داتاں، پرچیکہ من پہکی وتر ادرگ لوٹ ات۔

آ کلا کے ء رند منی رندا اہنت۔ منازرش او اولیٰ باد گیر ء برتھ۔ ما کسانین اوتا کے ء ہتا

پُترتیں، اوداں سگریٹ ء بوات او گرم ہم سک ات۔ دو افسر نندوک اتنت، سگریٹ چلگا

اتنت، اوکا گداش کٹ ء ایرتنت۔

”تو ایتائے؟“

”ہو“

”راموں گرس گجائنت“

”من نہ زائین“

ہے مرد کہ مناجست ء پرس کنگا ات، پشکیں زئڈس مردے ات۔ چشمک ء چیرا آئی چم نہ
سرتنت۔ آئی منا گوشت

”ایدایا“

من نزیک ء شتوں پاداہت ء منا باہران گپتے او انچو منا چارتے۔ کہ آپہ چارگ منازمین
ء چیرا دیم دنت، اومنی باہر ء راگول وتی پورنیں زورا کجتے۔ آئی منا ٹپی کنگ نہ لوٹ
ات۔ بلکنہ اے لیب آئی پہ منی ایر دست کنگ ء گرت۔ او وتی دپ ء ناوشیں بوئے منی
دماگاں ماپرینگ لوٹ ات۔ ماتاں دمانے ء ہے ڈول ء اوشتا تیں مناحدگ گرگی
ات۔ آمردے کہ مرگی انت، آئی ترسینگ سک گران انت۔

اے لیب ء کار نہ کرت۔ آ مناتیلانک دات۔ او پدائنت، آئی گوشت ”تئی ساہ ء بدل
آئی ساہ انت، تو اگن مارا آئی ڈس ء بدے، تو ماترایلہ دئیں۔“

اے مردمان ء وتی اپسی چا بک دست ء اتنت او ایدا او داسٹت او کپتت۔ بوٹانی
توارزوت کنگی ات، چوزوت نابلسٹمن او دمانے رند۔ آہانی گردن جہل ات او پودتیکیں
کاگدانہ تہا چارگ ء ات انت۔ دانکہ دگہ نام در بگی جنت۔ آہانی رندابہ تچت، آہان
قیز بکن انت۔ یانکہ بکش انت۔ آہان پہ اسپن ء آ وکیں روچاں لیکہ وسیم داشت۔ او

ایندگہ چیزانی باوراہم بہ اہانی اے گونڈوکیں کارمناسک تورت انت۔ من چوآہانی ء بوت نہ کرت، من وتی داء گوشت اے ریچنگ انت۔

پنکیں مردانگنہ منی نیمگا چارگا ات، وتی بوٹان ء پہ چابک ء جنگ ء ات۔ آہانی درائیں سروپرانی یک غرضے ات۔ آایش ات کہ آوتر ازندگیں اوزوراکیں ناہارے جوڑکنگ لوٹ ات،

”واگڈا؟ سرپد بوتے؟“

”من نہ زانین؟ گرس کجا انت؟ من گوشت ”منی خیال ء آ مساڈ ریڈ ء انت“۔ ایندگہ آفسر ء وتی دست مدان مدان ء چست گرت۔ او اے ڈول ہم آپہ زانت کنگا ات، من آہانی دراہیں کسانکیں سرء پران ء کہ چارت من حیران بوتوں کہ دنیا ء تہا چشیں مردم است کہ آوتا پہ چشی وش کن انت۔

”تراما پانزدہ ملٹ ء موکل ء دئیں جوانی ء فکر بکن“ آئی سبک سبک ء گوشت۔ ”ایشراچ شودگ جاہ ء بہ برت او پانزدہ ملٹ ء رند بیارتے۔ اگن انکتہ نہ گوشت گوں ہے جاہ ء کُشگ بیت“

آہاں وتی دراہیں کار جوانیا زانت انت، مارا تاں یک شپ ء من بانڈ مے ء دشتش، پدا نام او جو آن برت او کوشتش او مناتاں کلا کے ء چم ء چارش کرت۔ اونوں منا ماں چچ شودگ جاہ ء بندکنگ ء انت۔ ایشاں الم ء وتی درج ء بند سر شپ ء گیشینگ انت۔ آہاں وتی دل ء گوشتہ۔ کہ اے ڈول ء مردم ء ہوش روت او پدا آشہ من حبرے کشنت۔

بلے آسک ردانت۔ چچ شودگ جاہ ء من یک کسانیں دارے ء سرانشتوں۔ من سک

نزور اتوں من نون فکر جت۔ بلے آہانی دکت ء باروا، چونامن زانت کہ گریس چہ شہر ء چار
 کلو میٹر دور گوں وتی ناکوز ہکاں نشتہ۔ من اے ہم زانت کہ من آئی باہوٹ جاہ ء نہ گوشین
 گوں دانکہ آ منایز امہ دینت۔ اوپہ منی من ء آہاں پشیں خیال نہ داشت من زانت کہ
 ہر جبر گیشینگ بوتہ۔ اوہے گیشینگیں راہ بند ء سراکار بوگ ء انت پمشکہ مناچوزیات ہدوک
 نیست ات منابس وتی جند ء کرد ء سر پد بوگی ات۔ من گرس ء دست ء دیگ ء بدل ء
 مرگ لوٹ ات، پرچا؟ اونوں منارا مون دوست ہم نہ ات، منی پر آئی دوستی ہما و ہداہلاس
 بوت کہ بام ء سر منی مہر پہ کونشاء ء مر ت ہما و ہد کہ زند ء منی واہگ خلاص بوت بے شک من
 آئی سک عزت گرت آد لیریں مردے ات بلے پے سبب ء من آئی بدل ء مرگ نہ
 لوٹ ات۔ آئی زند شہ منی ء زیات مانانہ داشت او کسی زند نہ داشت مرد ماں اش گوں
 دیوال ءے ء بست اوتنا و ہداں تیرانی آماچش گرت تانکہ آہان ساہ بہ داتیں نون تری من
 بہ ہیں، گرس بہ بیت یا نکہ دگہ کے ہج فرق نیست۔ من زانت کہ آپہ پسین ء مقصد ء شہ من
 زیات کار دنت۔ نون من گوشت، پسین اوانار کی ء خدا برات ہجی ء مانا نیست۔ انگت من
 آہانی دستا اتوں من گرس ء دست ء دات ء وتی جند ء راچڑا اینت گرت گت۔

اوپہ منی خیال ء اے در راہ تواز ہے بلے اے منی مٹوکی ات من وتی دل ء گوشت
 من سکیں مٹو کے اوں۔ او من ء یک عجیبیں وشی ءے ماں رُپت۔

آہاں اہت او منا پدا ہما دوسیں افسرانی ء برت۔ شہ منی پادانی چیرا مُشکے درشت۔ منا حدگ
 اہت من چہ ہے سپاہی آں یکے ء را گوشت ”موشک ء را دیتئے؟“
 آئی جواب نہ دات..... آسک مونجا مونجا ات چیا کہ و ترا منیں مردے لیکت اے

من حدگ لوٹ۔ بلے وتی حدگوں داشت، من ء ترس ات، کہ اگن من یک وارے شروع کرتوں۔ پدا بند نہ بیت۔ ہمے سپاہی ء بروت داشتگ ات من پدا آرا گوشت ”وتی بروتاں بہ تراش، احمق“! پمن اے عجب ات کہ آوتی پٹان ء بلیت۔ کہ آئی دیماں پچت۔ آئی منالگتے جت بلے پہ دل نا۔ اوچپ کرتے۔

افسر ء جُست گرت ”جوان گڈا، تو فکر کرتے؟“

من آبان انچو چارت کہ مردم یک جھپیں بولک گلے ء بچاریت من گوشت ”ہوسئی اول کہ آ کجا انت۔ آ قبرستان ء چیر انت، قبرے لحد ء تہا یا نکہ گور کوشے ء کڈک ء تہا۔ اے انچیں تو از ہے ات من گوراہاں پمشکہ کرت۔ کہ باریں اے چون زوت زوت پاد کایت۔ وتی لائک بنداں ترند کن انت۔ اوچون پہ اشتاپ ء حکم دینت۔

اوحالینی اے مرد ہامان ء اوشتانت ”بروان مولیز شہ لفٹنٹ پوینز ء پانزدہ مرد بگر۔ اوتو۔“ ہمے ہورتیں مردک ء گوشت ”من ترایلہ دیائیں، اگن تو راست گوشگائے، اداگن تئی دروغ بوتنت، اوتو پٹے رددیگ ء چوش کنگائے گڈا من گوں تو انچو بکنین تو وت زانے“۔ من ء گوں گاٹ ء سیاہی ء یلہ اش دات۔ اوپہ کوکار ء درشتنت، من ء دم پہ ساعت حدگ اہت۔ کہ گوریشان من شریں تو از ہے گرت اودان رونت۔ ہر قبر ء دپ ء پچ کن انت۔ سنگاں دُور کن انت دراہیں قبرستان ء پہ سر زورنت۔ من وتی دل ء گوشت، اگن ایشان چم وت بدیستیں اوں چون وش بوتوں۔ او ترا چون مزن لیکتوں سپاہی گوں وتی بے فائدگیں بروتاں او وردی آن قبر بہ قبر زندگیں مردے ء درگیجگ ء چون سرگردان اتنت۔

نیم کلاک ء رند پٹکیں زنڈیں مرد ایوک ء اہت۔ من گوشت کہ اے من ء
کوشگ ء حکم ء دیگ ء پہ آہتہ۔ آدگہ ہموداں قبرستان ء بنت۔

افسر ء منا چارت۔ او گوشت ”ایشر ء گوں ایند گراں درابہ برت فوجی کاروائی کہ
خلاص بنت گڈ اسر جمیں عدالتے ایشی فیصلہ ء کنت“ من سر پد نہ بوتوں۔ کہ ایشی مطلب
چہ انت۔ من بخت گرت،

”بلے آ..... آ من ء نون کوشگانہ انت“

”نا، نون، اورندا ہرچی بہ بیت من آئی ذمہ دار نہ اوں“

من انکتہ سر پد نہ بوتوں ”بلے پرچہ.....؟“

آئی ہج جواب نہ دات، وتی کوپگ چندیتت اوڈن ء شت۔ مناسپاہی آن گس ء دیم ء
برت۔ اوداں صد قیزی ء کساس ء بوتنت۔ زہگ، زالبول، اوپیر مرد، ہم گون اتنت، ہمودا
یک کاہی کوٹگے است۔ من ہمیشی تہا گردگ ء لکتوں۔ حیران اتوں کہ اے کل چہ بوگ
ء انت۔ نیمروچ ء مار اورگ اش دات ”سے مردم ء منا پول گول گرت۔ من آہاں درس
الم ء گرت بلے ہج جوابوں نہ دات۔ من نہ زانت کہ گجاوں۔

بیگاہ ء وہداں، دگہ وہ نوکیں قیزی اش آورت۔ من گارشیاء ہجہ آورت۔
ہموداں نان اے پھت آئی گوشت ”تو چونیں بختا ورے ءے منائی زندگ ء گندگ ء ہج
امیت نیست ات“۔

من گوشت ”منا مرگ ء سزا اش دات بلے پدا بدل بوتنت۔

او من نہ زانین پرچا؟“

گار شیا گوشت ”من ءدو نچ ءو ہداں گپت اش“
 ”پر چا؟“ من وتی دل ء گوشت گار شیا ء گوں سیاست ء ہچ سرو کار نیست۔
 من نہ زانین ”گار شیا گوشت“ اے بس ہر کس کہ چو آہانی ء ملکنت آرا گرانت۔ آئی وتی
 تو ار جہل جت۔ او گوشت ”ایشان گرس ء ہم گپتہ۔“

من لرزگ ء لکتوں ”کدی؟“

”مروشی صحب ء۔ آ ہم گرگ بوت۔ سہ شنبہ ء آئی گوں وتی ناکوز ہکاں حبرے ء سر اجرا
 جرا کرت۔ آہانی جاہ اے یلہ دات۔ آرا چیر دیوکیں مردم سک بازات۔ بلے آ کسی منت
 واری ء زیرگ ء تیار نہ ات۔ گوشتے من ابیتا ء جا گہہ ء شت او ترا چیر ادات۔ بلے آرا ہم
 گپتگ اش پمشکہ من و ترا قبرستان ء ڈکیں۔“
 ”قبرستان ء“

”ہو چونیں بے عقل اے ات۔ آ مروچی ہموداں شنتت، چش الم ء بوگی ات۔ آرا گور
 کوش ء کڈک ء دیستش۔ آئی لہتیں تیر ہم جنتت۔ بلے گر جاہ بیت۔“
 ”ماں قبرستان ء!“

پنی خیال ء دراہیں روز میں چرگ ء ات۔ پدا من چارت تہ من بنا شکتوں۔ من
 ٹہکارگ ء حدتوں۔ او پدا کو کار ء لکتوں۔

انصافِ تحت

سمرسٹ ماہم

بدل: عبدالکلیم

پڑوتی واری ء چوں پہ صبر چم ء چارے تنت! بلے صبر پر اہاں نوکیں چئے نہ
یت۔ پشیں صبر آھاں باز رنداں دیستگ ات ہر سیدگاں مدام پہ جو انمردی اے بلاہ
ٹیلینگ ات ءسی سالیں عمر پہ ہنچشی گوازینگ ات۔ کلیں زندمانی پرے کترے ہیل ء
گوستگ ات! نون! نون ساہت آہتہ۔ باریں چے بیت! آدی چم ء چارنت۔ گوں
سدکی۔ اگن گوں وت سکتی نہ۔ بلے اُمیت ء ہمت ء گوں!.....

شہ زحما تیز و مود ء ٹالا بارگیں راہ اش گپنگ ات اوہما و ہداں کہ گناہ ء وش
رنگیں پل چوں پہ ہدوک شنگ بوتنت گناہ ء وش رنگیں دروشما آھاں ریپنت نہ گرت۔
دل ترسگا آہت بلے چم جہلی میار ات۔ اونوں زیر ء کنٹگاں پُرسین راہ کٹینگ ات مسافر
وتی منزل ء سر بوتگ ات۔ نین مزدوریت۔

ہر سے جوانیگا یک دگرازان انت۔ گالور چیا کن انت سدک انت! بے
ساہیں جونانی اندراشکرے ساہ کپتہ خلاصی ورتگاری ء ساہ۔ اڑھیل ء خلاصی ء ساہ.....
مروچی دیما د میں زندانت۔ چوں درفشگا انت۔ اگن چند روچیں زندے
راہ اش بکپتیں۔ مروچی آہانی دل ء حال خدازانت۔ مرشی گنوخ بیگ تنت۔ یادل اش
ترکینگ ات! مروچی ہنچوہبکہ ء بے سدانت۔ نہ زان انت۔ مرگ انت کہ زندگ انت

چشمیں ہچ کارے شاہانی دستا نہ بوتہ۔

کہ وتر ارجن انت.....

پریشنگ سنت مستا گے گوں انت ساہت اتکہ دیما روئے۔ وتی کار پداں گندگ ء و ش
انت پہ زانت و ش انت شہ وتی فرض ء بے یال نہ بوتگ انت۔

کتر ہے یک نیمگا بوت انت مزنیں مچی ء ات۔ ہر ٹک ء بولک ء تنگویں ورنا
سر مچاریں چوٹ بروت دیم پہ انصاف ء تحمارو گانت۔ گشے بیمنایں مزنیں جنگے ات۔
سکیں دہ دہ ء کوکارو جگائے ات!.....

بلے بے تواریں کوکارو جگائے ات۔ ہچ نہ ہلوکیں سر پہ دیم پہ تحت ء انصاف ء تحت ء
روان ات انت۔ زالبول ء زہگ گوں اتنت۔ چہ ظلم ء زوراں چیر ترنگیں چہ شدہ گوشن ء
لنگڑیاں مرتگیں۔ چہ ہوپ ء نادرا نیان مرتگیں۔
جنگ ء جدلاں فنا بوتگیں.....

بزاں ہر رنگیں بنی آدم اے چوکائی ء چولولکا باز انت۔ بلے ایدا اے آزمانی درگاہ ء ہچ
ہیمیں حیرانی ء ہبکی نیست ات بلے! ہے جنگ ء کوکار ء بگاہ ء سوب ء آہانی جان ء
تر سے کچنگ ات زرد تریتگ اتنت۔ چو بیدارزگا اتنت۔ چہ گار ء گمساری ء ترس ء
جان ء میری دوئیں آپی جہاز سیا سوار اتنت۔ جہاز ء راٹار پیڈو سیا گرگ گرت ء وت ء را
بازیں کاراں پر و شنگ ات وت سک پہ پدوک گرت انتے۔ آیانی ہرجان بوت سا ہے
مان ات۔ پہ اُمیت زندگ ات پہ و دارے۔ پروتی مہرا حال اے رست آبیراں بوتہ دل
ترک بوت کڈاں بوت و دور و چیس کوڑو ایلودات۔

جان اگن وتی لوگی ء رکھینگ ء جہد مہ کرتیں تہ وت پشت کچنگ ات۔
 چوناے زال آراسک نادوست ات دل ء بنائے زانت۔ بلے ہر وھد آئی پرمانایت
 کلیس ناز ء تہروزے پورا کرت انت۔ آئی اگس ساہ کندئے ساہت ء جن بڑگا ہتیں تہ
 جندے متنگ ات۔ بلے مڑاے کرت ووت نادوستیں جن ء وڑالی بوت۔ واری اہت
 پریشنگا دیم پہ انصاف ء تحت برتنت۔ تن یک ساہیا ولجہ ء آوانی نیمگا ہج کمار نہ کرت۔
 راستیں حبر ہمیش انت کہ آراجوسکا جنگ ات ساعت اے ء رند فلاسفرے اہتنگ ات پر
 وتی فیصلہ ء گوش دارگا.....! وانصاف ء گرگا۔ زندمانیں ولجہ ء را گوشتے اودیم پہ دیم ء من
 ترانہ منیں۔“ پرے گپ ء تہ بادشاہانی بادشاہ تنگ نہ بوتنگ ات۔ بلے فلاسفرے روئے
 زمین ء حالت گیراہت۔

ہمانا ہودگ ء ناشرین گوشتن آرایا د اہت انت ولجہ ء نہ منگا ہژنود نہ بوت۔ دلا
 جیڑات گوشتے۔ دگنیاء حالت یات کائنت۔ تہ ”پیلویں زوراکی“ و ”پیلویں جوانی ء کے
 نیت دلیل دیگا لگت ء گوشتے۔ کئے نہ زانت بدی من دنیا ء زندگ ء سلامت انت۔ گڈا
 ولجہ بدی ء داشت نہ کنت۔ چہ طور اسر جمیں زوراکی ء ولجہ انت۔

اگن بدی زندگ انت۔ تہ پیلویں جوانی ء چہ طور ولجہ انت.....
 پیلویں زانت کارا پہ اے نوکیں گالورے نہ ایت۔ بلے حبر ء گندگ او گوش دارگ ہم آیا
 جواب کنگ حقیں حبر ہمیش انت ولجہ ہرچی زانت بلے اے پوجی ء پسوءات نہ کنت۔
 آدی دودو کیجا کنت پنچ نہ بنت۔

فلاسفرء وتی وڈیں فلاسفرانی پیماہمت کرتے گوشتے گڈامن چشیں ولجہء چون کجہ کارین
کہ سرجمیں قوت ء ولجہ نہ انت ء پیلوین جوانی ء مالک نہ انت۔

مدام زندمانیں ولجہء پسوندات۔ دیسے ہسے سئیں سائیگانے نیمگا ترینت۔ آپہ عاجزی ء
امیت ولجہء حضورء اوشتوک اتنت.....

دنیا ء زند چون کسان انت۔ بلے زندگیں مردم وتی باروا چون باز حمر
کنت..... او..... مرتگیں مردم کہ آئی دیماچ نہ ہلو کیس زیندانت۔ شماوت زان ات کہ
چینکہ بے پاندگیں حمر گرت کنت۔ بلے قصہ کوتاہ آواں چووتی حال دات!.....

جان ء میری ء عاروس بوت۔ تاں پنج سال ء گوں مہر ء محبت ء آوانی سال گوست انت۔
جان ء روٹ دپ کپت گنوخ بیت مہر ء محبت ء درشانی بنگیر بیت۔ روٹ ہر دہ سالگ
ات شہ جان دہ سال کستروش رنگ ء ماہ دیمیں دتکے ات۔ انا گاہیں وش رنگی ءے گون
اتے ہنچو دروشاوش رنگ ات ہسے پیما پیم ء زانگ ء شر رنگ ات..... اے ہنچو پہ دیمیں
واہگ ءے نہ یت۔ کہ آوان ء مان شانگک ات۔ دلا گوشت اش دنیا پراواں ٹاہنگ پیتہ۔
شہ! ل ءن ابد اجویں تو ارت پراواں یکجا بوتہ ءے رنگ۔ اے گپتہ.....

گوشتے پہ یک دگراچوں حانی ء شہ مریداے تننت یاں چومست ء سموء رچنگی ء رند مہراپوہ
بیت انت۔ دل گراں بوت انت خانوادہیں مردم انت۔ وتی عزت یقین سدک ء ایمان
ء عزت چاگرد ء پاس۔ رنج سیاد وارثانی یاں چون کن انت۔ جان حیران انت۔ یک
بزگیں ناپوہیں جتکو ءے کہ چون یلہ دنت۔ او..... روٹ سور کر تگیں مردے آراچے کنت
..... زانت اش میری آوانی مہر ء حالان سہی ات.....

میری دلہنک حسد و کینگ ء لہڑے ء کو باہند گنگ ات پہ کے؟ پروتی دوستیں مردا! آئی
سے صد ء شش رگ ء یک سی نہ ات۔ کہ آئی دلا چوشیں یال ءے پاداحت کنت۔ برے
برے سند ء سیل ء شک اے بوت۔ دلے سہت۔ دل ء مستریں مڈی دست دوت
روگانت۔ دلا عجیبیں دردے چہ مہر ء دردا زیات سوچاک انت۔ برے برے دل ء
جیڑتے آھن آ من ء یلہ دنت تہ من زندگ بین؟ چون زانتے کہ آ بے چارگ ء دست
ء وت نہ گرت۔ انا گا ہیں باہندے ء آ رابے وار گرتہ۔ چون آ رادی ملا متی نیست۔ دُعا
گرتے گرتے گوئڈل گوئڈل ء آرس کپت انت۔

جان وروت ہر دوکان میری ء بزرگی دیست بلے چون کن انت۔ سکیں دراجیں
ء تہلیں جہدے ات وارے وارے دلان نزوری گرت دل ء آس ء برازان ہڈے مجگ
سہتگ ات۔ بلے بغانہ بوت انت گوں بدی ء جنگ اش گرت دل اش ترکا احت۔
بلے پاکد امنی ء سراپہرش بست پہ مروچیں روچا اش ایمنین زنداش دیم حونی کنگ ات۔
او پہ واجہ ء دیم ء سر بوگا.....

روث ء دل ء مہر ء لہڑے پر کنگ ات۔ دگہ مہر ء جاہ اش نیست ات۔ دگوش یے خدائی ء
نیکیں کارانی نیمگا گور کرت۔ بلے گون سنگیں دلے ء چواو بزرگان ء نان دات و رودینت
کردے روش رند آئی ماہیں دیم ء رانم ء آس ء سہت۔ ماہ دروشمی نہ منت نرم ء نازر کیں
انارک سیاہ تریقت۔ چو آئی دلیگا سکی ء ترندی ء راہ ء راندہب زانتے۔ دردواری کرتے
بلے پہ بے دردی گڈ سران کینگ۔ وت سری ووت زانتی آئی ء مستریں مڈی اتنت۔

اوجان وتی روچاں ٹیلنگ ء ہت۔ مرگے دوا ء نشتگ ات۔ دل تنگ ء ملورات۔ بلے پہ
 جوانمردی زیند ء نہ وشین ساتے تیلانک دات انت زند ء ہج مانا مطلب نہ داشت
 جہدے گرت۔ سوب ء سوب کرت دلائے ہج نہ ہلوکیں وش نیاتکی ء ات۔ پروتی
 جنین ء چونا پرائی سک مہربان ات آئی نیمگامد ام دلگوش ات۔ فرنگی ء خانواد ہیں مردے
 ء پیما آئی ہرچے ناز ء تہروزے پورا کرت.....

میری جوانیں وفادار بس جنے ات۔ مرد ء پرمان ء ات ہج بر مردار ایر نہ جتے کہ چوگنوک
 ء شیدائے بلے دپ اے ہر وہاں چہ گلگ ء پرات۔ ترشپ ترشپیں حبرے کرت۔ پدا
 وتر المات کرتے۔ بلے آئی وس ء حبرے نہ ات۔ مردوش نہ بیت چون کنت ساہے پہ
 مرد ایر گنگ ات بلے سہنگیں ء بر ہنگیں زیند وزیند ء واہگانے دیست دلائے ارش گرت
 گوشتے آوشیں روج مہ گندات! من ء چوش گار ء گمسارے گنگ.....
 ہو ہر پیم بوت۔ جو ریں نہ وشیں زندے گوشت ہج گناہ اش نہ گرت اونوں آوانی مزد
 دست دپائنت.....

داستان ہلت بے تک تواری ء ماں شانت ہنچو گشتے! پاکیں درگاہ ء مکسکے ضم نہ ژونکیت
 ”دو ذخ ء بر او اتے“

پاکیں لٹانی سراہے لوزے اتنت اے حکم پہ اے ڈولیس مردماں؟
 بلے آئی دیم تہار گشت۔ وتی دلا گوشتے! پر کجام ساہت ء من اے درفشوکیں روج
 ٹاھیدتہ کہ بے پادیں ء جھند میں زر ء سینگ ء برمش دنت ء برف جڑشک انت من

برزسریں کوهانی سرا.....

چمگ وش زیمیلیں سازان جنان پہ جہلگاں کیت بیگاھ ء کوش سوزیں ڈ گاراں
مرزیت.....

واجہ ء گوشت ”چو کہ استال من چات ء لردیں آپ ء اندر اروشنا انت من آزمانان نہ
انت.....

سیں ساہگاں وتی قصہ گوشتگ ات.....

ہوشتو کے اتنت نہ وشیں داستانے ات۔ بلے سد کی ء دل جمعی داستان اش پورہی ء
گوشتگ ات واجہ ء ہپ کرت.....

ہنچو کہ مردم روکیں ٹالے ء راہپ کنت..... گنداے بزگیں روج کجاست؟
ہچی نیست..... گوشتے! من حیرانوں مہلوک جنینی ادا اودایان ء اینکہ مزن پرچے
زانت اگن منی کتاباں بوانت تہ وت سہراہیت۔ کہ من انسان ء انسانیت ء نزوریانی باروا
سک دل بوتگوں.....

نوں دیے فذا سفر ء نیمگا ترینت۔ کہ ہنکتاں وتی پکرگا ہوشتاک ات.....
مدام زندگیں واجہ ء گوشت چونیں نون منے..... پیلوں زوراکی ء پیلوں
جوانی چون پہ شری یکجا کرتنوں.....!“

شاعر

سمرسٹ ماہم

ترینوک: نسیم دشتی

من مزین نامیں مردمان گوں زیات واہگ نہ دارئیں اونہ کدی منی دل ء اے خیال
 بو تہ کہ من گوں مزین گندین مردمان دست من دست بباں چوش کہ منی باز سنکتانی عادت انت:
 وھد یکہ منایک مزین منصب دار یا مردم اے ء دوچار کپگا گشتت تہ من
 نیمونے کنین ہے پیا کہ ٹور ء مناں سینٹ آنا ء دوچار گیجگ ء ارادہ کرت تہ من چہ وتی سر ء
 پرینت سینٹ آنا ہا مرد ء ز مانگ ء ہنچین حالتان گوں دوچار کتگ ات۔ کہ مردمان ماہرن ء
 ڈولیس شاعرے ء ساہ پہ پوز ء رسینگ ات آئی ہم وتی زندمانی ماہرن ء پیا گوازینت آئی
 شاعری زند ء آدینک انت او ہے شاعری آئی مزنی ء سوب بوت من آئی شاعری ء
 ڈولدار ی ء نگد ء شرکت نہ کنیں بلے وھد یکہ اولی دار من آئی شعرون ت انت تہ آھدی منی
 عمر ۲۳ سال ات او منا بے کساس وش بوت۔ آئی شاعری ڈولدار ی ء تپنا کی ء باز رنگ
 رنگین خیالان پرات۔ آئی شاعری ء منا گوستگین یا تانی وش و شادمانی ء پرینت ہمکنس وش
 و شادمانی کہ من وتی ورنائی ء دیتگ اتون ء بس:

منی خیال ء سینٹ آنا اے ناموری ء چٹ حقدار انت۔ کہ آرا ہسپانوی گشوکانی نیمگا
 رتگ آز مانگ ء آئی شہد و شکلیں شعرانی گال ہر ہسپانوی ورناء دپ ء اتنت ء منی سنکتانی
 گور ء مدام آئی گپ ء قصوات۔

من ٹورء راجست گرت کہ نون اے شاعر گندگا چون انت۔

”زیبا“ آئی پسودات:

من گشت آئی گورء آئی بت است:

ناگہاں ٹورء افارے جت ء در اینت کہ ”در یکتین منی کرء آئی بت بوتین“ ٹورء منا
گشت کہ وهد یکہ سینٹ آنا ء عمری ء پنج سال ات تہ آئی بت ء کشگ ء وتارا ہج جنجال نہ
گرت بلکین آئی لوٹ ات کہ نوکین پساندگ آئی پیری ء نابلکن ورنائی ء بت ء
بکند انت ..... من گون سینٹ آنا ء اے خیال ء ہم تپاک اتون چیا کہ من
زانتون کہ آتی ورنائی ء بے کساس شررنگ بو تہ ء دستونک کہ آئی ورنائی ء گوزگ ء
پیری ء آہگ ء وهد ء کشگ انت۔ جو ان سہرا کشت کہ کجام بدین چمان آئی ہما کسان
ء چار اتگ کہ یک وهد ء آئی شررنگی ء زبائی ء منوک اتاں بلے نون؟

بلے وتی سنگت ٹورء سرء پڑینت ء پیمیشی جل اتون کہ من وت گون اے مزین شاعرء
دچار کپان کہ آئی شعر من مدام ونگ انت ء آئی وشین شاعری مرچی ہم منی دل ء دماغ
ء تہانشک انت پیش کپت دچار کپگ تو من اے خیال کرتوں کہ یک روچ اے گردان ء
”عیش جاہ“ ء روان کہ اودا شاعر و اجہ نندوک انت منی حیرانی ء حد نہ ات کہ ہماروچ ء من
عیش جاہ ء شتون تہ بیگاہ ء منا یک کا گدے رست اے کا گدوت سینٹ آنا ء دیم داتگ
ات۔ ء منی عیش جاہ ء روگ ء حال منی ہمبل ٹورء پیسر تر ادا تگ ات ء نون نیون کنگ
چہ منی دس ء ڈن ات ابیدایشی کہ آئی بکندین:

آ ہوئل ء کہ من نشنگ اتون مزین بازار ء ات بہار گہ ء موسم ء صعب ء سرء اے
بازار شریب ناک ء ڈولدار ات من شہر ء حد ء ہیل ء چہ ڈن در آحتوں تہ دگانی سرء بے وانکی

ءمان شاتنگ ات ۛ کدی کدی سیاہیں پوشا کانی تہا لہتیں جنین چوکوہ سری کبگ ۛ لڈان عیسانی
 مسیتان چہ دیم پہ لوگاروگا اتنت۔ عیش جاہ یک کرانیں شہرے ۛ ات اودا گام گام ۛ سرء
 عیسانی مسیت اتنت ۛ مسیتانی بُرزیں تا کچھان مرگان کدو بتگ ات۔ من یک ساعت
 اوشتانون ۛ گوزوکیں حرانی یک کتارے ۛ سیل کنگ ۛ اتون آیانی سرء مزین مزین گوالگ
 ترانتوں کہ چیا پراتنت یک زمانگ اے شہر وتی مٹ وت بوتہ ۛ سینٹ آنا ادا یک زنڈیں
 ماڑی ۛ نندوک ات من مزین ماڑی ۛ نمادارین دروازگانی نزیکا اوشتانون ۛ مزین شاعرء
 بارو ۛ فکر کتون..... من ٹلو جت بلے باز دیرء چہ رند ہنگت دروازگ چچ نہ بوت من
 پدا ٹلو جت تہ یک پیرز الے در آحت من آئی وتی گندوکی کاگد (ملاقاتی کارڈ) دات ۛ گشت
 کہ مناتئی واجہ ۛ گندگا لوٹا ینگ۔ آئی آہن ۛ دروازگ چچ گت انت ۛ مناتہا برت۔

اے بان کمین سارت ات ۛ ہما مزین نامیں شاعرء گریبی ۛ اندازگ الم ۛ جنگ
 بوت پرچا کہ بان ۛ نیمی بہر پرشتگ ۛ حراب ات بلے دومی نیمگاسپاہ ۛ ڈولدار ات من ساری
 ۛ سئی اتون کہ سینٹ آنا گریبیں شاعر ایت بلے آئی ایشی چچ بر پروانہ گت۔ اے چٹ
 پیداوار ات کہ نون آوتی زندگی ۛ پہ بزرگی ۛ خواری گوازیگان انت۔ بلے گریبی ۛ چہ بے سماہ آئی
 پراہن بان ۛ تہا یک دراجیں میج ۛ ایرات ۛ آئی چپ ۛ چاگرد ۛ کرسی جنگ ات میج ۛ سرا
 لہتیں رو ۛ کمین مہتا ک ایرات من پکر ۛ اتون کہ اے شاعر ۛ دماغ ۛ چے چے حیا کئیت؟
 وھد یکہ سگریٹ ۛ دو تان بال دیان ۛ آ اے بان ۛ نندیت ۛ شعر پر بندیت.....
 اے بان ۛ کلیں چی آ شاعر ۛ مزنی ۛ احوال ۛ دیگا ات من دل ۛ گشت اے شاعر وتی تمام عمر
 ۛ ہے بان ۛ گوازیبیت..... اے ویرانیں بلے جلوہ ناکیں بان ۛ..... منا گھر سردی

بوت داتسکس ننگ ء دل سیاہ بوتگ اتون پدا ترس ہم منی جان ء کپت من سگریت ہن
 دات ء کشگا لکتون۔ من و ہد ء سرء اتلگ اتون اے بے چڑ کائی پمن عذابے بوت من
 پادانی تو ار اوش گرت منی دل سک جنگا لگت منا ترس کپت پدا من چارات پدیا نکانی سرء
 یکے ایر آہگا ات منی گندو کی کا گداے دست ء ات آئی بالاد باز دراج ڈیل نزور ء لاگرات
 آئی دیم چوکو نہیں فیلی دنتان ء رنگا ات سرء مود ء پٹ اے دگہ وڑ اتنت بلے مچاچ اے سیاہ
 ء بز اتنت ء اے مچاچانی چیر ء آئی چم زیات تر سناک اتنت۔ من حیران بوتون کہ اے عمر ء
 آئی ء چم پرچے چو سیاہ ء تر پناک انت؟ آ منا روک روکا چارگا ات چوکہ کجہ نیاریت آئی
 سیاہیں سچ پوشگ ات ء گندگا سبک بیم ناک ات من ہے اندازگ جت کہ بروبر آئی اچ وتی
 شعراں باز کسانی دل آگاہ کتہ ء آ بیشک یک بے دروریں شاعر ایت..... پدیا نکانی
 سرء ایر آیان آ منی نزیکا آتک آئی چم چوشائینی چمان سچ شانت انت پمن اے گونڈین
 چکا سے نہ ات پرچیا کہ من گوں یک مز نہیں شاعرے ء دیم پہ دیم اتون من کمیں شرمندہ
 بوتان بلے قسمت ء شری ء من پیر ء چیزے گپ ء رپ شوہاز کرا تگ ات، ولجہ ایشی من
 وتی وش نصیبی زانین ء پھر بندین کہ تو گون یک در آمدے ء اتسکس مہربانی کرت کہ آئی ء

تئی ڈولین یک مزین ء دُر بیانین شاعرے ء دیدار نصیب بوت:

منا ہنچو سماء بوت کہ آئی تر سناکیں چم منا کلاگ زیرگا انت ء یک دمان ء ء گد
 آئی لُنفانی سرء یک بچکندگ اے شہم ات ء پدا آئی چو گشت ولجہ! من شاعر اے نہ اون بلکین
 سوداگرے اول ء پڑم ء مود ء با پار کنین تور دے، سینٹ آنا ہے لین ء دومی لوگ ء نندیت:
 نون من زانت کہ من ردیں کسے ء آتھکون:

چاشت

سمرسٹ ماہم

بدل: تاج جمالی

نمائش ء منی چم پر آئی کپت من شت ء کز الے نشتوں گڈی رند ء کہ من آراد یست نون
بازیں وهدے گوستت ء منی گمان ء اگہ کسے ء آئی نام مہ گپتیں، مشکل ات کہ من آرا
بزانتیں آئی پہ وژدلی درائنت!

بازیں سال گوستہ کہ ما یک ء دگر ء دیستکن و حد چون گوزیت چما کسے ہم نون دگہ پدی ورنہ
نہ بوت۔ ہما و ہد گیر انت کہ اولی گشتاں من شمارا دیست؟ منا پہ چاشت ء ورگ ء لوٹنت۔
چومنا گیرنت؟

پیت سال پیشتر من پیرس ء زندگانی ء روچان گوازیگا اشن۔ ”لائین“ ء محلہ ء منی
گوٹڈکیں آپارتمانے (فیلٹے) ات کہ ادیرہ ء نزیک ء ات۔

آئی منی کتابے وٹکت ء آئی بارو ء وتی خیالاں پمن نبشنگ کر تگنت۔ من پوسو ء
دائن ء بازمنت وار یوتن۔ ء باز و ہد گوست چہ آئی نیمگ ء مناد گہ کا گدے رست نبشنگت
کہ چہ پیرس ء راہ ء گوزیت ء دل لوٹیت کہ گوں من کتر ہے تران بکنت، بلے و ہد باز کم
ات ء بید چہ پنچشنبہ ء دگہ یک ساتے ہم آرات نہ ات۔ صحب ء ”لوگز ابورک“ ء
گوازینگی ات۔ ء دل ء میل ہمیش ات، کہ بزانت کہ آیا چہ ایش رند فوبوت ء گوٹڈیں
چاشتے ء ورگ ء سر ء منی مہمان بوت بنت؟ ”فوبوت“ ہنچیں رستوار نے کہ اودا فرانس ء

سنا تور (پار لیمان ء باسک) نان ورنٹ ء منی روگ اودا اچنی وس ء ہمکنہ ڈن ء ات کہ
پہچر خیال ء ہم نیاحت۔

بلے منی سرء ہوش شہت۔ دنیکتہ ہمکنہ ورننا اتن کہ بانکے ء ردین جو ابے دات نہ
گرتن۔ ہنگہ اے کار ء ہیلاک نہ اتن۔ گون من ہشتاد فرانک (طلا ء فرانک) استت کہ تاماہ
ء آخر ء منابلس اتنت ء یک معمولی ایس چاشتے ء ورگ ء چہ پانزدہ فرانک ء گیشتر خرچ نہ
بوت۔ اگہ دو ہفتہ ء دگہ کافی موارتیں ہرچی ء شون جوان بوت۔ من کاگد ء پسوء داتن کہ
وتی دوست ء پنچشنبہ ء روج ء دو انزدہ ء نیم ساعت ء رند بہ (فوبوت) ء دیت کنین۔ انکہ
کہ منا انتظار ات ہمکنہ ورننا نہ ات۔ ء چہ وش دروشی ء گیشتر پرہیت ات۔ اصل ء چل
سالگیں بانکے ات کہ اے سن ء جنین مردم ء پر امن۔

گپی نیں جنینے ات ء چو کہ در ابوت منی بارو ء تران کنگ ء نیت ء داریت۔ من
پہ شوق آئی گپانی اُشکنگ ء راضی بوتن و ہدیکہ ورگانی مینو (ہوٹل ء ورگانی نامانی کاگد)
آورتنت۔ منا ترس ء زرت پر چہ کہ ورگانی بہا چہ منی اندازہ ء بازگیش اتنت، بلے آئی منی
ترس ء راکم کرت ء درا نینت من مدام چاشت ء ہچی نہ ورین۔“

من چو سخیاں جواب دات۔ ”اوہ، اے چہ خبرے!“

من پہچر چہ یک چچی ءے ء گیش نہ ورین اگہ من ء جست کنت۔ مروچاں مردم باز ورنٹ
من بلکہ کمکے ماہی بورین، نزانین ماہی دارنت، یا نہ؟

بلے شر سال ء اے موسم ماہی ء نہ ات وورگ ء مینو ء سرء ہم ماہی ء نام ہشتک نہ ات۔
بلے من چہ پیش خدمت ء جست کرتن کہ ماہی گوش است یا نہ؟“

بلے یک شریں تازگیں ماہی ء اور تنگت اے اولی ایں ماہی یے اُت کہ پہ آوان آحتب
من بُست کرت کہ تانکہ ماہی تیار بہ بیت دل چئی ءے میل کنت یا نہ؟ آئی جواب دات نہ
من ہجر چہ یک چئی ء گیش نہ ورین۔ بلے ہاں خاور یار وارت، خاور یار ء ہچ عیب مان
نہ انت۔“

منی دل ککے جہل کپت، زانتن کہ چہ خاور یار ء بہا ء جنجال ء در کپت نہ کنین، بلے آرا ہچی
گوشتن نہ کرت ہر چون کہ اُت پیش خدمت ء پر ماتن کہ خاور یار بیاریت۔
من پہ پوت ء چہ درساں ارزانین ورگے کہ اسپتین گوشت (پس ء گوشت) ٹکرے اُت۔
گچین کرتن۔

آئی گوشت ”منی بہم ء گوشت ء ورگ چہ عقل ء درانت من زانین کہ چہ اے رنگیں گرانین خوراک
ء ورگ ء رندشما چون کار کرت کن ات۔ من لاپ ء پر کنگ ء لوٹوک نہ اُن۔
پدا تنگ ء حبریات بوت۔

آئی گوشت من گوں چاشت ء ورگ ء ہچی نہ تنگین من زوت جواب ترینت۔ ”من ہم
ہے رنگ ء“ بلے آئی وتی حبر ء پدایلہ ندات ”بید چہ اسپتیں شراب ء فرانس ء اسپتیں
شراب باز سُب انت، ورگ ء ہضم کنت۔“

من پدا ہم پہ مہمان نوازی ء بستن گرت۔ ”شمے میل چہ انت؟“
بلے نون گیشتر خوشنودی پیش نداشتن۔ آپہ دوستی گوشت ”منی ڈاکٹر نہ میت کہ چہ شامپا
ء ابید چیزے دگہ بتنگیں۔“

۱۔ خاور یار یک خاصیں ماہیگ ات کہ باز لذیذ و باز گران انت گیشتر چہ روس ء قطبی آپاں پیدابیت۔

وتی وس ء باز کوشش ان کرت کہ آرا آمادہ کنین کہ بگوشت ”نہ“ آئی براہیں لٹانی سرء چہ گل ء بشخند گے نقش بوت، مناد کجی دات کہ آوانی مار چوبہ پہ مرنی ء جوانی ء کچین انت۔

منی مہمان ء آہ سردے کشت ء گوشت۔ منی لاپ ء جاگہ نہ منت بلے شما کہ نون اسرار کنت۔ عیبے نہ داریت۔ لہتیں مار چوبہ ورین۔ ”من پرمان داتن“۔

زانین باز مردمان ء مار چوبہ دوست نہ بنت۔ راستیں حبر ایش انت اے گوشت کہ شما ورت شے دپ ء تام ء بارت۔

ماچارگا آشن تانکہ مار چوبہ پچنت۔ من لپرزگ بوشن۔ نون حبر اے نہ ات کہ پہ ماہ ء متکلیں روچاں دگہ چکھ زرمانیت، بلکہ حبر ایش ات کہ آیا انکہ زرگوں من ات کہ ورگ ء بہا حلاص بیت؟ اے پمن میارات کہ اگہ دگہ فرانک کم بیت ء من مجبور بہین ء چہ مہمان ء وام بکنین۔ اے کار ء وت ء را آمادہ کرت نہ کنین۔ شرزانتن کہ گو من چکھ زراست ء نیقن کرت کہ اگہ بل آئی چہ گیشتر بوت۔ دست ء بہ کیتو ء ببرین ء یہ کچی پریات بکنین ء چست بہ بین ء بگوشین کہ منی کیسگ ء درتکنت۔

البتہ باز بدیں حبرے بیت۔ اگہ آئی ہم زرنداشت۔ آوہد اتہنا کارے کہ بوت کرت ایش ات کہ وتی گھڑی ء اودا ایر کنین ء بگوشین کہ پدا کائین ء زران ء دئیں ء خلاص کنین۔ مار چوبہ مان ء آورتنت، باز جوان گرتکنت ء اشتہاء تیز کنوک اتنت، آپ بوتکلیں نہمگ ء بو ء منی گین ء حرکت دات۔ آشومیں جنین ء دیستن کہ چون مار چوبہ ء ٹکران ء وتی دپ ء مان کرت ء پہ لذت ایر برت ء آخر خلاص کرت۔

من جستن کرت، ”کافی؟“

جواب دات ”بلے یک آس کریم ء کافی نئے۔“

نون حبر چہ احتیاط ء گوستت۔ پرمان داتن کہ کافی یے پمن ء کافی نئے ء آس کریمے پہ آئی بیارنت۔

ہنچو کہ آس کریم وارت گوشت!“ زانت کہ من یک چئی زانین ء آچی ایش انت کہ مردم وہدیکہ چہ نان ء سرء پاد بیت۔ بزانت کہ کمکے دگہ ہم وارت کنت۔“

من پہ بازرمی جستن کرت ”شماہنگہ شدی نت؟“

”آہ، نہ شدی نہ ان۔ زانت من چاشت نہ ورین۔ من کافی ء گلا سے صُحب ء ویکے شپ

ء ورین بلے چاشت ء چہ یک چئی ء زیات نہ ورین من پہ شماگوشتن۔“

”بلے سرپند بوتن۔“

رند ء عجیبیں واقعہ اے پیش آحت ہما دمان ء کہ ما کافی ء راہ ء چارتن پیش خدمت گوں

بشند گے ء کہ امارا متوجہ کنگ ء پہ دروشم ء نقش بستگ۔ اے میز ء گوں پیسٹریانی پرین

سبدے ء آحت رست اے پیسٹری جنکانی بے گناہیں دروشم ء سہری ء اطالیہ ء سوزیں

سرزمین ء ندرگانی رنگ ء داستیش۔

بلے آ وہد پیسٹری ء ورگ ء نہ ات۔ خدا بزانت کہ آ پیسٹریانی بہاچہ ات منی مہمان ء ہمارنگ ء

کہ حبر دراج کر تکت ء بید چریشی کہ ہوش، ہمودا موجودات چہ پیسٹریاں یکے چت۔

بل ء آ ورتنت وہدیکہ من ادا کرتن دیستن کہ کمکے زرمنتہ کہ یک ناچیزیں الغامے (ٹپ)

دات بکنین، آئی چم بہ ہما سے فرا نک ء کہ پیش خدمت ء بہ میز ء سرء اشتن کپت انت۔ حیران

بوتنت ء من زانین کہ وتی دل ء مناخیسس زانت۔ بلے وہدیکہ من چہ ہوئل ء در آحتن

تیوگیس ماہ منی دیما ات ء منی جیب ء یک شاہی ء ہم نہ ات۔

ہما وہد ء کہ بہ رخصت ء بوگ ء دستان ء گپتن آئی گشت ”منی طریقہ ء اختیار پکنت پھر

چاشت ء چہ یک چئی ء ء گیش مہ ور۔“

من پہ ترندی جواب دائن چہ ایشی شرتیں کارے کنین ء بیگا ہی شام نہ ورین وہدیکہ ٹیکسی

ء سوار بوت گوشت ”چرکی! باز چرکی نیں مردے ات۔“

ڈیکی عبت

ای۔ دی لوکس

بدل۔ کریم دشتی

من دینگہ ترانگ ء کپان منی جان لرزیت ہے وڑ ء منی سنگت۔ ماہے خبر ء
ات انت، کہ جن، پری، پریشنگ ء غیبی زور، اے کل چہ انت ء گوں بنی آدم ء زند ء چہ طور
ہوار انت۔ گدانت۔ بے گندگ نہ بنت۔

چشین گپ بے نف انت بے بے تام نہ انت:

اے بیگاہ ء ماکلیں سنگت ڈینی ء لوگ ء نشنگ ء تران ء اتیں، چہ ماہر کس ء قصہ، حالے،
تجرتے ہرچی کہ اشکتہ سر ء گوستہ، آورت۔ چہ در آمداں کہ گوں مانشنگ اتنت یکے رڈ سن
وائے پچاروک کنائنت یک لاغریں زردگیں بچک اے ات کہ سک گوں دلگوش ہے
گپاں گوشدارگ ء ات۔ لوگ ء واہند ڈینی ء پرائی ء دلبدی ء لوٹ ات آئی ء گپے بہ
پرمانیت، درائنت ء تراچشین قصہ ء تجربت گیر نہ ایت۔؟؟ ہو دمان ءے ء پدپوئے
دات بے چو اے دگہ قصہاں نا۔ چشین قصہ نا، کہ یک ءے چہ دوئی ء دوئی چہ سیکی ء
اشکنت ءے چشین ہم نا کہ شماسکتاں آورت۔ من زاناں کہ باز بر ء مردم چہ گواچن ء
آزماںک ء گیشتر باور کنت۔ چونائی ء ہو، بلے ہنچیں گواچن بیت۔ کہ چہ آزماںک ء تامدار
ترانت۔ من گوں شمانچیں قصہ کاراں کہ منی سر ء گوستہ ء اے قصہ ہمیش انت۔ مروچی بیگاہ
ء توام بوتہ۔ ماں گوں آئی دست بندی کت کہ زوت ہے قصہ ء بنا بہ کنت.....!

”یک ءدوسال بیت کہ من گریٹ آزمانڈ سڑیٹ ءیک کوہنیں لوگ ءے ءندوک اتاں
 چہ من ساری ہے لوگ ءیک دہقان اے نندوک بوتگ ءآئی ءواب ءوتاک ءراجوانی
 ء اسپتیں رنگ جنگ ات چہ نمب ءناس ءہے بان ءمنی تحت ءحد ءیک جاگے ءدون
 لودا تک ءدور آتگ ات ہے برتگیں جاگہ ھنچ ات کہ گشے مردی بت ءہما اوشتوک
 ات۔ برابر مردی رنگ ء۔ بلے ہنچیں مردم ءے کہ نا کہ من دیستگ ات ءمنی نز ءاے
 وڑیں مردم اگن است ات۔ گدا یک واہما کہ آئی ءبت منی وتاک ءاوشتوک ات۔
 صُحب ءبیگاہ شپ ءروچ، نشت ءپادا آتکاں ہر وقت ہے بت چارات، کم کم ءمن گون
 ہمیشی ءہنچو ہم تب بوتان کہ منی نز ءاے منی ہمبل ءہمراہ ات عجب تریں گپ ایش انت
 کہ ہنچو کہ چشمیں پچ لڑانت کستر بنت دگہ ڈول بنت۔ اشی ءچہرگ ءدروشم پچہر بدل نہ
 بوت“ یک برے کہ من ءمیں نادراہٹی ءے ءگپنگ ات من دگہ کارکت نہ گت۔!
 بیدوانگ ءدل ءجیرگ ءاے توکاں اے بت ءگون من ءگیشتر پیڑات ءمن ءگیشتر
 گون وت ءبست یے من بکشاں منی حیا لانی مہار ہمیشی ءدست ءبوت نون ایشی ء
 پیشانی پہ وڑے ءپونز پہ نزوہ ءے سج ات:

من چہ وتی نادراہی ءدراہ بواں بوتان بت ءویل ءوسواس منی چکت ءودان بوت نون
 گشے من پہ اے بت ءواہند ءگونک بوتان من ءہے وسواس بوت کہ ہرچ پیم بیت ہے
 بت ءجسہ ءے مردم یا ہما مردم ء کہ بت انت آرادربلیجاں من شوہاز ءدرکتاں من گشے
 دل ءسدک آں کہ ہنچیں مردم اے لم ءاست ءمنی آئی ءقسمت ہوار انت۔ نون منی کار
 ہمیش ات کہ ہمودا کہ مردم یکجا بہ بنت۔ وعظ ءے بہ بیت مچی ءمیڈے ءے بیت، سیاسی

پارٹی یے مچی کنت۔ فٹ بال لیب بیت۔

ریلوائی ٹیسن، مسافرانی سرکپگ ء ایرکپگ ء ہند چشیں جاگہے نیست ات۔ کہ من، ہمودا

نہ شتاں بلے نون من انچک زانت کہ دنیا ء چہ وڑچہ وڑیں مردم اُست ات۔:

اے شوہاز ء سر پہ گنوکی کشت، من اے دگہ کلیں کار شموشت ات، بازارانی دمکاں،

ہموداں کہ مردم گیشتر گوزنت مدام اوشتا تک اتاں مردمان من ء گنو کے زانت ء پولیس ء

منی سر ء شک بوت کہ پرچہ من دمکاں اوشتاں ء مردماں چاراں۔ من ہجر جنین نہ

چار اتنت، مردین، مردین، مردین“ آئی ء وتی دستگ گشے دمبرتگت ء پیشانی ء برت ء

جہل گت۔ ء قصہ پدا بنا گت، منی درکپتگ ء آباڑ ہی موٹل ء سوارا ت، پکا ڈلی ء

رودر آتکی تک ء روگ ء ات۔ من پہ رنگ رنداے کپتاں۔ ہے دمان ء انا گت دگہ

بارے ہوٹل ء چما دیم ء ہو رک ء پیدا ک ات۔ گپت تہا دورکت ہما موٹل ء رند ء دات ما

ہے جہدکت۔ کہ پیسری موٹل چہ مئے چماں اندر مہ بیت ماں داں چارنگ کراس سر

بوتیں۔ من میدان کت پہ پلیٹ فارم ء من وتی مردم دیست کہ گوں دو جنیں آدم ء یک

کسانین جنک ء ء فرانس ء روگ ء چن ء لانچ ء ات۔ من وت ء برت دیمتر ء کہ گوں

آئی ء گپ بکناں بلے چہ من ساری سنکناں چپ ء چاگردگت۔ من خبرگت نہ گت ء

آدیم ء کنزان بوت ات دیم پہ ریل گاڑی ء۔

”من ہم پہ اشتاپی ٹکٹ ءے زرت کہ آداں آپ ء بروت۔ ساری ء رینان ءے بلے

فولک ون ء چہ من پیسرا گوں وتی سنکناں آپی گراب ء سوار بوت ء مزنیں پرائیوٹ سیلون

ءے کہ بازیں کیبن ہوار اتنت شت نون زانگ بوت کہ آزنڈین زردارے ات:

منی تیر کھی ودان ات۔ من ء ہمنچو زرگون ات کہ من ء باؤ لگنے ء پجارینت گت اش، من
 جزم اتاں کہ راہ ء الم ء پہ سیل ء سواد ء در کثیت، من دپ ءے کپاں بو لگنے ء نوں پرکت
 ء سوار بوتان ء ہمائی ء سیلون ء دپ ء نشتاں۔ نون من ء ہچ ء سرینت نہ گت، نیم کلاک ء
 پد سیلون چچ بوت، واجہ کارگون جنکوئی ء در آتک منی دل ء درھک ءے زرت، گشے
 مرکب ء چہ انجن ء ہم گیشتر سرینگ ء ات۔ من ہچ ردنہ وارنگ ات چہرگ ہما ات بت ء
 کلیں دروشم ہمائی ء پیشانی دراہیں کر چک یک یک ء من اے چارات ء بوز ء سر کپگ ء
 بوت۔ من خیال گت کہ وھد ہمیش انت اگن ناگڈ اہجر دو بر نہ بیت:

واجہ! من ء پہل کن منی زبان لرزگ ء ات وتی کارڈ ء منا پیش ندارے؟؟ من سک
 گٹان لوٹاں کہ گوں توے واجہ ء خبر بکناں:

”گشے ہبکہ بوت پچارے کت ء من ء کارڈے شہا ورت وت گوں جنکو ء برز ء سر کپت
 ہر کس زانت کہ من ء گنو کے لیکت اے ء ہے خیال گت، کہ من ء سلانے بدنت:

”من کارڈ زرت پہ اشتاپی شت جاگہ نشت ء ونت منی سرگشت چماں سیاہی آورت
 پرچہ کہ ایش ء نوشت ات مسٹر آرمانڈ واں نام۔ نندوک انت پیٹرگ امریکہ ء، چد ء رند
 من ء ہچ ہوش نہ کنت! بیداشی ء کہ وہدے کہ من سار گت من..... دار و جاہ ء نادراہ
 اتاں، لہتیں روچاں ہمودانا دراہ کپتاں۔ مروچی ء چہ ماہ ءے بیت کہ من چہ اودا بیرہ
 گت۔ آئی ء دمان ءے آہچ نہ گشت مے اے بیگاہ ء سجائیں دیوان ء گیاں اے کسانین
 زرد کیس بچک ء قصہ تامدار ترات مے درستانی چم پرانی ء سک اتنت:

”من پداگریٹ آزمانڈ اسٹریٹ ء شتاں“ دمان ءے ء رند آئی ء پدا بنا گت۔ ہنچو کہ

رستان پٹ ۽ پول ۽ شوہاز پدا بنگ کت منی شوہاز ایش ات کہ من بزاناں منی بت ۽ واہند کے ات چه کار کنت۔ من پیڑک کا گدروان دات۔ ۽ جُست کت، امریکہ ۽ احوال کاران ۽ نویست، لندن ۽ امریکن آئی ۽ مات ۽ پت انگریز بوتگ انت۔ ۽ مات پت لندن ۽ نندوک بوتگ انت۔ بلے لندن ۽ ڈس ۽ نشان اش چه بوتگ؟

اے جُست ۽ من ۽ پسونہ رسیت:

”ہے پیم ۽ روج گوزان بوت انت تاں زیکیں صُحب ۽ من سک دم بُرتگ ات وپتگ اتاں داں بے وہد ۽ سک دیراں، اے وہدا کہ من بُست کت، روج ۽ براں زبان ۽ پُرتگ ات، ہنچو کہ منی عادت ات من چم کہ تچ کت انت اولی پدابت چار ات، ہبکہ بوتان وہدیکہ من دیست کہ بت ہنچو کور دیم ات۔ کہ ہیلہ یے گندگ بوت۔ گوسگیں شپ ۽ اے ہنچو رثنا ات۔ کہ بگش ۽ ہنچ کہ گوشے گان گوں من ۽ تران ۽ ات۔ بلے، اے صُحب ۽ گشے ساہگ ات۔

”منی گشے سرگشت من ہیران ۽ تیر کہی در کپتاں، بیگاہ ۽ احوال تاک بہا بوگ ۽ اتنت:

احوال تا کانی مزنیں احوال ۽ ایش ات۔ کہ امریکہ ۽ مزنیں مالدار ۽ موٹل ۽ ڈوک وارت۔ من پہ اشتاپی تاکے بہا گپت ۽ ونت۔ احوال ایش ات کہ ٹیمبرگ امریکہ ۽ زنڈین زردار مسٹر آرمانڈ وال گوں وتی ہمرایاں وتی موٹل ۽ سوار چه سپینسز یادیم پیناء روگ ۽ ات کہ آئی ۽ موٹل ۽ دگہ ویگن ۽ ڈوک وارت مسٹر وال سک ٹپی انت:

من پدا وتی لوگ ۽ آتکاں، ہنچو کہ تیر کہ ۽ ہنچو حیران گشے گان منی چمانی دیم ۽ سیاہی ۽ مانشا تگ ات۔ وبت ۽ دیم ۽ نشت چارت منی چھے سک اتنت کہ بت گار

بوت پدارند ترے احوال تاک در آ تک انت۔ اے احوال اش مان ات کہ امریکہ ء مال رار
مسٹر آرنلڈ وال بیران بوت پدا آ بے وانک بوت۔

عجب انت مردم ء سر در نہ روت۔ کمال انت پیشیں قصہ ہم بیت؟؟؟ مانٹگیناں
درائینت۔ ”ہو“ پدا آئی ء درائینت“ اے قصہ ء لاف ء سہ عجیبیں گپ اُست۔ اول ایش کہ
ماں لندن ء بانی ڈیکی ء دون ہنچو بلوٹیت کہ چرائی ء امریکہ ء مردم ءے بت جوڑ بہ بیت ء
اے پت گوں ہما مردم ء ہنچو بندوک بہ بیت۔ کہ ہرچی کہ مردم ء سر ء بہ یینت بت ء سر ء
گوزایت۔ دومی گپ ایش کہ ہما مردم ء نام ء بہرے ہم گوں ہما جا گہہ ء نام ء دیک بہ بیت
ہمودا کہ آئی ء چہرگ ء بت چہ غیبی زوراں جوڑ بیت۔ ہنچو نہ انت، بلے.....؟

ماں دوستاں گوں آئی ء تپاک گت ء مے جن ء پریشنگ ء غیبی زورانی بارو ء تران دگہ
جوان تریں ماں ترے ء سر بوت۔ آہم پہ روگ ء نیشٹ ء چست گرتہ۔ گڈا اے قصہ ء
سیسی گپ چہ ات؟

”اوہو..... من ء پہل کن ات۔ من بے ترانگ بوتگ اتاں۔ اے قصہ ء سیسی عجیبیں گپ
ایش انت کہ اے قصہ نیم کلاک ء۔ ماری من وت جوڑیتنگ ات۔ اچہ نون من ء موکل
انت۔“

مے درستانی بے ہوشی..... وہدیکہ ماسارگت، ناقصہ آروک گندگ بوت۔ ء نا کہ رڈ
سن ویٹے۔

گنوک

ہمینگ وے

بدل: نسیم دشتی

مانٹر ٹیسن عجب جلوہ ناک ات اوٹیسن ۽ روژنائیں ہوٹل ۽ پلگاریں میزانی
سرء و ش بوئیں پھلانی گرچ ایر اتنت، نقشی ایں کرسی پہ ننگ ۽ چوش بدنہ اتنت کہ مردم
زنگ ۽ یے بخت اود یوال ۽ یک کنڈے ۽ گھڑیاں یے درتنگ ات او یک کیف جاہ ۽
ہم است ات۔

دو جمال شراب تنگ ۽ ات اتنت۔ اے وہدی ڈن ۽ سک برف رچک ۽ ات۔ دگہ جمال
یے پترت، گوشت ۽

سمپلاں اورین ایکسپریس، سینٹ مارلیس ۽ ٹیسن ۽ اوشتا تک کلاک یے بگوزیت، گڈا
کیت جمال ۽ گپ جت ۽ پترت ہوٹل ۽ داشتہ واجہ وھیلر ۽ گور ۽ اتک آئی ۽ در اینت۔
”ایکسپریس کلاک ۽ بگوزیت، لون در کیت، من پہ تو قہوہ بہاران“

”ہو! بلے چمانی و اب ۽ مبارت۔“

”گڈا تو ت بگوش“

”شرین، کمک بیار۔“ واجہ وھیلر ۽ پسر دات۔

”مہربانی“

آئی ءمبده خانہ ءچے قہوہ آورت واجہ وھیلر ءڈن ءسرکشت ءچارت، دانکہ برف ہنکت

رچگ ءآت

”توانگریزی ءابیددگہ زبان ءگپ جت کنے“

”ہو، من فرانسسی ءجرمن زبان ءہم گپ جت کنان۔

”شراب تنگ ءے“

”ناواجہ، اے ہوٹل ءپمن اے گپ ءنہ من انت۔

”تمباک ءکار ءکن ءے“

”الیش کار ءمن ہم پہریز اون“

”شرکن ءے“ واجہ وھیلر ءدرائینت۔

آئی ءتاک ءڈن چارت، پداقہوہ ءے گٹ یے تنگ آتے۔

”داشتہ“ آئی ءجنک توارگرت، دمان ءے ءرندجنک ءاحت ءپرس ات۔

”واجہ، بگوش، وتی کار ءے۔“

”من ءتئی جنڈرپکارانت، آئی ءپسہ دات“

”بچار۔ من ءگلاگ مہ گر“

”راستی۔ من راست گوشان“

”من ترا گوشان چشین گپ ءمجن“

”نون گپ ءرپ ءبل“ واجہ وھیلر ءگوشت،

نیم کلاک بگوزیت گاڑی ادا سر بیت، بروین، پہنا میں بالا خانہ ء ترا صد فرا نک دیاں“

”تو سر پد نہ بے۔ من جمالاں حال دیاں“

”من ء جمال ء۔ اوسپاھی ء کار نہ انت من ء تو پکارے۔“

وھیلر ء درا ینت۔

”واجہ پادا برو تو گپ نہ زانے، جنک ء بیہار دات۔“

”من چیا؟ تئی چند برو تو کہ روئے من وت سر ء نہ جیڑان“

داشته شت، وھیلر ء ہو رت چارت بکندے گوں جمالاں آئی ء زنگ ء جنت، بلے ہچے

نہ گوشت۔

”جنک“ آئی ء پدا تو ارگرت، داشته ا تک

”دل سیاہ بے بلے شراب ء شیشگ یے بیار گون“

واجہ۔ شرین“

وھیلر ء چمے سک اتاں۔ دانکہ جنک شت، پدا آحت ء آئی ء میز ء نر یک ء اوشتات۔

”بچار، نون من ء دو صد فرا نک ء دیگ ء ہچ عذر نیست۔“

”گوں من بچہر چش گپ مجن، اش کتے“

”تو زانے دو صد فرا نک (فرانسیسی کلدار) بازانت“ جنک ء وتی مورک مجینت، او پہ زہر

گوشت ہے۔

”دو صد فرا نک..... منی نز ء تو سک، گندگین مردے اے۔“

”من کہ گندگ ءاون، گڈ اتو چیانہ روئے تو ادا نہ بے، من گپ نہ جناں“
 داشتہ ”کیف جاہ“ ءرہادگ بوت واجہ وھیلمر ء کیف نوش ات ء چکندت۔
 ”داشتہ۔“ آئی ء پیدا گوانک جت۔

”بگوش۔“ چے لوٹے

”تئی جند ء من ترا سے صد فرانک دیان“

”تو زرداریں مردے ءے۔“

”سے صد فرانک سوزر لینڈ ءے“

جنک شت، او وھیلمر آئی ء چارگ ء ات، یک حمال اے پُرت، ہے حمال ء وھیلمر ء
 ارد آ ورتگ اتنت۔

”واجہ۔ گاڑی پیدا ک انت“ آئی ء فرانسسی زبان ء گپ جت۔

واجہ وھیلمر پادا تک ء اوشتات

”داشتہ۔ آئی ء گوانک جت

”من ء شراب ء چمکس زردیگی“

”ہفت فرانک“

واجہ وھیلمر ء ہشت فرانک میز ء سر ء ایر گرت۔ جنک ء رخصت کنگ ء رند ڈن ء

در آحت۔ بلے جنک یکپارگی آئی ء چارگ ء ات اووتی دل ء گوشت ءے۔

چونین گنوک ءے من چشیں گنوک وتی عمر ء نہ دیستگ۔ یک ہنچا نمین، ارزانین کارے ء

سے صد فرانک دیگے ہدوک ات۔ ہما کار کہ من باز برے بے مزدے پھریا، پہ جب گنگ۔
 ادانہ بالا خانہ نے است ات اونی دگہ پہنا میں جاگہ نے درے روگ و حد و موسم نہ
 ات۔ او واجہ وھیئر ریل گاڑی ٹیسن و اوشتا تک ات پہ ریل گاڑی و چم چار ات دل و
 ہے ہلکے ات کہ اے یک کلاک نے و درد و دلی و دگہ تاوان نے نہ دات، ورگ و
 چرگ و دروشم کن، شرابانی زر بس ہفت فرانک ات۔ ہنگتہ یک فرانک نے بخشش دات۔
 اگاں سجا میں فرانک نے و بدل و ہتا د و پنچ سنظام بخشش بد اتیں گڈ ایست و پنچ سنظام
 پد اپن پشت کپت۔ اے حساب در سان شر تر ات۔ سوئزر لینڈ و یک فرانک نے فرانس
 و پنچ فرانک و بروبر ات۔

الم میں گپ نون پد رانت۔ واجہ وھیئر پیرس و روگ و ات او آئی و چہ جنک و گیش زر و
 حیاں گور ات۔ اے ٹیسن و مدام آتنگ ات۔ ایشے ساری و زائنگ ات کہ اے ہوٹل و
 نہ بالا خانہ نے پر..... اونی پہنا میں جاگہ نے۔ آئی و مدام سارینی او ہوش و بودین
 گپ بت۔

انگورِ در چک

میخس برانڈ

بدل: امام بخش بلوچ

اشتاپی ء گپ دگہ ہج نیست ات۔ ابید ہمیش کہ آ یار اسک تن ء گتکت۔ نک ء تہلی یے
 زرتگ ات۔ گشے کہ چنکے وادے وارنگ۔ ٹونی ء لوگ ء سر بیگ ء سارت ء شیر کنیں
 آپ ء رسگ ء اُمیت ء وتی نک ء گوں لبر ء تر کنان ڈورانے مدان مدان ء گوں وتی
 آپس ء دیم ء روان ات۔ آ یار اشتاپی ء ہج زلورت ہم نہ ات پر چا کہ آئے کز انگت
 پریں پیست ء چار کلاک ء وهد است ات ء مہلوک ء راہم آئے کتگیں ہون ء چہ سہب ء
 پیسر مالوم بیگ ء ہج خطر نیست ات ء چہ آ یار نہ ہم دگہ چیز ء ساہت دیر بیگ المی ات۔
 مجسٹریٹ ء راہ سپاہیانی مچ کنگ ء وهد در کار ات۔ واگہ آوتی پرز ء پور وکنگ ء حُب ء
 ایوک تان آئے رند ء بیٹ۔ پداہم آ یار ا پکر کنگ ء ہج حاجت نہ یت۔

چہ یک کلاک ء گیش گوتگ ات۔ ڈورانے ٹونی ء لوگ ء سر ء گواتچر ء گندگ ء ات۔
 بلے دراج ء پراہ پہناتیں زمین ء سر ء رسکیں انگور ء در چک آ یار اچہ بالو ء برزگ ء
 در کپگ ء پیسر گندگ ء بیتکت۔ پر چا کہ آ جہلگ ء اتنت۔

ٹونی ء باز بر ء گوں آ یار گشتکت۔ کہ ہور ء موسم ء چات ہے جہلگ ء سوب ء چہ آپ ء
 پُر بنت۔ ہور گواریت پٹانی ریک ہور ء آپاں چوشیت ریک ء چیر ء کور کین زمین ء سوب ء
 آپ جہل تجان ہے جہلگ ء تہا کاینت ء یکجا بنت ہتم ء موسم ء چاتانی آپ ہم ہشک

بنت۔ بلے ٹونی چاتانی ہشک بیگ ء چہ باز پیسرا آہانی آپ ء یک یک پٹے گوں پمپاں
کشاہیت۔ ء آسن ء ٹانکیاں پُر کنت۔ اے ٹانکیانی بُن ء آسن ء نلی اُست انت اے
نلیانی سوب ء کمو کمو آپ انگور ء در چکاں دات۔ کہ داں زمستان ء آنگ ء آزندگ بہ
مانت نومبر ء ماہ ء شروعات ء ہور ہم گوارگ ء بنا کنت باز وھدیں تنگیں ریک آپاں انچو
چوشیت کہ زانگ ہم نہ بیت کہ اداہور ء گورتگ۔ پیسرا کہ ڈورانے ادا اُتکت آئے چماں
ریک ء آپ ء راچوشگ ء ندارہ دیتکت بلے ہتم ء روچاں آچد ء پیسرا ہجر نیلکت۔

ڈورانے ء چم آپ ء ٹانکیانی سر ء کپت۔ گشے کہ آیار کارون ء گنج دست کپت۔ بلے
یک انا گاہ ء چہ آئے جان ء اید پٹگ ء شروع بوت۔ جہلگ ء گوات بند بیگ ء سوب ء
ساہ پر نیلکت۔ روج سک گرم ات ء سوچا نک اے روچاں در چک ہم پڑ مردگ گندگ ء
اُتکت۔ آہانی سر ء انگور اش چت ات شراب اش کش اتگ اتنت ء نیں در چک
گوں ہشگیں تا کاں اوشتا تکت۔

چہ جہلگ ء در کپت ء دومی نیمگ ء روج ء سر ء ہشک بیگیں ہشٹاں گوں جوڑ کتگیں دیوال ء
تہا ڈورانے پُرت ء ٹونی ء بان ء دیم ء پچیں جاگہ ء اُتک ء اوشتا ادا سے نیمگ ء
نماں داریں پُھل رستکت۔ آہانی سر ء زنڈیں ء مزنیں اسپتیں پُھل سک ڈولدارنت۔
ڈورانے ء اے پُھل ء نام زانتکت۔ اے پُھلانی بو ہم سک وش ء شرآت بلے ڈورانے ء
اے پُھلانی وشبود دست نہ بوت۔ ء چہ پُھلانی بوء آئے شُن ہم گیش بُت آیاوتی آپس ء
لگام یلدا ت ء بان ء تہا پُرت۔ چُل ء کش ء باز کوہنیں دو ڈولوارا ت چپیں دست ء ڈلوچہ
آپ ء وراستیں دست ء چہ شراب ء پرات ڈورانے ء چہ چپیں دست ء مٹ ء آپ زرت

وتی دست ۽ گلاس ۽ تہا ماں کت ۽ سارتی ۽ مزگ ۽ زرت۔ ”اوٹونی“ آ نیا گوانک جت بلے
 آئی توار چہ ہشکلیں نک ۽ لرزان ۽ درآ تک۔ آ نیا گلاس چہ آپ ۽ پُرگت ۽ تنکت شہکار گے
 جت گٹ یے ساپ گت ۽ گوں ساپیں توار ۽ گوانک اے جت ”ٹونی“ چہ باز دُور ۽ یک
 توارے آئی گوانک ۽ پسوء آحت آپ ۽ دو می گلاس ۽ تنگک ۽ گوں ڈورانٹے ۽ راوتی
 پچانی سر ۽ بدتگیں ریک ۽ بو آ تک۔ یک ساتے آ نیا انچو دی بوت کہ گر میں گوات چہ آئی
 جان ۽ پچاں درآ مگ ۽ انت ۽ بان ۽ تہاری آ نیا ورگ ۽ انت۔ ہے ساہتاں ٹونی ۽ داریں
 پاد ۽ سگیں زمین ۽ سر ۽ آ مگ ۽ توار اتک۔ ڈورانٹے ۽ کندات۔ ٹونی گوں وتی دار ۽ نقلی اس
 پاد ۽ لڈان ۽ اتک ۽ رست آئیے تپگیں دیم ۽ اید شہم کنگ ۽ تنت۔

”اوڈک منی شریں ڈک“ چہ باز وچاں رندا تنگک ۽۔ تی گنگ ۽ چہ جولیا سک وش
 بیتگ ات۔“

جولیا ادا نہ انت۔ ڈورانٹے ۽ وتی دپ ۽ چہ آپ ۽ گلاس ایر کت ۽ جت گت۔ او آ نو
 گالچ ۽ شنگ۔ ادا سک گرم انت۔ من آ نیا راگشت کہ تو نو گالچ ۽ برو۔ اودا گوات بند نہ
 بیت۔ ۽ تو چہ گرم ۽ بیچ۔ آ نیا گریت۔ بلے من پہ زور دیم دات۔ ”تو چہ گشت آ نیا گریت؟
 ڈورانٹے ۽ حست گت.....“

او آ نیا گریت۔ جولیا۔ چون شرانت ٹونی ۽ گوں مہر ۽ درآ نینت ”اوسک شرانت۔ ڈورانٹے
 ۽ گشت ۽ آپ ۽ گلاس ۽ چست گت۔ بلے داں دیر ۽ آ نیا آپ نہ وارت۔ ٹاک ۽ دات ۽
 گشت ٹونی! منی اپس ۽ ہم کمیں آپ بدے۔ ٹونی گوں وتی داریں پاد ۽ لڈان ۽ ڈورانٹے
 ۽ اپس ۽ را آپ دیگ ۽ شت۔ ڈورانٹے تات ۽ سر ۽ تچک بوت۔ ۽ ریک اے پشتا برکت
 بو کیں روچ ۽ روژنائی ۽ شہم کنو کیں ریک ۽ دھنز ۽ نج ۽ ندارہ ۽ چارگ ۽ ات۔ آئیے جان

لاپ ۽ آ پاں چوسگ ۽ ات۔ ۽ آ نيار اسگ گون ۽ گپنگت۔ چل ۽ هيرانانى توار آيے
گوشاں پيداگ ات۔

کمودير ۽ رند لوني ۽ توار چه چل ۽ سر ۽ اتک۔ تو چه ورے ڈک؟“ منى کرا کمولدى ۽ گوشت
هم است بلے آ ترادوست نہ بيت۔ هير! من په تو ميکسيکو ۽ مٺر ۽ جوڑ کنان۔ سک وشدت
۽ گرم من تى دلپند ۽ زاناں۔ ۽ منى کرا په تو سک شريں شراب هم است۔
ڈک! چشيش شريں نان که من پچاں جوليا هم پتک نہ کنت۔ ۽ کر گوشک ۽ هم انتظام
کناں؟.....

”کر گوشک چونيس؟ گون ٲنگ ۽ چه رواں جگيس؟“

”انان۔ من کر گوشک ۽ گون ٲنگ ۽ تيراں شکار کنان۔“

”تو کر گوشک ۽ گون تيراں جنے؟ ڏورانے ۽ گون هيرانى ۽ جُست کُت۔ او منى کرا ٲنگ
است۔ منى ٲنگ ۽ تيرانى ديم ۽ هرچ کر گوشک کئيت۔ پدازندگ ۽ نروت تو زانے که
منى پاددار ۽ گنت من دور شت نکناں۔ ۽ آ هانى رند ۽ درک ۽ کپ هم بيت نکنت۔ مناں
گون سک شيوارى ۽ زانت ۽ ايشان ۽ جنگ کپيت سر پد بوتي؟ سُهب ۽ که روچ شهم
کنت۔ اے منى لوگ ۽ نزيک ۽ کابين۔ ۽ وتى گوشاں سُر ين اُنت۔ من تير ۽ تچک
آ هانى پيشانى ۽ سر ۽ جناں۔“

چه۔ چه؟ کر گوشک ۽ پيشانى ۽ تير؟ ڏورانے ۽ گشت ۽ سک هيران بوت۔ وتى پيشانى
اے پرينتک دست اے چست کت۔ سار ياديم ۽ ترينت۔ ۽ رند ۽ پيشانى۔ لوني ۽ ورگ
آرت اُنت ۽ دار ۽ يک کسانيس ميزے ۽ ساراير کت اُنت ۽ په ورگ ۽ نشت اُنت۔ کش ۽

دیوال ء سرء ایریں قذیل ء روژنائی ٹیبل ء سرء کپگ ء ات ٹونی ء چہ ورگ ء پیسروتی
دست ء دیم ششکنت - ء آئیے نرمیں گلاک پشت ء تنت - ریگستان ء اینگرگ آپ ء
کہ ٹونی وتی دیم ششکنت - چہ پست ء پنچ کلدار ء ہم گیش رست نہ کنت - ونگ سک
وش اتنت - ٹونی ورگ اڈکنگ ء سک ہوژارات ء شراب ء ہالی یوکیں گلاسائی اشتاپی ء
پرکنگ ہم آئیازاننگ ات.....

اے باز کوہنیں شراب یے۔“ یازدہ سال کوہنیں پت ء دستانی کشٹلیں۔
شیشگ ء چست بکن ء آئیے تہے شراب ء بچار تہ ترا سوریں رنگ ء تہا بزیں ناسی چکیں
رنگ یے گندگ ء کئیت۔ پت ء گشگ ات۔ کہ اے بزیں رنگ شراب ء تہا گوں وھد
ء مدت ء کئیت۔.....

”تئی پت ء مرگ چوں بوت؟“ ڈورانٹے ء جُست گت ٹونی ء وتی دوئیں دست بُزرا
چست گت انت ء بے توار بوت۔ گشے کہ آ چیزے ہشکنگ ء ات۔ ء وتی ہیالاں یکجا
کنگ ء ات۔.....

”پت ء راریک ء وارت۔“ مناں آئیے اپس رست بلے آ ہم مرتکت۔ آئے آ پدان ء
بُن ء یک منگے ات۔ بس چہ ادا پنچ میل دور ساہ ء آ نیار ایلہ دات۔ جون واریں گو توانی
بال ء مارا مالوم بوت۔

پنچ میل۔ بس یک کلا کے ء منز لے! اوہ ہد! ڈورانٹے ء گشت ء گوں ہیرانیں چماں ٹونی
ء راجارت۔

چہ اپس ء کپگ ء گوں مرانت؟.....
”انناں ریگستان ء ڈراچہ تن ء مرانت ء دراہانی مرگ یکیں وڑا بیت۔ ساریا آ وتی جاگ

ءِ دَرّانَت گنجپیراک ءِ چوش آپہ سارتی ءِ اُمیت ءِ کش اُنْت۔ بلے آہانی جان ءِ پوست چہ
گرمی ءِ زیات سُحیت ءِ آہانی نزاں ہرچ نیمگ ءِ آپ تچگ ءِ اُنْت آگوں وتی دستانی
زور ءِ ریک ءِ کونڈا اُنْت۔ چم ءِ پونزاش چہ ریک ءِ پر بنت۔ ءِ کوکار ءِ چیھال جن اُنْت۔
ریک ءِ کونڈگ ءِ چہ آہانی لَنکوکانی نانکن پر شدت گوشت ءِ ہڈاش درکاینت۔“.....
ٹونی ءِ گپ داشت اُنْت ءِ شراب ءِ یک زنڈیں گلے تنگت.....
تورِیگستان ءِ ہیچ برکسے ءِ راجہ تن ءِ مرگ ءِ ندیتگ گڈا توچوں زانے کہ چہ مرگ ءِ پیر
آ کوکار ءِ چیھال جن اُنْت۔ ڈورانے بٹہ جت گت.....

آہانی مردگیں جون ءِ دیم ءِ کوکار ءِ چیھال ءِ نشان گندگ ءِ کاینت۔ ٹونی ءِ گشت۔ بزیر
وتی گلاس ءِ چہ شراب ءِ پر بکن۔ مترس ادارِیگستان ترا ہیچ گت نہ کنت۔ پت ءِ مناں
ریک ءِ راجہ اے جھلگ ءِ دور کنگ ءِ سوچ دا تگ۔ اداما گوں باز مزہ ءِ وشی ءِ نشنگیں۔ تو
وت بکش ناں؟.....

اوڈورانے ءِ وتی پشک ءِ جیک ہیچ گت ءِ گشت“
گوں باز وشی ءِ مزگ ءِ ما ادا نشنگیں۔

اے کپاں چہ رند آتات ءِ سر ءِ وپت ءِ واب کپت ہب ءِ چہ ٹینگ ءِ تور ءِ آئیے پم چہ
وشیں واب ءِ ہیچ بوت اُنْت۔ آئی چم آزمان ءِ سر ءِ کپت اُنْت نیلگیں ساپ ءِ پراہیں
آزمان یک ساہتے آئی انچو معلوم بوت کہ چہ برز ءِ جھلگ ءِ ندارہ کنگ ءِ اُنْت.....
آپادا تک۔ ٹونی ءِ یک دستے ءِ ٹینگ ات ءِ دومی ءِ یک کر گوشکے چہ گوشاں گپتکت ءِ پیداکت۔
تو دیست ٹونی ءِ کندان ءِ گشت۔ سہب ءِ سر ءِ نہاری ات تک ءِ مے دروازگ ءِ راجتے۔
ڈورانے ءِ کر گوشک وتی دست ءِ زرت ءِ چارت شر رنگ ءِ پزوریں کر گوشک یے ات۔

تیرے گوں سرے ڈیک وارنگت اے نشانہ اے گندگ ء چہ ڈورانے ء جان ء پٹ پاد
 اٹکنت۔ چہ ناری ء پیسرا نیا جان ششت۔ بلے پدا ہم جان ء پٹ نہ وپت انت .....
 نہاری ہم چوشپ ء شام ء سک وش ات سچی آس ء سرے پتگلیں کر گوشک ء گرمیں کافی
 آھاں نہاری ہلاس نہ گنگت کہ رودر آتکی در ء چہ روج ء برانز اٹکنت ء آہانی اید
 در اٹکنت .....

ٹونی وتی تپنگ ء بدے۔ چاران یے چون انت“
 ڈورانے ء گشت او تپنگ ء بچار بلے ایشی ء نام ء داگی مکن۔“ ٹونی ء کندان ء گشت ء
 پانزدہ وار کنوکیں تپنگ ڈورانے ء داتے .....
 پر انت؟ ڈورانے ء بخت گت۔

”اولوگ ء آنگ ء گوں من چہ درائیں کاران پیسرتپنگ ء پرکناں۔“ .....
 ٹونی تو گوں من ڈن ء بیا۔ ڈورانے ء حکم دات۔ آچہ لوگ ء ڈن اٹکنت۔ چہ گرم ء
 ڈورانے ء اید دراتک انت بلے زیت ہشک بوت انت۔

”ٹونی نوں مناں گوں تو ہرابی کنگ کپیت۔ تو اودا منی دیم ء بوشت۔ ء یک گام یے ہم مہ
 سر۔ ء نیں شری ء گوشدار مجسٹریٹ مروچی منی رندگیری کنان ادا کثیت ء رسیت۔ آپہ وت
 ء پوتی ہمبراھاں چہ تی آپ ء ٹانکیاں آپ زپیرایت۔ ء منی پشٹا کثیت۔ سر پد بوتے؟۔
 بلے آ منی رندگیری ء ہما وھدی گت کنت کہ آیا آپ گوں بیت۔ بلے آیا آپ زرسیت۔“
 اوڈک اے تو چہ گشگ ء اے تو چہ گنگ؟ مجسٹریٹ چیاتئی پشٹا کثیت۔ ٹونی ء بخت گت۔“
 بلے تو مترس من ترا یک ہنچیں جاگھے ء چیردیاں کہ اودا ترا ہچ کس ہم دیست نہ کنت۔“

جھڑیٹ ۽ را آپ رسگ نلوٹیت۔ من دگہ ہج زاناں ڈورانے ۽ گشت ۽ تیرے جت۔
 تیرے چہ دراھاں پیسرنزیک تریں ٹانگی ۽ بن ٹنگ گت آپ گوں اسپیت ۽ بارگیں پینوار
 ۽ دراتک ۽ رتک ریکیں زمین ۽ آئیاراچوشت ٹونی کونڈانی سرے کپت ۽ پریات گت۔
 اناں۔ ڈک اناں۔“ ڈک منی باغ ۽ بچار۔ سبزیں انگور ۽ درچکاں بچاراے چہ تن ۽
 مرانت۔“ اگہ توایشاں چارت نہ کنے تہ وتی چماں بندبکن۔ نوں کہ من بناگتگ۔ داں
 آخر ۽ رساں۔“

ٹونی دیم پہ چیرکپت۔ آئیاوتی دیم ریکانی تہاچیردات وتی گوشانی سرے دست یے ایرگت
 انت۔ کہ ٹینگ ۽ توآر آئیے گوشاں منیت۔ ڈورانے ۽ یک پہ یک ۽ تیوگیں ٹانکیان ۽
 تیرجت ۽ ٹنگ گت انت۔

آئیٹونی ۽ راہکم دات کہ منی آپدان ۽ بذیر ۽ چہ ڈلو ۽ سارتیں آپ ۽ پر بکن۔ ٹونی ۽
 ہکم اشگت۔ وتی دارین پاد ۽ سرے اوشتات چاریں نیمگ ۽ چارت پٹھے انگور ۽ درچکاں
 سک دانتت۔ چہ ٹانکیاں انگت آپ رچگ ۽ ات ۽ ریک آپ ۽ چوسگ ۽ ات۔ ٹونی ۽
 آپدان زرت ۽ بان ۽ تہا پترت.....

ڈورانے وتی اپس ۽ سوار بوت۔ ٹینگ ۽ چپین کوپگ ۽ گت ۽ راستیں دست ۽ وتاس ۽
 زرت۔ سرجال ۽ ٹونی گوں آپدان ۽ چہ بان ۽ دراتک ڈورانے ۽ وتاس ٹونی ۽ نیمگ ۽
 داشت ۽ چہ آئیآپدان ۽ زرت پرچا کہ آئیاراشک ات۔ گجایر گرگ ۽ ہاتراٹونی دگہ
 کارے مکنت۔ بلے ٹونی ۽ چم ہم برزاچست نہ گت انت۔

”ٹونی! تئی تہا بس ہے یکیں بدی است کہ تئی تہا بیر گرگ ۽ لھڈ نیست۔ اگہ کسے ۽ گوں

من چش بکوتیں۔ انچو کہ من گوں تو گتگ۔ باور بکن من آ یار اچور وگ ء نیشکت۔ بلے
یک توئے کہ ہچ نہ گوشئے ء بے توارے۔

ٹونی ء گشے کہ آئی گپ ہم نہ ہشکت دست انگور ء در چکانی نیمگ ء دراج کت انت ء
گشت یے اوہدا! چہ نیں اے مرانت؟.....

ڈوارنٹے ء وتی کوپک سُرین تنت۔ پدا آ ییا آپدان سرینت۔ پہ اے چارگ ء کہ
پُرانت۔ یاناں بلے آپدان انچو پڑات کہ چہ سرینگ ء ہم آپ چہ وتی جاگھ ء نہ سُر
انت۔ ڈوارنٹے ء اپس ء راجا بک بحت ورا دک بوت۔

ٹونی ء لوگ ء چہ نیم میل گوزگ ء رندا آ ییا تینگ دوردات اے بیکاریں بار ء زیرگ ء چہ
پاندگ؟ ڈوارنٹے ء یکیم ات۔ کہ ٹونی گوں وتی دار ء پاد ء داں ادا پہ تینگ ء ہاترانہ
بیت۔ بلے یک میل ء کچ گوازیگ ء رندا آ ییا چک جت ء چارت تہ ٹونی ء رادیت آ ییا
چہ ریک ء سر ء وتی تینگ چست گتگ۔ ء آئی ء نیمگ ء چارگ ء ات ڈوارنٹے ء
کر گوشک ء پیشانی ء گوں ڈیک وار تگیں تیر ء نشانگ یات اتک ء چے آئی جان ء اید
پنگ ء شروع بوت ء نیں آ ییا زانت کہ ہرچ نیمگ ء اگہ آ بلوٹیت شت کنت۔ بلے پدا آ
اے انور ء باغاں شت نہ کنت۔ نیں اودا پہ آ یے پیشانی ء درگ ء یک تیرے آئی راہ ء
چارگ ء انت۔ بلے ہمے ساہت ء مجسٹریٹ ء آئی ہمبراہانی آگ و پدا بے مرادترگ ء
ھیال ء چہ آ ییا راندگ آتک۔ مجسٹریٹ ء آئی ہمبراہاں ٹونی ء لوگ ء شراب ء کمی نہ
بیت۔ بلے بے آپ ء گجام انسان اے ریگستان ء سفر کنگ ء توپی ء نہ کنت۔ بلے اگہ
آئی کرا پہ سواری ء خچر ء اپس بہ بیت۔ ڈوارنٹے ء وتی پرین آپدان سرینت۔ اگہ بلوٹیت

آچہ انوں ء آپ ء تنگ بنا بکت - بلے آیا آپ نہ تنگت - چہ کمیں تن ء اے ساہتاں
آیارسک مزہ آگ ء ات -

آیاریکانی سرء ڈور راہ سرء چم شانک دات انگو آنکو کچکنت - دور آ زمان ء نزیک ء بُر ز
ء جھلیں سیاہیں کشک کوہانی ڈس ء دیگ ء اتنت - داں دیم ء سہب ء آ اے کوہاں
ریت .....

چہ یک جھلیں گنڈے ء یک گرک یے ذرا تک ء تچان ء دیم پہ وت شت - انچولوڑ ء
ہاک ء مچ گوات ء بال کنان ء روت - آئی سوریں زبان ڈن ء در اتنگت - یک انا گاہ
ء ڈورانٹے ء جھیں بدن ہشک بوت - آیا آپدان ء دپ تچ گت - ء دپ ء سک
دات - آئی تہا بوھے اتک ڈورانٹے ء ہیال گت - بلکیں چہ باز دیراں اُرد ء تہا ایر بیگ
ء گرمی ء سوب ء بوکنگ ء انت - آیا دگہ ہج ہیال نہ گت ء تنگ تنت بلے آ شراب تنت -
آیا چم چست گت انت ء دور آ زمان ء نزیک ء کوہ ء سیاہ ء دراجیں گہکریے ء چارت
انت - بلے انوں ہم ہمنکرگ دور گندگ آئیگ ء اتنت - ہمنکرگ دور کہ سہب ء گندگ ء
اتنگ تنت - بیس ء چار کلاک ء سفر آپ ء یک پٹے نیست ء شراب ء چہ پریں آپدان -
منی ہال ہمیش بیگ لوٹیت - ڈورانٹے ء گوں بے وسیں جوش ء گشت - من کہ آئی سرء
پسہ گت - بمرات شالا گوں باز کوشت ء آئی ء وتی دل ء تہا چست پیگیں لہڑ ء راداشت ء
پسلہ یے گت کہ داں نیمروچ ء شراب ء یک پٹے ہم نہ وراں نیمروچ ء ہم آ یک گلے
وارت - اے وڈ ء آ گوازی ء کثیت - آئی نزاں باز ساہت گوستگ ات بلے وھدے آیا
وتی گھریال چارات ہسیران منت - پرچا کہ ساہت دہ ات - آئیے زھرگ باریں گجا

شُت۔ آپدانِ عِدپِ ءِ چچِ گتِ ءِ شرابِ تنکیت۔ آپدانِ عِدپِ ءِ بندِ کنگِ ءِ گوںِ آئیِ تن
گیشِ بُو تگ۔ آئیِ پاداِ آپدانِ عِدپِ چچِ گتِ ءِ دلِ ءِ تبِ ءِ شرابِ وارتِ نیسِ آپدانِ سک
سبکِ اَت۔ یکِ بھرےِ آئیِ اِپسِ ءِ دیمِ ءِ ترینتِ ءِ لوٹتِ کہِ پدا برو..... بلےِ پیشانیِ ءِ سرِ
تیر وارتگیسِ کر گوشکِ ءِ ہونیِ اِیِ دیمِ آئیےِ چمانیِ دیمِ ءِ گردیت۔ آئیِ ہیا ل گت۔ انگورِ
در چکِ مرگِ ءِ انت۔ آہانیِ سبزیسِ تاکِ رچکِ ءِ انتِ ودارِ ہشکِ بیگِ ءِ انت.....
پہِ ٹونیِ ءِ اےِ انگورِ در چکِ ہمِ انسانِ اتنت۔ ءِ ڈورانٹےِ ءِ انگورِ در چکانیِ مرگِ ءِ کار
گتکت۔ ہدا؟ آئیِ چمِ کوهانیِ نیلیسِ کشکانیِ نیمگِ ءِ شانکِ داتِ انت۔ آئیِ ساہِ در آنگ
ءِ اَت۔ بلکیسِ چہِ بھریِ نکِ ہشکِ ءِ سوبِ ءِ آترسِ ءِ لرزِ ءِ اَت۔ تنِ ءِ سو بہ نہ۔

روحِ گوزانِ اَت۔ آئیِ لاپِ ءِ دردےِ ءِ مانداتِ دلےِ برگردگِ ءِ اَت۔ گشےِ کہِ انوں
شانیتِ آئیِ جہلِ ءِ چارات۔ آئیِ گوشِ ہونینِ اتنت۔ اِپسِ ءِ رابازیسِ لگتِ جنگِ ءِ چہ
آئیِ پالونکِ پٹیِ بوتگتِ ءِ نیسِ چہِ آٹپِ ءِ ہونِ رچکِ ءِ اَت۔ اِپسِ ءِ رپتارِ ہمِ ستِ بوتگ
اَتِ ڈورانٹےِ ءِ رانیسِ ہیا ل بُو ت کہِ آچہِ دیرانِ اِپسِ ءِ تاچینگِ ءِ انت۔ لگامےِ چک
اِتِ اِپسےِ داشت

اِپسِ ءِ وتیِ پادِ چچِ گتِ انت۔ ءِ اوشتات۔ اِپسِ ءِ سرِ جہلِ اَتِ ءِ لرزگِ ءِ اَتِ ڈورانٹے
چہِ اِپسِ ءِ ایراِ تکِ دیستےِ اِپسِ ءِ دپِ چچِ انتِ ءِ زبانیِ ڈنِ ءِ در اتلگ۔

اُپِ اےِ مرایتِ منِ ہمِ چنکہِ نازانتِ اوںِ ڈورانٹےِ ءِ ریگستانِ ءِ توامِ نہِ بیوکیسِ بے
تواریِ ءِ تہا گشت۔

داںِ کہِ روحِ ءِ برکتِ بیگِ ءِ اِپسِ ثمرتِ ڈورانٹےِ ءِ ابیدوتاسِ ءِ دگہِ دراہیںِ سامانِ گوں

اپس ء یلدا ات انت ء موت پادان ء دیم ء روان بوت۔ چه کلا کے ء گڈ آ نیا وتاس دور دات
 اے ہم نیں پہ آ نیا یک گرانیں بارے ات آئی لنگب ہم ژند بوت انت۔ ء دیم ء روگ ء
 جواب اش داتکت۔ آ نیا جم برز اچست گت انت ء آ زمان ء ر اچارت یک ساتے استال
 پہ شری ء شہم کنگ ء انت بلے پدا چوسورا سپتیں رنگ ء آئیے چمانی دیم ء اتکت۔

آ ریکانی سر ء تچک بوت۔ جم یے بندکت انت ء جان ء گرمی ء کم بیگ ء انتظارے
 گت۔ بلے گرم ات کہ کم نہ بوتکت اے تہاری ء جم بندی ء تہا ساہ کشگ ء چه انچو دی
 بوتگ ات کہ گوں گوات ء ریک ماں پونز ء تہا پترگ ء انت.....

آ پادا تک ء مدان مدان جزا ت پدا نیا گا مان ترند کرت ء تک۔ نوں آ یار اہر ساہت ء یات
 آ یگ ات کہ ریگستان ء تہا چتن ء مرگ ء پیر مردم گنوک بنت۔ آئی ء زبان گوات گپکت
 ء ژنڈ بوتکت۔ چه ایشیا پیر کہ اے سہما ژنڈ بہ بیت ء گٹ ء بند بکت۔ پر چه ناں آوتی زبان
 ء بیریت؟ ساہ ء نہ آنگ ء چه آنمریب ء ہوں ء تنگ ء چه آئی ء تن ہم کم بیت۔ بلے پدا
 آ نیا ہیال ات کہ ہوں سور انت۔ چه آ نیا تن ہتم نہ بیت۔ بلکیں گیش بیت۔

کسانی ء آ یک برے گوں وتی پت ء یک کوہستانی گیا بانے ء چه گوزگ ء ات۔ اودا
 آہان ساپ ء تیشگیں آپ ء چه پر یک تلاوگ یے دیستکت چو آ دینک ء شہم کنوکیں
 تلاوگ آئی ء آپ چو برپ ء سارت ات۔ انوں ہا تلاوگ ء ندارہ آئی چمانی دیم ء
 گردگ ء ات۔ آ نیا آ زمان ء چارات۔ بلے استار گندگ ء نیتکت۔ تہار ء سک تہار
 ات۔ آ نیا ریگستان ء چشمیں تہار ء بیمنکیں شپ ہج برندیستکت۔ آ نیا ہیال گت آئی
 چمانی روک کم بیگ ء انت۔ آئی ء جم کور بیگ ء انت چه اے ہیال ء آسک ترست ء ہم

دل ۽ مان اُتک سُهب کُنیت ۽ آدوریں کوهانی نذاره وتی منزل ۽ دیست نہ کنت۔ راه
نزانگ ۽ چہ ہمد اچپ ۽ چاگرد ۽ چاریت ۽ داں کہ مریت۔

استارگار اُنت گوات بند اُنت گوات ۽ بندی ۽ سوب ۽ چہ پیشتر گلیں جاگہ ۽ بو پیدا کت
آیا وتی پشک چہ جیگ ۽ گپت ۽ گوں ژپگ ۽ درت۔

انگت ہم آ زمین ۽ گندگ ۽ اُت۔ اگہ چہ آ زمان ۽ استارگار تننت۔ آنوں کوری ۽ نزیک
۽ اُنت۔ انچو کہ یک مشک یے ماں کور چاتی ۽ بکپیت ۽ وتی زند ۽ چہ نا اُمیت بیت چہ ایشی
۽ گیش آنوں آ یار اہم زند ۽ ہچ اُمیت نیست اُت۔ اوہ! اے اطالوی شیطان شراب ۽ تہا
انچیں زہر ہوار کنگ ۽ زان اُنت کہ انسان ۽ وجود یا آئی دست ۽ پاداں بیکار کنت۔

ٹونی ۽ شراب ۽ تہا کور کنوکیں زہر ماں گنگ ہداوت آ یار کور بکنت۔ آئی گوشاں آپ
رچک ۽ توار ۽ ہمیں توارے ہشکت۔ اے نرم ۽ ناز رکیں ریک ۽ جال نندگ ۽ توار اُت
اے انچونا زک اُت کہ گوں دستاں کونڈگ پتگ اُت۔

رند ۽ باز ساہت۔ رند ۽ جمبری ایں ۽ بے استاریں آ زمان ۽ چہ ہور ۽ گوارگ شروع کت
۔ ساریا کمو مردمانی گپ ۽ توار پدا دور باز مردمانی گپ ۽ توار ۽ شور ۽ سُهب ۽ باز اُپسانی
تچک ۽ توار ۽ ہمیں ہور۔

اے ترند ۽ تیزیں ہور ۽ تہا مزینیں مزینیں سردراہیں مزین پاناتیں۔ جون واریں گو تو۔ رو
ایر تکی امریکہ ۽ اچھی ۽ ریگستان ۽ بال کنان ۽ یکجا گہ ۽ چ اُنتنت.....

آ جاگہ.....

کہ اودا ڈورانٹے ۽ جون کچتکت.....

گناہ و سزا

یوسف سباعی

قاضی عبدالرحیم صابر

منیٰ ءِ آہی ءِ باز کوھنیں دوستی ات۔ آدیرانیں کوچک ءِ تہامن وتی فرصت ءِ وہد
ہمانی ءِ گور ءِ گوازیتکت۔ آئی ءِ نام ابراہیم ات۔ مزن حبر زانت ءِ قصہ آرگ ءِ تہا باز ہو
شیارات۔ اگرچہ آہی عمر باز ات۔ بلے وتی ہڈ ءِ بندانی مضبوطی ءِ سبب ءِ آبرا بروتی
چوکیداری ءِ فرض ءِ رادا کنکات۔ اے بری کہ من کوچک ءِ اتکوں تہ من دیست یک چیز
اے کم انت آخر من ءِ رایات اتک کہ آگاریں چیز ہما گنویں جنیں آدم انت۔ من چہ
ابراہیم ءِ بخت گت۔ کہ نا کو ابراہیم آگنوک بخت؟ ہنچوش کہ پیر ءِ کدی کدی گار
بوگت ءِ پیدا ظاہر بوگت۔ اے بری ہم ہنچوش انت یانہ؟

ابراہیم ءِ جواب دات کہ واجہ نوں تو وتی متگیں زندگی ءِ تہا آہیا رادیت نہ کنے پرچہ
زاناں آمرتہ؟ ابراہیم ءِ جواب دات کہ آسگ یعنی آہیا رادیت سوتک۔ اللہ ایشی ءِ
ءِ مادرستانی سر رحم بکت۔ گڈا ابراہیم ءِ آس ءِ راگوں وق غمز دیں چہرہ ءِ تادیراں
چارٹ۔ ءِ پدا یک دراجیں آہ سردے کش ات ءِ گوشت یے۔ دنیا۔ من ہم افسوس
گت۔ ءِ منیٰ نگاہانی تہا ہما گنویں جنیں ءِ صورت گنگا اتک کہ چہ پیا کساں کسانیں
بچکاں آہیا راتگ گت۔ ءِ پدا گوشگتس اوگنوک چہ آس ءِ وتارا پھریزاے حبر ءِ اشکنگا
چہ رندا گنوک ہنچو ترستکت گشیگاں کہ آس ءِ تہا چکا انت گڈا آفریاد جنان تکت۔ ءِ

دور جنگل ء شکت - من ء را معلوم ات کہ اے جاگہ ء تھا ابراہیم آہی ء سرامزن مہربان
 ات - آہی ورگ و اب ء دگہ چیزانی خیال داری آہیا برابر است ات - من خیال گت کہ
 پچارگیس گنوک ء زندگی ء چہ آس ء چکا تر سکت - بلے پداہم آہی ء موت چہ آس ء بوت
 یعنی حیرانی ء حیرایش انت کہ آیارا وتاراوت سوتک - ضرور آ بڑگ ء گو سگیس زندگی ء تھا
 ہنچیس یک غم یے اتلگ اے خیال ء آہگا چہ رند من چہ ابراہیم ء جت گت - کہ نا کو ترا آ
 گنوک ء گو سگیس زمانہ ء چیز یے حال معلوم انت یا نہ؟ آ یک گنوکیس جنیں آدم یے ات
 ابراہیم ء جواب دات - بلے نا کو من چہ تو دگہ جت یے کنگا اوں - یعنی آہی گنوک ء زندگی
 ء چہ پسر ء زندگی ء حال - منی اے جت کنگا چہ رند ابراہیم خاموش بوت ء کمیں دیر ء رند
 آہیا گوشت کہ ہو من آیارا زاناں - شری ء سرازاناں ہما و ہداں چہ زاناں - کہ آچہ باز
 جنیں آدماں زیات عقلمند شیوارزم طبعیت نیک دل ء شر عادت ات - ہما و ہداں چہ کہ آدنی
 ء مزنیں وش قسمتیں جنیں یے ات - آ یک آسودگیس ء وشخالیں جنیں یے ات - آہیا را
 زندگی ء تھا دگہ ہچ غم ء پریشانی نیست ات - ابید اچ موت ء و چہ وتی مرد ء پسر یگیس جنیں
 ء - کہ آہی ء نام زہرہ ات - زہرہ مزن زبان دراز ء بد عادتیں جنیں یے ات - آہیا
 حسینہ ء (گنوک ء نام) سرباز حسد و ارتگت - حالانکہ حسینہ چہ وتی نیمگاز ہرہ ء راشکایت ء
 موقعہ نہ داتگت - بلے زہرہ چہ وتی بدیں طبعیت ء سبب ء چہ حسینہ ء ہچ پیم ء وش نہ بوت -
 بلکہ ہر و ہد ء آہیا رانقصان دیگ ء کوشش ء ات - چہ زہرہ ء بدیں طبعیت ء آہی ء مرد باز
 نالان ات - اے واسطہ آہیا زہرہ ء را دگہ لوگ یے دات ء وت گوں وتی نوکیس جنیں
 حسینہ ء دگہ جاگہ یے نشنت کمیں روچاں رند حسینہ ء را خدا ہا مردیں چک یے دات -

زہرہ ء را بچک نیست ات۔ وھد یکہ آہیا دیست کہ حسینہ ء را بچک یے بُو تہ۔ نون منی
مرد پہر کا چہ من شت پے سبب ء آستک ء کباب بوت۔ ء ہر وہداں جنگ ء جیوہ کنگا لگت
ات۔ آخر کار آہی ء مرد باز تنگ بوت۔ ء آہیا زہرہ ء را اطلاق دات۔ پرے حبر ء حسینہ
وش نہ بُو ت۔ بلکہ آثرست کہ زہرہ ضرور پیر گرگ ء کوشش ء کنت۔ پر چیا کہ آہی ء
طبعیت ہنجوش انت۔ کہ آخاموش نہ نندیت۔ آہیا ہے لوٹت کہ وتی مرد ء بزوریت دگہ
شہر یا بروت۔ تاکہ چہ زہرہ ء فساد ء ایذا رسانی ء چہ بہ بچکت۔

طلاق ء چہ لہتیں روچاں رند وھد یکہ دوئیں جنیں آدم یعنی زہرہ ء حسینہ یک جا گہیا دیم پہ
دیم بوتنت۔ گڈاز ہرہ ء حسینہ ء را گوشت۔ اتوں تو تہنائے مزہ بکن ہنجوش کہ تو ء آہیا
منارا برابر بادگتہ۔ من ہم شمارا برابر بادکنناں۔

من آہی خونناں وراں ء من آہیا را پیش داراں کہ روز گیش انت۔ من تی چکت ء را چورا
(یتیم) کنناں ء شے اے و شیں روچان ء گار ء گمسار کنناں۔ حسینہ وتی لوگ ء اتک۔
بلے آہی ء دل چہ زہرہ ء حبراں باز رنجیدہ ء غم زدہ ات۔ روچ ایرشت۔ شپ ء تاریکی
شنگ بُو ت۔ حسینہ ء مرد ء آہگ ء وہد بُو ت۔ بلے آنہ اتک نیم شپ بوت۔ بلے آہیا ہم
نہ اتک نون حسینہ ء پریشانی زیات بوان اتنت۔ آچہ لوگ ء در اتک ادا وداں ہر جا گہ ء
کہ آہیا را معلوم ات آہیا تلاش ء جستجوگت بلے آہی ء لوگ واجہ ء حال آہیا را کس ء نہ
دات۔ ء فجر ء وہد ء آہیا گوں وتی نامرادیں دل ء پریشانیں خیالاں وتی لوگ ء اتک
آ کجاشت اے پیا آ کدی بے گواہ نہ بُو تہ۔ اتون کہ آہیا وتی پیسری جنین ء را اطلاق
داتہ۔ چہ آہیا رند یک شپے آہیا درانہ گوازیٹنگ۔ چوش بیت کہ زہرہ چیزے دشمنی گتہ۔

ہنچوش کہ آئی پیسیرء منارا پاتراپ داتکت۔ دومی روج ہم شت شپ اتک سرشپ ء یکنیا
 دروازگ جت حسینہ دیم پہ دروازہ ء تچان ء شت۔ آھی یقین ات کہ آھی ء لوگ واجہ
 انت۔ آھی زوت زوت دروازگ پچ گت۔ آھی ادیت کہ یک چوکیدارے آھی ء
 اُمیت پرشتت۔ آھی ء نک تہل بوت۔ چہ دپ ء حبر نیک۔ آو کیں چوکیدار ء
 درائنت کہ تچوکیں کور ء چہ جون یے (لاش) سرکاری مردمان ء دست کچنگ کہ آھی
 چہرہ (دیم) خراب بوتکت۔ ء بند بند پرشتکت کہ آھی ء پچا آرگ (شانت) باز مشکل
 انت بلے سرکاری مرمانی ہے خیال انت کہ آتی لوگ واجہ (مرد) ء لاش انت حسینہ گنگ
 بوت۔ پر آھی ء زمین ء زمان گردش ء اتکت۔ آھی اوتی سرء رائس رینت۔ ء چوکیدار ء را
 گوشت ء منارا معلوم انت۔ پدا لوگ ء تہا شت ء کمیں دیر ء رند پادا تک وتی چک ء
 گوشت یے کہ من یک ضروری کار ء واسطہ زہرہ ء لوگ ء روگا اوں۔ جلدی پدا کایاں تو
 لوگ ء چہ درمیا گدا آچہ لوگ ء در اتک بازار ء شت۔ یک ڈبہ یے گاسلیٹ ء یک
 باکس بہا یے زرت۔ ء دیم پہ زہرہ ء لوگ ء روانہ بوت۔ زہرہ ء لوگ چہ شہر ء کمیں دور
 یک گور ء جنگل ء نیک ء ات۔

چپ ء چاگرد جنگلی در چک ء بوٹگ ء مچ شاخ ء بند اتنت۔ حسینہ ء چاریں
 نیمگ ء چارات گاسلیٹ ڈبہ جہل ء ایرکت۔ ء لوگ ء چاریں نیمگاتیل پر ریتک
 کمیں دیراں رند آس چست بوت۔ چاریں نیمگات لوگ ء بن گت۔ لوگ ء لوگ ء تہے
 دراہیں چیز ستک انت۔ بس دیم تر ء پچ نہ بوت۔

من حیران بوتوں کہ ابراہیم ؑ اے دردناکیں قصہ نیم بندگ پر چیا گت۔ اے واسطہ من
چہ نا کو ابراہیم ؑ جُست گت۔ کہ تو اے دراہیں قصہ ؑ تہا اے چیز بیان نہ گت کہ گڈا حسینہ
گنوک چون بوت؟

ابراہیم ؑ آھے کش ات ؑ گوشتے۔ حسینہ پدا جلدوتی لوگ ؑ شت۔ بلے لوگ خالی ات۔
آہی ؑ چک اودانہ ات.....

من جُست گت۔ کہ گڈا چک کجاشکت؟ ابراہیم ؑ جواب دات کہ چک تہنا ات ترس ات
آوتی مات ؑ شوہاز ؑ زھرہ ؑ لوگ ؑ شت۔ وھد یکہ سُچکا ات۔ آہی ؑ چک ہم ہما لوگ ؑ
تہا ات۔ آسٹک یعنی آہی ؑ مات ؑ آہیا روتی دستاں سوتک نون تو سر پد بوتے کہ آچون
گنوک بوت؟

من ہما وھداں دیست کہ ابراہیم آس ؑ راروک روک چارگا انت۔ آہی ؑ دیم ؑ دیم ؑ
پیشانی ؑ کرچکاں یک بیم ناکیں صورت یے اختیار گت۔ ؑ پدا آہی ؑ آرس آہی ؑ دیم ؑ
چکراں بوت انت پدا آہیاوتی پیسریکیں سوال دومی برء گوشت کہ نون تو فہمت ؑے کہ آ
پرچے گنوک ہت۔ آہی ؑ گنوک بوگ ؑ تہا حیرانی ؑ حبر ہج نیست بلے مزن حیرانی ؑ حبر
ہمیش انت۔ کہ من پرچے تیرگا گنوک نہ بوتگوں؟.....

تو پرچے گنوک ہے؟ من جُست گت آ گنویں جنین ؑ گوں تراچہ تعلق انت؟ من آہی
لوگ واجہ (مرد) اوں سٹگیں چک ؑ پت۔ دوروج ؑ چہ لوگ ؑ پے واسطہ گار بوتگوں کہ
وھد یکہ من پدا بیایاں۔ وتی چک ؑ را بکنداں کہ سٹگ ؑ پر بوتہ ؑ ووتی جنین ؑ را بکنداں
کہ گنوک بوتے۔

من جُست کُت گُدا آلاش کہ سرکاری مرمان ء دست کچٹکت - کئی بُوتہ - ابراہیم ء جواب
 دات کہ آدگرے ء لاش ات - آہیارا من کُشتکت آ منی دُشمن ات - من آہیارا یک
 پوشید ہیں جا گہیا بُرت ء آہیارا کُشت ء آ ہی ء دیم ء را ہنچوش خراب کُت - کہ کس آہیارا
 پجاہ میاریت - کہ کئی لاش انت؟

پدا من آہیارا تچوکیں آپ ء تھا یلہ دات - من اے دراہیں کارمن کمال ء ہوشیاری ء
 سراکتت - ء چشمیں ہچ نشانی نہ اشت کہ منارا گرفتاری ء خطرہ ء ترس بیت - من چہ وتی
 جرم ء گناہ ء چہ فارغ بوتوں - منارا پورا یقین ات کہ کس ء را اے باروا شک ء شبہ
 نیست - شہر ء کجام طاقت یے مجرم ء پد ء زندانی سراغ ء گپت نہ کنت - چنانچہ تاروچ
 مروچی منی جرم ظاہر نہ بُوت - ء کیا ہم منارا آجرم ء سزا نہ دات - ہاں یک ہنچنیں
 طاقت یے ء مزنیں ہستی یے ضرور است ات کہ آدراہیں حبران چہ معلوم دارات -
 ء منی دُرسیں کار ء کرداراں گندگات - آہیا منی گناہارا دیست ء منارا آگناہ ء سزایے
 ہم دات بلے سزاف چونیں سزا؟

(انتخاب نوکراچی ء منت ء)

زردیرانت

کرش چندر

بدل: مراد ساحر

نہہ ساعت بیت.....

باب الہند ءُ نو بصورتی ءُ رو آ باز کم بیت۔ لچیں زہگ درک ءُ دور کنان ءُ وتی
 نو کرانی چنچی ءُ موٹراں سوار بیت لوگاں شت انت کلارکاں وتی جن ءُ چکان ءُ پہ سیل ءُ
 سوادے لانچاں سوار کنانینگ ءُ ”پکوڑا کا جا“ ءُ کو پٹرائے آپ ءُ وارینگ ءُ رند چرچ
 گیٹ ءُ راہ گیت۔ گجراتی ءُ مارواڑی سیٹھانی منشاں کہ وتی یارانی ملاقات ءُ وہدالم گتکت،
 آ وتی ہمدراہی ءُ پدا اسپتیں پوشا کاں گوں، نوکیں ترپنا کیں کوشاں ژیرچ، برج کنان ءُ
 آ تک ءُ رست انت ءُ پدا آیاں وتی یاران ءُ چووام ءُ کتابانی ڈول مہر گیت۔ وارزانیں
 ہوٹلانی راہ اش گیت۔ کسے جو ہو ءُ شت۔ کسے وکٹوریا ٹرنس ءُ توک ءُ کسے کولابے ءُ کسے
 ٹیکسی ءُ سوار بیت۔ کسے اسپ ءُ گاڑی ءُ، کسے پنم سونین موٹراں ہمک منشی ءُ گور ءُ یک
 کتابے ات۔

یک کتابے آئی ءُ ماں دوکان ءُ بند گتگ ءُ آتگ ءُ دومی کتاب ءُ راتچ کنگ ءُ روگ ءُ ات
 آئی ءُ دل ءُ شیر باز ءُ وظیفہ ات۔ ءُ دپ ءُ شراب ءُ گنش۔ چمانی تہا براہنگیں زنا ات۔
 نہہ ساعت ءُ نیم بیت۔ باب الہند ءُ سرادانگ دانگے مردم سرتکت۔ نیم عمر ءُ جنین ءُ
 مردین کہ آیاں وتی ورنائی ارمانانی ویرانہ ءُ گوازیگ ءُ ورنند، آرام ءُ زند ءُ گوازیگ ءُ

طاقتِ اش حاصل کنگ ات۔ بیچارگانی دل ء چہ زر ء و شیں تیاب ء بہہ پاد آگیک نہ لوٹ
 ات ء پدا چشیں زر! کہ ہمک دمان آئی ء تیاب ء ہزاراں ماہکانی شہم کنگ ء بنت۔ ء
 انگریزی ساز محبت ء سوت جنگ ء بنت۔ ء طلاہ رنگیں چول شیب گران ء تاج ہوٹل ء
 ہمک رنگیں چراغانی روژنائی ء چو ہزار رنگیں تراشگیں لال مروردانی پیم ء ترپگ ء
 بنت۔ و دیرچم حیا لے، زر ء لاپ ء اوشتا تگیں آگوٹانی تہاوش و ش ء ناچ ء صحبت ء ز میں
 تو آ آگیک ء بنت۔ ء دیم ء ہر نیمگ ء زرتالان بہ بیت۔ ء وتی دست یار ء بارگیں سرین
 ء ء یار ء عمر چل سال ء بز بہ بیت۔ ء وتی عمر پنجاہ سال پگار ماہے پنج سد کلدار بیت شش
 زہگ بنت ء یک کسانیں موٹرے! گڈ اتوت بکش نہہ ساعت ء نیم ء کئی دل چہ باب
 الہند ء پاد آگیک ء گشیت۔ برابر نہہ ساعت ء نیم ء کہ باب الہند آ ذراہ معلوم بیت۔
 باب الہند ء دیم پہ دیم ء تاج گرین ہوٹلانی ترپنا کیں پیش جاہ ء ناچ سک زور بیت۔ کم
 حیثیتیں حانوادہ مدام ہشت ساعت ء کاینت ء رسنت بلے مزینیں سیٹھ ء زردار، لیڈر ء
 سروک، مزین مزین زرگر، ہرہما مزینیں دز، کہ دو یا چار کارخانیاں، پنج ء ہفت ہزار
 زدورانی، لکھانی کلدارانی واہندان نہہ ساعت ء نیم ء چہ رند عیش ء عشرت جاہاں
 کثیت۔ ارزانیں پوشاک اش پر بے پہک ء صافیں لٹنائی سرا یک شیر کنیں چکند گے،
 چہ زر ء سھرائی رژنائی ء چہ ترپنا کیں چم گران قیمتیں انگریزی شراب ء بے ساری ء اوژنا
 کناں ہنچو کہ ”لال سوئمنگ پول ء“ آپی پری، نیلیں آپ ء سراناج کناں چشیں شر رنگیں
 چم لکھانی مردمانی چمان ء کور کنگ ء رند، نیں ترپنت۔ چشیں پہکیں و شبو لکھانی بے ایما
 نیان ء لہر دیگ، چہ آیانی شیرگ ء در کنگ بنت۔ اے رنگیں چکندگ لکھانی دلانی واہگان

ء ساژینگ ء چہ رند پیدا کنگ بیت۔ سیٹھ ہمیںقد کم قیمتیں پوشاک پوشدت، آیانی یاران ء
ہمیںقد گیش ترپنا کیس ء زیبائیں پوشاک پر بیت۔ ء سھر ء لذیتگ بنت۔ چہ
بوڈرورنگ ء وتارا سنہینگ اش بیت۔ سیٹھ مندر ء گوں وتی زال ء پچی ء روتنت بلے تاج
ء گرین ء گوں وتی یاراں کاینت ء ہر موڑے کہ یک روچے کار مرد کشت، اندگہ روج ء
آئی ء بدل کشت۔ مروچی سیٹھ رنچھوڑ لال، یانیتاجی کیکا بھائی، للولال، جی زرگر، یایاسین
بھائی پیر جی اسپ والا، کہ گرین ء کثیت، آئی ء سھرین رنگ ء پیکارڈ موڑے گوں بیت
ء سبز کوچکیں یارے! ء دومی روج ء کہ آ کثیت، گڈا آئی ء سیاہیں بیوک ایٹ موڑے
گون بیت ء اسپت رنگیں جنینے بلے موڑے آئی ء یارے ہر دوکانی ماڈل نوک بیت۔ گشگ ء
انگریز چہ ہندوستان ء شنگ انت۔ بلے مزنیں ہوٹلانی تہا دود ء ورگ ہنکت انگریزی
رسیت پوشاک ہم انگریزی انت۔ شراب ہم انگریزی، ناچ ہم انگریزی، ء زبان ہم
انگریزی، پدا ہم اشکنگ بیت کہ انگریز چہ ہندوستان ء شنگ انت ہر یک ہوٹلے ء
”میزے“ سرا، ہر مزنیں سیٹھے ء بغل ء ترا یک زنڈین ٹرتیں انگریزے الم ء گندگ کثیت۔
پہ ظاہر پہمگ پنت کہ اے زنڈیں صاف سریں انگریز مروچاں اداچے کنگ ء انت۔
وہد یکہ گوں تو درستی ء راستی بیت گڈا معلوم بیت کہ.....

(۱) سیٹھ بنا سیتی ء ”میزے“ سرا مسٹر ”جونز“ شنگ۔ سیٹھ بنا سیتی ء کارخانہ ء مسٹر جونز ء
انگریزی کارخانہ ء موٹرائی ”پرزہ“ جوڑ بنت۔ ء ہے وڑ ء اے موٹران ء ہندوستانی
پوشاک پر کنگ بیت۔

(۲) سیٹھ مٹی بھائی روگھٹ ء میزے سرا مسٹر اسمتھ شنگ ڈرا یور ء کمرہ ء کاینت ء مچ بنت

دتی سراں جہل کنت ء بادشاہ ء راسلام کنت۔ حبشی نہیں ڈرا یور جست کنت۔“

مہر و! تو مروچی ہے آورتگ؟“

مہر و گجراتی ایت۔ آیک کیسگ برین دُز ایت۔ چہ بیت ء پنج سال ء بمبئی ء ہمے کار
بار ء کنگ ء انت۔ کسی ء کیسگ ء برگ گنا ہے نہ انت۔ ہمک شریں تجار، ہمے کار و بار ء
کنگ ء انت۔ ہمک مزنیں کارخانہ دار ہنخوش کنت۔ ہمک مزنیں زردار ء کار ء کسب
ہمیش انت۔ مہر و ء ”زرد“ اے بابت ء برابر تچکیں راہ ء انت۔ آئی ء دل ء تہا ایمان ء
قذیل ہنچو روک انت۔ ہنچو کہ برلا مندر ء تہہ ء روکیں چراغ۔ شش ہپت براں جیل ء
روگ ء ہم اے قذیل ء رُژن گور نہ بیت۔ اے روژنائی چوپہ آسانی کور کنگ نہ بیت۔

ہمک جیل ء روک، اے ہبر ء الکا پی ء سر پد انت.....

مہر و جواب دات ”سے صدونیم.....

یک صد کلدار اینگو بیار!.....

مہر و یک صد کلدار، آئی ء جُژن ایر کنت.....

سوہن سنگھ! تو ہے آورتگ؟.....

سوہن سنگھ راجپورت ایت۔ آ بمبی ء کوکین بہا کنت بلے چہ ایشی ء ہے بیت۔ تو ہے
کشے زانان زحم پہ ملک ء قوم ء عزت ء واسطہ جنگ بیت۔ زحم جنگی ہم پہ زرد ء ہاتر ایت۔
سپاہی بیچارگ وت کجا جنگ کنت۔ آپسرا بھرتی کنگ بیت۔ پدا جنگ ء چوپ ء چیزے
رہبند سوج دیگ ء چوسواری اسپ ء ڈول ء در آرگ ء ہزار کنائینگ بیت۔ پدا آئی ء را
شراب چارینگ ء آئی ء دست ء تفنگ دیگ ء آئی ء را کشگ بیت کہ برومنی زہگ سدو،

محمود، رحمان، لکشمی، بہ مڑات ء آ مڑیت انان بزاں مڑائینگ بیت۔ ء پدا آئی ء قبر ء سرا
یک مزنیں دروگے ء ماڑی اڈ بیت۔ یک مزنیں لیڈرے ء گل ء وشیانی سر بلند بنت۔
یک نلکے ء پاگ ء دُمل بڑ بیت۔ بلے خون یک ادنائیں سپاہی ءے بیت یکلش ء کدی
آزادی ء سپاہی بیت۔ کدی جمہوریت ء کدی قوم ء عزت ء کدی دودور بیدگ ء
دراصل ء آئی ء زند ء نہ عزت کنیت، نہ دودور بیدگ، نہ آزاتی نہ جمہوریت، ء آوتی
دوستیں چیزانی ارمان ء مان دل ء زیریت ء وتی شدکیں لاپ ء داران ء مریت۔ ء دنیا
آئی ء راراجپوت کشیت ء آئی ء تو سیپ کنت۔ سوہن سنگھ ہم یک راجپوتے ات۔ آچہ
زحم ء شکل ء بیزارات۔ کدی کدی آئی ء گشت ات۔

”منی پت ء پیر کانی زمانگ باز شرآت۔ آیاں زحم زرت ات ء در آ تک اتنت۔ ء
پروتا کسانیں بادشاہی ء جوڑاش کرتت۔ بادشاہی یے اگہ نبیت ات، یک کسانیں
جاگیرے، یا کسانیں ڈگارے! چیزے نہ چیزے آیاں ء رست ات.....

مروچاں زحم ء دست ء کنگ ء عوض ء داں جیل ء حتر ء دُرشگ ء ابید، دگہ چے ریت؟
کئے زحم ء دست ء بکنت اگہ م۔ م سپاہی بہ بیت۔ گڈ اہم زحم جنگی ء گجام کلات ء ماڑی
رست۔ ہُشک ء ہوا دیگس شست کلد ارانت کہ رست چہ ایشاں چک ء چور یگانی راشن پورا
نہ بیت۔ مردم گد ء پُچ آش کو پر بکنت۔ چکاں چہ گجا بوانییت پیریں پت ء چہ کجا درمان
ودارو بکنت۔ جن ء گوشانی واسطہ سھر ء چلُنُب اژ گجا بیاریت۔ مروچاں گلی ء وشی ء نہر
ہنجوش گران انت۔ کہ شست کلد ار ء پگار رداریں راجپوت گل ء لاکوٹے وشی ء یک
کیا سے شادہ ء یک ساعتہ ہم ودی گت نکنت.....

در اصل ہے چارے بچارے کنگے رند سوہن سنگھ راجپوت ء زحم ء دوستی یلہ گنگ ات ء
 ”کوکین“ ء بہا کنگ بیگج گنگ ات۔ پر چیا کہ ”کوکین“ ء بہا کنگ ء زر باز رست ات۔
 آخر ہتی میں لیڈر ء سیاست دان چہ کوکین بہا کنوک ء شرترا نت؟ پیشی دھر ء بادشاہ ء وزیر
 ء سیاست دانوں و ت زحم جت ات میں مروچاں زحم جنی ء زرنہ رسیت ہمیشا کوکین بہا
 کنت۔ مسٹر اسمتھ ء امریکہ ء ”درمان“ جوڑ کنوکیں مزنیں کارخانہ ایت۔ مسٹر اسمتھ منی
 بھائی ء ”درمان“ جوڑ کنوکیں کارخانہ ء ڈائرکٹر انت ء مروچاں دیسی درمان بہا کنت۔

(۳) سیٹھ یاسین بھائی اسپ ء والا ء بچی ء کہ لاگر ء بارگ بندیں غیر ملکی ایت آ یورپ ء
 فرانس، اٹلی، سویٹزر لینڈ، برطانیہ، ء امریکہ ء ہم ”درزنے“ ریڈیو ء کارخانیاں و اہند
 انت۔ چہ آئی ء رند معلوم بیت کہ یاسین بھائی اسپ والا مروچاں ماں ہندوستان ء یک
 ریڈیو ء کارخانہ یے جوڑ کنائینگ ء انت بقول آئی ء اے کارخانہ ء تہا استمانی ریڈیو جوڑ
 بیت۔ اے ریڈیو پہ ہندوستان ء مردبانی بودنا کی ء انت۔ ء بازار زان بیت۔ ایشی ء
 قیمت یکسد کلدار بیت۔ ہندوستان ء اولی میں استمانی ریڈیو کہ آ برطانیہ، فرانس، اٹلی ء
 مزنیں انجنیرے اڈکنگیں بیت۔ اے چونیں گپ جنت؟ مے ریڈیو! ہے جمہوری ء
 استمانی ریڈیو؟ برابر دہ ساعت ء ناچ ء گڈی بازی بیگج بیت، ناچ یازدہ ساعت حتم بیت،
 ہمیشا ہمیتقد ناچ ء صحبت کنگی انت بکن ات شراب ہمیتقد اورگی انت بے ورات۔
 بارگیں سرینان ء ہمیتقد پرنگی انت بے پرنج ات۔ بے پرنج ات کہ گل ء شادہ ء راشن تا
 یازدہ ساعت ء رسیت چہ آئی ء رند راشن ء دوکان بند بیت، ء انگریزی ساز بندے ماترم
 ء سُر ء لرزینیت ء بے تواریت۔ سیٹھ بابا پاریاں تجاراں، شیر بازار ء دلالاں گڈ کنت ابہ

تحت! انگریزی سازء الحانانی پچی ء رُنب کن ات ء گل ء شادہ ء و شیں ساعتانی سر امیر
 بہت، کہ چومبیت ہے و شیں ساعت چہ دست ء بہ لکشت دو میں دستانی ماں گٹ ء سکی کن
 ات ء گٹ گیرے کنت۔ بنا انت کہ آچہ شمانجگریت ء بے گواہ بیت پر چیا کہ اے گل ء
 شادہ ء عمر کُتک انت۔ پمشاناچ ء صحبت کن ات، ناچ ء صحبت کنان بہت۔ ہمے یکیں ٹکر ء
 ! چپ ء چاگرد ء! سر تر ء پر تر کنان ء ہمے جاہ ء!! چہ اے جاہ ء ڈن در میا ات۔ پر چیا کہ
 چہ ایشی ء ڈن پہ شما مرگ انت، موت پہ شما اوشتاگ! وہ ساعت ء ناچ ء توک ء یک
 دراجیں ء مزینں گیراج ء تہا سیٹھ پھول چند کہ وتارا فول چند ہم گشیت ڈی سوٹو موٹر ء
 سوار بیت در کپیت دیم پہ گرین ء نیمگ ء۔ آئی ء روگ ء رند، گیراج ء توک ء سھرین ہتی
 یے رُوک بیت، تنکیں دروازگ ء تہی نیمگ ء سیٹھ پھول چند ء پگار داریں حبشی نیں
 ڈرائیور، گوں وتی زرد دوچیں جبہ ء یک مزینں کرسی یے سر ایشہ گندگ کنیت۔ سیٹھ ء موٹر
 ء چہ چماں اندیم بیگ ء کوکار کنت ء گشیت بادشاہ وتی تحت ء سر اندوک انت، سلام
 بکنت کچکاں!.....

ء پدا کچک یک یک، دودو ء گیراج ء تہا حبشی نیں پانزدہ شانزدہ سالے انت، واجہ نوکیں
 مالے! دستی بجن ءے نشان بیت! سیٹھ! چونین لوٹ ءے؟ مارواڑی، گجراتی، مراٹھن،
 پنجابں، کشمیرن، مدراسن، راجپوتن، کشے زاناں اے صوبائی ء قومیت ء لعنت زنا ء تہا ہم
 ہست ات!! اینقد اگشگ ء ہم کسے ء دلگوش نکت ات۔ گڈا آئی ء وتی آخری حُفٹ
 کار مردگت ات یوروپین مال بیاراں؟ انگریزی، فرانسیسی، پرتگیزی، ولندیزی، اطالوی،
 رومانوی، ترکی، پوش، جرمن، کڑے بڑے بکنت شراب بوارینیت۔ موٹر، بچلائییت،

سیٹھ ء مزا بکنا ینیت! ہے جاہ ء کہ آ گشان ء رست ات۔ گڈ اشریں شریں سیٹھ ء مردم
شکین دیما کیت انت.....

شریف ء کار باز نیکیں کارے ات۔ بزاں کمیشن اتجٹی ء یا شیر ء بازار ء دلالی ء۔ ہنچو
کہ یک مردے چیزے بہا گپت۔ او دومی مردم بہا کنت۔ اے دوینان ء و ت ما
وتاں دوچار پرینیت۔ ء و تی کمیشن ء نقد کنت۔ آخر بیچارگیں شریف چہ ایشی ء ابید
دگہ چے کنت؟ ہے کار ء شیر بازار ء دلال ہم کنت۔ کہ بیگاہ ء قیمتی ایں موٹراں سوار
بنت۔ ء تاج گرین ء کاینٹ۔ ء چہ شریف ء جنین بہا لوٹنت جنین، ہم چو گد ء تچ ء
وردن ء پیم ء بہا گرگ ء بہا زریگ بنت۔ آیانی قیمت ہم کدی گران ء کدی ارزان
بنت۔ کدی ٹاٹا ڈیفرڈ ء قیمت گیش بیان انت ء زہرہ ء من گشاں اشی ء حیران بیگ ء
چے حبر انت؟

اگہ سوہن سنگھ ء زحم یلہ دا تگ ء کوکین بہا کنت۔ من گشاں باز شرکنت۔ بادشاہ نہر دگے
جنت ء گشیت سوہن سنگھ تو چے آ ورتگ.....

اشنت واجہ تی دیم ء ایر انت، سوہن سنگھ جواب دات۔ واجہ ء دو صد کلدار چست گت۔
اے پشمند واں ببر۔ سوہن سنگھ بادشاہ ء درائنت شریف! مروچی تو چے گتگ؟ بادشاہ
گوں شریف ء جت پُرس ء لگت ات۔

شریف مزنیں بد معاشے ات۔ اصل ء آبد ماشے نہ ات مردم بد ماش اتنت کہ چہ آئی ء
جنین اش لوٹت ات شریف ء ہے کارات کہ آئی ء مردمانی طلب پور وگت ات۔
شریف یک ڈولیں ڈیپارٹمنٹ اسٹورے ات۔ کہ او داہر ڈولیں مال رست ات۔ ہنچو کہ

سیاہ اسپتیں قانون ہر ہمیں چیز ریت، ہے ڈول ہر شریف ہر گور ہر وڑیں جنیں
 رست ات۔ ہمک رنگ ہر قوم ہر ہمک عمر باب الہند ہر نزدیک ہر الکرڈی ہر منگ ہر ایر
 گوات ہر آ، ہمک روج ہر نیم ساعت ہر آ تک ات واوشتات ات۔ اسپتیں قیص،
 سیاہیں کوٹ، ہر سیاہیں کوشیے ہر پاد ہر گت ات۔ ہر آ تک اتی ہر گراک چہ دیر ہر ہجہ
 آ ورت ات نزدیک ہر گشت ات ہر گشت اتے قیمت ارزان بیان ات۔ کدی کوہ نور ہر
 قیمت کم ہر گ۔ سہ صد ہر نیم ہر رستگ ہر رام پیاری ہر دو صد نیم ات۔ ہر تماشہ ہر گپ
 اشنت۔ کہ، ہے کہ ہمیشانی طلب کنوک کنت، ہمایانی گشتگ ات کہ اسٹاک ہر کچھ ہر
 چکلہ ہر نہر یک ڈول ہر جہل ہر ہر بیت۔ ہر اے حبر دروگ ہم نہ ات۔ ہر چیا کہ دو نیں
 بازاران ہر ایکیں سیاسی ہر سماجی کاروبار ہر ہر گ۔ ہر ات۔ ہمیشا کہ گو سگیں روچاں یک ہر
 دگری ہر گشت کشار، کہ زوران ات، ہر وڑیں مال ہر نہر سک کم ہر گ ات۔ ہر چارگیں
 شریف ہر راہم وتی مال ہر نہر کم کنگ کپت ات۔ ہر ا کہ اولی جنگ ہر زمانہ ات ہر قیمت
 ہر بیان اتنت ہشت ہر نہر کلد ارزیروکیں جتکے ہر نہاد شصت ہر ہفتاد کلد ار ات۔ ہر
 سبب ہر بازار دلالاں سودا شمیر بازار ہر بدل ہر چکلہ ہر گت ات۔ آیاں ہر جت ات، کہ
 زہرہ ہر نہر چے ات؟ گران ات یا کہ ارزان ہر ڈول ہر آیاں وتی مال ہر سودا گت
 ات۔ زہرہ ہر قیمت ہر زانت۔ ہر ڈول ہر آیاں وتی کر پاس ہر نہاد گران گت ات۔
 اگہ قیمت کپگ ہر ات۔ گڈا ہر اوڑ ہر آیاں وتی ہر طلا ہر بھا کنگ شروع کت ات ہر چیا کہ
 حبر آخر ہر ہر طلا ہر ات۔ مال اگہ کوکین ہر بنت، یا جنین، یا کہ والیا سینٹ شریف کہ
 وتی نام ہر تو ار اشکت! لرزگ ہر گت چہ آئی ہر دپ ہر ہیلہ ہر آ تک واہ ہر پدا گت

بیت۔ چیا خبر نہ کنے، نمک حرام ء اولاد، بادشاہ زہر گپت گشت یے۔ ولجہ، سپاہی ء منا گپت، پریں روج ء من تھانہ ء بیگاناں۔

کیا گپت تر ابادشاہ ء برانز گپت ء جست گرت۔ سپاہی ء ترا گپت منی مردم ء را.....

راست گوشتیت۔ بادشاہ ء مردم ء سپاہی چون گپت کنت! حیرانی ء وا گپے ات۔

ولجہ، آنوکیں انسپکٹرے ات۔ آہم تھانہ ء پچاہ آرو کے نہ ات ولجہ شریف ء چوتو لگ ء دنٹاں در آ ورتنت ء گشت دگہ برے آپشیں ردنہ وارت۔

ولجہ دراہیں گپ شر بیت، مات ء پت!

”ہوں“ بادشاہ سلامت ء چکنندت، ء چوتی نیمگا پنجاہ کلدار یے چست گرت دات۔

گشتے پرواہ نیست دنیگہ سر شپ انت۔ بروپون ء پھل ء سرا یک نہ یک حداء بندہ ءے ترا

دست کپیت حداروزی رسان ایت۔ آدز ء ڈنگ ء ہم نلگن دنت ء دلار ء ہم!

ہمخچکا آیانی چم پہ من کپت انت۔ بادشاہ سلامت چوتی کرسی ء جہہ سرات۔ ء کوکارے

گت گشتے۔ تو کئے اداچیا آتلگے؟

چم ء سری کونس چیری ء نہ رست۔ بادشاہ ء آڑی واڑیاں کارچ ہنکا پتت ء چپ چا گرد ء

منا انگر اش گت۔

من گشت، من لبز انت ییاں۔ قصہ ہشتہ کناں۔ وت اشکناں ء دگراں ہم گوش داریناں

ادا پہ قصہ ء شوہاز ء اتلگ اتاں، پرچیا کہ مروچاں ہیج جاہ قصہ دست نلکپیت۔ ہر قصہ ءے

کہ ہست ات۔ بزاں ہر رنگیں خیال ء ڈولداریں دوستی یانی، جنتی پری یانی، شروک

دیوکیں و ابانی، درین وڑیں کندگانی او ہما واہگانی کہ چوقندیل ء روژنا انت۔ ہما قصہ ما

تہار دکیاں ایر بگگ انت۔ او آیانی تہاز ہرہ او اریگگ ء آیانی شررگی ء را کشگ و قصابانی
 دکان ء چو گوشت ء وڑ ء بہا کنگ پیگ او من تہارو کی ء یاں من روژناتی لوٹاں، من ملو
 راں من ٹہک ٹہک ء کنگ لوٹاں او چہ حقیقت ء ہنچو نریکاں کہ من قصہ گو شدارگ لوٹاں۔
 بادشاہ توتی قصہ ء گوں من بیار تو حق ء دلے تہارو کی ء بادشاہ ء ہما تہارو کی کہ چہ صدانی
 سالان آدم ء اولاد ء سراساھیل انت۔ تی عزت ء شان چہ اندگر بادشاہاں ہنچ ڈول ء کم تر
 نہ انت۔ ہما کہ تاج ء گرین ہوٹلاں ماں قیمتی پوشاکاں سبک گام ء وش روا جیں حوراں
 گوں ناچ ء انت۔ اے دست بستگیں غلام تی تابعدار انت۔

بادشاہ چہ منی تو سپاں بے حدوش بیت، آئی ء وتی آڑی داڑیاں ء رخصت گت۔ پھک
 ء بے توارى بیت۔ بایدات کہ آ منا جست بکنت، من چہ آئی ء جست کنگ شروع گت۔

واجب تی نام؟

سلیمان

واجب، تو کجی مردے ءے؟

ابی سینیا ء

ملکہ شیباء ملک ء؟

ہو

اودا تو چے کار گنگ؟

گلام اتاں

گلام؟!

ہواشی تہا حیرانی ء چے گپ ہست۔ منی زند ء تجربہ ہمیش کشیت کہ انسان ء ظاہر ء گلامی ء
رسم گار ء گمسار گنگ بلے تاہنکتہ گلامی ء رسم گار نہ انت۔ آتاہنکتہ گیشتر ملکاں ہست
انت انسان تاہنکت بہا بیگا انت۔

من گشت۔ اے واقعے نہ انت، اے گشتانک ایت گوش بدار۔ سلیمان ء گشت من
شاہی ماڑی ء ادنائیں گلامے اتاں۔ ابی سینیا ء آریگا پیر من ٹانگا یگا ء یک حبشی
سردارے ء گلام اتاں۔ وھدے کہ اطالوی ء حبشی جنگ بگیج بیت۔ من گداری کت ء
اطالوی یاں گوں ہور بیتاں۔

من پہ ساڑا یک گشت، واجہ تو برابر چو بادشاہانی پیم ء گپے گت۔ سلیمان ء گشت من
اطالوی ء گوں ہور بیتاں۔ یک اطالوی کرنل یے منی سراسک مہربان ات۔ آئی ء منارا
وتی ہوری ء روم ء آورت۔ روم ء منی دوستی گوں مہ دروشمیں جنکے ء بیت، مردماں منی
کشگ ء لائک بست۔ پرچیا کہ من حبشی یے اتاں اوہنکت ہما ڈول ء گلام اتاں من چہ او
داجتاں ء یک آپی گرا بے ہندوستان ء آریگا ات۔ من ادا آریگا رند پھول چند ء ڈرائیور
بیتاں سیٹھ منی سراہمچک اعتبار کنت کہ وتی جنین ء سراہم اینچو اعتباری نیست۔ من پہ
صلوت جُست کت سیٹھ ء کاروبار ء تہائی چے قداحصہ انت؟ بادشاہ جہہ سرات۔ ہاں،
تراچون، معلوم انت؟ راست بکش زیت بکش؟؟

واجہ ہنچوش، پہ حیال، پہ عقل وزانت!!

بادشاہ سلامت ء لُٹ لونجان بیت انت۔ گشتے دراہیں جہد ء جپا من کنان او کمائی ء سد ء
تہا ہفتاد سیٹھ زیریت۔ ءسی منار سیت!

بس دگہ یک جستے ترا کناں، من گشت
گشتے ہگش

تو وتی همکاراں گوں چو کچک ء پرچی پیش کائے؟

چوشی ء ابیدھج کس بادشاہ بیت نکنت۔ بہادر بیت نکنت۔ اگہ من گوں ایساں کچک ء وڑ ء
پیش میایاں۔ اے گڈ امنی برابر ی ء دعویٰ ء کنت۔ تو وت زانے بادشاہی ء تہا برابر ی گج
انت؟ اگاں کہ مئے تہا کسے حد ء چک نہ انت۔ درست انسان ء اولاد انت۔ بلے پدا
ہم منا بادشاہ جوڑ بیگ ء گوں آھاں گشگ کپیت کہ من شاہ سلیمان ء اولاداں شاہ
سلیمان ء ملکہ شیباء تخت سلیمانی ء سر امنی حق انت۔ سر پد بیٹے؟

من گشت ہندوستان ء بھت پادا تلگ کہ آئی ء تئی وڑیں بادشاہے رستگ۔ ہندوستان ء
مزن مزنیں پیغمبر آتکنت۔ بادشاہ آتکنت، بلے تئی گپ چہ دُ رستاں جتا انت۔ تو تخت
سلیمانی ء وابل تما میں دنیا ء تخت ء و اہندو لائق ء۔ ہمک تخت ء تہا ہے شری ہست انت
کہ تئی بادشاہی ء مان انت حدائی عزت ء شرب ء روج پہ روج زیات کناں۔

من ہمچک گشت ء بادشاہ ء پاداں کپتاں، پدا پادا تک ء پشت کائی گام جاناں چہ گیران ء
ڈن درا اتکاں ء باب الہند ء نیمگ ء ر ہادگ بیتاں۔

باب الہند ویران ات۔ دریا ء چول بے مہری سڑک ء کر ء دیوال ء ڈیک ورگ ء بریہہ
بریہہ بیگ ء پدا من دریا ء اوار بیگ ء اتنت۔ سڑک ء کر ء تاج ہوٹل ء دیم ء نوکیں موٹر
وتی اثر دہائیں دروشماں گوں اوشتا تک اتنت۔ گشے کہ تر سنا کیں دیہہ اتنت۔ من پکر کنگا
لگتاں۔ تخت ء تنشود ء چے فرق ہست، اصل ء اے دنیا ء تھا چ فرق نیست، ہرچی کہ

ہستگارِ تختِ انت ہما غریبِ تنشود بیت۔ انسان پر چا دنیکت۔ بادشاہِ گلگامیٰ ءتہا بہرِ
 بانگِ انت۔ تہر تہریں سوال چہ منی دل ءپا دآ یگا اتنت۔ ءذہن ءراچو دریا ءچولانی پیا
 ہج راہ نہ رسگا ات۔ ءنا اُمیت بیگ ءدیوالاں گوں ڈیک ورگ ءپدا و اتر کنگا ات۔
 انا گاہ منی دیم ءبرزیں تاج ہوٹل ءروژنائیں قذیل کور آس بیت انت ءوش زیمیلیں
 ساز بے توار بیت انت۔ من حیال کُت دست ماں بارگیں سریناں۔ بگل بیت انت۔
 لسیں باسک پرچگ بیت انت۔ تکلیں لُٹ گوں برو بریں لونساں ڈکتنت۔ شراب ء
 بوچومسک ءزباد ءتاج ءتہاریں قبرستان ءہمک کند ءزران انت او انسان کجا و اب
 انت؟ او دریا اینچونز یک بیگا ابید ہم بے وس ءلا چا رانت چیا؟

روگ روگ ءمن چہ تاج ءدیمتر، ریڈیو کلب ءنیمگا در آ نکاں دریا ہما ڈول ءچول جنگ ء
 ات۔ او برابر تیا ب ءدیوال ءگوں سر ءڈیک وارینگ ءات۔ من یہ نا ایتی گشت ہنی ہج
 نہ بیت، ہنگت دریا باز دیر انت۔ سک دیر!!.....

انا گاہ ءمن گوں چیزے ءڈیک وارت۔ ترنبر اتاں، پردگے بکپاں۔ منی گد چہ آپ ء
 تر بیت انت۔ اے دریا ءمزنین چولے ات۔ کہ چہ دیر ءآتگ ات۔ گران ءز مبرشت
 کناں، تیا ب ءدیوال ءسر گوزان ءسڑک ءسرا اتک ءمنی گدی تر کتنت ءشت۔

من چک جت ءچارت۔ تاج ءدیم ءتہا میں موٹر ہے گردنا کیں چول ءمقابل ءآتگ
 اتنت۔ اونین اے چول سزان، دور کناں کندان، لیب کنان، پدا دیم یہ دریا ءروگا
 ات۔ او آئی ءکندگانی تہا منا ہنچو معلوم بیت گشے زانا کسے انسان ءسوب ءمغروریں
 سوت ءکشگا ات۔

گورکن

اشرف محی الدین

بدل: تحمل

شپ ء آخری پاس ات۔ آسمان سیاہیں جمرے ء تہہ ء گار ات۔ ہور ء یک
شز گے خلاص نہ بوت۔ کہ آدگہ پہ رند ء ات۔ یک گھپ گھپ کنوکیں لالینے پہ خواری
چنت مردم ء رارہ پیش داراگا ات۔ شش ء ہفت مرد اتنت۔ آوانی کوپگ ء یک جناز گے
ات لالین تر بیگ ء گوں مرگ لوٹ۔ بلے روک کنگ بوت۔ ایش زوت زوت
قبرستان ء نیمگ ء روگا اتنت، تر مپ میت ء اسپتیں چادر ء سر ء ٹپ ء رچگا اتنت
زانا مردگ ء پہ گریوگ کس نہ ات۔
قبرستان ء تہاری سک تر سناک ات تر مپ ء گوات ء روحان ء تالان کرتگ ات۔ کہ
کوکار جنگا اتنت۔

میت ء یک نیمگا ایر کنگ ء رنداج ایشان یگے ء پہ گٹ ء پُر ء تواریحت۔ کسے اُسٹ؟ کسے
ئے؟ یک بیمناکیں تواریحت چوگٹے کہ مردگ بترسیت ء فریاد بخت۔ ایدا بیامیتے
آورنگن۔

میت ہج وقت ء پہ آرام ء نیلنت۔ شپ ء واب ء نیلنت۔ پشیں وقت ء مرنت کہ دگران
خوارکن انت رنگ ء گپ گتے اشکنگ بوت۔

پدا یک انچشیں مردے دیم ء آحت کہ آج آئی گندگ ء جان پُر بوت۔ کسے مرتگ
آئی پہ دگہ وڑے جست کرت۔

بے وارثیں میتے۔ یکے ء جواب دات۔

شما زان ات ایدا بے وارثیں میت قبر نہ بنت من بے زرء کار نہ کنین۔ ”براس شپ انت“
گور کن ء گوشت کہ ایشی کسے وارث نہ انت۔ تو من چون کنین؟ مناپست کلد ار گرگی
انت وتی گور ء جنگ ء مزد ء بگران ہما وخت ء کہ اے بے وارث ء وارث پیدا بوت انت
ہور گوار گات۔ دگہ کجا بشتیں تئی جاگہ ء آحتن، تنکہ منازرنہ رسیت من قبر نہ جنین، پیر مرد ء
شک جواب دات بے وارثے گڈاپست کلد ار چہ کم قبرے جنگ نہ بیت!

شاہ صاحب! بے وارثے کفنہ پہ چندگ ء بوتگ نون دگہ پست کلد ار اچ کجا بیاران؟
گڈادگہ جا ہے برتے شاہ صاحب ء پہ لاطمعی گشت۔

ترا شرم نہ کنیت یک ورنائے شاہ صاحب ء دیم ء گیت زانے اے بے وارثیں ورناتن
سے روچ ء گشنگ ات تپ ء گشن ء آ یا کشت نون اچ تئی دست ء قبرے ہم نصیب ء نہ
بیت۔ آخر پر تو ہم یک روچے مرگ ہست۔

چہ گشتے۔ زرد رکت! کار کنین اگہ نہ بروت ا“
واجہ ایشی ورنائی ء ترس ء بکن۔

مئے ورنائی کجا منت کہ ایشی پشت کپیت

ایش انت یک ورنائے وتی دست ء گھڑی ء دات ایشا وتی زرانی بدل ء بزور پیریں مرد ء
گھڑئی دستی گرت۔ ء قبر ء جنگ ء لگت قبر تیار بوت مردگ ء قبر ء تہا ایر گرتنت۔ گور کن ء
واب ء گپتگ ات آہاک ء گچگا اشتاپ ات کہ یکے ء تو ار جت دیما یے پچ کنت؟ بے
وارثے کئے دیدار کنتے؟ ہنچا دیر کنا نمیت۔ گور کن کپت او اے شریعت ء حکم انت!

دیم اش پچ گرت۔ دراہیں مردگ ء جوان مرگ ء پہ ارمان کنگا تننت کہ گور کن ء چم مردگ ء
صورت ء دیم ء کپتنت آئی بلائیں فریادے جت ء لاش ء سر ء کپت۔ منی بے وارثیں چک تو
مرتے ابو کہ من نہ بوتن۔ اچ ایشی پیش کہ مردم آیا چست بکنت آئی ساہ دات۔

چوشیں زیملاں

قاضی نذر الاسلام

بدل: محمد اسحاق

تو منی پر ارسیں چہاں چہ دیرے یا چہ حکیں راہء!

منی واہگانی ساہ! منی اے دیری ء چہ وتی ساہ ء ہم نزیک بز ان نون تو گوں

نوکیں سادی ء بندگ بوتگے، تئی بشکنگ نوکنت ء ارس نوک۔ تئی واہگانی پیلونو کنت۔ ء
چوش زیملیں شہراں ہشترت ء لوٹ ہم مقدس انت۔

بلے زاناں کہ منی زیملانی سرگجا بوتنت؟

منی بانگ مروچی منی واہگانی پیلونہ بیگ تئی واہندے دادانت مروچی منی خیالانی جھلیں
امبازاں تئی وشیانی ماڑی ء بنیاد چست بیت سُھب ء بے برمشی من اشکت۔

مادگے ٹیلوانی وشیں توار۔ من ویرن گوں زند ء ناکامی ء ایکو۔

بانو! تو حدائے میارے۔ وقت ء کٹگا گوں گوازی ہم کُت۔

نی تو نوکیں مخلوقی ء

آگند تئی ماڑی ہم نوکنت۔

بیگاہ ء بیم ناکیں تھاری ء تہاروگ روگا منسا ما بیت کہ دنیا ء تہا ہما مرد ما بے نصیب تریں مردم

کے بوت کنت۔ کہ آئی ء کل ء چراگ ء روک کنگا پہ یک ورنائن کاڑے بیت۔

چہ آسمان ء پرائن سینگا، یک روژ نائن استارے ء گوں آھر سیں چمان منا اے ترانگ ء

پرینت، وڑانی بے تواریں گوات ء اے گپ جت گوست۔
 بیگاہ ء بلے یکیں استارتی غماں سکیت۔

اگہ اے تہارویں بیگاہ ء یک مساپرے چہ وتی ہندو جاگاہ ء پہ دگہ میتگے مساپری ء در بیت۔
 ء من آئی ء چماں بیگاہ اے استار چو جگر ء ہون ء بہ تلوسیت۔ تہ ہمازانت کنت کہ چوشیں
 سکرات ء وکت ء آئی ء ذہن ء پکر ء چہ حال بیت؟

من چہ ریک و بن سیاہ ڈناں وتی سفر نیگی کتا۔ بے برمشی ء بے تواری ء اے حالت کہ دل ء
 تواری ہم پہ جوانی ء اُشکنگا آیکنت۔ بلے زاناں کہ در چک ء کجام شاہ ء سرا کپوت نالگابنت
 کہ آیانی و شیں زیمیل چو کر پاسا چست بنت ء منی خاموشیں دل ء کلکلی کنت۔

ہنچو کہ شپ ویرانیاں مان شانیت، استار من ردا آزمانی زیملاں پر بندنت۔ ہم اے وڑا
 منی دلے تہا ہم گارین آزمانک ء شمو شگیں قصوجاہ جنت۔

منی ساہ ء منی جان، چم یک دردی ء گر یوان انت۔ اف منی دل ء چیرن ٹومبگ!! بے حسابن
 ٹومبگ!!! پہ حدائیگی بگوشت کہ من وتی دل ء اے و شیں ء تہلیں قصوماں چوں بہ شموشاں۔

ہنچو کہ سیاہ مار وتی مار موگ ء آئی ء تر پنا کی ء شمو شت نہ کنت من ہم وتی درد ء غمانی
 مورگ ء فراموش کت نہ کنناں۔

من آچہ کسانى ء زانت۔ چہ ہما روچاں کہ بینگ مکسکان آئی ء بورزات ء پہ ایوکیں
 روچاں چم داشت۔ ہما و ہدی کہ تنگاورنائی ء چول آسودگ اتنت۔ ہما و ہدی کہ ماہ ء
 روزنائی ہنگا گوں سیاہن جمبرانی کوکران گوں بند ء گلایشت ء تنیگا من زمینا سر نہ
 بوتکت۔ اُف! آہم کوکران گوں بند ء گلایشت ء تنیگا من زمینا سر نہ بوتکت۔ اف آہم

چون رحمت۔ آئی ءِ کل گوں منی کلا دیم پہ دیم ات۔ ما گوں یک دگرا مہر گتکت۔ مناہما
 وهدا آئی ءِ زلورت پتنگ کہ منی دستاں پہ کسی ءِ جنگ ءِ کچک داتکت منی جنگ ہم دگے
 وڑیں جنگی ات۔ مُپت ءِ حدا، آئی ءِ جنگ چلیزنگا مناسکین وشی یے اتکتکت۔ بلے پہ گناہ ءِ
 میار جنگا منی دست کدی ہم چست نہ بوتکت۔ آئی ءِ ہم زاناں، گوں منی اے ردی ءِ چہ
 دوستی یے استت کہ اگن دو سے روچا من آئی ءِ مجنت، آوت کندانا اتکتگ ءِ
 گوشکتکت..... تو زاناں زارے دو سے روچن کہ تو منا نہ جنگ ءِ من وتی مورک
 مجینگ ءِ گوشکتگانانی منا نہ جنگ لج کیت، چریشی ءِ گڈمن وتا گوں وتی دیم ءِ ایرن جی
 آن گوں مسلما گرتکت۔ دانکہ اے منی داتگیں درداں بہ شموشیت۔

کتاباں چہ شرشریں نکش ءِ درگ ءِ دیگ منی ہمروچ کارت چیا کہ منی ہیالا چد ءِ وش تریں
 ٹیکی دگے ہجی نیست ات پمشکا مکتب ءِ ہم من مدام کتاباں حراب کنگا پہ گرسی آنی سرا
 اوشتاریگ بوتگاں۔

یک روچ اے من چہ وتی کلپی ءِ پہ ہے ایتا گریت کہ آزلور ءِ کیت ءِ منی ارساں گپت۔ بلے
 آئی ءِ ہج نہ گوشت۔ من گوں وتی دستانی زور ءِ آئی ءِ راچلینت۔ زانا کہ آپدر دوت ءِ گریتے
 ، آئی ءِ ارس کہ ترنتت چہ زہرا منا گوشت یے تران نہ بیت؟ دراہن موردانگاں پروشانے
 تچک بے۔ من آئی ءِ بڈسمارت ءِ گوشت گنوک! پہ ہچکیں دردی ءِ کوکار کنگ!

دگے یک برے من آئی ءِ گوازی جاہ ءِ دراہن جی شنگ ءِ شانگ کتاں چے بری آئی ءِ یہ
 دل گوں یک حسکیں واری ءِ منی لنکوت جت ءِ زیمی کتنت آئی ءِ چرے جنگ ءِ منی لٹھان
 وت پہ وت یک بشکند گے ماں شانے۔ وت اتک ءِ منی میدے سمارتاں ءِ گوشتے منا

پہل کن، من ردو ارتا، پدرد بوت ء؟

چیزے روچا گڈ یک روچ اے منی شنگ شانگیں مودے سارتاں ء گوشتے او! چونینے
موداں پچارے گوشتے زاناں جنک ء ترا زاناں جنک بیگے جسیں۔

اے سیاہ ڈنیں راہ ء کمیں برگا گڈ منی دلا جست گت، گڈاچہ بوت؟ دل ء دستونک گوش ء
اے ملور، تھار ء حاموشین بیگاہ ء وتی کسوشمو شگ لوٹت۔ بلے زاناں باریں چیا منی گنگین
زباناسرے مانت۔ کہ ہنا ہنا!! من آروچی گوں ترارہ برتگ۔ تو مناسک دوست ء۔
چد ء رندیمنا کیس ہاموشی ء تہاوش زیمیلیں تو اراں جہہ جت ء آوانی سھاریں سراں رو
درا تک ء واس ء گوں ڈک وارت ء یک مزن چست ء ایرے بنگیج اش گرت۔ ء منی مدام
تشی نیں ارواح ہم گوں ہے وش تو اریں زیملاں ہور تو ربوت۔

ہے پیامے روچ ء شپ گوں تھل تھلیں وشیاں گو سنتت دانکہ یک وھدے ء گوں ورنائی
ء دو چار کپت۔ نی آچار دہ سالی دتکے ات۔

زاناں باریں گوں چونن غمی ء آئی ء جوانی ماہ گیشکت چرے غم ء آتلوسگات چہ آئی ء
درداں منی ہوش ہم گار ء گم سار بوتکت بلے شکر کہ ہے زوتاں مناسما بوت کہ اے جان
لرزگ منی زند ء ردوم ء داریت۔

دریا کہ وھدے چہ وتی مستی ء زرمبشتان ایر کئیت، آئی ء دلا گوشتے چیزے چیزے جنت۔
ء کبے اگن آزاتی ء چکن سادا پہ زور گرچ دنت۔ آئی ء وش وشیں واہگانی تہا یک گر ء چیلے
چست بیت چرے واہگاں جنگ ء مر ء ساز ء زیمیل جاہ سرننت۔ ہم اے وڑا کہ کسے زند ء
راہ بندی ء بکت، گڈا مے آزاتی باغی بیت ء تہا ہی ء بربادی ء پیادوی بیت۔

من ہم اے تہہ ماں تھیں حیالاں گوں دو چارتاں کہ یک انا گاہ ءیک گواتی ءژ پارگی ءچو
گوشت ءعشت۔ ہما کہ تو ماں دلا جاہ داتا آئی ء ز لور شو ہا ز بکن۔

اے زہر ءتھلیں برمشا گوں ردوار تگیں رنگ ءحسن ءسوک دارگ بوت۔ پر شگیں واہگاں
آئی ءامبازاں آزاتی ء دروشم درواہت شنت۔ گڈا آپہ وتی دل ء واہند ء شوہاز ء
درا تگ۔ وتی دلا گوشتے اگن من وتی زند ء ہمراہ ء در نہ گیجاں، الما وتی راہ ء شموشاں
اے آزاتی ء بندی ء حیالاں آئی ء دلا سورین آس ء انگر مانداشت۔ بلے راج ء لچ ء
میا راں جار جت ء گوشت۔ وتی سرکشی ءیل کن۔ ما اے پولاتن دیوان تئی راہ ء سرا
اوشتا ریٹا۔ بنا کنے چد ء آدم روے۔ چرے دیوالاں بازی نے دریا ء گورماں لڑینت بلے
آہن دیوال گوں شرتگ ء گورماں ہم لڑینگ نہ بوت۔

راج ء اے بدیں کاراں منی دل ءوشی سکتنت۔ من حیاں گرت کہ آئی ء دوستی ء آس
سر انمب ء تر مپا چیا ایر مریچاں! چیا نہ من آئی ءیات ء چہ وتی دلا فراموش، بہ کناں بلے
ارمان من ہنچو آئی شمشگ ء جہدا کناں، آئی ء دوستی ء آس منی زحی سُن دلا بن دنت۔ بلے
پرچے منی دل ء جوش مدام چوش شرتگ ء بوجیک پیالرز ان بیت۔ چے من دانکہ زندگاں
اے آس ء تہا سچان بر جان موتک آران بیاں؟

زر ء چول کورے نیمگا روگاننت۔ کور گوں تیز تر ندیں زر مبشاں دیم پہ ایدا آئیگاننت۔
بلے افسوز سیت کسانہ دیت۔ آسراے بوت اے ہر دوئیں شنگ ء شا نگ بوتنت ء وتی
راہش گپت۔ کئے زانت کہ اے دوئیں کدی گوں یک ء دگر ادو چار کپنت ء ہم گلانش
بنت؟

چریشی ء گڈ مئے دوینانی دو چاری نہ بوت۔ پہ قضا ماڈک وارنگ ہم چہ راج ء لچ ء میاری
 چماں چہ چیریا چہ گوات گراسرونک کنگت۔ بلے آؤ کہ اے کمیں دیدائے انگرانی سراتیل
 پر شائکت۔
 پنج سال گڈ!

یہ روچے من اُشکت کہ آئی ء سورگوں میجگ ء مزن زمیندارے بی اے پاس بچا گوں
 بیگیں ء سورے گومانے ما پرے دوستی ہم کتگیں اے زانت ء گوں منی دل سرائک ء ایر
 بوت ء گوشے کسے شیشگیں دلا ہر دگ ہر دگ کنگا انت۔

بلے وھدے زانتوں کہ آئی ء زندر ء تلایانی امبازاں بیت من وتی دل ء درد ء غمانی
 شودگ ء جھدگت۔ بلے اے پاہو چھئے؟ آماں سھر ء وشانی ماڑی ء بانور بیت، روت
 بلے منی گنوکیں دل چہیانہ نیت اف قسمت اے حبرانی حیال کنگا گوں منی دل گوں موتکاں
 وکشی بیت ء منی ڈنی وھی جنجالانی نشک ودی بیت۔ من گوں هاوند اے تران جت ء وتی
 وشیاں بھر کناں ء چہ دگراں بیراں گراں مجاز و سر مچاری منی سرا انگا برز تر کنت۔

منی بانک وش حال بیت۔ اے حیال مدام منی دلا چست ء ایر بیت۔ یک روچے انا گاہ ء
 منی دل ء رنج ء غم ء سوچک ماں وشی ء آرامی ء بدل بوتنت۔ گوشے زاناں منی ویران ء
 سوتگیں دنیا ء وشی ء تمبورگاں شورے پیدا کنگت۔ بچار کمیں کہ مزن ارس رپچی ء چہ رند منا
 نوکن جہانے رستا داشپ ء روج ء جنجال گم ء گمسار انت۔

اے گجام نڈ ء سحر کنوکن سازن۔ اشی ء منی مدیمی بے در دیں دلا رانا پرینت ء واب
 گیتگ۔ اف چہ ہنچو روچا نڈ ء اے وشیں زمیل گجا بوتنگت؟ آروچی من نیم شپ ء سیاہ ء

ہیمنائیں تھاری ء چے بے وس اے شہر گوشگان تان۔

واہگاں جہانے شنکینگ زہرو نک گڈاچہ بازیں جہدار سنگ ء دوستی زہیروک جنگ ء
 وهدامن دیست کہ دراجیں ء دیریں ڈنا بیگا ء ساہگ گوں یک دگرا آوار بیگ ء
 جہدانت۔ ء دیر باز دیر دانکہ نظر کار کنت بانین لوگانی تھاچہ دوست دراتک ء گوں
 گواتا حزن گنت۔ اشانی گندگا گوں منی گیر تگیں دل چہ غمانی بارا ایر مرت۔ دریکت منی
 کلاہم چراگ ء بن دیو کے بوتن! چہ من بدنصیب ء کل ہے تھاروکی ء مدام وتی سرا پنچ
 بخت پدا منازانت بیت کہ چراگ ء دیماہائی ء کہ گشان وتی دیما داتہ نشتا۔ ارمان کہ
 اے گوں وتی گریو کیس درد ء دلا،..... ایوکن چہاں گوں منی نزیکا بہ اتکیں۔ من ہم اے
 خیال کنگا اتوں کہ یک انا گا ء گوں گوش ء گوات ء در چکانی حُسکیں تا کان بر مشے گت ء
 یک وشیں آوازے منی گوشانی تھا پُترت مساپر مترس۔ نون تئی بھرے بر ترار سکن۔

منی دل ء تار یک پارگی ء زنجنت ء گوشے اے حبران بل انو بگوش کہ گڈاچہ بوت؟
 آوہدی ڈن ء چہارین نیمگ ء چوقبرستانا بے تواری ء تر سنا کی ء مان شائنگنت۔ مصیبت ء
 تکلیفاں گوں چہرو کیس دوستی ء ہم منی چہمانی وایں مچاج ژنرٹلینت۔

ارنیں چہمانی پردگ ء سرا پشکپتگیں نقش چست بیانئت۔ آئی ء سور ء روچاچہ پیسر منی
 آئی ء گوما اولی ء گڈی ملاقات بوتکت۔ ء آئی ء گوشکت منی سور ء حال و اترا رستکت بگوش
 نوچہ بیت؟ من گوشت تو آسودگ بے۔“

اُشکنگا گوں گوشے تلوست ء دل ء چن چارے دراتک آسمان ء روژنائن استاراں یک
 پارگی ء بش کنت۔ گڈا آئی ء گوشت، اے چون بوت کنت منی نپس! میگ ء تئی گپ

نون چون ببینت۔ چچو روچا چہ گڈ من آئی ء و شیں تو اراشکلت آئی ء ملورین مچاچ جار جنگا
انت۔ کہ آ سوگیگنت۔ من گوشت منی ساہ! من دراہ فھمگاں بلے باور کن گمائی ء گوں کہ
تئی سیادی بندگ بیکنت۔ آ منا چہ زیات ترا شرپ دنت۔ پھ تئی وش ء آ سیدگ کنگا ہرج
پیمیں جھد کنت اودار وگا چہ گڈ تو مناشموش ء۔

گوشگا وامن اے گپ گوشتاں۔ بلے گڈ امن حیاں گت آ منا چہ زیات وانندون، ہوشیار
ترن۔ شر رنگ، وھاپ لاپ تریں بوت کنت بلے آئی ء حب ء دوستی چہ منی مہر ء گیش
بوت نہ کنت۔ اے حبرانی بازیں پکر کنگا چہ منی دل ء درائیں آس وانگریکجا جم بوت۔ ء
یک آسی آپرے بوتنت۔ ء من گوشے ہمائی ء تہا برتگاں بے سارین شرابی ء پیما۔ آئی ء
منی لنگوک وتی نرم نازر کیں لنگوکانی گوما زور پر دانتت۔ ء گوشت ہنا! ہنا! کدی ہم
نہ!..... من گوں بے واھگی ء گوشت ہنا ہنچش بیت۔ ترا منا چہ جدائی زورگ کپی۔ ہما
وہدی منی سر ء ہوش چہ زوری ء لرزگائنت کہ آئی ء دپ پداچ بوت ء گوشے منی دوست!
تو ہماروچ شمشتان کہ تئی ترندیں دست منی بڈائتاں مرچی ہم ہما پیما بجن۔

وھد ء زمانگ ء بازین پشکپتگیں بڑ منی دل ء کتاب ء تہا ودی بوتنت منی مغروری ء وتی
ہمتار اسر دات۔ منا گٹ کنگی انت من گون کندو کیں دپے ء آئی ء را گوشت اگہ ترا باور
نہ بی گڈ ابر و مرچی من حکیں حبر اتئی دیما ظاہر کناں کہ منا پہ تو دوستی نیست۔

اے گپاں منی دل دات ء آئی ء چہ بیدھی آسکاں دور کت ء گوشت۔ چے گوشے؟ من
دراینت ہو چچو روچا من ترا رد داتگ۔ راست گوشاں کہ یک روچے ہم منا پہ تو حب ء
دوستی نہ بوتتا۔

اے گپانی اُشکنگا چہ گڈ پہ زھر گوشتے برو! ٹگل منی دیما چہ منا ہم گوں تو دوستی نیست تو
جلادے ۽ بید لے ۽ دیرا چہ منی دیمانی من سگھت نہ کنناں۔

چو گوشگا گوں آچہ منی چہماں دیر بیت۔ ۽ من اُشکت کہ کسی ۽ چکر وارت ۽ رپ لوگا کپت۔
آئی ۽ دپا چہ اے دردنا کیں تو اردرا تک ”ماتی“۔ کور ۽ ہما دستا یک میدے پردردیں
زیملے آرگات۔ من ہم گنائی ۽ سُر اگوں سُر ملا ینت ۽ گوشت او مید پُشیں زیملاں میار
شیشگیں دلاں پیروش۔ منی اے غمناک ۽ بے مرادیں زندا کہ بے مرادی ۽ ماں آئی ۽ سرا
چو تر ونگلا بستگ۔ اشی ۽ بیار ماں تیب ۽ سر کن یا گوں وتی چولاں ببر۔

دل ۽ تہا گیمر تگیں پُھل زرد ۽ ہشک تر اتاں چے آئی ۽ اے فھمتا؟

ہما کہ من چہ وتی حیاں ۽ پھما شر تر زانت۔ وتی ساہ ۽ ہم دوست تر داشت۔ آئی ۽ را
وہدے غمانی ٹیکی دیگا پہ من وتی دل ۽ کنگ پیش گت۔ زاناں چیا آروچی منی دلا
درھلکے مانت۔ بلے ارمان! آئی ۽ زانت۔ منی دل پہ ماہ رنگ ۽ ندر بوت۔ بلے اگہ
آشموشگ ۽ وتی دوست بزانت گڈا چو من چہ اے جور ۽ چپا ۽ ذرا تک کنناں منی ہما زند کہ
من خون ارس ۽ آس ۽ تہا بڈتا آئی ۽ کامیابی کجا چیرنت۔ ارمان کہ اشی ۽ چہ زیات
نیز گارن چہ بوت کنت؟

آئی ۽ سور بوت اودا گند آئی ۽ سھر ۽ ماڑی ۽ تہا رنگ پہ رنگیں چراگ روک روشنائت ۽
یکے منی کلیں کہ من تہاری ۽ امبر شتائے۔

شپ بیگا گون یک پہ یکا درا ہیں چراگ روک بنت بلے منی کل چہ چراگ ۽ ز بہرن۔

دومی بہر

گنوک

شیر محمد مری

آسمان نمازان ءسری تہار سری ءگول وتی دیم ءاچ روج ءشودی نیں چماں
 بیڑگا ات۔ بلے استار حُسکیں آسمان ءدل دورین ارسانی ڈول ءلرزگا اتنت۔ خُدا بخش
 جیل ءتنکیں کوٹو ءنشہ ءمروچی وتی چکی ءورنائی ءوش ءسونا میں وخت ءسنتاں گیر آرگا
 نت جیل ءگونڈین ءتنکین کوٹو ءتہا بگیراچ یک پر شنگیں ڈیوہ ءتی خُدا بخش ہج سنگت
 نیست۔ لاچار ءبے وسیں ڈیوہ ءپہ وتی شپ ءپند ءگوازینگ ءونختے وختے اچ دل ء
 زہر ءیک بارگیں دوتے کشتی، دوت اچ در کپنگا پر کوٹو ءکوہیں دیوالاں گول مان کاہت۔
 پہ وتی شپ وتی سنگت ءمونجھیں یک سیاہیں کشکے گول سیاہی ءجوڑینت۔ ءکشک کہ پر
 ہر آوکیں قیدی ءجیل ءسیاہ دلیں حال دات بلے خُدا بخش وتی چکی سنگت ءورنائی ءوہا
 باں گیر آرگا۔ خُدا بخش اچ وتی جاگہ ءکڑو پیتہ اٹنگ کوٹو ءسک ءسوگہیں آسنین
 پنجر وئیں دپ ءجکت ءپہ دوئیں دستاں سیخان گپت دیر باز دیر آسمان ءتہا چم ٹک گتہ۔ ء
 گوسگیں روچاں پولگات بلے دہک مہ دہکی خُدا بخش ءخیالانی نگاہ گول بے وسی ءگرت۔
 (گشت) جہل ءآہنیں دروازگ ءمان کاکننت۔

خُدا بخش ءوہابی در یہ گتہ کہ چکی چون رُبان ءگوستہ۔ پہ یک تاج آتکہ گول نوک ورنائی ء
 ہوار پیتہ۔ چکی لیب گول چکی سنتاں گوستنت۔ نین بروت ءریشاں سبزگ گتہ۔ خُدا
 بخش مروچی کین دری ءلنگڑی ءزوراں داران ءآتکونوز دہمی سال ءپہینگا گول بروتانی

سبزگ ء دل ء ہکودیرمجاں یک چیزے پولت ء وہاب ء ہے رنگیں دنیائے ء تہاشت۔ کہ ہما
 دنیانہ پجارتی۔ خدا بخش وت ہم سئی نہ ات۔ بلے یک حبرے ء خدا بخش مونجاگت۔ کہ
 چہ ایشی پیش سدو ء ہگوگوں من ء لیب گت۔ ما آتی دست مردئی بانکو بک دات۔ نین
 سدو نے گون منا اولی ڈول ء لیب کنت۔ اونہ جوانی ء کھندیت (حدیت) خدا بخش ء
 یک حبرے تی ہم چارتگ کہ نین سدو ء ٹوک دی اچ اول ء گران پیتہ۔ جرگ ء دی
 مزنیں فرتے بلکہ سدو نین کہ ہر وخت جنزیت وتی سری ء پلو ء ڈوبر ء چک ء دات۔ دو
 نوکین جی سری ء چیر ء دی چغلی جنت۔ نین نے سدو ایوک ء چریت نے شپاں گوں
 چکاں لیب کنت۔ خدا بخش ء دی ہے بندی چک ء ناسئی زانتی دردے محسوس گت کہ
 اولا ہکوسدو ء کاتک او منا اچ لوگ ء بہ لیب ء چکتی۔ من بازیں وختاں نہ شتاں۔ بلے نین
 من روان سدو ء چکاں کاراں۔ ایوک ء دوپہ دوئی ء لیب کناں۔ یک دری زورے
 چکت۔ خدا بخش پاداں داشتاں۔ خدا بخش ء دل ء روح ء صلاح وت پہ وت پرشت۔

خدا بخش ء گیر آتکہ کہ چون یک روچے آپہ گلاکانی شودگ ء کور ء آپ شتگا کہ سدو دی پہ
 جزانی شودگ ء کور ء آحتہ۔ گوں سدو ء گاماں خدا بخش ء ہے رنگ محسوس پیتہ کہ سدو گل
 زمین ء پیوشان ء پیداگت۔ خدا بخت ء جان لڑتہ۔ دل ء ناگمانی ء وناحق ء دریپگے
 زڑتہ۔ خدا بخش ء وتی گلاکان میٹ نہ متکت کہ سدو ء توارکتہ کہ جرے پچے شودگی انت
 دے من شودانش، گوں سدو ء ٹوک ء ہتر خدا بخش ء جان ء ہڈو بند نیم ساہ پیتہ۔ چو کہ مردم ء
 چک ء نپت کپیت خدا بخش لڈولماں کپتہ کہ جڑاں دیاں یامدیاں۔ آخر پستی (چادر) لائک
 گتہ۔ جڑکتہ آورتہ ڈولے گورا ایر کتگنتی۔ سدو ء چم چریتہ گوں پاد پیز ء حیاں گت۔ گوں

حیاں ء سدوچم وتی دیمی اچ لج ء بنا کتگنتی۔ پوہ پیتہ کہ مروچی تھام زور بخت۔ کہ منی چمانی
 پلگاں پہ زور ڈگار ء جنگا انت۔ حالانکہ بازیں سال من ء خدا بخش گوں لیب ء دست مروٹی
 ء گوازیٹگنت۔ یک گھیس زورے ء ناگمانی ء خدا بخش دپ پتہ۔ لرزان و لپرز ان ء گوشتی:
 سدوتہ نین مایکانین شپان پچے مے لوگ ء لیب کنگ ء پہ نیائے؟ اور وچ ء دی کہ منا
 گندے نے ٹو کے نے توارے کنے۔ بلکہ منا گندے چماں دی بنا کنے۔

گوں ہمے ہبر ء پول کنگ ء دو ہید ء تر مپ اچ خدا بخش ء دیما تر کتہ زمین ء ہوار
 پتگنت۔ خدا بخش ء کہ نگاہ کڑو کتہ دیستیکہ سدو ء دیم ء دی ہیدانی لہلگنت۔

یات ء رفتار کہ تاہمے ہند ء بختہ۔ اچ خدا بخش ء چماں دو تر و نگلیں انڑسی (ارس) جیل ء کوٹو
 ء سلاخانی چک ء کپتگنت۔ جیل پارودار ء مکل داتہ کہ قیدی شپ ء یازدہ وجگنت۔ تو پر چہ
 گلو ء دپ ء جکتہ۔ استاراں لیکھگے؟ برو سپ خدا بخش گوں وت ء گالات خدا بخش ء
 گلگلیں چم دیر ماں مجاں چی ءے گندگانت۔ گوستگیں روج یک پہ دومی ء رند ء گوں دل
 سارتیں یاتاں آتگلیں وخت ء گوزگانت۔ یاتانی بے پریں بال تاہما ہند ء اتکہ کہ ہما کور
 ء کچ بختہ۔ کہ خدا بخش و سدو حبر و اقرار کتگنت۔ خدا بخش ء سدو ء حبر گیر آحتہ کہ یک
 زمستانی جگر سوچیں آپ بندیں جڑے وریم وریم ء گوں استارانی شاہدی ء وتی ذالی گیوار ء
 دست ایرکتہ۔ قول کتی کہ ”مرگی اگی کوڑی حبر گور ء برگی انت“۔

وخت ناوختاں دوتی ایں دلاں اچ بے لج بے حیا میں ء زور اکیں رواج ء دیر جاہے ماں
 نیمروچ ء گرماں، جاہے ماں زمستان ء گوک تہاریں نیم شپاں، جاہے ماں سوہیل ء
 چار دہی مایکان ء وتی قول پالتنت وخت پہ وتی رنب ء زمین جکتہ۔ تماشا کنگا آسمان بے

حیا بے لجیں بھاگیہ (دولت مند) رواج ء چک ء حد گات۔ چمانی اگ ء ہماں رواج
 ا تکہ کہ سدو ء سا نگ گوں محمد علی ء پیتہ۔ محمد علی باز مزنیں زمیندارو بھاگیہ ء ات۔ پنج ہزار
 روپی روکیں داتہ۔ چڑھ محمد علی سدو ء بت ء صورت گپتہ۔ بلے صدو ء دل ء زیند ء سودا او
 لاگوں یک پوریاتی ایں ورنائے ء پتگت۔ خدا بخش ء نا پو ہی ء خٹہ محمد علی گال کتہ کہ محمد علی تہ
 مئے مزنی۔ مئے حلق ء بھاگیہ ء زمیندارے من بازیں وختاں گوں تو پوریات گتہ۔ تئی
 نمک واڑتہ ء تو مئے مات پتے ترا حق نہ انت۔ تہ سدو ء مگر۔ پرچہ کہ سدو ء او منی دلانی،
 روحانی ء زیندانی سودا اولاپتہ۔ مئے دوئیں تئی میں دلاں کڑو (جتا) مکن۔ دو سنگیں دل ء
 بے قراریں روحانی نیام ء مکپ۔ بلے کرو کوریں رواج ء ٹھیکیدار ء حد تہ ء جواب تریتہ۔
 گھبرو! گنوک پتگے۔ تہ یک لوچ ء لنگڑیں پوریتی اے۔ سدو ء ڈولیں زال تئی رنگیں پنڈو
 کانی لائق نہ انت سدو ء سروانین چم (چو آسک ء چماں) چم بوریں بوت (بوز۔
 دیم) شریں دست لوغاڑیں سغر (سر) نوک مودیں ء شیر سنہر وکیں ورنائی ہے لائق
 انت کہ سدو نشتگی ء زر ء گنجان لیب کنت۔ او کوڑو ء مراداں گیرت ء ڈوہ انت۔ کہ پداگوں
 ہے پنڈوکیں دپ ء ہے رنگیں مزنیں ٹوکاں مکن۔ سدو پہ پنڈگ ء نہ رسیت۔ بلکہ سدو پنج
 ہزار روپی گوں من تول کتہ گپتہ۔ ہے خشک ء جو ریں سنگان اشلنگ ء گوں اچ خدا بخش ء
 چمانی اگ ء تہارے لیٹہ۔ زمین اچ پادانی چیر ء در کپتہ۔ جان دی لرزتہ۔ خدا بخش گوں
 پر شتگیں پاداں گڑ تو تئی لوگ ء آحتہ۔ آحتہ ء چچی ء وتی چتر ء چک ء نشتہ۔ خدا بخش ء بے
 دنٹانیں پیریں مات ء حال داتہ کہ مروچی من پہ سدو ء سا نگ ء ویل چکینگ ء کہ سدو ء
 لوگ ء شتگہ۔ سدو ء سروانیں چم اچ بے باوریں گریوگاں ریو پتگنت۔ منا اچ تئی پول

دی کتنی کہ خدا بخش دراہ ات؟ ہنداٹ بتر خدا بخش ء دل ء یک آ سے روک پیتہ۔ ء یک
بارگیں دوتے در کپتہ۔ خدا بخش نے چکے نے پکے پشتی تاتنوتی چتر چک ء وپتہ۔ چتر
سہریں ہنگرو (اشکر) کپتہ خدا بخش دراہیں شپ اے پہنادو آں پہناد پیتہ! اچ وہاب ء
آ ہگ ء ٹک ء دلخیں پیتہ۔ یک ناگمانیں زورے ء خدا بخش وتی اچ چتر ء کڑو پیتہ۔ وتی
تو پگ زرتہ سر گپتہ۔ بلے وت دی سئی نہ پیتہ۔ کہ من تاگور وگاں پادوتی دی سدو ء لوگ ء
نیمگ ء اشتاپی کڑو ایریگانتت۔ پشتی جھنڈ کتہ۔ سدو ء سراندی ء آتہ ہجتہ۔ سدو ء سری
تانتہ راستی دست ء کر ء آنی لوغاڑیں سر چیر داتہ۔ سارتین ساہیان کشگات۔ سدو ء چہ آنی
سائیاں ء پادرفش ء سارکتہ۔ ماری ریس گپتہ چودرینی امرستہ۔ خدا بخش پجارتی ہردوئیں
دل زہیرانی ہوار پیتگنت۔ ہمکر نذینک پیتگنت کہ یک دومی ء دلانی در پگ اشکت۔ دلانی
آس اچ ہردوئینانی چماں زنڈیں انرس بہیتہ۔

گواروکیں جز ء ڈول ء شلپگانتت۔ انرس شک پیتہ۔ چڑوسڑکیائی برو آرات۔ جوانیں
ساعتے ء چہ پدسد ء سڑکان ء وتی رکھ اچ یک دومی ء ایک (ایوک) کنگ ء کوشش گت۔
بلے سڑکیاں گیٹ پر پختہ۔ پہ کلائے سدو ء مرواردیں دنٹانانی نیانگ ء لڑزان زبان
جزرتہ۔ زلکندن پر شگین زبان ء سدو ء دپ ء اچ دن..... د..... گ..... اگدی مزنین
سڑکیئے نیام کپتہ۔ ٹوک سستی۔ اگدی بازیں وساں گوتارگتی دیدگ خدا بخش ء دپ ء
اچ در کپت ج..... ی..... اگدی جھٹے ء بے ننگ ء نامیں آسمان ء دوزہیریں دلانی
لاچاری ء بے وی ء انرس بھیتگنت۔ آخر سدو ء گوشتہ، کوڑی ء لنگڑوئیں دریں رواج ء
گوں بے لچ ء بے حیا میں لب (دور) ء ٹھیکیداران مروچی مارا پہ ہکو ہوستہ۔ دیدگ

اے مارا گوں زر و زوراں کڑ و کنگنت۔ مگہ مئے زیند و دل و وہاب اچ ایشانی زرد زوراں
 دیرو سکت۔ محمد علی وتی زر و زور و رستری چنگلاں گوں منی بت و سوہنائی و وتی گتہ نہ
 کنت۔ بلے مارا خدادی کڑ و کنت نہ کنت۔ خدا بخش گوں ہے حبراں بتر پر پیتہ بے ٹوک و
 تو اے و چپی و سد و زور و گوں دہکہ داتی پدا ٹیلے۔ سر گپتہ گڑتہ وتی لوگ و آحتہ۔ ماتے
 یک رلی و توک و کپتہ نارگ و ات۔ چپی و آہتہ مات و سر اندی و چکت۔ دیستی مات و
 کر شک کر شکیں دیم گوں ہر ساہی و گو سگیں ڈکاں گیر آرگا انت۔ خدا بخش و ہے معلوم
 پیتہ کہ مات گشگا انت ”منی بیچ اے منی دیم و کر شک ہے بھاگیہ و سیر کیس بے لچ و بے
 حیائیں نظام و گوں بازیں لنگڑی و پوریانی ڈکاں کنگنت۔“

اگدی اچ خدا بخش و جند و دپ و ہے حبر در کپتہ۔ گڈتہ سد و دی ہے بے لچ و بے حیایاں
 گر یوینتت۔ اچ منا کڑ و کنت۔ دل و فیصلہ گتہ کہ من رواں وتی مات و کر شکوئیں بے
 حونیں دیم و و لعلیں سد و انرسانی مٹ گراں تو پک و تیر ماں گتہ۔ سر گپتہ آحتہ محمد علی و
 گلو دروازگ و دپ و جکتہ۔ تاک کڑ کینتی، محمد علی در کپتہ، بے پول و بے پرس خدا بخش و
 دوئیں دست کڑ و پیتہ۔ و دراج بیتنت۔ ناگمانی و چڑنگانی روشنائی و یک دھکائے پیتہ،
 گوں دھک و محمد علی شلنجی لڑت زمین چک و کپتہ۔ محمد علی و دپ و دپ کپتہ خ..... و ا۔
 آگوں خرکائے و سارت پیتہ۔ خدا بخش زور و زور و یک ٹاہکے و جت، ”مٹ وے، مٹ
 وے منی مات و دیم و کر شکانی مٹ وے، منی لعل سد و انرسانی مٹ وے، لنگڑ کیس دریں
 چکانی“۔ دومی بر و اگدی حنتہ، و تو پک چکتی راستی ہمسایگ زال و چک آحتت۔ ہر کس
 و غلغلہ ماں آحتہ۔ یک پوریتی پیر مردے اچ خدا بخش و پول گتہ۔ خود! اے تہ چے
 دھندے گتہ! خدا بخش و جواب ترینہ کہ من بیچ دھندے نہ گتہ۔ اگہ شما دھند گندگ و

باڑا ت شادا ہنداں دیست کنت۔ برہات منی مات ء بے حونیں دیم ء کرشکاں گنت۔
منی زیند ء کوڑی ء لعل سدو ء انر ساں ء ریٹویں چماں گنت۔ اے بے حیائیں ء چم
جہلیں لب ء رواج ء گنت۔ بھاگیہ ء سیڑ کنی بزرگ ء سرداراں گنت۔

بازیں مردمانی دپ ء در کپتہ کہ خدا بخش گنوک پیتہ۔

خدا بخش جرگہ ء ہتھکڑیاں پیش پیتہ۔ جرگہ والی کر ء کوریں نظام ء واجگاں پول گنت۔ خدا
بخش محمد علی تہ کشتہ؟۔

بلے کہ من کشتہ؟ من پہ لاپ سیری ء نہ کشتہ۔ من وتی مات ء کرشکانی منٹ گپتہ۔ من پہ سدو ء
کشتہ۔ پہ لنگڑ وکیں دریں مردمانی منٹ کشتہ، شمشے کلانی نیمگ ء منٹ گارانت۔ جرگہ ء کر و کوری
فیصلہ داتہ کہ دہ ہزار روپی خون ء چار دہ سال قیذہ بامشقت سزا، مروچی سری شپ ء چار دہ سال
ء اچ صرف یک نیم شپے گوستہ۔ خدا بخش ناگمانی در یہہ کتہ، دیستی کہ من جیل ء کوٹو ء بنداں۔
گوستگ و شگیں روج گوں وش ء زہریں وختاں دروازگ ء اچ ٹیلتہ آتکہ وتی بسترہ ء
چک ء وپتہ ء محسوس کتی کہ جان ہے رنگ پرشتی انت کہ ہر بندے ایک ء (ایوک ء) درد
کتگنت، یک متگیں نگاہے، بے وس ء وتی واپیں لا چاریں سنگت ڈیوہ ء نیمگ ء کتی ڈیوہ
دی پہ منٹ گرگ ء سارتیں دو تاں کشتگ۔ بلے ..... شپ گوستہ پنج بچہ گوں
ککڑانی سری بانگ ء جیل ء بیل بسگگ ء مان آحتہ۔ قیذی پہ نماز ء وضو ریللا پیللا ء وتی
کوٹواں در کپتگنت۔ قیذیاں بجا خدا بخش دیتہ۔ کہ اے مرد ہساگ انت۔ ء ڈگار ء
آپ ء سرا یکیں نور محمد ہم جکتی انت۔ خدا بخش شتہ چجگ ء بیتہ کہ تی قیذی ء اچ نور محمد ء
پول گتہ۔ کہ تو چے ء سر ء جیل ء آحتگے، نور محمد وتی قصہ ء شروع گت۔ کہ من ذی وتی ڈگار ء
جوٹ ء بہائینگاتاں چونیم روج ء وخت ء من کھیں آرتہ۔ لٹ ء سر ء ریتگ ء چم ہنجو وتی

دیم کہ کڑکنگاں تہ من دیستہ کہ منی سنگت خدا بخش ء مزین بنو ء مزینیں کلیر ء در شک ء گوں
جرى میں مردے لڑکنت - من رنمب زڑتہ - ہلشان ء پوشاں ء گوں چجگ ء من اوج
بیڈگ ء کاٹار کشتہ - ء ساد گڈتہ - نین کہ من ہیڑتی ء حیال گتہ - تہ من پجارتہ! اے مئے شہر
ء منڈے (جنکے) کہ نام سدو انت - سدو ء رکھ (لنٹ) برشخند گانتت - گیوار گوں ارماں
مشتی ات - لڑا ریں چم پٹی اتنت دیر باز دیر ماں مجاں آسمان ء برزی ہو رگیں سبزی ء ٹک
انتت - من جھت گتہ دست ء گپتہ - گوانک جتہ لوڑینتہ - سدو! سدو! بلے سدو منی گوانک
ء چہ باز دیر شکت - من سدو ء سری کشتہ ء تانتہ - سدو ء چک ء داتہ ء آحتہ وتی ڈھاگ بتگہ
ء لوگ ء نیمگ ء راہی بیتگاں - ماشٹاپی آتکہ سدو ء مات دیئہ حال داتوں گوں حال ء
ایشان پرات (فریاد) ء بوکڑوزڑتہ - منا گپتہ ء جیل ء آرش - گوں ہے حال ء خدا بخش
جکتہ - یک زورا کیں واہوئے جتہ ء مزین دروازگ ء نیمگ ء گڈ کپتہ - گوں پنجگاں وتی
سرا سینس دروازگ ء جتی قیدیاں جھٹ گتہ - داشتہ خدا بخش ء وتار اچکتہ ء پہ زور ء گوشتہ -
من ء یلہ دنت - من رواں ہمودارواں کہ مرچی منی زیند ء ایٹانی دنیا لعل سدو شتہ - من ہموداں
رواں کہ ہما ڈیہہ ء منی مات ء بے حوئیں دیم ء نے کرشکے اونے انرس بنت - من ہما ڈیہہ ء
رواں کہ ہمودا مڑم پہ ذراں بہا مہا - بھالگیہ ء میٹر کینی بے حیا میں کردکوریں نظام مہ بیت -
گپتہ جیل ء باروداران خدا بخش ء دست پاد بستگنت - ڈاکٹر آحتہ لکھتہ وداتی کے اے قیدی
گنوک پیتہ - کر ء کوریں، گنگ ء گنوکیں راہ بند ء خدا بخش گنوک گتہ - بلے دامروچی ء ہما ڈیہہ
مردم خدا بخش ء ڈگار ء مزین کلیہ ء در شک ء کہ سدو ء وتار گٹودات ء کشتہ - پہ وتی مراداں
پیرائی متاں کنت - کلیر ء حسکیں ٹانمب دانی گوں سرگواتاں زور زور ء شاہدی ء دنت -

(بلوچی اگست 1956ء)

بے مرادیں ماسی

ط۔ روحی

ماچہ شہرء کمیں دورشتاں کہ دگ (سڑک) ء کڑ ء مارا یک کھڈے نظر اُحت
 یخیں گوات ہنگہ مئے پیشانی ء چکت موسم ء تہازند ء درائیں کیف موجود اُتنت۔ اچ دور
 ء آپ رتچانی (آبشارانی) شعر ء وشیں توارکات۔ یک خاصیں وڑ ء مسکیں بوئے بہ موسم
 ء تل تل ء تالان اُت۔ موسم ء ہرندارگ ء چاپ بحت۔

یک گوئیں ساعتے ماہما کھڈل ء دیم ء اوشتاں ماچے گندن کہ یک اسپت کوچکیں
 (اسپت رنگین) ماسی ءے حاک ء کونزگے ماں دست ء چہ کھڈل ء درکت آئی چم برماکت
 بلے زیات خیال نہ گرت۔ ہزارانی مسافراچ آئی اے کھڈل ء دیم ء گوستنت۔ آہما چار
 راہ ء سر ء نشتت کہ چموداں ہر روج انسان گوزنت۔ آئی وتی یک جتائیں دنیائے آباد
 کرت ء نشتت آراچے معلوم اُت کہ اے مسافر کئے انت؟ گجارتوت؟ پرچے روت؟
 اے ماسی ء عمر سی ء پنج ء چہل سال ء نیام ء اُت۔ مگ چہ آئی چمانی ایشک ء ایشک ء سیاہیں
 نشان ء کر نچان آئی اچتیں جان ء بوسیدگی ء ہنچو معلوم بوت کہ آچہ ولی عمر ء پیسر پیر بوتہ،
 من دومی وار ء محسوس گرتن کہ آئی مئے نیمگ ء پہ بے پرواہی سیل گرت ہنچو معلوم بوت کہ
 مئے ڈول ء بے میارئیں انسان ء آئی بازوارزند ء چار راہانی سر ء دیتہ۔
 من آئی نظر ء تہا یک خاصیں جہلی ءے دیستان۔ نا اویستی وتار یکی ء خاصیں جمرانی یک
 کہکرے آئی چمانی تہادر ابوت۔

من وتی براہندگان ء مجبور کرتاں کہ یک کمیں ساعتے ایداں بوشتاں۔ من وتی

یک براہندگے ء گشتاں ”ولہبہ! شہاے ماسی ء منت کرت نہ کنہ کہ آمارا پہ یک
 ودو گھنٹہ ء وتی مہمان ہکتہ۔ منی براہندگ ء پہ اوگانی (پشتو) گوں ماسی ء گپت جت ماسی
 ء چمانی گروٹک ہنگہ زیات بوت آئی ہنچو زانت کہ آئی سرء مایک باز گرانیں بارے
 دور داتاں۔ من وتی براہندگ ء گوٹتاں کہ ہر چون بیت آہے ناو میتیں ماسی ء زند ء
 حالان معلوم ہکت چہ بازیں گروگپ ء پد ماسی ء وتی دستا تک پنا جت ہنچو کہ آئی وتی قصہ
 شروع کرت آئی گوں پز بس چمان وتی زہگ ء نیمگ ء چارت کہ آہہ دگ (سڑک) ء
 سرء لوج ء لیب کنان ات۔

من یک ماسی ے یاں۔ ماسی ے اتاں دگہ ماسیانی ہیم ء۔ ماسی چہ کسانیاں ء ہنگہ
 ڈن ء قدم ایر نہ کرتے تاں کہ منی سرء انچیں خواری ے آحت وکت کہ تا مروچی کیں روج ء
 چہ منی زند ء سرء آئی ساگ نہ ثلیت من پہ ہج ڈولے نون دوار چو ماسیانی ء زندگ بوت نہ
 کناں۔ من یک ساگیے یاں کہ ایدا یا اودا سُر اں من اے کو ہانی تھا بید چہ تر سینو کیں
 ساگاں دگہ گچی نہ گنداں۔ منی اے تہاریں گس ء روج ء برا نر (زیر) ہم روشنائی کرت نہ
 کعت اے منی زہگ منی زند ء تکہ انت مگہ تکہ ہم چکر ء نزور انت۔ منا اے دنیا ء تہا ذراہ
 گرگ نظر کاہنت مناسے چمانی تہارحم و مہربانی و مردم گری (انسانیت) ء ڈر گے نظر نہ کیت
 منا انچو معلوم بیت درندگیں نہار کہ انسانانی لیس ء شکل ء ایدا اودا سُر نت ء ترنت اے دراہ
 دز، رہزن ء ڈنگ ست کہ صاف ء پاکیں جج ء پوشاک پوشتہ گت ہر جا چو ڈنگ ء رچنت ء
 پاک دامنیں جنکانی لج ء آبرو ء راہ ء سرء لشت۔!

منی عمر ء ہنگہ سیزدہ سال پورا نہ بوتکت کہ منی پس ء جو فہ ء کپت ء حرص ء زرت آہے وس ء نا

دارت۔ باز وقت ہنچو بوت کہ یک نیل ءنان ہم مارا نصیب نہ بوت منی ماس ءدل ہر وقت
 حت ءکباب بوت۔ چہ غریبی ءنادراہی ءدست ءمئے گس ءہچ روشنائی ءے نہ بوت مئے
 گس ءدیوالان ہچ حدگ ءنا کہ نہ اشکت آخر آتنگ احت آئی وتی دل ءسراء یک گرانیں
 شئے ایرگت ءیک ہنچیں فیصلہ ءے گرت کہ آمنی بربادی ءآئی خودکشی ءسوب بوت۔ مئے
 شہر ءمزنیں مردم ءرایک کسان زاتیں جنکے ءحاجت کپت۔ منی پس ءوتی دراہیں مجبوریاں
 ءگوانک جت ءوتی دیم ءایرگرت ءمناہے مزنیں مردم ءخدمت ءپیش کرت۔

من گوں شماعرض کرتہ گاں کہ آوقت ءمنی عمر سیزدہ سال ءآت منی بدن ہنگہ نہ پکت ات
 منی خیالانی شماوت اندازہ ءجت کنت ءگوں دتکاں بہ گس ءگوازی کنوکیں ءمزنیں
 مردم ءخدمت ءپیش کرتنت من مروچی زانت کنین کہ من آوخت ءباز حیران تاں کہ منا
 اے مردم انکسیں ٹوہین گسے ءپرچے برنت۔

منی پس ءمنی ماس ہردوگوں من گوں اتنت، منی پس ءنگاہ بہ برزیں محل ءماڑی ءاسپتیں
 دیوال ءکنگران کپنت ءپدی کانتت آئی حال ہنچش ات چش کہ یک بادوکیں شرط جنے
 وتی گڈی میں گوازی ءسراء وتی پشت کپتگیں مڈی ءبہ شرط ءایر بکنت۔

من آوقت ءزگے اتاں ءوتی پس ءدل ءاندازگ ءجت گرت نہ گرتاں۔ مروچی جت
 گت کناں۔ آباز یک غیرت مندیں انسانے ات۔ مگہ کہولے ءلہتیں زندگا نیانی
 چڈائینگ ءخاطر ءآئی منا بہ یک نہارے ءدپ ءدورات و دست ءبہا گرت۔ مناچہ وتی
 پس ءگلگ نیست۔ بلے چہ وتی شو میں بخت ءضرور گلگ داراں۔ اے دنیاے تھانا داری
 ءمفلسی چہ مچان مزنین گناہے۔ چہ غریبی ءدست ءمردم چے نہ کنت؟ مفلسی ءتہا اگہ ہچی

ملکنے تو ذلیل ہے۔ زردار اگہ ہرچی بکنت بکنت تو آیان ء کے ہچی گوشت نہ کنت۔
من ہے ٹوہن گسان کہ داخل بوتوں تو منی دل ء باز ترس کپت من وتی پس ء لنکک ء
گپتاں کہ منی پس ء چکٹ ء وتی لنکک ء راحلاس گرت۔

منی جنک تئی گس انت۔ من سر پد بوتوں اینکس ٹوہن گس چوں منی بوت کنت۔ مئے
ڈولین مردمان ء چوکیدار ہم چشیں گسانی تہا پہ روگ ء نیلنت۔ اے تو یک مز نہیں حا کے
ء گس معلوم بیت منی چوں بوت کنت؟ منایات نہ انت کہ اے گس ء تہا چکس کوئی
(کمرہ) اتنت وقتے کہ چہ زند ء شو میں روچان شکست وار تگیں مئے اے گونڈیں قافلہ
اوداں رست تہ بازیں مولدے مئے دیم ء در کپت بت چہ یک کوئی ء بہ دومی گس ء چہ
دومی ء بہ سیمی ء وقتیکہ چہ سیمی ء بہ چارمی کوئی ء شٹاں۔ منی پس ء چمن سسنت آئی گڈی
وار ء منی نیمگ ء سیل گرت من تن مروچی میں روچ آئی چمانی ارسان ء بے خیال کنت
نہ کتاں۔ آئی دپ پچ ات آ منا چیزے گوشگ لوٹ مگہ گوشگ نہ گرت آپہ گٹ ء پڑ
گر یوگ لوٹ مگہ گریت نہ کرت۔ دست کمیں ء برز بوت ء چہ آئی پد دروازگ بند بوت
منی ماس گون من گون ات پمشا منی دل جم ات مگہ من چہ ٹرس ء لرزتاں اینکسیں ٹوہن
گس انکہ ساز ء سامان۔ ایشی تہا انسان بت؟ ساعتے گڈے گندان کہ چنتے ماسی ہے گس
ء تہا آحتت پمن زیبا ء جوانیں پچ ء لپیس آورتنت من اے پچاں کہ دیستاں بازوش
بوتوں منی کسانی گوں زنڈیں ء ڈڈیں پچان گوستت۔ بلو کین ابریشمی میں پچان ء کہ من
دیستان من چہ گل ء خندیتاں۔

اول منا غلسخانہ ء تہا برش منی جان ء اش ششت چہ ایشی پدا منا ہما پچانش گورادات دو

مولدان منی سرء پہ جوانی رستنت ء گو پنتت منی جان ء سرء وش بوجنتت۔

من ہبکہ ء حیران تاں کہ منی اینکس پرچے خدمت۔ چے منا عاروسی (بانور) اے جوڑ
 کنت منا یک بے ء دیمونی کنت۔ منا اے گپ ء ہچ گت ء گمان نہ ات۔ من کہ
 آبریشمی نیں پچاں دیستاں چہ وش ء گنوک اتاں منی ماس چٹ (بالکل) چپ ات آرا
 مرک ء چہی ء گنت۔ من حیران تاں کہ منی پچان ء گندیت ء پرچے وش نہ بیت آپمن و
 ترا پرچے ندر و صدقہ نہ کنت بلکیں آگوں ماں کست ء کینگ کنت؟ من چٹ عاروسی
 جوڑ بوتوں چہ ایشی گڈ منا ہوش نہ کپت کہ چٹکس دریء پد یک بدرنگیں شکلے زند ء ہتار دپیں
 مرد کے چونہار ء تھا آحت دراہیں مولدان وتی سر بر آئی دیم ء جہل گرت ء سلام دات۔
 آزنڈیں ء بے وڑیں مردک ہورت ہورت ء مناسیل کنگ ء لگت من کہ اے مردک ء
 دیستاں منا چہ آئی بد آحت ء نفرت آحت مگہ آئی چوخرس ء (رچھء) وتی دنان درا
 کرتنت ء مناسیل کرت منی دل ء ترس کپت من لرزتاں پرچے کہ منا معلوم بوت کہ ایدا
 ہے مزینیں مردم ء حکم بیت:

اے نہار ء وتی مولد ء اشار و کرت یکدم ء باز جوان جوانیں وڑ وڑیں نان ء ورگ آورتنت
 ء ایر کرتنت۔ گوشت ء برہنگیں رانے منی دیء ایرش کرت من ایرنگ ء برہنگیں ران ہچ
 نہ دیستکتاں پمشازوت زوت بہ ورگ ء لگتا۔ پداوش بوئیں کبابانش منی دیم ء ایرکت باز
 وڑ وڑیں چیز ایر کرتنت من حیران تاں کہ چے بوریں ء چے مہ وریں۔ زند ء تھا اولی نیں
 وارء چو وارت۔ من آروچ ء دیستاں چنیں وشیں ورگ مگہ منی ماس ء ہچی نہ وارت من
 حیران تاں کہ آپرچے چشیں جوانین وراکان ء نہ وارت نان حلاص بوت ء پدا منا یک

مزنیں گرسی یے ءسراء نندارینتنت - ساری ءمن گشت کہ بلیکیں من ترین آرتے ءسراء
 نشتگان ءمن چیرء دست جتاں باز نہیں جاہے ات مزنیں مردک ءمنی اے حرکت ءرا
 دیست خندت ءمننا آئی حدگ باز بے وڑ معلوم بوت ءبدلگت - ساعتے ءرند یک ءگوش ء
 حبرے گوشت ءمنی ماس ڈن ءشت من ہم پاد احقاں کہ گوں وتی ماس ءدرء درکپاں
 مولدان مناداشت ءنہ اشت کہ ڈن ءبرواں اے وقت ءمنی دل ءثر سے مان کپت منی
 درائیں بدن ءتہا لرزگ کپت من ہبکہ تاں کہ اے مردک پرچے منانکس ورا ینیت کملکے ء
 پدیدیتاں کہ مولد ڈنگانی (بوتلانی) تہا بند سہرین آپ آورتنت ءمننا پہ تنگ ءگوشتنت
 من خیال کرتاں کہ شربت بنت ہمیشا زوت گولم کنان ءشتاں - مگہ آ شربت تحل اتنت
 چہ شربتانی گولم کنگ ءپد پین ہچ ہوش نہ منت ہما وقت ء کہ منا ہوش آحت من زانت کہ
 منی دراہیں جان ء آچ زرتہ من ژند کپتہ تاں دیتاں کہ دو مولد منی ہما پچان ء ڈن ء
 برینت ہما کہ من ساری ءگور ءگرتہ تاں - من نہ زانتا کہ منی ہما پچ پرچے ہونیں اتنت بے
 ہوشی ءتہا منا آیان دگہ پوشاک گور ءدانتت -

چہ ہما روچ ءرند من ہما ٹوہین گس ءتہا منتاں منا مولدے ءگوشت کہ تی پس ءڈگار ء
 ٹکرے رستہ ءمننا پس ءہیمگ ءنفرت پیدا بوت من مولد ءرا گوشتاں کہ منس دیم ءدگہ
 برے منی پس ءنام ءنہ گرتے -

من تن دو سال ہے جنت ءڈولین گس کہ پین چو جہندم (دوزخ) ءاتت تہا
 بوتان - آخر مزنیں مردک ءاے حال رست کہ من زہگے ءماس جوڑ بتاں ، منا چہ ہما
 مزنیں گس ءدرش کرت ءگوں یک نابزانت ءبودلائیں مردکے ءنکاح اش دات -

امتا آحتن ء ہے کھڈل ء تہا کپتاں۔ اے زہگ ہما مزنیں مردک ء نشانی
انت۔ من ہے زاہگ ء رو دینتگاں، منی مرد منا ہر روج شگان جت، من چٹ تنگ بوتان
ہر روج چہ گریوگ ء فریاد ء دگہ چارگ نہ منت۔

آخریک روچے مرد ء ہم منا اشت ء شت نون من ء اے زہگ بس من ء ہے
یکیں زہگ کہ یک مزنیں مرد کے ء نشانی انت۔ من پوریات کنان ء نان وراں ء اے
زہگ ء نان دباں۔

بلے! منی دل ء شت ء من شمارانہ گوشتاں۔ کہ منی پس باز دیر زندگ نہ منت۔ آئی
خود کشی گرت باید ہم ہمیش ات کہ آ خود کشی پکرتیں شتا بلکیں چہ منی اے دستاگ ء بازوش
بوتکت مروچی من وتی قصہ ء را ہما مردمان ء اُشکلنا ئیناں کہ وانندگ ء تعلیم یافتہ ء سرپدی
نت کہ زند ء تہا مزن مزنیں گپ جفت ہما کہ پہ مردم گری (انسانیت) ء نام ء دنیا ء روشن
کنت باز کم مردم نت کہ چہ منی اے قصہ ء سی نت، مگہ من وتی قصہ ء شمارا گوشتاں مناشے
مک ء ضرورت نیست، من یک مزنیں مردے ء گس بانک۔

چہ ایشی پد آئی حدت ء پدا حاک ء کونزگ ماں دست ء گنت ء دیم پہ چمگ ء آب ء
آرگ ء شت۔

گر میں سا ہگ

~
مراد ساحر

کینگی ء وئی اُشر ء بار ء کلونٹ پہ ہشاد کلد ار ء بہا گت۔ کلد اردستمال ء لب
ء بستت ء لانک ء ماں جنت اُشر ء کونڈ بست تنت ء بازار ء تنگ ء بر زاد بیت آئی ء
چیزے سامان گرگی ات آئی میگ ء سودا گر ء دکان ء چوشیں اکاپیں سامان نیست۔ عصر
قضاء وقت ء آئی چہ بازار ء واتر گت۔ ہرچ سامان ء توشگے کہ آئی گتک ات درست ماں
لچاں کت بنت اُشر ء رہت پرکت کونڈ بوتک بنت تنگ شرمہر بست ء دیم پہ وئی میگ ء
رہادگ بیت۔ بازار ء چہ در آتک اُشر جو کینت ء سوار بیت، اے وئی مغرب ء تہاری ء
ماں شاتنگ ات اُشر پہ وئی دل ء میل ء بارگ ء چپ ء چوٹیں راء گلاٹ بران ات ء
روگ ء ات، مردم کہ ایوک بیت آئی ء بازیں خیال کابنت کینگی ہم خیالانی رنگ راہاں
بر زاد بیت ء شت ء ہما گو سکیں روچانی و شیں ساعتاں شت ء رست! ہے خیالاں آئی ء را
گونڈیں ساہتے یک جنتے ء برت ء رینت بلے اے خیالانی جنت چند ساعت ات ء
دمانے ء رند آ پد ء ہما اُشر ء سر ء سوار ات ء یک سیاہیں وڈے ء ایوک ء روان ات، نین
آئی ء وئی دلگوش شپ ء استارانی نیمگ ء ترینت، لکت استارانی چارگ ء۔ دل ء خیال
گت کہ اے تہاریں شپ ء اے استار چون تر پگ ء انت! اداں کسے ء اشانی پیداگ
بیگ ہم یات نہ بیت؟! اے استاراں بازیں حبرے یات انت اے پیر ہم نہ بنت! اے
چو تر پناک انت چیا؟ ہمچک ء شعر ء توارے آئی ء گوشاں کپت کمیں دیر ء گلگے دیم پہ ہے
راہ ء پیداک ات گلگ ء ساربان یک پر در دیں ء سوزنا کیں شعرے جنگ ء ات آئی ء
شعر ء سر حال ایشت۔ (ع)

بیا کہ زہیر منارا نیلنتیں
 رُنب رُنب ء جنک کاینت آپ ء
 چوش صباح ء سارتیں گوات ء
 من ء کس نذنت تئی شوندات ء
 بیا کہ زہیر منارا نیلنتیں

شعرداں ہمدارستگ ات کہ چماہاں یک زندگ دلے ء کوکارگت ء گشت ، بگوش اڑے
 بگوش سکہ دل ! کہ اے دیرسریں راہ ء سیاہیں شپ پہ بے تواری نگوزت کینگی ء خیال ء
 چہ استارانی تپاسگ ء بیروکت دیم پہ ہما شور ء کوکار ء نیمگ ء شت کسے ء گشے زانا آئی
 نیماں ء تار دست جت بخت ! آئی ء راجنگ ء نہ اشت ۔ گٹ سک بلند ء وش ات ہمے
 وش گئی ء آئی ء مزنیں دردے دل ء داگ ات آئی ء ساربان ء شعر ء پسوگوں اے
 گالان بناگت :

باغانی کپوت وش آوازیں
 بے توار ء وتی روچاں گوازیں
 امروز ء وفانیتیں بازیں
 بیا کہ زہیر منارا نیلنتیں

کینگی ء درد مندیں دل ء چہ دراتلگیں اے چاریں گال شپ ء سیاہ ء تہاری ء درزاں بیت
 ء شت ء ہما گلگ ء ساربانانی گوشاں ایر کپت بخت ، ہر دو میں نیمگ ء یک بے تواری نے
 ء ماں شانت ! دانکہ گلگ ہم آتک ء رست یکے ء دارنت اڑے ولجہ توچہ کئی مردمانے؟
 کہدا شہسوار ء کینگی ء جواب ترینت ۔ توچہ بدن ء پیدا کئے؟ کینگی ء گوشت ہو ۔ کلونٹ
 ء چے نہاد انت باریں؟ ہشتادکلدار کینگی ء گشت ۔ ترا ماہیگ گوں مارا چارداگ بدے؟

کینگی ء چیزے ماہیگ آہان ء دات ء آہان چیزے کلونٹ۔ ہر کس ء وتی راہ گپت ء
 شت بٹ بلے کینگی ء وتی گشتگیں شعر ء آئی ء دل کدینت۔ آوتی گو سگیں روچانی یک
 دشیں ساعتے ء دل سوچیں ترانگے ء کپت اے ترانگ ماہان ات، آئی ء کسانى ء ہمبل!
 بلے آئی ء سیر دو سال پیسریک مالدارے ء گوں پیگ ات ماہان آئی ء کسانى ء دوست
 ات آیکیں میتگ ء رتگ ء مزن پیگ اتنت بلے سیر ء رند ماہان ء مرد ء آئی ء راوتی
 میتگ ء برتگ ات۔ ماہان ء میتگ کینگی ء راہ ء سر ء ات یک برے آئی ء دل ء باز
 مرتگ ات کہ ماہان ء جاگہ ء مان تر بلے آئی ء وتی دل ء حبر ء راہچ کمار نہ کنگ ات۔
 نیں آئی ء دل زانے چہ آئی ء چند اگیش ات ء ایک ڈول ء ماہان ء بارہ ء خیال کنگ ء
 ات کہ باریں ماہان چون انت ..... باریں چہ حال ء انت ..... ماہان ء دل ء
 انگت منی واہگ است .....؟ اے یک سوال یے ات کہ آئی ء گوں وت ء گت بلے
 بازیں درد ء غماں چہ ٹپ وارگیں دل ء ہچ پسونہ دات پد ء وت جواب ترینت کہ ماہان
 کدی منابے حال گت نکنت من ماہان ء چارگ ء الم ء رواں۔

ہما شپ ء بانگواہ ء وقت ء آئی ء اشتر پہ ماہان ء میتگ ء نیمگ ء روگ ء ات
 ماہان ء ہم پہ کینگی ء سکیں دوستی یے است ات بلے دنیا ء اے دو دانت کہ یک پیانہ
 اوشیت مروچی دز سال ء چہ رند کینگی پہ آئی ء میتگ ء روگ ء ات۔ نہارن ء وقت ء کینگی
 ماہان ء میتگ ء شت ء رست یک مردے ء راجست گت۔ آئی ء سوج دات آڈل ء دیم
 ء گدان ء گندے ہما ماہان ء لوگ انت۔

کینگی ہما مردم ء سوج ء پد ء ماہان ء لوگ ء شت ء رست اشتر مشک ء دار ء
 بست اے وتی ماہان شیر ء متگ ء ات آئی ء کہ کینگی دیت ہنیزگ یلہ دات تگرد
 کشاں گت ء گدان ء پیش گاہ ء ہچ گت۔ کینگی نشت ماہان ء دیر دیران وش آتک گت

پادا تک سودگے ناء پرکت قدھے شیرچہ ہنیزک ء ایریتک ء اورت ء کینگی ء دیم ایر
کت انت ءوت یک کرے ء ءثت ء نشت۔ کینگی ء یک دپارے ناچہ سودگ ء زرت ء
دپ ء کت قدہ ء شیران چہ یک گلاٹے گپتے چم چست کت انت ء ماہان ء چارگ ء لگت
دوئیں چم ماہان ء دیم ء سکت داتگ اتنت گشے زانا ماہان ء دیم ء آ چیزے شوہاز ء ات
ماہان ء سرچست کت دوئینانی چم دوچار کپت نکت کینگی ء وتی ہوش برجاہ کت ء گشت تو
مناجج کارے؟ ماہان گشے چہ واب ء پد رھت ہر دو یک دگرے ء ہنچش چارگ ء اتنت
گشے زانا یک دگرے ء راجہ آرگ ء جہد ء نٹ شریں ساعتے پہ بے تواری گوست ماہان
ء جواب دات لئاں۔ اے لئاں پہ کینگی ء جوابے نہ ات گشے زانا کسے ء شیل سریں
کارچے آئی ء دل ء جت آئی ء ناہ ماں دپ ء جور بیت نکت دست مان سودگ ء تہا
نٹک ترت! پہ مزنیں مشکلے ء دست چہ سودگ ء تہادرکت نکت ء چادر ء لب ء پہک کت
پادا تک سواس پاد ء کت نکت اُشتر مشک ء دار ء بوتک ماہان ء در ائینت تو باریں ناہاری
نہ کت؟ ساعتے بجل ناہاری بکن! منی لوگ وجہ چہ لگ ء کیت گرم ء سارت کن گڈابرو
کینگی ء پہ پریتگیں گٹے جواب ترینت تو کہ من ء پچہ نیارے پرمن اے سارتیں ساہگ
گرم نکت در آمد ء سارتیں ساہگ ء چہ وتیگ ء روج ء سرشر ترانت، تئی ساہگ پرمن نیں
سارت نہ انت کینگی ء وتی اُشتر مہارکت ء رھاگ بیت بلے نیں آئی ء راپاداں جواب
داتگ ات آئی ء جندرہا ء روان ات بلے آئی ء روح چو بریں آ ہو ء ہیے ڈل ء دیم ء پہ
وتی جدا پیتگیں ہمبل ء شوہاز ء پریات کنان ء سر بندان ء روگ ء ات۔

گرند

مراد ساحر

اے پنجمی سال ات کہ ہورے ترپے ء ہم نگورنگ ات - یک قحط ء ڈکالے ء
 ملک ء ماں شاتنگ ات - گلہ ء دان پہ نشانی ء واسطہ ہم نیست ات چار کیاں سہر وہ پہ
 کلدارے مشکلے ء رستگ ات نا کہ ملک ء مزنیں وردنے است ات وردن ہم سنگ ء سہر ء بہا
 بیگ ء ات ماش ء برنج پہ قضا یک نیک بنختے ء راورگ ء رستگ ات - غرض کہ پنھیں
 ڈکالے ملک ء تہا کچنگ ات کہ مات ء پتاں وتی ساہ ء چہ دوست تریں چک ماں سرء
 بارانتت - کس کسی نہ ات - ڈکال ء ہما محکمیں سیادی کہ مرگ ء چہ ابیدگوں کسے ء سنگ و
 جتا کنگ نیجگ اتنت بہر بہر ء نکر نکر کنگ اتنت - کہدا شہسوار ء ورنائیں پنج قاسم ہے ڈکال
 ء ملک بدر کنائینگ ات - آچہ شُد ء ساہار ء تنگ و مسقط ء فوج ء سپاہی بیجگ ات کہدا چہ
 پنج ء غماں ہر وہد پر سیک ات گشے آئی ء ڈکال ء پرواہ نہ ات - اگہ کہ آسک شدیگ ء
 وارات پنج ء غماں آئی ء راجہ ڈکال ء شد ء واری ء چہ ہم گیش پریشان کنگ ات -

مروچی کہدا کا پر ء چیر ء تحت ء سر ء نشتنگ ات - ہے کا پر ء چیر ء داد و پس ء پوست ء جنگا
 ات کسانیں چک ء چوریک پہ پس ء پپ ء روتانی واسطہ آگریتگ ء نشتنگ اتنت - کہ
 کدی داد و پس ء لاپ ء چاک بدنت ء مارا پپ ء روتے دست بکپیت - اے پس کہدا ء
 پہ مزینیں پیر ء نام ء حیرات کنگ ات کہ منی چک چہ مسقط ء پداہیت ہموش ماہ ء سر ء یک
 پے حیرات کنگ ات - داد و پس ء پوست جت، پیر ء کارچ زرت - پس ء بڈ چانک ء

ایر آورت پس یر استیں بڈ دست چه بن هُنڈال یر برات یر جتاکت۔ کارچ یر گوں گوشت
 برت یر دیرکت بڈ دست یر ہڈ یر روج یر دیم یر ہیرت یر ہیرت یر چارگ یر لگت۔ کہد یر
 گوشت، دادو شری یر سرا بچارے باریں، امبر یر ہور بیت یا نہ، اے ڈکال یر مخلوق سیاہ
 گارکت۔ دلوت یر ساہد ارتن وشد یر کشت بخت در چک یر دار شک و ڈنگر بیت انت اللہ
 وت حیرے بیاریت باریں ملک یر حال یر بیت.....!

دگہ ہم چارو پنج مردم حیرات یر بو یر گران بچگ یر اتلگ انتت نیں درستان چم
 دادو یر کرچ وکوسین دیم یر سک داتگ انتت ہیرت یر ہیرت یر چارگات انت کمیں دیر یر چه
 رند دادو یر گوشت ولجہ اے بڈ دست یر حالے گون۔ دادو یر دنیکتا ہرمان دپ یر ات کہ ولجہ
 یر ڈرا اینت گوشتے حال خیر! تو پدا شری یر سرا بچارے باریں بڈ دست یر گوشت:

کہد اوتی دپ یر حیر تو ام نکت یر بڈ دست چه دادو یر دست یر تچ گپت و ہیرت،
 ہیرت یر چارگ یر لگت۔ دادو یر کہد یر سوج دات گوشتے ولجہ ادا بچار اے جا گہ یر گندے
 گوشے زاناں دنزے یر ماں شائنگ منی زانگ یر مز نیں ہور و باران بیت اگہ ہور نہ بیت
 گڈالم یر یک زنڈین سیہ گوات یر طیرفانے ملک یر سرکت بلے منی خیال یر ہورے بیت
 کہد یر ڈرا اینت دادو تو شری یر بچارے خدا انت ہورے بات۔ دادو اگہ ہور بیت من
 تر اسر یر تاں پا داں پوشائینیں۔

یک کما شیں مردے یر چه دادو یر دست یر بڈ دست تچ گپت نیں کا پر یر چیر یر تما میں
 مردم بڈ دست یر چارگات انتت گشے زاناں ہے بڈ دست یر تہا چیزے نوشتہ ات یا چیزے

گندگ ء اتلگ ات۔ دادو ء پس ء گوشت ونڈجت کہد ء گفت ء پدا کمیں کمیں گوشت
کش ء گور ء لوگاں رینتے بلے گوشت ء مروچی کس خیال ء نہ ات دانکہ بیگاہ ء ہے بڈ دست
تتا میں میتگ ء لوگ پہ لوگ ء تر ان ات پیشیں مردم نیست ات کہ آئی ء یک برے ہے
بڈ دست نہ چارتگ ات۔ دانکہ یک ماہے ء ہے بڈ دست کہد ء کا پر ء بل ء ماں جتگ
ات۔ بڈ دست ب پیشیں گوئی ء چہ شش ماہ رند دوشنبہ چہ مسقط ء فوج ء موکل ء سر ء اتلگ ات
۔ اے وہدی کہد ء کا پر ء چیر ء دیوان ات آئی ء چک ء پہ آئی ء واسطہ پنجاہ کلا از ء یک
ڈبی یے مشقٹی حلوائے چیزے گدوچ ہم راہ داتگ ات۔ درساں چہ وشریں حال ہمیش ات
کہ آوت دیم ء آ گوٹ ء پیداگ ات۔ ہے کا پر ء چیر ء درتیں چیز دوشنبہ ء کہد ء
رادانت یک پیلکے ء تہا چنو وکا جامان ات۔ دوشنبہ وتی دستاں گوں لاکوٹے لاکوٹے چک ء
چور یگان ء بہر کنگات پہ ہے گل ء وشی ء کہد ء دوشنبہ ء رامہانی ہم کتگ ات۔ کہد ء ہما
وہدی مولدان ء حکم دات کہ چارکی ء تو شگاں بدرش ات کہ آ گوٹ ء چہ یک دور وچ پیسر
کسانیں کہد ء دیمابروت۔ ہے روج ء بیگاہ ء وہد ء آسمان ء دیم ء جاگہ جاگہ جمبر ہم
گندگ آتگ ات۔ ہے جمبراں ہر س پہ گلے چارگ ء چکندگ ء ات شپ بیت ہر کس ء
سرایرکت ء وپت بلے کہد ایک پیم ء وتی چک ء بابت ء خیال کنگات۔ دل ء کشگات
کہ اے پانزدہیں روج ہنی گوزنت منی چک کیت۔ نین من آ یار اپداروگ ء نیلان او
مزنین حبر ایش انت کہ آئی ء دشتار نین مزن بیگ۔ خد ء مہربانی ء چہ آ گوں وت چار
کلدار ہم کاریت من آئی ء رامزنیں دہل ء دامیاں گوں سیر دیان۔ آ ہے خیالانی تہات

دانکہ و اب کپت انسان ہم عجیبیں چیزے یک دمانے ء حبر ء زانت ء سالانی خیالان کنت
 آخر ہماروچ ہم اتک چارکی ء سبزیں کوانٹ پاکڑہ کت یک نپادے ء یک زنگی این پڑے
 پاکڑہ ء سرء تچت ء بست، وتی توشگ زرت بخت چہ کہد ء موکل گپت۔ دیم پہ بدن ء
 رہادگ بیت بلے مروچی آسمان جمبر اں الکا پی ء پوشگ ات ہنچیں جمبر اتنت کہ گشے زاناں
 نہیں ہور بیت۔ تما میں مخلوق گل ات کہ ہنی جمبر ایردینت ملک آبدان بیت اے ڈکال ء
 شو میں روچ رونت جنگل ووڈ سبز بنت دلوتانی دپ پہ کا ہے ء سک بیت۔

سے روچ ء مسافر ی ء چہ رند چارکی بدن ء رست۔ دوروچ ء رند آگوٹ
 آتک آئی ء واجہ گون ات چارکی ء چہ تیاب ء بو حیک ء تہا واجہ ء ہر و بڈ کت ء آورت
 انت یک روچے ہمودانشت انت اندگہ روچ ء چہ اودار ہادگ بیت انت تما میں راہ ء واجہ
 اُشرء جمازات چارکی اُشرء دیما گون ات۔ دوروچ ء رند آ یک میتگے ء اتک انت اے
 میتگ واجہ قاسم ء یک دوستے ء ات۔ آیانی میتگ چہ ادا نمر وچ ء راہ ء ات واجہ چارکی ء
 راگوشت چارکی تو پیسرا برو، مزینین واجہ ء حال بدے من اے گرم ء ہمداسارت کناں خدا
 بکنت شش من کایاں۔“

چارکی گل بیت۔ پرچیا کہ کہد ء حال دیگا چہ آئی ء را یک پشکے ء یک شلواری
 ء امیت ات۔ چارکی ہما دمان ء چہ اودار ہادگ بیت۔ مروچی ہم کہد اکا پر ء چیر ء نشگ
 ات ء چم پہ راہ ء اتنت۔ آئی ء دیر ء چہ چارکی ء رادیت چھے آورت بلے آسک حیران
 بیت کہ چارکی ایوک ء پرچے پیدا ک انت؟ کسانیں واجہ کج انت؟ اُشر کج انت؟ چارکی

ہم اتک غرست، سلام دات سلام ہنکت چارکی ءدپ ءات کہ کهدا ءپہ ترس ء حیرانی
جست کت چارکی توباریں ایوکا آتگے؟ واجہ کج انت؟

چارکی ء کندت و گوشت واجہ کهد محمود ء میتگ ء ناہاری ء و ہد ء جلتگ۔ مناپیسر
راھے داتگ ء وت شہی کئیت۔“

کهدا ء کہ اے وشیں حال اُشکت، آئی ء دل ء گر گے جت۔ سیاہک ء راہکل گت کہ
پادا چارکی ءدپ ء شیر کن بکن۔ کہ وشیں حالے آور تگے ء توبرو چہ ر مگ ء دو پس گچین کن
ء بیار شہی کسانیں کهدا ء مہمانی کنین۔ ساعتے ء رند ہے حال چو گرو کے ء تما میں میتگ ء
شنگ بیت۔ مز میں تچ ء تا گے شروع بیت۔ مولدان دان زرت انت پہ جنتر ان شت
انت۔ دادومروچی پداوتی زنگی این کارچ ء تیز کنگا ات۔ یک کسے دارو چنگ ء شت بلے
مروچی ہم سک جمر ات۔ روج ایر شت ء نیمگا یک سیہ گواتے ہم پحت بیان ات۔
برے برے گروک ہم شہم کنگا ات۔ نماز ء چہ رند واجہ قاسم ء کهدہ محمود ء رخصت گت
کهدہ محمود ء آئی ء راباز منت گت کہ شہی بجل۔ باندا برو، بلے واجہ قاسم ء نہ من ات۔

سبزیں کوانت کشک ء گواز کنان ات ء پہ نازے پیداگ ات۔ وتی میتگ ء
چہ کمیں دیر آئی ء را ہے سیہ گوات ء گپت۔ بلے گوات سک تیز کشگا ات۔ ہنچو تہارات کہ
چم پہ چم ء میم نیا تلگ ات۔ کهدا قاسم ء کشک تاب گت۔ مچی این ڈگار ء بند ء سر ء
کادانیں کھیر ء نیمگ ء روگ ء لگت۔ آتاں کھیر ء نہ رست کہ ہور ء ایردات بلے ہنچیں
طوفانیں ہورے کہ چومشک ءدپ ء رچگا انت۔ تر مپاں گوں ہور تر و نگل رچگات۔ یک

یک ترونکے کدے ہارگے بیت۔ کہدا قاسم ء اشر کہمیر ء بند ء گوں بست۔ وت کہمیر ء
بند ء بن ء تکہ بیت ء نشت۔ کمیس دیر ء رند گرد ہم گردگ ء لگت۔ نین حمیر ہنچو گردگ ء
ات کہ مردم ء جگر ماں لاپ ء تہا لرزتگ اتنت۔

کہدا شہسوار لوگ ء تہا نشتگ ات۔ چارکی راہ ء حالاں گوں کہدا ء بیان کنگا
ات۔ بلے مروچی حمیر ء سر ء کہدا ء زور زور ء کندگ ات۔ آ باز گل ات پر چیا کہ
مروچی پرودگار ء رحم گنگ ات۔ ہزر بیگا ات۔ اینچور وچ ء پندرند آئی ء چک ہم پیدا ک
ات۔ یک انا گاہ ء زبردستیں توارے بیت۔ گشے زاناں آ زمان ترک ات۔ یک برے
زمین ء آسمان روک بیت انت۔ دیر یک بوستگے ء توار بیت۔ گشے کہ کوہ ء کپت یے پہ
زمین ء کپت۔ کہدہ جاہ سرات۔ ہنچو ڈن ء در آ تک گوشتے چارکی منی خیال ء گرد پہ
زمین ء کپت۔ چشیں توار بلے کسانین کہدا ء دیر گت۔ ہنکت نیا تک خدا میں کہ ہمودا
نجلیت۔ مروچی قہریں ہور ء گواتے۔ ہور ء کہدا پہ ڈن ء اوشتگ ء نہ اشت۔ پدا لوگ ء
تہا آ تک۔ بلے کہدا ء دل ء گشے زاناں یک ترس وسواسے ماں شانگا ات۔ پداسیا ہک
آتک، سیاہک ء گوشت، ولجہ ثما توار اثلت۔ خدا ات ء ڈگار ء کادانیں کہمیر بن
انت۔ کادان ء سر ء گرد کچنگ۔ اے توار گرد ء ات!

بلے نین ہورست بیان ات۔ میگ ء مردم کادان ء چارگاروگا اتنت۔ چارکی
ہم گون ات۔ اودا کہ شت انت چارت اش دانکہ کہمیر دو کپت انت۔ کہمیر ء پر شگیں شاح
ء چیرا کہدا ء سبزیں کوانٹ ء گردن گندگ آئیگا انت۔ چارکی ء پریاتے جت ء کہمیر ء

پرشگیں شاح ۽ سراکپت نیں اندگہ مردم سر پد بیت انت۔ ہد کہیر ۽ شاح اش چست گت
 شاح ۽ چیرا کہد ا قاسم ۽ جون دراتک نیں واہ ویل بیت چارکی پریات کنان ۽ دیم پہ
 میگ ۽ پیداک ات۔ آئی ۽ رند ۽ دگہ چار ۽ پنچ کس تچان اتنت، و ہد یکہ اے حبر کہدا
 شہسوار ۽ سر بیت آئی ۽ دیم چوتا پگ ۽ سیاہ تر ات۔ دپ ۽ چہ یک حبر ۽ ہم درنیا تک۔
 لوگ ۽ یک وا ۽ زار ۽ شروع بیت۔ اندگہ مردمان تحت زرت دیم پہ میت ۽ شت انت۔
 بلے کہدا ۽ خبر نہ ات۔ کہ چے بیگا ات۔ آحیران ۽ نشتگ اب۔ آئی ۽ چماں یک ارں
 ۽ تر پیے ہم نیست ات۔

جمہران گورت ۽ شت انت۔ ملک آباد بیت دادو ۽ بڈ دست ۽ حبر راست بیت
 بلے کہدا ۽ واسطہ اے آبادیں جہان تہار ۽ ویران ات۔ ہما کا پر ۽ چیرا کہد اماں زمین ۽
 سر ۽ نشتگ ۽ کشک ۽ چارگا ات۔ نزاتے چیا آئی ۽ چم ہے کشک ۽ سک اتنت، حالانکہ
 آئی ۽ چک کدی پہ آتگ ات ۽ شتگ ات ہم:

(بلوچی کراچی)

جنوری 1957ء

جڈ و

شیر محمد مری

اے اچ بیتن ء جڈ ونہ ات۔

اے چہ مریچے ء سے سال ء پیش وتی مات ء پت ء چمانی دیدگ ء ایتانی ہنھ

پندات۔ ایشی ء مادواز دہمی جماعت ء ونت۔

یک و ہدے اے مروچی نیں جڈ و ء وتی جز (پچ) مٹائنت۔ (بدل گرت) وتی

پٹ (مود) گوں و شبو نیں عطران مُشت۔ راستی گیوار کشتگی ء کہ بانگھ ء پہ پڑھگ (وانگ)

ء کالج ء جنکانی نگاہ یک برے ہمیرنگ ء مچ پتنتی چو کہ مرو من گار ء (موران) جھور (مچ)

بنت۔ کالج ء جنکانی وہاب ء ورناروچ ء تیرورارانی (تیردیگ۔ لاٹری) ورنہر بانگھ ء

کالج ء جنکان گوں وتی دزگہاراں تیرداتنت۔ کہ کوہ پرورش کئی بیت؟ اے ورنہر جنکانی تیر

داراں ہر روچ گوں تیراں بہر بیت یکے حیالی کلت ء یکے پر تیراں برائنت۔ پر کوہ پرورش ء

باج (بید) اچ یک جنکے ء کہ آں آہی چکی سنگت ء بلوچی سٹریٹ ء ہمسایگ گواڑگ پل

ات۔ تیانی (دگرانی) سر ء مورودگی حیال دہ نہ گت۔

پہیشی ء جنکاں ماں وتی نیاد ء دیواناں آ نہی نام انڑتک (بے پرواہ) بستکت۔ کہ

اے چور و اچ وتی ورنائی ء گوات ء سوہنائی ہوس ء انوش (بے پرواہ) انت۔ نی کسی سرا

ایشی تک دہ نکپیت۔ کوہ دلیں جنکانی ارمانانی دلاں پچڑ پچڑ (ٹکر ٹکر) کنوکیں کوہ پرورش مروشی

شال کوٹ ء مزنیں سڑک ء کندھی (کڑے) ء وتی پاد ء دراج کتو نشتگی ات۔ موٹر لاری،

بگھی، انگوآنگو مردماں چہ پری ء روگا نینت۔ اُردو، لشکرائی، ورنایانی جنگر یزانی (مڑوکانی)

شیر محمد مری

لاریاں چربستہ۔ ورناما اُردی (فوجی تنگ) چکتیں جراں واہواں دارگائیتت۔
 مروچی آزاتی ءِ روج انت، آزاد بیتگوں۔ ملک ءِ وطن آزات گتیں۔ آزاتی
 کہو بات۔ وطن آزات ءِ زیندگ بات!

کوہ پرش ءِ خیال اُردانی حبر ءِ ورنایانی واہواں وہاب برتکت کہ ناگمانی ءِ
 دستے ءِ کوپگ گپتو جھٹی (جکتہ) داتہ۔

”فقیر اچ ایدا کڑوبی پرچے کہ مروچی آزاتی ءِ شادہ ءِ مراد انت۔ پہاے دگ ءِ اے سڑک
 ءِ نین ملک ءِ مزین وزیر کیت ءِ گوزیت۔ آہی ءِ روگی انت۔ اودا مخلوق پہ آہی ءِ حیل
 انت۔ آ مروچی آزاتی ءِ سرءِ گوشتانک (تقریر) کنت۔ آزاتیں مُلک ءِ واجگانی حکم
 انت کہ پنڈوک اچ پنڈگ ءِ بندانت پنڈگ ءِ ایشگ (پیشانی) ءِ ٹکے۔“

”کوہ پرش ءِ دپ ءِ اچ درکت۔ شے آزاتی پنڈوکان ءِ تہ پیدا کنت
 پر پنڈگ بندانت۔ اے چون پیتہ بیت۔“ وتی متگیں چم چر پیتی ءِ ٹوک (حبر) کنوک ءِ
 نیمگ ءِ دستی تہ بھارتی کہ اے آہی کالج ءِ سنگت فتح محمد انت۔ گون نگاہ ءِ چمانی ہور
 بیگ ءِ ہر دو بیناں یک دومی بھارتہ۔ فتح محمد ءِ جھٹ کتوزونڈ کونڈ میو، کوہ پرش بھا
 نکر (انباز) کتہ۔ کوہ پرش اے توئے؟۔

کوہ پرش ءِ مجاروئیں (مجیں) چماں اچ سہریں لوارے سرگپتہ۔ کوہ پرش تراچون پیتہ؟
 تہ کالج ءِ کہ یلہ داتہ پکوشنگے؟ چون گتے اے تراچون پیتہ۔ تہ وتی ورنائی سونہانی (زیبائی)
 چوں گتہ۔ ایرنگ پرچہ گتے تو تہ جڈو ءِ دہ؟

برات! دشگیں شیر گودان ءِ نہ رونت۔ تی کلیں پولانی (جستانی) جواب ہمیش

انت کہ من تئی دیما گوں درتگیں جڑ، بدتگیں گلا لک (مود)، پریں چم، برائیتگیں ورنائی ء
 گراں باریں متگیں زیندء ڈھولگاں۔ دوئیں چوروی (چکئی) سنگت دانی پول ء گول ء
 اتنت کہ سڑک ء آں سرء چہ یک لہکویس (ترپوکیس) دراجییں موٹرے مار ء ڈول ء
 تشکان ء دیما تلان ء پیدا گت۔ آنہی اچ اگ ء (دیما) دواردی ورنادر وہانی (وتاس،
 بستول) بستگی ء موٹر سائیکلاں سوار اتنت۔ اورند ء موٹرائی نہ سدوکیں چرے
 (قطارے) گوں ہرزاتیں رنگاں۔

چو کہ موٹر سہرا پیتہ، فتح محمد ء پول گول (سرسوج) ناپیلوی ء اشتواشتاپی دوگام ء
 دیما بیتو۔ سڑک ء کندھی (کڑء) پادانی، پنیز ہوارکتو دوئیں دست یل داتو (یلہ داتہ)
 چوکو ہیں (سنگ ء، بت ء ڈول ء جکتہ، اوشتاتہ) کوہ پروش سئی ات۔ زانتی کہ اے اردی
 سلام انت۔

چو کہ موٹرنز یک آحتہ کوہ پروش ء دیستہ۔ موٹر ء اگ ء نشتن ء (سیٹ ء) موٹر ء
 ہکلوک (ڈرائیور) موٹر ء ہکلائینت۔ پدی نشتن ء یک دوری ایں (پزوریں) واجگے کہ
 اچ لاپ سیری وژداں (وردان) سہریں گوجے ات۔ چماں شیشگ چاٹتی ء (ایر
 گرتگ) نستگی ات۔

چپی راستی عام سئی زانتی یا پہ نہ سئی زانتی ء زور ء پُر ء واہودار گائینت۔ (نعرہ جنت) مئے
 وزیر زندگ بات۔ آزاتی پادار بات! وطن آزات بات! کوہ پروش اچ موٹراں نگاہ تریتنو
 وتی سرء پریتہ۔ برتگیں پاد، خشک ء لاگریں ستگیں کیلڈ ء ڈولیس (چو کہ مچ ء کرز جوڑ
 گرانت دستانی کرائی (باسک) اگرئیانی گرچ چماں گوں گونڈی گندگ ء دوسارتیں

ارس ٹرکینٹو (پٹینتہ) آنہی برتگیس پادء سرء پریٹنگنت پرآزاتی ء واہوداروک ء موٹر ء وزیراں نگاہ داروکیس مڑدماں نہ دیستکنت چڑوکوہ پروش ءوت پریٹووت دیستکنت۔ چو مذہبی قیامت ء ڈول ءوت کاریت ءوت گندیت۔ موٹرائی چریک پہ دومی رندء تلشکان ء تلان ء گوستو جہنگت۔ (حلاص بوتکت) نین چڑوکی لوڑاروئیں (چولوڑء) دھنزے سنہرگات کہ واہوداروکانی دیما رچگات۔

فتح محمد ء دیم چرینتہ گوشتی برات تہ باریں پہ منی روگ ء تئی ایوک ء الگ ء مونجھا (ملور) تہ نہ بیگے؟ من لاچار تاں، منی ڈیوئی ات من سرکار ء کرء دار ء نوکراں؟
من سیاں! کوہ پروش ء گوشتہ۔

تہ وتی قصوء تہ کن کہ تاج کالج ء ہما انٹریٹیں (بے پرواہیں) ورنائی ء ملگی ڈیل تاں اے جدوئی ء چون آرتے۔ فتح محمد ء پول کتہ ”بل او برات گو سگیں روچاں پرچہ ٹپاں واداں رتچے، نہ کہ گو سگیں و ہد گردیت۔ ء نے دو برء کیت۔ نے کہ نین من گرت ء اولی و ہداں آرتہ کناں۔ نین گو سگیں و ہداں گوانکاں دیر باز دیر ما گو سگیں مجاں سر آحتکنت۔
(متکنت) کوہ پروش ء جواب داتہ۔

گڈدہ چیزے ڈس نکو (پیریں) زیندگ انت؟

نہ برات آنہی دیما جوان بات آنہی دہ اچ اے ڈکاں موکلا ینتہ۔ (رخصت گپتہ)
تہ ہمکر ء یک بگی والی ء آتکو گوزگ ء بیتہ۔ فتح محمد ء چووا جہی ہکل داتہ۔ چورا بگی ء داراے مرد ء منی بنگلہ ء دیستگے؟ برہمودا پچائیں۔ بگی والاء دوئیں دست بستو۔ سلام کتو گوشتہ۔ تئی ٹی (گلام) ان صاحب! ہمارنگ ء کہ واجہ ء پرمودا!۔

کوہ پروش ء جھٹے نادنو انگو آنگو گتہ۔ پر فتح محمد ء آں بھانکر کتو، چک ء ڈول ء بگی ء سوار گتہ۔ بگی والا ء چا بکے چکتو۔ مادن (مادیان۔ اسپ) ء ونگ ء تاہینو ہکل داتہ۔ ”بور مجو (برو) آزاتی ء روج انت تہ دہ پہ گہیلنگ ء تاج ء سنہر ء آزات بی۔“

بگی والا ء دھک ماں دھکی گوں پاد ء پنیز ء حیاں گت کہ تھایندار صاحب ء گوں اے جد وئیں فقیر ء چہ کارے کہ وتی بنگلہ ء پچا بگیگی انت۔ دل ء وت گوشتی مزینن مزدانی مزینن کارانت۔ مزینن مزدوتی کاراں وت پوہ بنت۔ ماچے زانوں۔ لاگریں ڈھلتکیں بے وس ء بے زبانیں اولاک ء لٹان کٹان ء آرتہ بنگلہ ء ایر گیتیگی۔ بنگلہ ء دری گلو (دروازہ) ء دپ ء کوہ پروش ء وتی برتگیں پاد دراج کتو تہ سڑک ء حیاں پر نیتی دیستی اے سڑک منی ورنائی ء انڑکی ء سڑک انت۔ بازیں روچاں گوں کالج ء سنکٹاں پچی ء پہ پاد دراہی ء ماہے سڑک ء کاتکوں یک مزینن توت ء در چکے ء چیر ء بیگہ ء دیما گورے من گورے پلانی تریتگیوں۔ (ڈک وارکن) قول ء اقرار..... پدی پدی ماں رکاں دہ تیلگے داتہ۔ کوہ پروش ء چم بوٹو (چماں نزگتہ) زیند ء پدی سر آ تلگیں پندانی نیمگ ء بھیرتہ۔ ہمکر دہ سئی نہ پیتہ کہ چکر وخت گوتہ۔ گوں موٹر سائیکل ء گر بڑ ء در بہگ کتی۔ دیستی فتح محمد موٹر سائیکل ء سواری ء جکینی انت۔

فتح محمد ء جھٹ گوشتہ۔ اڑے تہ اید اور انٹگی ے؟ اندر ء پرچے نہ شنگے، تئی نثار گواڑگ پل تراندیتہ۔ آن استیں تہ لوگ ء ات۔ او گواڑگ پل! او بانک بیاربان ء کہ کوہ پروش آرتوں۔ بنگلہ ء اچ چڑو بینگ ء (کچک ء) لہونکتہ۔

گواڑگ پل۔ پلانی؟ کوہ پروش ء سر ء زمین اچ چیر ء در کپگانت۔ آسمان

جنتری چرگات۔ گواڑگ پل۔ منی دوستی ء نام پلانی منی و ابانی بانک۔ ورنائی ارمان، زیند
ء وہاب برائینگیں شرط، کھر پیگیں بھیڈی؟ جھٹ ڈانگ زرتورائی پیتہ کہ فتح محمد من اندرء
نیایاں مناں گوں تو کارنے منا پدا اشتاپی گردگی انت۔ من رواں فتح محمد جھٹ کتو کپتہ۔
برات نین تراکے پہ روگا کلیت۔ روگ اولی باز چکنت۔ گروداراں بل، جز اندرء۔

لا چارء بے وس بیو جڈ ء ء وتی لنگیں پاد کڑ پخان ء بنگلہ ء نیمگ ء رائی پیتہ۔ دانی گور پل ء
ریمان (کاہان) روگا اتنت۔ کہ گواڑگ پل سردری ء در کپتہ۔

کوہ پروش ء کہ وتی شدی میں ء تستگیں نگاہ پرینتہ۔ گیران جزگ شمشتہ۔

پلانی مروچی گوں سہریں ابریشمیں شلوار، سہریں سروش آستنیں (اشک آستونگیں)
پشک او گوں لگھیں جیگ ء اچ سہتاں لڈتی ات۔ گیسو کتو پد ء چگل داگی پٹ چو
ہالو چنی (بگولا) ڈول ء انیشگ ء گر پیڑ گانتت چو کہ قصوانی سبزاں پری۔

گواڑگ پل ء اشتاپی پول گتہ۔ ملوکان ء پت اے جڈ ء تا نگو برے ایشی خون کنت؟“

فتح محمد ء اشتاپی جواب ترینتہ۔ ”بانک اے جڈ کوہ پروش انت۔ مے کالج ء سنگت تئی بلوچی
سٹریٹ ء ہمسایگ۔ کوہ پروش؟ تاں کوہ پروش؟ بچی پڑھک (وانوک) ہمسروانی ....

ٹوک (حبر) گھٹ پیتہ پلانی ء رکھ (لنت) ہوار چکنت۔ نزینک آتر چچی ء جکتہ (اوستاتہ)
کوہ پروش ء برتگیں پاد ء گرتا تستگیں چم ء بداتگیں پٹاں نگاہ پرینتی۔ ناگمانی اچ دپ ء
در کپتی۔ کوہی (پلانی ء آ نہی دوستی ء نام وہدے ء ایر کتکت) تہ وتی باری چون گتہ ء چش
وارتہ۔ اے تہ گوں وتار چون گتہ۔ اے چکے پیتہ۔ اے توئے؟؟

کوہ پروش برف ء ڈول ء سارت ء موت ء ڈول ء چپ ات۔ جواب ترینتہ نہ کتی۔ فتح محمد

ءكوه ٲروش ءكوه ٲك ٲتو ٲهسى ءاتہ۔ ”ٲزىس ٲزىس انءرء بروں ننءوں؁ ٲءمهل ءصبرى ء
 ٲوں ءال ء اءوال كنوں“۔ هر سء انءرء ٲههكنت۔ فءء ءكوه ٲروش كرسى ء سرء
 نىاسءو۔ (ننءارىنءه) ٲكواؤ ٲل ء نىم ٲك ٲر نىءى۔ بانك ءه ٲه كوه ٲروش ء ٲا هه
 ورءه ور ٲه ٲكائى ء (زوء) كن ءه همكراء من ٲنسل كنناں ٲراں مءائىناں كاىاں
 كوه ٲروش ءا ٲهىرانى ءههءه ٲكءه كه اءءا ٲءش ننءاں ٲر زور زىن ءءا ءو نءهءه۔

ٲر ءه هىال ٲءى ٲاءاں اءه هءا ٲلانى انء۔ كه وهءه منى ورنائى ءءا بانك
 اء۔ منى ٲك ء ٲكواؤ اء من كه زهر ٲكءاں ءه ٲلانى ٲهءاں انء كم كىس انرسى (ارس)
 ٲىلءنء۔ (رءكنء) كه كوؤى انء ءو سوا اءه كوؤى ٲوں من نىءى۔ ٲر مرءو ٲه هءا سا ٲه
 اىس..... ءى مرءه ءءال انء۔ ٲوں ءى نر مىس هءا نكراں ءى ءزىنء رانه كءكنء۔ اسءىس
 ءه هءا انء۔ هءا زالى ٲههوار؁ ٲول ءءرار؁ لءمىس هءا نكزىنء ءسكءى ءءلا مرءو ٲه سا ٲه؟ من
 ٲءءاں ملوكان ءءماء من كل ٲهى براىءكلىس؁ آ نهى فءء ءكوه ءءن ٲلانى..... كءكنء۔ اءه
 منى مرءى ملنء انء۔ منى ٲا هءا انء۔ ءه همكراء فءء ءكوه اء كر سى ءءرا ءم ٲه ءى نءهءه۔

ٲكواؤ ٲل سرى (ٲشاں) بوكارى كءى۔ ىك مزىن ءالى ءزءكى ء انءرء ٲههءه؁ آ نهى انءر
 ءء ٲكائى ٲكلىس بر؁ باءامى ٲك؁؁ ٲا ههى ٲا ءوشه اء بازىس ءى ٲنءه اىرءنء۔ ٲلانى ءوں
 ءى ءسءاں ٲه ءوؤىنءو۔ ٲه ٲهى ءكوه ٲروش اءء (ءىما) ءىلا نك ءا ءو ٲسكءى؁ كوه ٲروش ء
 ننءك ٲو آس لنبوءى ماں آى ٲا اء۔ ٲر بءه وسىس مرءءوں لشكراں ءه ٲوں مءائنء ٲر ٲه كه
 مرءو ٲه ٲكلىس رءو ٲه ٲوں آءكلىس رءو ٲه اءر سوار بءىءا ءنء كوه ٲروش ءو رءو ٲه ءءكء
 اء۔ نه وارءى ءه هءوءه وارء كءى ىا كه ءل ءرور ٲه ءل ءهءه ءءا نى ٲر براىءكلىس

کوہ پروشی ء ہلتکت - کہ پلانی منی دیما نستگتی انت نوں .....
 پر مروچی نے اولی کوہ پروش ات اونے کہ پلانی۔

کوہ پروش ء دیم ء چھاپ ء دیما گونستگس روچاں آرتکت - پلانی ورنائی ء باگ ء پل ء
 برانی درچک ، یکے جدو ء یکے وابانی بانک زمین ء آسمان ء دیری ، بندہ خدا ء نیامی
 دراجیس مانینوکیں پند - فتح محمد ء گوشتہ - برات تہ وتی قصو ء کندکھ سکھ سکی سوری کثیت
 مردانی سرء - گوں تو چوں پیتہ ؟ تہ دہ اے سندو ء چش (چوں) چجگکے ؟ ڈکھ تی اولی
 پتکت - نین تہ ڈکھی نوے - من ء تئی نشار ترا گوں چلو اں آپ دوؤں -

”یل دے فتح محمد مناں ڈکھی مکن پوشگس ٹپاں مہ گھرڈ (مہ ہاریں) مناں سرء گرتا پاد
 پینز ء گند بس من وت قصوے آں“ - کوہ پروش گوشتہ -

آخر پلانی کہ دانی چپی ء چکی ء واب ء تل ء نستگی ات - گوں پاد ء پنیز ء حیاں کتی - شاید
 گیر آرگات - وتی گیران مچ کنگات ناگمانی گا آحتہ اداتہ وتی ڈکھ ء پیر ء دے - مرچی
 سری روچ ات - کہ پلانی ء دیدگ ء کوہی وتی جند ء بستگس نام اشتوادائے نام گپتہ - کوہ
 پروش ء دل ایر بڈتہ - سرگراں تر تہ ، کہ پچار تگس توارے مروچی نا پچار و پیتہ نا پچار تگس نام
 گرگانت - البت بیت و ہداں مناں گیسٹ (پست) ء سے سالی عمرے ء نا ادائی سندو ء
 چجیتہ جھٹے چم ماں کوٹو ء دیما ٹک کتو پیرا (قصو) رائی کتی -

”اشکت شما کہ نیلت - منی ٹپاں پٹت - ء گندت تہ گندت و اشکت - من سری
 سال ء کہ کالج اشتہ ، جھٹے من پوریات پولاتہ پر پوریات ء نوکری مناں نہ ملتہ - سدکیں
 (شاید) نیست ات شمارا گیر انت - کہ ہماروچاں جنگ شروع ہئیگی ات - ہما و ہدائے

کالج ء دی بھاگیہ ہستمندیں ماں ہے دراجیس موثران سروکان ء لیڈرانی برو آرت۔
 آنہانی گوشتن ات کہ مروچی ملک ء اچ دشمن ء مزینں خطرے پیداہیتہ۔ مروچی مے لج ء
 خطرہ انت۔ ننگ ء وطن ء آزاتی ء خطرہ انت۔ اگہ مادشمن ء سیالی گتہ۔ مادشمن نہ
 بورینتہ۔ آنہی ء کلتہ، تہ مائی بوں (گلام بن) مے لج ء دشمن بہا کنت۔ مے مات ء گہار
 تیانی بھانکر..... بنت مے چک ٹی ء مولد بنت۔ مے سرء گلامی کیت۔ گلامی ء نیمروچ
 تہاریں لگ بیت۔ شپانی نہ سدوکیں چرے کیت۔ بیانت ورننا اردء بھرتی بنت۔ وتی
 ملک وتی قوم ء ننگ، چک ء لجاں بچیت۔ من ورننا اتاں ناپوہ ء انوشیں کالج ء سارتیں
 ساء پریں نہ چندتگیں درچک من حیالی گوں ہے پارٹی ء گون اتاں من اردء بھرتی
 بیٹگاں۔ چڑو من نہ بلکن منی ڈولیں تی بازیں ورننا وتی مات ء پتاں دیدگ لعلانی کنزو
 (وانگ) یارانی زیندن سانگیانی وہاب پچکانی پت، سندورو گیہوارانی جود، ہزارانی ہزار
 لکھانی لکھ اردء بھرتی بچکنت۔ پہ کشگ ء اوپہ زنب ء لاچار ء باگیانی گوشتن ء وتی
 کشانینگ مارء جھٹے ماں بلوچستان ء کوهانی سرء وستاد (بڑینگ) کتس چوکہ ماراوتی
 نفرن کشگ ء کشانینگ جوانی وسنادکتہ۔ وت دی دلجاہ کتس۔ حکم بیتہ کہ باگہہ ء نہ تی
 (دومی) روچے مارا پہ جنگ ء پڑ (میدان) ء اچ شال کوٹ ء رائی بیگی انت۔ من اچ
 رائی بیگ ء چہار گھنٹہ پیش بلوچی سٹریٹ ء وتی پیریں مات ء گورء شتاں کہ آئی ء
 موکلایناں۔ کے زانت، ماتی دل سارتی دعائے کنت۔ برات فتح مناں ہماروچ
 پیڈ (بالکل) نہ شموشی (بے خیال نیت) کہ منی مات ء کرشکیں دیم وحشیں چماں اچ انرس
 ہوری گوارگائیتت۔ بے دتناں دپ ء گوں جھٹے پکتی منت کت۔ کہ.....! ابا جنگ

ءِ روے چوں کئے؟ تئی پت کس ءِ نہ کشتہ۔ نو اخذ افضل ءِ کنت ترا سو بے بیت گذ اتونہ منی
چم تز کیجکنت۔ من اگ ترا بر اینتہ گذ وطن ءِ آزاتی کنتہ۔ پر ماچے؟
ورنائی ءِ انوشی ءِ من پرواہ نہ کنتہ۔ کہ اے دیریں مردم چے زانت، آزاتی ءِ جنگ ءِ منی
دست گپتو چکلو۔ وتی دل ءِ سرءِ ایرکتو۔ سڈکیاں (ہلگ) دیان ءِ گوشتی۔ ابا ماں پیرانی
جھولی ءِ اے!۔

مئے اردتیار پیتہ۔ مالاری ءِ سواری ءِ گوں ہتھیار و سلاحاں پوشتی ءِ شال کوٹ ءِ ٹیسن ءِ
اتلگوں۔ شاید فتح محمد ہماروچی ہمودانہ بیٹے۔ تی بازیں کالج ءِ ورنا آحتلگی اتنت۔ ہا!
گواڈگ پل تہ دی اتکی اتے (گواڈگ پل چم بنا جتو، ہوں کتہ) مات ءِ پتانی نرمیں دوستیں
کٹ سدگانیت۔ گہارانی دھیرو (تسلی) روگانیت۔ سنکتانی ناہوسر ایگانیت۔ جنگانی لڑ
اریں چم گوں انرساں دیریں درائیاں پہ کڑ بیگانیت۔ مخلوق ءِ مردمانی یک دریائے
ات۔ ماں ٹیسن ءِ کہ اجھلاں (چھول) دیگانیت۔ برش کنگ وانڑس نگاہانی تئی ایس
بروآر، موکل ءِ بھانکر زیند ءِ پلیٹ فارم ءِ وش، سوکھائی، واہو، نارگ ءِ ڈکھانی سبزیں جھنڈی
ءِ بکتہ (چنڈتہ)۔ موکل ءِ سدگانی انرس آف ءِ شیریں ہوار پچکنت۔ گوں سبزیں جھنڈی ءِ
رنگ ءِ ریل ءِ یک دوریں واہو داشتہ، عالم ءِ واہو داشتہ۔

وطن ءِ انتر تکلیں ورنایاں آو کیس روچ شمیکنت۔ شماوتی لسانی سرءِ موت ءِ دپ ءِ
روگانیت۔ ماپہ شما حیلوں (خواہشمند) ریل ءِ دومی واہو داشتہ۔ انجن دھواں (دوتاں)
کوکار گایت۔ ریل گوں دھکائے ءِ جزرتہ۔ ٹیسن شتہ درآحتہ ماگوشنتوں دیما گھسکان ءِ
آخر منی ڈیہہ (وطن) اج منی چماں اوڈھر (اندیم) پیتہ۔ ریل شپ ءِ روچاں گذان ءِ

منزل آں درزی دوج کنان ء انجن دھوواں کوکاران ء مار بر تو جنگ ء پڑ ء ایر گیجنتی۔
یک در کے کوہ پرش چپ کتو۔ یک سارتیں ساہے کشتو۔ اگدے قصوائی کتی۔
”برات جنگ ء پڑ، توپانی رڑاٹ (توار) توپکانی ٹھکاٹ، تیرانی چیہانٹ، آس ء دھووانی
نہ سدوکیں سرودنی شورگ ء گو کرتے ہواریں زپتیں بوگوں مردم، انسان اشرف المخلوقات
ء گوشتانی لوساڑ (پیلوہگ) ونارہاٹ (نارگ) ء نفسا نفسی زیندگران ء بازگران پر موت
ارزان ء ڈینگہ (زیارت) ساء (ساہگ) ڈول ء نزیگ نے کشوک ء وتی کشتکیں پچ
کارت۔ اونے مروک ء وتی، کشوک مروک ہے سئی نہ ات کہ من پچے مرگاں۔ ہے رنگ ء
کشوک ء دی نہ زانت۔ کہ من یک مردے یک انسانے وتی ڈولیں پچے کشگاں۔ پر موت
ء ہر دوئیں ہجہ کارتنت۔ من مرگاں اتاں پہ وتی لجاں وتی ملک ء پہ آزاتی ء پہ لیڈرانی
گشتن ء پچے کہ آزاتی کثیت ملک سیر ء سوکھ بیت۔ زیندارزان موت گران بیت۔
لنگڑوکیں دری گار بیت۔ من موت ء نزیگ ء دیستہ دی مڑگاتاں۔ دو سال خون موت
دھوؤں آسانی لاپ ء (توک ء) گوستہ۔ من ٹپی بیوگاں من موت شتکوں مڑان ء مناں
ہسپتال ء داخل کتتش، منی پاد ء تیرے ماں اتلگ۔ ڈاکڑاں وس گتہ پرٹپ شہنہ، چیر ایان
ء آخر بے وس لاچارہ۔ ڈاکڑاں منی پاد اچ کونڈ ء برتہ۔ من یک پاد بیتو جڈ و بیوگاں۔
جنگ ء منی ہٹ (تندرستی) ورنائی برتہ۔ مناں جنگ ء جرنیل لوٹا بیٹو۔ حکم داتہ کہ تی یک
پادے گڈگ بیتہ۔ تہ جڈ وئے۔ نیں تہ جنگ ء داتہ نکنے ہمیشی نین ملک ء تی گزرنیست۔
تراموکل انت۔ ہمود کہ تی ہندانت، ڈس ترا سرکار چینی۔ نین جنگ تہ ماکتہ دشمن ء باہینو
ہتھیار چکل داتکنت جنگ جیہتکنت۔ کٹوک سئی نہ ات۔ کہ من چے کتہ۔ نیکہ براہینوک

سئی ات کہ من چہ برائیتہ۔ من گڑتگاں۔ منی واجیس (ڈولیس) جڈوئیس بے دست ء بے پادیس، کور، کر، ہر ڈولیس یک ریل ء سوار بیتو اچ جنگ ء پڑ ء جنگ کٹو، وتی بت ء ہٹ برائیتو۔ جڈوگرنگوں۔ ریل ء دو سال ء پیش شالکوٹ ٹیسن ء اچ سرگرگ واج ء اگدی واہوداشتہ۔ انجن ء دھوؤانی کوکارگ شروع گتہ۔ ریل سرگپتہ۔ پرانے دھک ء (رند ء) چہ اولی، ڈول ء اشتاپنی نہ ات۔ چو کہ منی خیال اتنت۔ ماریل ء اندر ء آپتی (وت مہوت) پچارگت جنگ ء۔ نہ جنگان انسانیت مان انت۔ بلکن وتی دوست ء عزیزانی سنگت ء دوستانی، یاروھیلانی مے خیال ات۔ چو کہ ماوتی ڈیہہ بچوں۔ عالم مخلوق، مات ء پت سنگت..... وزیر ء کبیر۔ کل پہ مے وش آحتن ء کایت۔ پچے کہ مامروچی جنگ ء کٹو پیداگتوں۔ ماوتی لچ بھینگتت، ما آزاتی زنتہ وطن مے پیتہ۔ نین ہج وزتے نیست کہ ماوتی ورنائی انوشیں گوں ورنائی واب ء داتکت۔ ہٹ جڈوکتکت۔ او جنگ کتہ۔ نین نے تہ شدو لنگڑی بیت۔ اونے کہ بے پوریاتی ہر شے بیشمار بیت۔ ہر تگے گنج بنت۔ ہمے واب ء اتنت کہ ماریل ء گندگاتنش کچوئیں خیالانی وت واب۔ پچے کہ ماں نہ پچار تگیں ہزارانی ہزار کشتو وتی ہزارانی ہزار نا پچارواں گوں کشائیتو۔ مانا پچار تگیں ڈیہہ بے گور ء کفن ء اشتو جنگ کٹوروگاتوں، ریل اولی ڈول ء شب ء روچاں گڈان ء منزنان درزی روچ کنان ء دھوواں کوکاراں ء تچگات۔ وابانی رنب ء ریل ء تاج، من کہ چم پٹو حال گتہ۔ اچ روچ آسان ء روچ ء سری پادگ (برانز) منی انیشگ ء ماں آنگات۔ من جوانی ء خیال گتہ۔ من دیستہ ریل ماں بولان ء روگ ء انت۔ بولان منی ڈیہہ؟ دو سال ء سستگیں سنگت پیریں مات، بلوچی اسٹریٹ، یک پہ دومی رند ء منی خیالاں پیداگ روگائیتت۔ پر ریل

ات کہ بولان ۽ چیراں برز ۽ پہ کلا روگانت۔ جنگ کتھیں متھیں سپاہی ۽ ڈول ۽۔ پکومیں
نیمروچ ۽ ریل شالکوٹ ۽ پیہت گنداں کسے کسے جکتیناں چو کہ ریل ماں ٹیشن ۽ نرینک
روگانت۔ بیتاں ۽ منی حیل روگانت سدان ۽۔

جھٹے من گوشتہ نوا کہ چم مناں پڑا مگانت۔ پر جوانی ۽ چمانی لوٹ ۽ پٹ ۽ (تر ۽ پچ ۽) چہ
پد کہ حیاں کتوں نین ریل ۽ دی من ٹیسن ۽ مان داتکت۔ کس نیست چڑ وارد ۽ سپاہی گوں
تو پک و ہلا، وتی اردی جڑاں گورا کتو چر گانت۔ من واپی دریہگ کتہ، دھک ماں دھکی
منی پولوکیں چماں انگو آنگوشدی حیاں کت۔ نوا کہ نوا کسے آحتہ بیت۔ پر بچی ماں ایر
کپتگوں۔ کس نیاحتہ۔ اردی لاریاں سوار پتگوں ہر کس ۽ چہ پول کتشی تئی ہند پکوانت من
وتی ہند ڈستہ۔ منابلوچی سٹریٹ ۽ ایر گیش۔ من وتی ککڑی یک پاد ۽ سر ۽ جکتو دست گوں
گلو ۽ (دروازگ ۽) ٹیک داتو، اشتاپی گلو کڑ کیتہ۔ یک بارگیں توارے آحتہ۔ کہ کے
ات؟ چے پولیت؟ زائیگے ۽ توارت..... گلو ۽ بوجت من کوہ پروش آں..... من
جواب تریتہ.....؟

چشیں کوہ پروش؟ تاں کوہ پروش؟؟ ایدا چے لوٹے؟ مئے زیں کس ہندنہ انت!۔

من حیران پتگاں کہ اے چے گوشت۔ اے من والی ہندانہ۔ من چشن
بھلت باں کہ منی چکی ۽ ہمید اچم پتو گوں ورنائی ۽ بہانکر داتکت۔ من دانی ہے گردار ۽
اتاں کہ نکو (پیر زال) ماہناز حارانی اچ دیما پیدا گت۔ منا پچار تو دست دراہی کتو منی دست
چکتو۔ چمانی چک ۽ ایر کتو پول گول گتی۔ من اشتاپی پول کتہ۔ چاچی (تروئی) اے مئے
ہندنہ انت۔ آئی چون پیتہ۔ ایدا اچ اندر ۽ کسے ۽ حالوار (حبر) نہ کتہ۔ ماہناز ۽ گوشتہ پچ

اے ہندو واجہ وئی اچ تئی مات ء پلے۔ پچے کہ جنگ ء گوں ہرچی گراں پیتے۔ ہمیشی ہندانی باڑودی آنہی ء باز کرہ کپتوتی باڑودارے ء داتے۔ تئی مات مئے جگی ء انت۔ منی سرچرتہ کہ من جنگ کلتے۔ ایداوتی ہند برائیتے۔ من اشتاپی جگی ء نیمگ ء رائی بیتگاں۔ گوں اشتاپی جگی ء پیہگ ء منی سرجگی ء پیش دار ء ماں آحتہ، منی ٹوپی کپتے، من سردری ء بستگاں منی مات یک رتی ء تو پتکیات۔ منی ٹوک (حبر) اُشکتو، امرسہ (چست بوتہ) بس دیدگ! منی بچ! تو آحتے؟ پرہٹ ء نہ بڑائیتے (وس ء کمک نہ داتے) من پول کتے..... آئی (مات) ترا چون انت؟ مات چپ ات چڑواج چماں انزی رتنتی، ماہناز ء گوشتہ، اباتی مات ء اچ نوزدہ روچ ء تپ گرگائیت۔ نے درمان وداروئے نیکے چک ء کپے من وتی باری ء نوشیں ورنائی گوں وتی ہٹ ء داتوں، چیزے زرا رتکت ہما من وتی مات ء سر ء پہ درمان ء پہ خرچ کتکت۔ پر آنہی ء اچ من موکلاییتے۔ چوکہ من اولاترا گوشتہ۔ من گوں، آنہی جند ء سری ء کفن داتو پورتے (کل کتے) پچے کہ نین گوں من کفن ء قدرت دی نیستت۔

آہ برات! ڈھکانی چے پو لے کنے.....“ کوہ پروش ء حیاں کتے پلانی ء چماں

اچ ہیرتیں انزس روگائت۔ اوتھ محمد چماں ٹک کتو آنہی دپ ء نیمگ ء حیاں ء کنگائت۔
 برات! نین من پہ سر ء ننگڑی پہ منی رند ء من دفترانی بروا ر شروع کتے۔ اچ حاران جگی ء بلوچی سٹریٹ ء صبح ء سنج ء (صبح ء مہالہ) کڑو بیت۔ لنگین پاد ء کڑ پیمان ء تا سکرٹریٹ ء شٹاں۔ نواں کہ ملک ء واجہ وتی قول ء پانت۔ جنگ ء واسطہ داتوں کاگڈستوں، پرنوکری نہ ملتے۔ ہرگلو ء کہ شٹاں بینگ ء ڈول ء ریسین جیتاں۔ پرچے کہ مناں نے کلاہ واہری ء (سفارثے) استت۔ اونے زرے ہے گروداراں سالے

گوستہ، من جڈو ۽ اتاں جڈوئیں آزاتی ۽ منادی جڈو کتکت، ملک ۽ ڈکال کپتہ۔ دان
سوداگراں چیر زمین جتہ۔ ہر چیز اچ بازاراں گار پیتہ۔ لنگڑو کیس دری ۽ سیاہ دپیں دیوگوں
وتی موت رستری چنگلاں زیند ۽ برگاگت۔ دپ ۽ کنان ۽ اولوڑھان ۽ زیند پہ لچ ۽ بہا
بیت۔ مروچی لچ پہ دنیا بہا بیگاگت۔ سڑکانی کندھی اچ انسانی لاشاں پُراتنت کہ بینگ ۽
کرگس ورگاگتنت۔ بینگ ۽ کرگسانی سیر سالی ۽ کال ات۔ مردم ۽ انسان ۽ پہ ڈکال، ملک
چہارمہ کنڈی اچ لنگڑاں سد کیاں دیگاگت۔ وطن اچ کین دری ۽ برائینگ پتکت۔ ہر
یکے کہ دیم چر پتیں موت ۽ عزرائیل دریس (چاپ) جنگاگت۔ چک ۽ لجانی سودا حون پہ
ثلنگاں، پدگڈ دی ہے موثرانی واجگانی موثر رگاگتنت۔ دراج بیان ۽ چہارمہ کنڈی
انسانیت سد کیاں دیگا ات۔ ایشانی محل و ماڑی ۽ ماڑیاں اچ کندگ ۽ ٹا ہوکا کتکت۔
سوداگرانی نیشگ روگاگت۔ دیمادر کپان ۽ تجوری روچ پہ روچ روگاگتنت۔ اچ زراں پر
بیان ۽ موت، لنگڑ، پڑکویس انسانیت پر کنڈے پر ماجنگ کتکت۔ دشمن ۽ پرائینگت۔
ماں جنگ ۽ چندیاں وتی ورنائی وتی ہٹ جڈوکتہ۔ چک چوری پتکت۔ چندی سندوریں
گیہواریں بانکانی جیگ پٹ جتکت۔ ماتانی کٹ اچ وتی دیدگ ۽ ہورک پتکت۔
بازیں گوں سانگ ۽ سہریں جڑاں اچ سیر ۽ پتس رن (جنوزام) پتکت۔ کتہ، آزاتی پر
آزاتی جنگ ۽ پیتہ۔ آزاتی ۽ صلہ جنگ ۽ کٹ و لنگڑ، کین دری، لجانی بہا یک زبے،
انسانیت ۽ بہا ٹلینگاٹے، ڈونڈانی ڈھیر بینگانی دور، کرگسانی بال ۽ سراسائی ہے آزاتی۔
بس انت بس انت! من دیماقصو ۽ نہ کناں۔ منی سرچرتہ۔ کوہ پروش ۽ گوشتہ۔ آجنگ ۽
پیش ہے موثرانی واجہ گوشتن۔ جنگ ۽ کٹوں، کس کس ۽ ٹی عبیت، بے پوریاتی گار بیت۔

ہر کس سیر و سوکھ بیت۔ پر ایشانی آر تگیں ڈکال برات، موت ۽ ہے دریس، زیند ۽ گرانی
لجانی بہا چچے؟ جنگ؟ ما کردے سنتاں یک ہند بیتو۔ پارٹی ۽ جوڑیتہ کہ اچ ہے بھاگیہ
لیڈ کینانی آر تگیں بے در مانیں بلا ۽ ملک خلاص کتوں۔ سرکار ۽ مارا آزاتی کٹو کاں وتی
ورنائی ہٹ دیو کاں نام ۽ داتو۔ کردے ماں جیلاں پیہنیتہ۔ کردے تہ اچ مازیندگی ۽ گار
کتگنتی۔ کہ تادانی ماسی دی نہ اوں۔ کہ جڈوئیں آزاتی ۽ جڈوئیں وطن ۽ جڈو کتگیں چوں
کتگنت۔ من اچ تو پول ۽ کناں۔ آزاتی پیتہ پر لنگڑیں باز لنگڑ پیتہ۔ کین دریں برہنگ
پیتہ، لچ پہ زبان بہا پیتگنت۔ انسانیت پہ زراں بہا پیتہ۔ گڈا لے چہ آزاتی انت؟ گوش ما
جنگ پر چے کتہ۔ ما چے کتو، چے برائیتہ۔ جنگ کتو ۽ زیند برائیتہ۔ آزاتی کتہ۔ لچ
برائیتہ۔ لنگڑو کیں دری کتو..... برائیتہ۔ موت کتو انسانیت چیر زمین جتہ، ہمیشنت
جنگ؟ کتو..... اُف جنگ انسانیت ۽ دشمن، جنگ موت۔ نین مے پارٹی ۽ سنتانی
کار ہمیشنت۔ کہ ماجہان ۽ جنگ ۽ نیلوں۔ جنگ ۽ اچ دُنیا ۽ گار کنوں۔ پہ بھاگیہ ۽
لیڈو کینی گشن۔ ۽ آ نہی سیت ۽ کٹواں پہ جنگ ۽ نہ دوں نیکہ وتی چکاں چوری کنوں نے
سندوریں گیہواران گیسو کنا مینوں، پتن دیمیں ڈوبراں اچ جیگاں بے جیگ نہ کنوں،
سانگی سہریں جوانی ارمان ۽ گوں رنی ہوار بیگ نیلوں۔ نیکہ کندو کیں رکاں پرسیک ۽
موتکاں (مودگاں) نی نیلوں نیکہ انسانی و اباں گوں دھوواں مچاروں کنوں او کنگ کلوں۔
نیکہ نہ پچارتگیں مردماں کشن اونیکہ وتار ۽ کشائینوں، شدو لنگڑ، کین دری او موت ۽ اچ
ملک ۽ در کنوں پہ یک انسانی سنگت ۽ براتی دوستی ۽ چچے کہ سیر سوکھی، آزاتی ۽ انسانیت
گوں حیر کثیت۔ حیر ۽ دامن، اچ دیماروت۔ کہ گوں جنگ ۽ مروچی من دی گیہلتو اودا

سڑک ۽ کنڊي ۽ (کش ۽) آتلگاڻا۔ که گنداں که مني کٽکٽيں آزاتي که هما آزاتي ۽ من
 وتارا جڏوگتہ۔ مني چه ونڊانت اے شمع موت ۽ آزاتي گندگ ۽ چه مني کٽکٽيں آزاتي ۽
 مناں سڑک ۽ کنڊي ننگ ۽ دي نه اشته۔ من پنڊوڪ نه اوں۔ په پنڊگ زيندنه روديت۔
 انساني تاريخ انت ہميش انت مني قصور۔“

ہا۔ سنگت چم چرپنو پلاني نيمگ ۽ که خيال کتي ديستي پلاني اچ انرساں گوٽو، سڏکياں ديگانت ،
 فتح محمد ۽ چم ۽ ديم چوسهر انگر ۽ پٽکنت۔ تي چه سلا انت؟ مارڊو۔ (ردان) يا ٺهڪاں؟؟۔
 کوہ پرش مادي کون په حير ۽ کنگ ۽ په حير ۽ آرگ ۽ او جنگ ۽ گار کنگ ۽
 بيائين۔ هر سے قول ۽ کنون۔ که جنگ ۽ نه روؤں (جنگ نه کنناں) هرهما چيز ۽ اچ جهان
 ۽ گار کنون که جنگ ۽ کاريت، مڑوں تاسر ۽ وس ۽ په حير ۽ که حير آتکناں زيندارزان موت
 گار بيت۔ که جنگ زيند۔ انسانيت ۽ گار کنت۔ موت، ڈکال، لنگر..... کشار
 انت۔ حير زيندگ بات! جنگ گار بات!!

هميش انت سنگت انسان ۽ آؤ کيس زيندگوں وتي تاريخ ۽ !! کوہ پرش وتي
 جڏوئي شمشتو چم ماں فتح محمد ۽ چک ۽ کتو یک فاتحانه برچکنڊے کندگانت۔ معلوم بهرگاتي
 که مروچي جنگ کٽورا اچ جنگ ۽۔

پلاني ۽ گوشتہ۔ کوہي! ته نين گوں ماٺک! ايدابي!

”نامنا کار کنگي انت۔ جوان! من نين رواں قول ۽ گير آرت!“ داني اچ فتح محمد ۽ پلاني دپ ۽
 جواب نه درکٽکنت۔ که کوہ پرش جڏو و اچ بنگلہ ۽ درکٽو ديم په بلوچي سٽريٽ ۽ راني پٽکنت۔

جولائي، اگست 1957ء

بلوچي کراچي

ناکو

نسیم دشتی

”وتی تر وء بکند“

منی ناکو ء یک زیبائیں جنک یے ء نیمگاوتی دست ء راشہاردات۔
”ایشی!.....؟ من حیرانی ء جُست گرتوں۔“

”ہو..... ہو..... ایش تئی تر وڈرگل انت“

ڈرگل ء نام ء اش کنگ ء چہ منی دیمادہ سال ء یا تانی و شیں ندارہ گردگ ء لگت انت۔ آئی
ء زیبائی، سکہ رنگ ء دانگ، آسکی دیدگ، کاٹارین پونز، کمانین بروان، مار پیچیں ملگور
ہرورنائیں دل ء چہ بندو کاں ننداریت..... بلے منا آئی پللیں دیم ء سہر یں لُٹانی و شیں
بچکنڈگ سک دوست انت۔ ہمیشا من ناکو ء اے گپ ء کہ تئی ٹر وڈرگل انت، باز حیران
منتوں۔ پرچا کہ آچہ کسانى ء منى واب ء حیلانی ماہ دروریں دتکت ات۔ بلے نون کہ منی
کماشیں ناکو ء وتی لوگ بانک گرتگ ات تو پمن پکر ء حیلالاں چہ ابیدرگہ چچ پیش نہ کپتگ
ات۔ پے سوب ء منی چہاں چہ ارنانی رگام شلت انت ء چہ دل ء بن بند ء اُپاراں
باہندگت۔ بلے پہ ناکو ء کوہیں ہاتر ء من وتی بے تاہیری ء را یکدم سہرانہ کت۔ بلے
چونائی ء ایش گمانی بار پمنی نزوریں بالاد ء سگ ء گیش ات ہمیشہ من پہ ڈن ء روگ ء وتی
گامان ء پہ گیگ واندام چست گت گوشے کہ دراہیں زمین ء بار منی چک ء ات۔
اسلام اعلیٰکم..... من ناکو ء را سلام دات ء کشادگشا ء وتی بان ء درشتان۔

”وعلیکم السلام..... برو! تو حدائے میارے۔“

من وتی بان ء تحت ء سرء شکوں دیم بوتوں ء پکرو اندوہانی طوپان ء مناں زپت..... من خیال کرتوں کہ مئے رواج چٹکس بے ڈول ء بدرنگیں کاراں چہ وتی دامن ء راپولنگ گرتہ..... منی ڈولیں چٹکس ورنایہ وتی حقیں ارمان ء واہشانی واسطہ تلوسگ ء انت بلے آظالمیں، رواج ء دیمابے وس انت۔ من ء ہشتادسالی میں ناکو ء گوں کسان سالیں ڈرگل ء سورکنگ سک تورت۔ بلے چون کنین؟ کماشان ء پنت ء سوج کنگ مزین بے ادبی ایت۔ پے سوب ء پمن نا ایتی ء آہ اپاران چہ ابیدگہ ہچ پد نہ منت۔ ء من چہ پہلیں لا چاری ء گوں حداء جھست ء جواب کرتوں۔

او واجہ حداء! منی گنا ء میار چہی انت؟ چوش پرچا بوت؟ چے تئی ہم واہگ ہمیش ات۔ کہ ڈرگل یکے ء انا مت ات۔ تو آدگہ کس ء لوگ ء زیب ء براہ بیت۔ ایش یک وابے تو نہ انت۔ بلے نا! ایش واب یک الم میں احوالے ء بوت منی دیدگانی ارس ناہودگ ء رتکت۔ منی دنیا دیران..... ء منی ناکو ء دنیا آباد بوت۔

دنیاء چہار بس کنڈاں تباہی ء مانشاٹنگ اب۔ ہے تہار مائیں شپ ء آ زمان ء استال درپشگ ء اتنت۔ بلے منی تہاریں شپ ء ہما درپشوکیں استال کہ باز دیر ء رند ڈنگ بوتکت نوں مرمرانکو بوت..... ء منی او میتانی دنیا ہر نیمگ ء سیاہ ء تہارات، نہ راہے پد نہ دیم! چہ وتی دل ء ہلا ہوش ء زیارت ء پیران ء توار پرکتوں..... وتی گرانین گمانی سبک ترکنگ ء دیم پے مسیت ء شتوں ء گوں حداء واہ ء زاری کرتوں۔ واجہ حداء! باریں چوش بوت؟ اچ مروچی ء دہ سال ء پیش من ء ڈرگل ء تئی پاکیں لوگ (مسیت) ء زند ء سکی ء

سوریانی تہا ہمراہ ء ہم کو پگ بوگ ء سوگند وارت۔ بلے مروچی ء چہ دہ سال ء پد من چے
گندگ ء اون؟ کہ منی زندگانی ء روژنائیں ماہ دگرے ء لوگ ء شہم کنگ ء انت۔ راستے
کہ دنیا سک بے رحم انت بلے تو چے بے رحم نہ اے۔ توبہ تو ہم کس ء راج گشت نہ گرت۔
کہ ڈرگل یکے ء انا مت انت۔“

یک روچے من وتی یک سنگت یے ء دچار کپگ ء روگ ء اتوں کہ من ڈرگل
ء رادوہمی نیمگ ء آہگ ء دیست من اوشتا تون بلے آگوں وتی دزگہاراں گپ جنان
چمن شکوست ء من خشک ء حیران بوتوں کہ آپرچا چوش مواز انیت۔

روح شپ ء شپ روح بوان ء گوستان۔ ء من ملور ملور بوتوں۔ ء ہر وہد ء پکر
جت کہ ڈرگل منی گور ء پرچا چو بے برمش ء توار ء گوزیت گوشیکہ من ء پجاہ نیاریت۔ من
وتی دل ء نیت کرتوں کہ من ڈرگل ء آروح ء موازی ء سوب ء ضرور جُست کنین پمیشا من
پہ آئی ء لوگ ء رھا دگ بوتوں۔ بلے وہد یکہ دروازگ ء سرکشت۔ تو دیستون کہ آدر اجیں
آدینک ء دیم ء نشتہ وتی مود ء ملگور ان رندگ ء وتی جندے سہبنگ ء ات۔ کہ یک
رزدرتکی جنین یے چوش نہ براہیت ء آئی ء حالت ء چہ من سک پدرد بوتوں۔ مس آئی ء
بان ء تہا پرتون ء دروازگ ء رابندگت من سک بے تاہیر اتوں۔ بلے آئی ء گون مزنین
ہبرے ء درائینت۔

”بگوش چہ گپ اے؟“

”من..... من.....“

”ہوجی..... جی..... بگوش تو چیا ٹرس ء“

”من.....من.....تو ناوش نہ بے“

”اے.....تو بگوش نا“

”ڈر گل.....!“

”جی.....“

ڈر گل! مازندگانی ء یک دومی ء ہمراہ وہم کو پگ بوہگ ء سوگند وارتکت - بلے
منی روگ ء چہ رند پر چے جوش بوت؟ من وتی دل ء چنکس واہش ء ارمان داشتہ پہ لوگ
ء اتلگ اتوں بلے منی درسیں واہش ء ارمان گون حاک ء پران اوار بوتان مروچی من ترا
ہے جست ء کنین کہ ایش درس چہ تی واہگ ء بوتکت اگان نا؟“

”ہو.....چہ منی واہگ ء.....آئی ء وتی چمان ء جہل گت ء یک
نزوریں توارے ء پسودات“ تو گڈا ہما سوگندان ء زوت شموشت ء کہ ماپا کیس مسیت ء
وارتنت۔“

”انا.....بلے“

”بلے.....چے؟.....“

”بلے نون زمانہ باز دیماشتہ ء ایش دیما روکیں زمانہ ء واسطہ.....مال
لوٹیت.....سہر ء زر لوٹیت“.....من آئی ء گپ ء راتو ام گت۔ ”تو نزانی کریم
.....مناتی نا کو ء گون ہچ واہگ نیست۔ بلے من آئی مال ء دولت ء گون حب دارین
ء تی نا کو مرچی نا باندات چہ دُنیا ء روت۔ تو دگر پرچا آئی ء دولت ء چہ پاسیدہ
بکشت۔“

”بس کن وتی پوتاری ء من تئی ڈولیس مکر بازیں جنین ء زندگ ء پشت نہ گنجیں
 انوں تئی ہما حال بیت ہنچو کہ یک مزین گناہ گارے ء تاکہ توتی لچیں واہگ ء چہ دگہ کس ء
 برباد مہ کنے۔“

من یکدم درگل گنگیر گرت۔ ہنچو کہ یک شاہین اے ججشک ء سر ء ہیڈ بکنت ،
 بلے منی دست لرزت انت ء یک توارے منی گوشاں کپت۔ ”..... پرچا وتی ناکو ء
 ارمان ء واہگانی دنیا ء ویرا، کنے..... ہمانا کو کہ ترا حرج ء درچے دات وانا ینت
 نئے..... ء تئی ہر ٹہل ء نازے ہجت..... بلے مروچی تو آئی ء واہگانی دنیا ء تباہ
 کنگائے۔ من شت ء مسیت ء تگرد ء سرادیم پہ چیر کپتون ، بیگاہ شپ ء شپ نیم شپ
 بوت۔ ساعت دراج بوت وخت وتی جاہا جک ہوشات منی ارس ء گوہر زمین ء ماتی
 دامن ء کپنت۔ من پاداحت ڈن ء در آحتوں منی دل پرات گم وفا، دوستی، بے وفائی،
 زند، درگل، ناکو، درد، دل، رنج، زہر بار دوست، نادوستی، بے وفا، دگنیا مال زر، دوستی،
 درگل، بے وفا، مرک زند، کل آحت، ء منی دیما ہوشتیا تنت۔

کجا.....؟ کجا.....؟ من اچ وتی داں ء پرسنت۔

منی سر جہل ات، ء گوں وتی گمان جیڑگ ء اتوں۔ زند چے ایت، وفا چے
 انت، دوستی گجام نام انت، منی راہ گجام انت، دل ء پدا دردے پدا آحت، اے کارچے
 انت، ناکو واب انت وتی ورنائیں جن ء بگل ء انت۔ منی چماں دیست، کہ درگل ناکو ء
 بگل ء انت آئی بادا میں چم بند انت، ء لٹ یے پچ انت۔ منی دل اچ زہر ء پُر بیت۔

حون من رگان تیز بوت۔ لُنٹ گٹ چنتت۔ دست پہ وتی لانک ءِ کارچ ءِ شت۔ گام تیز
گرتنت۔ ءِ پہ ناکو ءِ لوگ ءِ راہدگ بوتوں۔

انا گاہا کچک یے ءِ وک ات۔ ءِ من اچ وتی واپ ءِ آ گاہ بوتون۔ من وتی
چماں چست گت۔ ءِ برز ءِ چارست، زمستانی شب ءِ پستی ماہ ایروگی ات۔ ءِ چوسالی
نادراہا منی نیمگ ءِ گندگ ءِ ات۔ زمین ءِ آ زمان ماہ ءِ نور ءِ چادر ءِ واپ اتنت۔ آ زمان
صاف ات ءِ استال جز شکگ ءِ اتنت۔ درچکانی کچتگیں تاک منی پادانی چیر ءِ چوہ شتگیں
دل ءِ توار کنتت۔ من وتی چم پہ ماہ ءِ سک دانتت۔ ءِ اوشتات، ماہ ءِ نور منی دل ءِ اچ نور ءِ
پُر کرت، اف، اف زند، دل ءِ تہاری ءِ تہا گروک یے ءِ جت۔ دوستی ءِ یک لہڑے
پاداحت، اے روشنائیں زرد رنگیں ماہ ءِ کچتگیں تاک ءِ مرتگیں پھل منی درد منی زہر منی گم ءِ
بہر کنتت۔ منی چماں ارس آحتت۔ دل چوآ زمان پراہ بوت استال دل ءِ روک بوتنت۔
اے ٹوہیں پرائیں گل زمین ءِ بے وفائیں درگل ءِ جاگہ آست۔

اے زند پہ ناکو، ہم وش انت، اے ماہ ءِ استالی دنیا

اے سوزیں زرد پھلانی دنیا ماکو ءِ درگل ءِ نہیب بات۔

من اچ وتی ناکو ءِ لوگ ءِ راہا پد ءِ گشت ءِ دگہ راہے گپت۔ منی گام تیز بوتنت منی زبان ءِ
وش وش ایں اے لوظ درآ تک ناکو۔ درگل من ءِ پھل کن ات !!!

درور

کریم دہشتی

تو کسے ہیل کنگ کشان ۽ دیم ۽ پردیگ۔ تو وتی دیم چیر دا تک۔ نوں گپانی پسو ۽
 وش و ش ۽ دیے۔ حمرے تہ بکن!۔ نام کچنگ اے کہ ترا لج کنت!!۔ من گون وتی ماہو
 گشت:۔ تئی و امود چہ بوج ۽ پُر اُنت۔ تو کسے گون زہگاں گوازی گتہ۔ وتی لہمیں دستے
 شہہار دات۔ منی گوک ۽ چیزے دُور کت منی مودے چند تنت ۽ پداوش و ش ۽ وتی
 کشان ۽ لہبے دست ۽ کت:-

”ماہو! تو گپے بجن۔“

اے نوں جی یے؟“

گون پلو ۽ شار ۽ وتی گوازی کنتے۔ تئی اے لج ۽ میار تنکدین ۽ روج پہ روج
 کیش بنت۔ تئی اے میار ۽ روج تاں چنت ۽ بیگاہ نہ بیت؟؟..... نوں وتی میاراں
 بل اے میاروت ترا زوت یلہ دینت:-

نون منی ۽ تئی سور در نہ انت گڈا ہنچہ میار کنتے؟

”او کلکشاں سر ۽ توک ۽ رستگ۔ من چہ گنجیں دیرے گتہ۔ نوں شپ ۽ چے پشکپت۔ ماہو
 سرچست کت ۽ برز ۽ چارت۔“

منی ماہل! کلکشاں مدام تئی سر ۽ توک ۽ انت اے دیری ۽ ڈس نہ انت..... بلے ترا
 اشتاپ انت پہ چہ؟“ تو منا چوں گنوکان اے بامسار ۽ انگت جلتگ عالم نون پداپاد

اہنگ - کشان اے مان پوشت - ء جنزگی بوت ”سرگیت ء منی ماہل! مدام سرسواری
انت تئی بام رمبگ ء دیر نہ کنت مرچی گپے نہ جت کہ چون بہ بیت - ء چون مہ بیت بس
- بچک ء بجل!..... ساعت اے دگہ:

”من نہ دیتگ کہ تئی حبر کثنت - چوشیں بر نہ بیت کہ تو من ء وت رضا بدیئے
مرچی نا! آوہدی کہ ماچوری بوتگاں ہر کس ء لیب گتہ وتی گسان واپ بوتکنت تو من ء راہ
ء داتنگ کہ گپ جناں - انگت جلگ ء وہد انت -

”منی ماہل! دیر یگیں تنگے ء یک گٹے آپ دیگ ء ہنار کنگ ء ہما گہہ انت کہ آئی ہے
گٹ آپ دیگ مہ بیت - ہما بسات ء میار -

”بلے اے شن ء رامن ہجر پہ سیراپی ء نہ دیتگ - ہر وہد ہے تنگی ء ہے ہناری -

”منی ماہل! آروچ زوت کثیت کہ تو بانور بے گڈ اباریں من ء بکند ہنار باں - اگاں منی
تن روت - گڈ اباریں چہ پیم شپ بانگواہ بیت - آوہد ء ہم تو گشے کہ نوں شپ پلتنگ
آوہد ء ہم ہنچو بامسار بیت !!!

”تو بچار انوں منابل کہ روئیں کشانے چندت ء کثتے:

ابراہیم جان! او ابراہیم جان! انگت واپ ء وہد انت؟

پادا ترا و لوجہ لوئیت - پس ترا لوئیت - او تو لوج ء پہ چیا؟ بوشت وتی گپان بجن کئے وتی گپاں
بخت؟ پادا ترا چون انت؟ یکے منی سر ء گور ء اوشتا کت ء من ء ٹوہنگ ء ات - ہاں من ء
چون انت پرچہ؟ تو واپ ءے دیتگ مروگپ جن من چے گتہ من پادا اتکن:

بلے نوں پادا روج دیری در آحتہ - من ء و لوجہ ء راہ داتگ کہ ترا پادکنن زوت بروتر ازوت

لوہیت :

من ء پس لوہیت ؟ اِستاپنی ؟

ہو تر الوہیت ۔ من ء گشتے پادے بکن ء دیے دیے ۔ من کہ سارگت ۔ من الم ء واب
دیسکت اداہل گج ات کجاواب ء کجا گواچن (حقیقت)۔

من پاداحتوں ۔ پس ء نیمگ ء شتوں :-

تونوں چہ واب ء سارگت ۔ انگت دیم نہ ششنگ وتی ؟ برووتی دیم ء شود مناپہ تو کارے
است ۔ منی پس ء گشت ۔ من سرپد نہ اتوں چہ گپے چہ احوالے ؟ مروچی ولجہ ء پمن چہ کار
کچنگ دست ماں آپ ء اتنت دل ء جیوگ ء اتون :

جامی وتی لالائے ارز بند ء منی گور ء بیار ۔ بلے منی گور ء ارز بندیت ۔ من ء پرائی کارے
است منی کتسریں برات ء گوانکے حت جی ہو :

نوں من گیشتر حیران اتوں کہ چہ حبرے بوت تو انگت نہ گشتگ ء چگی دیرے نہ کنے تو ۔
من پیدا کوں ولجہ ! من پسودات :- من تر الوتگ کہ تو سرپد ہے کہ ترا من سانگ داتگ ۔
من گشتوں کہ وتی زند ء تئی مراداں بکندیں ۔ باریں تاں کدین ء من زندگ مانیں تو
سرپد بوتے نا ؟

من ترا زامات کرتگوں ! یک برے منی زبان بند بوت ۔ دل پر کتو گشتوں کجا
منی جاگہ ء ٹہیگ لبا ؟ بی بی مہ گنج ء گون پس ء پسودات ۔ من شک بوتوں منی دپ بند
بوت گشتے من دل ء گپاں ماں دپ ء آروکیں تنگ ست ۔ من دست پہ نگن ء شہار دات
چنڈے نگن لڈینت ۔ دست دپ ء نہ شت پدا دل پر کت ء گشت بی بی مہ گنج ء گجام جنک

ء شاری ء کہ گراناز ء؟ شاری ء گراناز ء واسطہ منی دل اش ریش گنگ ات۔ یکے شت ء
یکے آحت پہ آیان من میر عالی ء میر تاج محمد ء زہگ زامات گریگ انت۔

نوں پہ بی بی مہ گنج ء جند ء ہم چنت کس آتنگ من چارت کہ اے مئے مال پہ
دگر ء پرچہ بروت؟ پہ آئی ترانام گپت کتوں مئے مال پہ دگر ء روت۔ مئے مال ء کئے
بارت؟ من گشت نان۔ من گوشان مہ گنج ء اے مال مئے وتی انت۔ تو سر پد نہ بے۔
مئے مال ء نیم تئی ناکو ء شت۔ آئی مرگ ء پد پرانی زہگ ہاشم ء شت۔ نوں ہاشم ء
مرگ ء پد امہ گنج دگر سانگے بکنت مال پمائی وت روت۔ گداشر تر نہ انت کہ مئے وتی مال
پد اپمابیت؟۔ وجہ ماراوت ء مال باز انت۔ منی واسطہ بہتر ات کہ تو پہ داد اللہ ء جنک ماہل
ناہینیں آئی عادت ء ہیل باز جوان انت وانندھے۔ من گوشت ہو۔ تو سک زبرے بے
مال ء کہ مردم شر بوتیں گداہر کس شربوت۔ من وتی زہگ ء داد اللہ ڈولیس بے نان ء
جنک ء بدئیں؟۔ من گشتگ تو سر پدی میں چکے اے داد اللہ ء جنک ء تو سانگ بکنے مارا
عالم چہ گوشی؟ مہ گنج ہر پیم انت مئے مٹ ء درورانہ۔ زانا کدی مرد ء جن ء عمر یک
بوتگ؟۔

پس ء وتی دروردر کچکت۔ آئی مراد حاصل اتنت۔ منی دپار مان دپ ء جورات منی سرا
دانی شپ ء بام ء داتگ ات۔ منی واہگانی روج بیگاہ بوگ ء ات۔ پاداحتوں رہادگ
بوتون۔

سُور

نسیم دشتی

نسیم روج ءِ ٹاک اُت۔ گرماگی روج ءِ تبد ءِ لوار آج گواران اُت۔ آ زمان
روک ءِ گلز مین چوتینگ ءِ تپس اُتگ اُت آئی وتی ڈوڈین مشک ءِ گردوزرت اُنت۔ اُچ
تمبگیں کڈک در آحت بلے پشتی نیمگا کیلے ءِ توارحت۔

ماتی وتی پت ءِ جنڈین پشل ءِ شلوار ءِ برگون کمین پشلاپ اے آپد ترنت پدا
مان تمبگیں کڈک ءِ پُرت۔ یک کلنڈین پیتی ءِ ءِ پشک ءِ شلوارے درگت اُنت کہ
ہزار جاہ ءِ مان داٹگ اُت۔ یک برے چم ءِ چست گرت اُنت پیرین نادرا ہے چارت
مان کڈک ءِ کنڈ ایک پرشگیں تحت ءِ سر ءِ کوہگا اُت۔ آئی وتی مشک ءِ گردوان ءِ زرت
گورم ءِ شت۔ روج ءِ سوچو کین برانز زمین ءِ سینگ ءِ تپان اُت تبد ءِ لوار در چک ءِ
داران ءِ بن دیان اُت۔ بلے آئی دل دگرے واہگانی برانزان سہنگ اُت۔ آئی کاگدین
رک ءِ ماہین انارک دگرے ءِ دل ءِ واہگ ءِ روکین انگران سچان اُت۔ ہمیشا آراتبد ءِ
لوار ءِ درشکی ءِ روج ءِ گرمی ءِ ہیج سمانبست اُت آروان ارن ءِ سر ءِ گزانی جنگل اُنت۔
ہے درچکان..... جھشکانی چوی چوی بلبانی کلی کلی اُت۔ شائل ءِ کپوتانی کوکوات۔
یک پیریں گزے ءِ چنباں ءِ کپوت ءِ نشتگ ءِ وتی دل ءِ سوزمان ءِ ناگ ءِ اُت۔

آ زمان روک اُت۔ ماتین گلز مین چو آج ءِ انگر ءِ گرم اُت۔ تن ءِ ہلا ہوشان
گورم ءِ سارتین آپ چو آب حیات ءِ اُت۔ گواش ءِ کشارانی پانگ پانان، دلوت ءِ

ساہداران ء جنگل ء مرگ ء رستران، تن ء چہ کلنڈین ٹک ہمد ء ترکت :
 یک رو با ہے وتی دراجیس دمب ء سریناں۔ مان گورم ء نیمگ ء تچان ات۔ زوانے چہ
 گوازے ء در آتگ ات۔ بالی مرگ وا گوشے مان گورم ء لمب ء گونڈین در چکانی شاہان
 کما تگ اتنت۔

بلے آئی ء پاددیمیاں چست بوان اتنت۔ زمین ء تاب نز آیان ات۔
 آ جنگل ء گزان چہ شکوست مان گورم ء شون ء نیمگ ء روان ات۔ بزین گزانی پاتراپ ء
 سبکین گوانک ءے بوت۔
 ”مہنو! اینگویا:

آئی عدل درہت پادلر زاتنت۔ حیالان پنت دات کہ بروشوم مہو۔ تئی بخت توار
 ء انت مرچی گریب ء باندابی بی بے۔ اچ آئی ء شتر ترین ترانہ رسیت: شر..... رین آئی
 ء پوسہ ء یکیں لوزمان زوان ء سر ء پرشان ء در آحت۔ وتی مشک ء جرے مان شون ء سر ء
 چگل دات انت پہ ہما توار ء نیمگ ء ر ہادگ، روان ات پہ وتی مراد ء منزل ء بیامنی! گمانی
 تالان کنوکیں شاتل، نزیک ء بیبا، اتنکس دور مہو۔

نا، نا۔ اشرف! سور ء چہ ساری من تئی نزیک ء نیاہان مہناز ء پوسہ دات۔
 من ترا سور کنان بلے چن ء لانچ لوٹیت۔ پس ء دان ہنی ء روگن، بو ء بس،
 ویلین گد ء کچی توار وکین کوش، دگہ مزین لنش ء پتارے بہا زریگ لوٹیت۔ دانکہ
 جوانین سورے پیت کس ماراشگانی نکنت۔
 چوش نا! بگوش تراچی ءے سوگند انت۔

”مناوتی نمازِ سرِ سوگندان، ترازانان منی زوانِ حبر باور نہ کنت۔ اشرفِ آئی نزم
 ءِ ناز رکیں دستانِ گپتِ ءِ وتی نیمگِ ءِ چکت :

چوش مکن مہنازِ ءِ جان کش اتِ ءِ درائنت۔ ”اے لُجِ ءِ چہ ساری ءِ پروش“ اشرفِ دیما
 کنزانِ ءِ آرانِ ات۔ اے وحدی دودلِ جنگِ ءِ اتِ مہنازِ ءِ جانِ شنگِ اتِ ءِ
 دوئینِ چمِ نراتان۔ بلے اشرفِ ءِ ساہِ گرمِ گرمِ ءِ روانِ ات۔ شرینِ سہتِ ءِ رندِ مہنازِ
 ءِ چمِ پچِ بیتان، جانِ اے کشتِ ہڈِ بندانے تو ارگرت۔

اشرفِ نونِ دیرِ گوستہ، منِ روانِ درپانِ پرکنان، پچانِ پشلا پانِ منِ نہ گوشاں کہ تو برو،
 بلے ترا داشت ہم نہ کنناں؛ تو چے گوشے؟ دراپنِ روچِ ءِ منِ تئی گورِ ءِ بنداں، ماہنازِ ءِ
 کنانِ ءِ گوشتِ ندرِ باتوں! پہ تئی کندگان، وھدے تو کندے تئی آمڑینِ لُٹِ پل
 رتچکت۔ درجلینِ دپِ ہیرِ درتوتیت۔ کمانینِ میانِ ءِ دوئینِ گونڈیں تیرِ منی دلِ ءِ سب
 انت۔ تو گوشے اشرفِ گنو کے، بلے واہگِ ءِ راہِ ہمیشِ انت۔ منی راستِ انت تو
 واگنو کئے ءِ چشینِ ترانِ کنے۔ ماہنازِ تئی راستِ انت، منِ گنو کاں۔ بلے اشکیِ گنو کے ءِ
 اون تو اش نہ گنگ کہ اشکیِ گنو کے سار نہ بنت۔ تو واگنو کے ءِ وتی دلِ ءِ جیڑہِ ءِ بس کن، بلے
 سنِ روانِ ونی کاراں کنان، ماہنازِ ءِ گشتِ ءِ رھاگِ بوت :

شرین تو برو!

من گنو کاں کہ گون دلِ ءِ جیڑاں
 دل گنو کیں کہ گون منا جیڑا ایت

روچ، ماں زمینِ ءِ وحدِ ءِ پاسانِ چرینانِ اتِ ساہگِ ترنگِ اتِ نونِ بیگاہِ ءِ

سارتین برمش مانشانان ات، لواری آس شانی ء دم بُرتگ ات پوتان وتی زہیری ناگ
 یلہ داتگ ات..... چینک ء شوہاز ء اتان ہر کس وتی کارانی ٹہینگ ء گلاش ات۔
 اے وھدی ماہناز گس ء آتگ ات، وتی نوکین جاگ ء دوچک ء ات کڈک ء کش ء
 پہنا میں جاہے ء جنتر (ہش) جگ ات۔ آئی ء مات دان ء درشگ ء ات جنتر ء دستگ ء
 ٹہک ٹہک اے پرات۔ سوچن مہناز ء موردا نگانی تہا گد ء سر ء دوچانی نکش جوڑیناں
 ات..... پیرین نادرا نارگ ء ات۔

ماتی مہنو! مناسھتے ء دم بدے گون شش کیاس کرائی دان انت۔ مروچی روزرد ء الاس کنگی
 انت مہنازی مات ء جنتر ء دستگ ء راترینان ء گوشت
 گڈا تو منی گد ء بدوچ۔

مہناز پاد آحت۔ جنتر ء گور ء شت آئی مات ء گد ء زیرگ ء چمان ء چست کرت تہ
 حیران بوت اوشتات
 مہنو! تہی گل ٹپ انت تران چون بوتہ؟

مہناز ء دست گل ء نیمگ، برت، پکر ء کپت
 ہو! مروچی من آبدست ء جنکل ء شتون۔ اناگہ پادون اڑت۔ من گزی بندے ء کر
 ء کپتون۔ دگہ ہج نہ بوت بلے ہے بند ء کچلان منی گل ء را ککرت۔ اگاں منی سر بند ء بلگ
 اتین۔ دپ ء دنان بوتگ اتون شکر انت۔ حداء رکینت ماہناز ء گپ جنان ء جنتر ء گر ء
 دان ان ریتک ء دستگ ء راترینت۔

ہو! سارہ تو کجائے؟

دگہ یک جنین آدمے ءتوار آ تک۔ پد امانے گوست کہ تمبگیس کڈک ءتہا پترت۔
 ”شدری توئے مرچی ترا کجام گوات ء آورتہ“ منا گوات ء نیا ورتہ تو مروچان ہج گندگ
 نہ بے راستے من گندگ نہ باں گریبی ہج ء نیلیت۔ شپ ء روج کرائی دان درشان لاپے
 شوہاز کناں۔ دلہر اء سہ ۳ روج انت تپے ء گپتگ کہ پادا ہگ نزانت۔ نون وازدار ء چہ
 شریکی ء کشتہ سلامتی ء ہر کس منت کنت ملاستی ء کس وتیگی نہ کنت سارہ ء زنگ ء ماسیت
 ء دپتر ہج کرتگ۔ ات سوچنے گد ء مان جتہ۔ ء پتات۔ کٹور ء ایر کڑت۔

پمیشا کسترین بی بی ء پہ دلہر اء چار دانگ کڑوج ء ناہ راہ داتہ۔ کہ نادراہ انت وارت اش
 بے ثواب نباں شدری ء کچہ ء راج کڑت یک مزنین پتیل ء کساس ء کروچ ء پوکسین ناہ
 اے دات اے پیلورین ء گولی انت و اجہ اشرف ء دانگ انت تپے یلہ دنت دانگے گون
 شیر ء بوارت۔

بی بی گلبدن ء و اجہ اشرف چہ پیم بز گرائی ترا نگ ء کپتگ انت سارہ ء پرست
 و اجہ اشرف وانندہ ایت آ گوشت، و اجہ ہما انت پہ وتی بز گران کار کنت۔ آیانی حیال ء
 داریت آئی۔ گہار ہم حد دوست ایت ء چہ آئی ء حبر انہ انا حبر نہ بیت..... حبر مان شدری
 ء دپ ء ات کہ مہناز ء مزنین شاہیم ء سر آورت ء درائینت۔
 امان! در شگین آرت انت۔

شرین ماتی۔

شدری شت۔ روج وتی کندگ ء ایر روان ات۔ آ زمان ء روک ء سیاہی اے مان پوشان
 ات۔ دور۔ آ زمان ء لمب ء روزد ء سہری چو جمبورین آس ء زبانک ء سر کشان ات۔

روح شپ، شپ روح بیان اتنت ماہ گوزان اتنت چار ماہ گوست نون مہناز ء سما کپت کہ
 آئی ء لاپ ء تہم کپتہ۔ شپ ء ہنگام نئے ات۔ استال درفشگ ء اتنت مہلوک و اب ات
 بلے مہناز ء چمانی و اب شنگ ات پکر ء حیلانی تہا گارات۔ آئی ء دل ء وڑ وڑین حیلان
 چچ ء تاب وارت آئی ء پکر جت۔ اگان اشرف مناسور مکنٹ۔ گڈا چون بیت۔

ابنامی ہلک ء شگان، دز گہارانی سرزنش، پداوتی سیاہین دیم ء پیرین پت ء مات ء چون
 پیش داشت کناں۔

نا۔ نا، اشرف الہی ء گون من آروس کنت آئی ء سوگند وارتہ کول کتہ۔

آیک وانند ہیں حانوادہ ایت، وتی لوز ء نہ وارت، کول ء نہ پردشیت سوگند ء پشت ء نہ
 جنت۔

ہے گڑ ء منجانی تہا زانین آوتی شپ چہ پیم روح گرت۔ طلاہین روح ء
 ترپنا کیس برانزان جہانے ء رژن دات ہر کس وتی کاران گلانش ات۔ بلے مہناز ء گون
 بے تاہیری ء وتی ودار ء سہت ء چم داشتگ اتنت۔ مروچی آئی ء نیت گرتگ ات کہ نون
 آروس ء حمر ء الہی کعت۔ روح گوزان ات وهد ء پاس پہ کس ء نہ جلیت کسے سوت
 ہیٹ یا تاوان..... وهدے نیم روح رست، تہ مہناز دی راہی بوت..... گورم ء
 سرء، مان بزین گزانی جنگل ء وتی ہر روچی نین ودار جاہ ء مہناز گون درہنگین دل ء
 لرزتگین پادان رست۔ گون ملور ء گنا کیس تے ء اچ اشرف ء دور ء گستانشت۔
 ”مہنو! تو پرچی چو ملور ملور ء دور نشتگے، اچمن دلگران ء“۔

”اشرف من دگران نہ ..... اون ..... بے ترا ..... نون ..... چہ ..... چکے بوہگی
 انت ..... منی لاپ ..... ء ..... تہم کہتہ ..... ہمیشا تو ..... منا ..... زوت ..... سور بکن .....
 بنام مبان ..... بس کجہ! من یک کجہ ءے آروس بکناں، یک بد ذاتیں، جنین ءے بداران۔
 بروگم بو! بے شرم ..... بے حیا اشرف ءے گوں زہرنا کی ءے گوشت ..... اشرف ..... وتی
 کول ..... ءے اکراراں ..... بچار ..... وتی لہز ..... ءے سوگندانی ..... ترا نگ ءے ..... بکپت ساری
 ءے ..... تو گوئمن ..... چے گوشتگ ..... ات مرزجی ..... چونین گپ کنے ..... اگان من
 کجہ ..... اون تو منا ..... کتہ ..... اگان من بے شرم اون ..... تو کتگ ..... منی دامن ءے
 ..... دگر پلہتیں۔ ملسکے ..... نہ ..... نشہ، مہناز ءے گریوان ءے درائنت۔ منی چمانی
 دیم ءے ٹگل منحوس، حرام زادہ ..... کچک ..... اشرف مہناز ءے تیلانک دیان ءے نہر دیان ات
 اشرف من ترا ..... مردے زانت ..... تو رستران گند ترے۔ من ترا مسلمان ءے
 گوشت ..... تو حیوان ءے بد ترے۔ تو منا ..... دگنیا ..... ءے بے مرادگت۔ ..... وشى
 مکند اتے۔ مہناز وتی دل ءے سوک ءے چارین دانکان، گوشت ءے آچودا برگشت ..... ہما
 ترے اکین ءے جہلیں گورم ءے نیمگ ءے روان ات کہ بازین بے پردگانی ”پرزہ پوش“ ات۔

کب

گلزار خان مری

من پہ شہرء در کپتگاں۔ کہ سا بوزیٹ آنگا گوشتی۔ گلاب ت ت ت ت ت، ر، ر، روگے۔
من دیتے کہ سا بورنگ سہر بوتے۔ چہ ہماریں چہاں ارس شتسکنتی ٹیلانا اوجان لرزگاتی، من
نامگانی گوشتے۔

چو کنناں؟ تاگو برواں؟ تئی پت پہ زران چتا نہیں..... تئی پت ء گوشتوں
کہ جوڑائے ڈگاری استین آنبی ء بر۔ باقی ہزار کلدار نوکین آھاڑ ء گر، منی او سا بو ء
سا نگ ء کن گوشتی اول زراں دے گڈا سا بو ء بر۔ چیار ہزار ڈگار ء ہزار نغد، پہ لچ ء سا بو ء
دیم لکیتے۔ اومنی وٹ (کرا) آتکو جکتے (اوشتا تے) نومی داد ء (شہر ء مزین زر دار بھا گیا
ء) گوشتوں کہ ہزار کلدار پور (وام) دے۔ مناوتی راہک کن او نوکین آھاڑ ء وتی زراں
گر۔ سا بوسی اے مناں چہ جو اوداتے؟ گوشتی ”گنوئے“۔

گوں ہے تو اراں سا بو ء سڈگتے۔ سڈکیاں منی دل چو کاٹاری بھور بھور گتے۔ منی
دل ء نارتے او من گوشتے۔ سا بونواں لغور بے! اے منی بلوچی قولیں کہ داسال گڑواں من
روان پور ہیات کنناں او ہزار کلدار کٹاں کاراں۔ گڈا دنیا ء یک زوزے مناوتر ایک بو نگا
داشت نخت۔ من پہ موکل ء دست کڑو (بڑز) گتے۔ اشی جو او سا بو سڈکی ء۔

سیسی روچ ء من سیوی ء بچتگاں (رستگاں) کریم ٹھیکیدار ء گوں سہ ء نیم

کلدار ء روچے پر آئی کارکتوں۔

سابوے وتی کنگے گماں اوو چانی لیکگا روج قیامت بوتگاں برے نین گہیں جکاں۔ نین
بدیں نیکانٹر کناں۔

کوڑوا چیا ریں روج ہر ڈولے لگزاں۔

داسال گڑ دا ہزار کلدار جوڑکتوں برے مزن لافیں سیاہ مار ٹھیکیدار ء لیت ء پیت شروع
کئے، ہر روج گوشتی کہ بانگہ زراں دیاں داں دو ماہ ء بانگہ نیا تکہ۔

پہ سا بودید ء چم کور پیتگاں۔ ہر روج ٹھیکیدار ء ریش آں گپتوں ء زاری کتوں،
کہ ہدا ء کچھ بیار۔ دیرخن ہے روچاں چہ منی وطن ء لڑدے آتکا او حال داتئی کہ نوی داد
ء ذال مرتہ۔ نیٹ روج ء کافر ء کاہک (رحم) آتکہ اوزر مناں لیکتو داتئی۔ من سدھائی
وطن ء تکا (پلو ء) رائی بوتگاں..... ہئی روان سابوے گشاں۔

گند!..... وتی بلوچی ہور (قول) پیلوکتوں..... گندا..... سابو برچ کنڈی او گڑ دن ء
ڈنگ ء دا..... اللہ زانت نوی داد کہ منا گندی چون کنت۔ اول..... تہ وام نداتئی!
..... منی شور ء گون لچی ایس چماں کیت نا؟

دوشپ ء روچے وگا گوستہ، سیسی روج ء بان دوخت مس شہر ء سر جتہ زیستوں نوی
داد ء نوکیں بڑ (بچ) جاناں مناد یستو کندانا گوشتی گنوخ منا مواری ء دے! کہ منی سورگوں
سابوے بوتہ !!!۔

اے زندایت

نعمت اللہ گچی

جُلگہیں ملک قہریں زمستانِ عِماں پتاتہ عِ آہڑیں گورچِ عِ آڈھور کرتہ۔ کُلّیں
دگنیائے سر ازرتہ عِ در چک عِ وداراں زمستانِ عِ سیاہیں چادر ماں پوشتہ کشتے پرسیگِ انت،
کئی سوگش داشتہ او یہ کیا پرسیگِ انت؟ کس نزانت شپ شپ عِ روج شپِ انت مرگِ عِ
موروتی کڈو کوٹڈانی تہا نز کر تگِ انت۔ عِ ووتی نز آور تگلیں زمستانِ عِ تو شگِ آں ووتی زندِ عِ
دیمپان کر تگِ انت۔

پیریں بُلگِ عِ چہ ووتی ژندیں نپادِ عِ تہا ووتی سرچست گُرت۔ عِ گشتے گلو جان،
باریں پچار ساہگِ چر تگ۔ چومی منی پشیمِ عِ نماز سردیِ عِ وڈالی بیت۔ مزئیں مات!
ساہگِ چر تگِ نا کو گورچِ ہم کپتہ پاد ازوت کن نماز کن، آئی کستریں نماسگِ گلودر اینت
۔ ہاں بابی چلگِ ستہ نون ہورے پر امِ انت۔ حداحیر کن پما بے پوشاکِ عِ بے
بندراں، اے کڈکِ عِ سرواچِ انت، نماسگِ عِ کہکے اے جت عِ گشت، بلک تئی پازِ عِ
پنزگِ چہ لپِ عِ سر برڈنا انت، تو اے نپاد کدی گپتہ اُف!..... بابو تو پرچے پشیمین جتہ
کنے عِ منی آرزو گیس دلِ عِ..... اے منی کہنیں ہمراہ ایٹ۔ اے تئی پیرکِ عِ ووتی سورِ عِ
وہدِ عِ کپتگِ ات۔ منِ عِ آئی ووتی ورنائی ہمیشی تہا گوازینت۔ آئی ووتی راہ گپتِ عِ شت۔
عِ من زانین اے نون منا ہم قبرِ عِ سرکت۔ تئی پسِ عِ راہ پشیمین جوازہ عِ نیست کہ نوکے
بکنت۔ شپِ عِ روج گردیت۔ بے بلائی آئی دلِ آپِ انت شے لاپِ عِ پتلا کانی عِ ایشی

پہ منی نپادء چون کپی۔ آئی کٹ ء نپ آں ء دگہ بلاہ زور بھنگ ء پوپل ء نرم ء بوپ
کفت ..... ء وتی کین ء سہ ء شام ء دیمائش دینت۔“

بلک چہ بونڈ ء تہا در آہت۔ سدو جان، باریں شیکن ء پٹ چندے نان
ہست۔ اگہ نابلکن انچکا منی دل ء واک بیت۔ بلک ء گوشت، تو ء من شیکن چندت انچو
پتکینک در آہت۔ من تین موش کرتوں چندے گلو جان بورینت ء وارت چندے تو بورو
یکے پہ گلو جان ء پس ء ابرکن۔ آ گراز ء شت ء، گزنگ بیت سدو گشت، بکا ء گشت چہ
منی ڈیکیں سر ء بدل ء بلے ہمائش نوش ء جان بکنت۔ دمانے رندایشرک کراز ء بڈا ء چہ
گہر ء گون ء چندانی چندانی ء احت کرازے تکہ دات۔ ء کڈک ء پیتاپ ء نشت ء سدو
ء گوانک اے جت، سدو! اگہ چندے ہست۔ بیار..... جورے کنیں۔ اگہ خرماگ
ہست دانگے بیارگوں۔ من تراگشت کہ حرماگ ہلتہ! آ ہنزک ء پادگ کہ من پہ آہریں
زمتان ء ایرگرنگ ات۔ ہمیش ات کہ وامانی دیمادات۔ سدو پہ آزر دگیں دلے گشت
آیانی مستریں شش ساگی بچ باہوٹ تچان تچان آحت۔ جی جامن مرچی یک ڈکا لک
اے پہ مکہ۔ (تک) گپنگ۔ من ہمہ دارو سینت۔ وادکجا ینت۔ من ایشرا پچین، بچک ء
پہ اشتاپی گشت۔ ہمودا واددان ء تہا پچار مے سر ء ہوش ء مبر سیدو پہ ترندی گشت۔ زہگ
ء پدارائینت اما ایشی ء وادمان نیست۔ شریں باریں سوراواں ء (سورگ داں) پچار۔
اگہ آرا ماں نیست گڈا ہنچو ہواگ ء چل ء یے بجن ء بورے مات ء گشت زہگ ء پدا
توارگت۔ لکھے نان ایر بکنے۔ من گوں گوشت ء ورین نے۔

ایڑک ء سدو ء گشت کہ گوریچ کپتہ تو منی چادر ء ماں پوش بروچہ وازدار ء گس ء
گڈگ اے نابزن ء بیارشی من دازاروئیں۔ وازدار ء ہلتگ انت۔ روچ کڈگ ء
دپ ء ات چہ زربار ء سیاہ ء تہاریں جمرے پادا آتکہ۔ ساعتارند روچ ایرشت تہاریا
مانشانت۔ دمانے نہ گوست کہ دراہیں آ زمان ء دیم جہراں پچ ات۔ یک نیمگاشپ ء
تہاری ء دومی نیمگا جمر ء لنج بوت، چم ء چم ء راندیست۔ کترھے رند ہور ء ٹپ ء ٹاپ
شروع بوت۔ تر ونگل ء یلہ دات۔ چوش گورتے کہ گشتے پھیر نہ گورتے۔ دلوتاں بار بار ء
پلنگ پلینگے مان ات۔ وجہ کاروئی بادگیرانی تہا بند بناس اتنت۔ گریب ء بزہ کاروتی
بنڈانی تہا دندان پہ دندان اتنت، دمانے رند ہور ء ہر وہار بند بوت۔ ساہ دارچہ تک ء توار
ء کپت انت۔ بلے جاہے دمان دمان ء رند نہر دگانی توار ہشلنگ بوت۔ اے ہما بے وسیں
چور و بزہ کارانی گٹ گریں آوازا ت کہ وتی لڈتگیں کڈک آنی تہا بے بند دست اش من
گٹگ آن ات ء نزر کر تگ انت ء ہنچو گندگا کنیت گٹے..... گورگ ایں گوریچ برہنگیں
مردانی نپادانت۔

شب ء وت ء رچنڈت، دو پاس گوستکت۔ کروسان ء بانگ پہ بانگ ات سدو
تیوگیں شب ء چہ گہراو اب نکپتگ ات۔ کروسانی بانگ ء اشکنگ ء پادا آحت پرچہ کہ آرا
وازدار ء دان درشگ ای اتنت۔ آپہ آپ دست ء ڈن ء دراحت۔ دمانے نگوست کہ
یک چڑینگ ء توار بوت۔ ایشرک کہ آراسا ہتے بوتگ ات کہ دلے پہ واب ء ایرگشتگ
ات، جہ سرت ء پہ ہلا ہوشی ڈن ء دراحت دیست یے کہ سدو ء دپ مس ہا کان ات

ایشرک وتی دردانی شریدارء و ابی پری ء راجست گرت۔ پانچلاں ء گپت ء گس ء راء
 برت۔ ء چرائی جُست گرت۔ تراچہ بوت؟ پرچہ تو کوکار گرت آئی درائنت منی دست ء
 پادچہ گوریچ ء زراب ء سنثرت انت۔ من کپت اوں، ایشرک زوت زوت لوگ ء کنڈ
 اشت کہ چہ زہگانی روسینگ ایسنس آں (پنس آں) انچوکاریں ء سدوء گرم دینیں بلے
 کڈک ء رہتگ ات۔ سنس درہا ترانت۔ ناہلاجی ء چہجگے آرتے چہ سدوء جُست یے
 کرت۔ باکس کجا انت کہ آس ء روک کنین۔ آئی درائنت برہ کار باکس ء راوا یک
 ٹالے مان ات۔ آزی زہگ ء جت ء وتی مرگ پتک۔ مس یکنز ء بندگ ء بناس گرتگ
 ات۔ آہور ء کشت، ایشرک ء چم چہ آرس ء گل گل بوت انت۔ دل ء دوت گرت درتیں
 سنس ء یک نیمگ ء آماں برت انت۔ سدوء آبنڈانی تہاڈبت۔ گشت؟ شرین نوں منی
 ریگ ء وهد انت۔ وهدے تو گرم گرے وتی دان آں بدروش ء صہبادست ء گیگ کن
 ء وازدار ء برنجاں ہم پچوپ گوں آئی زی دیم داتگ انت۔ من بلکن دیر ء بیائین ناوهد
 بیت۔ آگڈا منابدوردکنت۔

ہور ء بس گرتگ ات۔ بلے گوریچ پداپہ دودست ء مچ اتگ ات۔ ایشرک
 وتی حرجل گرت۔ وتی سواس پادا گرتنت۔ شال ء جنڈے چست گرت کہ گورایے
 کنیں کہ آئی کستریں زہگ کلانز کلانز ء لگت۔ پس ء جُست گرت۔ اباچیا گریوے؟
 تئی چئی ء دردکنت چوں؟ اناو با منا گہر ء کشت۔ منا چئی ء پردے منالرزگ کُشیت۔
 زہگ ء پہ درہگ کشت۔

ایشرک ء نک ء گوں نادوک ء گیت ہشک ء حیران بوت۔ یک نیمگا زہگ
 آنی پریات۔ دومی نیمگا گورتچ ء نہردگ، بلے زہگ دوستیں چئی ء وتی پرواھے نہ داشت
 شالے چست کرت وزہگ ء رابرے دات ہرگ اے لانک ء ماں جت ء ہادگ بوت
 لہتیں گامے جت اوشتات۔ ء وتی لوگی ء راتوارے پر جت، سدوزی وازدار ء باریں
 انچوکیں حرماگ دات اگہ نان۔ سدوچہ بڈ ء تہادر اینت بے چارگ من و اچہ لوٹگ ء پشو
 مان بوتوں آئی منایک لُح ء کشت۔

ایشرک سوار بوت دیم اے دات پہ گیا بان ء۔ بلے جان دراتہنا گوں
 یک..... وازدار ء داتگیں گہنگے ء گورتچ ء تابان واران ء دیم پہ کوہان منزل جنان۔ آہر
 وھد ء ہنچوھے نیمگ ء شت ء بلے بیگاہ ء چچ ترت ء اے رندی شت کہ شتاں بوت۔

صُحب بوت، سدو وتی ہش (جنتر) بالا گرت۔ وتی بڈ تگ ایں چھے کڈک ء تہا
 شانک دات انت دیستے بلک ہنگا بڈ ء تہا وپت ء دست ء پاد ء نز گرتگ انت۔ آحیران
 بوت کہ پرچہ اے زال تنگی وپت ء۔ آپہر چودیر ء نوپتہ ء آتگ تگ ء شت۔ ء وتی ترو
 ء سرون ء اوشتات ء آراٹوھینک ء لگت بلے آچتیں و اے نوپتگا۔ کہ پادبیت.....

آوتی بڈ ء تہا شک ات آئی ارواح ء دیری آرایلہ داتگ ات۔ سدوئی چم سر اُشت
 انت۔ آئی دل درہگ ء لگت چمانے سیاہی گرت۔ امساہگ ء امراہ مچ بوت انت۔
 مخلوک ء پہ حیرانی جُست گرت۔ کہ اے وار ء راچے بوت؟ سدوگوں دل آزر دگی
 گوں دل ء آھے گشت گہاراں بچے نہ بوت ء۔ گرتبی ء ہر جان بوت۔ گہر اپروشت، بے

وسیں ایشرک ادا نبوت کہ پہ دست ءوت کبر ابر کرتیں۔

حدادوستان پیر زال ءرا کبر و کونڈم گرت ء ہر کس ہر کس بوت سدو رادست مس
 سراتنت۔ موتکے چست اے کرت موتکے ایرے گرت۔ کہ ناگاہ ءیک زال بول ء
 تچاں تچان ءروت ء پریاتے جت ءگشت، زار پرتوشو میں سدوتئی دست ءدیم اول ء
 نانوں سیاہ بوت انتئی چک چورہ بوت انت ایشرک ء آہریں نخ ء پروشت، چہ کوہ بن
 ءکاروان ء اے مردماں پیگ ء اورنگ گوں۔ اگپ ء ہشلنگ ء گوں گٹ سدو ء سرا
 پنتے کپت۔ آگٹ گیر بوت تک ء تو راں کپت چم ء پسی بوت انت، دست ء پادے
 شلت انت۔ ء ہنچو شلنگ بوت کر ء نندوک آں دست چیر دات انت ء واپنت اش ء
 گوات کنگ ء لگت انت۔

بر سال ہے پیا کہر میں زمستان کیت ء ہے وڈا گورتیج آڈھور کنت۔ ہے پیا
 تر ونگل گواریت ء ہے رنگادر چک ء دار واریں ایشرک ء سوگ ء دارنت ہے پیا بازیں
 سدوے جنوزام بیت ء ہزاراں ننگ ء تلامیں پنج چورہ بنت۔

شاملو

م، م، طاہر

چہ ہما کسانى ء من پىروک شابو ء کرنذ بستگىس موداں، درا جىس دوت بستگىس
ریشاں، درتگىس پچاں گندگ ء اٹن بلیس من ہج برکوشت نہ گت۔ کہ اے حورگ وار تىں
درا چک ء دل ء تو کا پچارىن او اے گم دىستىں پىرہ سال ء دردانى امپان ء دپا پاچ پکنىن یا
اے کوز تگىس دور ء تارتخ ء درتگىس تا کاں بوانىن۔ پرچیکہ سارى ء تو من کسان اٹن او
کسانى ء وختیکہ ما کسان کسانىں گپانى سر ء ضد گرتن۔ گس ء مزن سر پہ مئے ترىنگا
پىروک شابو ء تو ارگرت انت۔ او ماچہ آئی نام ء ترس ء چپ کرتن۔ پرچہ کہ آوقت ء
آپہ ماچو کسانى ء آ سما نک آنى دىے وڈ ء ات۔ کہ وشىں پریاں واب ء تہا بڈ ء گرتنت۔ او
دوارگ درائىں عمر ء آواں وتى قید ء ایر کرتنت۔ اورا ستىں گپ ہم ات پرچیکہ پىروک
شابو ء برزىں قامت او سیاہىں رنگ او بیمنایس چم چہ او شلگىس دیھاں کم نہ ات۔

بلیس وقتیکہ کمىں مزن بوتن او برے برے پىروک شابو ء کر ء نشٹن دىستن کہ
پىروک شابو ہىنکہ یم ناک ہم نہ انت۔ کہ سانى ء گس ء مردمان گنت ات۔ البتہ آ
مردمانى گپاں دوست نہ داشت۔ او ہج برگوں کسے گپ نہ جنت۔ ہر وقت ء آئی دیم ء سرا
یک بیمنایس خاموشى سراجت۔

عمر ء گاڑى تچان ات۔ شابو ء زندگى ء روج کم بوان ات، او مئے عمرے
درا چک ودان ات۔ پىروک شابو ہر صُحب او ہر بیگاہ ء پہ وتى نک ء گرنک ء مے درگہ ء سرا

ات۔ اے دگہ درائیں روچے ہچ کس ء چم پیروک شاہو ء سراکت نہ گت۔
 پیروک شاہو مئے وطن ء یک فقیرے ات۔ کہ چہ ہماورنائی ء کوٹہ آہت۔ ہچ
 کس سہی نہ ات کہ شاہو چہ اصل نسل ء انسان انت۔ او آہم ہچ کس ء وتی بارو ء گپے نہ
 گشت۔ برے برے چہ دپ ء پیر بلا نوش او ڈالبندین ء نام درکت وقتیکہ مادالبندین
 نام گپتن چہ آئی چماں ارس ریت۔ سرے روچاں پیرک شاہو چہ دگرانی گسان پنڈگ
 لوٹ۔ بلے وختیکہ ماکوٹہ ء آشن او آسہی بوت کہ ایدادالبندین ء مردم اتلگ انت۔ چہ
 آئی رند آدگہ گس ء دپہ پہ پنڈگ ء نہ اوشتات۔ آئی کوہ ء بن ء پہ وت کڈے جوڑکت
 ات۔ ہچ کس ء وتی کڈے تہایلہ نہ دات۔ ء نہ جندے بازار ء نیمگ ء شت بس صبح بیگاہ
 ء پہ وتی حیر ء گرگ ء تن مئے گس ء کات۔ پرچے کہ مئے گس ہم چہ کوہ ء ہنکہ دور نہ ات۔
 شاہو ء زند پہ مردمان یک سرے ات۔ بازیں مردم شاہو ء بزرگ گشتت ،
 بازیں آہرا صوفی خیال گت انت۔ بازیں آہرا پیرے زانت انت بلیں اے گس مردم
 آہرا پیرک گشتت۔ اوزہگاں چہ آئی ترسینت۔ برے برے شہر ء زہگ آہرا تگ
 کرتنت او سنگ جت انت ما شکتگن کہ یک بازی یک بچکے آرا پچاں لوچ کت، پیرک
 شاہو گریت۔ اودومی روچا ہما بچکو موٹر ء چیرات ء مرمت۔ چہ آئی رند مردم چہ آئی باز
 ترس انت۔ او بچک دور ء جست انت۔ مطلب چوش کہ پیروک شاہو یک چاچ ات او
 بچکس آرا بوجت کت نہ کت۔

اے روچاں کہ من بی اے ء وانگ آشن او کمیں دُنیا ء حالاں او مذہبانی تاریخ ء
 دانن او بازیں نوکیں حبراں سہی بوتن دیستن کہ عیسائی ء بدھ مذہبانی تہا ہم پیروک شاہو ء

وڑیں مردم اُست اُنت۔ او آوان ”تارک الدنیا“ گشتت او بازیں صوفی ہم چہ دنیا ء دست ء گشتت۔ دگہ منی دل ء لوٹت کہ پیروک شابو ء نزیگ بہیں۔ او یک وڑے آئی زند ء حال ء سہی بہیں۔ بلیں ہر وخت کہ من اے کوشت گت۔ پیروک شابو چہ من زار بوت۔ ہے ارماں منی دل ء ات۔ بلیں ہچ راہے پرے در نہ کپت۔ روچ گوزان اتنت۔ پیروک شابو ء دنمان ریتنت۔ سیاہیں دیے پنج بوت ات سرینے چوٹ بوت ات۔ اودست چہ زوری ء لرزتنت۔ آسرے برزبالائیں شابونون شت ہڈے بوہت، بلیں واہم آوتی عمری ڈول ء چہ دوار پہ وتی نان ء گرگ ء مئے گس ء ات۔ اگہ آہرما بکشتیں کہ ماوت پہ تئی کڈ ء نان ء کاران۔ آوتی سر ء سرینت۔ کہ نہ۔

یک روچے شپ ء کہ من گس ء اشن سہی بوٹن کہ مروچی ہر دونیل پیروک شابونان ء گرگ ء نیاتہ۔ من گشت کہ اگہ باند اسہب ء ہم نیات دوارگ من وت پرے نان کڈے برین۔

صُحب بوت نیمروچ بوت او شپ بوت۔ بلیں پیرک شابو پہ وتی نان ء نیاحت۔ منی دل ء وڑ وڑیں خیال اُحتنت او شنتت کہ اے مرد کہ ہچ ناجوڑ نہ بوتہ۔ اے شابو کہ ہچ رد نہ کرتہ اے پیرہ سال کہ زند ء ہے دونیل ء نان انت۔ پرچہ دوروچ انت کہ نہ کیت؟ چہ اے دنیا ء شتہ کہ چہ مازار بوتہ؟ یادگہ ملک ء شتہ؟ اے چہ سرے؟ اے چہ خمرے؟ دل ء گوشت حال ء سوج بکنین۔ بلیں وختیکہ آھی انکار کہ منی کڈ ء میایت۔ منا یات ات۔ جرات نہ بوت۔ دگہ راہے ہم نہ ات۔ آخر فیصلہ کرتن کہ مروچی ضلور کڈائے رین۔ چراگے دست ء گپتن ناں بگل ء گت اُن او کڈ ء نیمگ ء رادگ بوتن۔

کوہ ۽ بن ۽ رستن، چیرا قبرستان ات۔ برز ۽ سگلی ایس کوہ برے برے تو لگانی
توار چست بوت۔ شہر ۽ کچک ہم وکت انت۔ ہر نیمگ ۽ یک وحشی ایس پچی ۽ ات اومن
پیروک شابو ۽ کڈ ۽ نیمگ ۽ رادگ اتن۔ دل چہ ترس او پول ۽ جذبہ ۽ دیک دیک کت
کڈ ۽ دپ ۽ رستن پیروک شابو ۽ تو ار کرتن ہے تو ارے نہ ات سے چار تو ار جت ان ہج
توار ندات۔ ترس ولرز ۽ گام ۽ کڈ ۽ تھا ایر کت ان کڈ دراجیں ۽ ات۔ دیم ۽ شت ان
دیشن کہ یک کڈ ۽ ریگانی سرا پیروک شابو کپتہ۔ یک نیمگے یک آپ ۽ گڑو ایر انت۔
سرونک ۽ شتن، تو ار کتن، جواب نہ دات۔ چراگ ۽ ایر کتن دست ۽ پہ کوپگ ۽ برتن
کوپگ ۽ چو آج ۽ سہرات۔ کوپگ ۽ سرینتن۔ آئی چماں پانچ کت۔ منی نیمگ ۽
دیت، منی نام ۽ گپت ۽ دوارگ وتی چماں بست۔ من گشتن کہ پیروک پہ تہ نان
آور تگن۔ ساعتے ۽ گڈ دوارگ چماں پانچ گت منی نیمگ دیت او گوشت۔ آپ!
من چہ گڑو ۽ تاسک ۽ آپ کتن، شابو ۽ نان داتن او پدا آپ ۽ تاس ۽
داتن۔ آپ ۽ کہ وارت یک سردیں آہے کش ات اومنی نام گپت او گوشت، زبر انت
کہ تہ آخریں وحا آتے تہ ہروخت چہ من بازیں حبر جُست گت۔ بلیں مس تراہج چی نہ
گوشت نون سوج کن کہ بدنتیں شابو ۽ زندگ ۽ آخرین دم انت۔
من کمیں چپ نشتن دل ۽ گشتن کہ اے بے کس ۽ مسکیں کہ چہ تپ ۽ لرزان
انت او شدی ۽ گڑو نی انت۔ چہ آئی چہ سوج بکنین؟ بلیں آئی دوارگ گشت کہ پر چہ جُست
نہ کنے؟

من آرا گشت کہ پیروک شابو منی دل ۽ ہروخت ہے آرزو بوتہ، کہ من تی زند

ءِ حالان سہی بہین۔

شاہو و ترا پانادی کُرت۔ اوتران ءِ لگت کہ من ڈالبدین ءِ یک گلامے اُن۔ من وتی
ورنائی ءِ یک مجلسی ایس مین ورنائے اُتن۔ روج پہ وتی وازداران خدمت کُرتن۔ ءِ شپان
چہ وتی شیران آوانی دلاوش کُت چہ دور دراجین راہاں مردم پہ منی شیرانی گوشدارگ ءِ
آحتت او پہ من پیشکش ءِ ٹیکی آورتنت۔ من چہ دُنیا ءِ پکراں آزاد اُتن۔ او چہ درد ءِ غم بے
فکر۔ بلے سخت۔ چہ من گشت۔ وژ ءِ روج زوال بوتنت۔ شہمی ءِ نوک در آت۔ بخنہ
چہ من گشت ہے روچاں منی چم یک خانواد میں جنک ءِ سراکت کہ منی دل ءِ جاگہ گپت۔
جتکو ہم چہ منی شیرانی سوب ءِ مناد دوست داشت بلیں ملک ءِ رسم یک گلام او خانوادگ یکجا
دیت نہ گت۔ او آ و ترا چہ من چیردات تنکہ دُنیا ءِ دیمابدنام مہ بیت۔ آ ہی ہے چیری پہ
من بلا بوت۔ آئی دوستی منی دل ءِ گیش بوت۔ من شاعرے اُتن دل ءِ درد ءِ شیرانی تھا
بیان کُت اُن۔

کائے نہ کائے من دور دینیں بوپے

شاملہ شوقی جت منا توپے

وقتیکہ مردم سہی بوتنت کہ من شاملو ءِ دل داتکن۔ آوان آئی بدی پہ من بیان کنگ شروع
کُت۔ بلیں آ منی دل ءِ چو جاگہ گپت ات کہ چہ مردمانی گپان در پہ کپت این۔ من گشتن
ہر کس ءِ گشتہ شاملو سیاہ انت
پہ من ءِ شہباز چار دہی ماہ انت

وعلیکہ چٹ دل ترک بوٹن چاگہ ء پیرے سرونگ ء ٹنن کہ فریادہ کنیں۔

شورگ ء دلجہ زندگیں پیرے

شاملو شوقی جت منا تیرے

منی حال کہ تن اے قد ء رست درائیں شہر منی دژمن بوت۔ مردمان پہ ما بازیں گپ
بست، من دل اژنہ گت ء من گشتن۔

پہ حلالی ء تو منی یارے

پہ حرامی ء تو منی گوارے

وہدے کہ اے گپ شاملو ء ماس ء رستت آئی شاملو چہ من چیردات ء منی زنگ شکایت پہ
سردار گت۔ چہ ہمید امنی شومی روج شروعات بوتنت۔ چہ آئی رند منی عمر ء چوشیں سیاہیں
سکی ء سوری ء روچاں دیست کہ قیامت ء ہم آوان وتی ہوش ء برت نہ کنیں دل کہ منی
سوت من گشتن۔

بدنخیں گرانو شامل ء چیر گت

اشکر۔ ے روکیں منی دل ء ابر گت

من گلایے اشن او جنک خانوادگ، سردار ظالم ات او زمانہ بے رحم من بے وس اشن او
آزور آوردرائیں روج چو حیواناں چہ من کارگپنتت اوردرائیں شپ منا پاداں اوشتارینت
انت۔ تنکہ من شاملو ء چہ وتی ہوش ء بربین بلیں آدل ء چو جاگہ نہ گپت ات۔ کہ چہ
ظلماں در پکپیت آخر ء ناچار من پہ وتی زند ء آئی نام ء وتی گرانین ملک ء شپ ء تارماہ ء

یلہ داتن اوگشتن ۔

ہج نہ بی ڈالو گوں حکومت ء
 من تئی دیدار منت پہ قیامت ء
 چہ ڈالبندین ء پاپیادگ من چیروکائی دیم پہ ہنگوکتن ۔ دل ء مناگشت کہ ملک ء وشی ء حلق
 ء حورتی قسمت ء نہ ات ۔ نون دگہ خاک بیت کہ اے زندگ ۔
 منی تئی قسمت، تئی قلم دوران
 ڈالو ء حلق ء جنت ء حورانت
 چہ ہماروچ ء من اے کوہ بن آتنگوں آروچ او اے روچ نون پنجاہ سال بوت کہ من دُنیا
 ء نہ دیستکن اونہ دگہ گندگ ء آرزو ء دارین ۔
 اے گپ ء کہ گوشت پیروک شابو ء چم ہنچو روژناہ بوتنت ۔ چو کہ مزنین بارے
 پہ دل ء چست بوتے اوسیا ہیں پنچیں دیے چہ گل ء سہر بوت چو کہ کسانین زہگ ء دیم چہ
 یک مزنین کارے ء کنگ ء بیت ۔ شابو ء حُشکیں لُٹ چہ دل وشی ء پانچ بوتنت او چہ چماں
 دو دو تر مپ ارس ریتک ۔ اودوارگ چھے بند بوتنت ۔ من کہ دیستن جانے ساہ اتہت او
 نبضے اوشتاہت ۔

بلک سنگیں

قرتہ العین طاہر

حمل خان منی پنس انت۔ حمل خان منی ساہ انت۔ حمل خان منی چمانی
روژنائی انت۔ من پہ آئی ندرہیں۔ من پہ آئی خیرات ہیں۔ شکر انت کہ اے جاگہ ء
رستہ، پروردگار آراچوروج ء بُرز بکنت۔ ہما پس ات، ہمارنگ انت پس یے ہم ہنچیں
مزاریں مردے ات ہزارانی تو کایکے پہ دو صد سواراں ایوکا بس ات فرنگی ہم آئی دیما
دست بہ سینگ ء اُشتات انت۔

اے بلک سنگیں ء اولیس روج ات کہ آ کرنل حمل خان ء لوگ ء آت ات۔
کرنل وت کس ء نہ ات۔ آئی لوگی ء کہ دیت کہ ہم لوزیں زالے آہر اُبر ز ء نادینت۔
پر آئی چا ء چلم ءے گت۔

جاگہ ء جُست گت تو سہی بوت کہ بلک آئی ملک ء مردے چر آئی جُست گت کہ بلک تہ
کدیں چہ ملک ء در کتگے؟

ہما سال ء کہ بشام ء سال ات۔ بلائیں ناصیبین مدگانی جمر چہ رو برکت ء
چست بوت ء ءُشک ء تر ء وارت۔ در چک وداران لوج گت ء چہ ایشی رند مردمانی توکا
گرومپک ء بلا کپت۔ نیمیں مردم مُرت انت ء نیمیں پردیس ء جست انت من ہم چہ
جستگین ناصیبان ان منی مرد ء دو جنک گرومپک ء بہر بوت انت۔ من ء یک ز ہگے متاں
۔ شد ء نادراہی دیما ات۔ گرومپک ہلقان پہ مردمان گردگ ء ات من چہ وتی جان ء ترس

ءوتی زھگ زورتن و دیم پہ ہمنگو کتن ء چہ ہما سالاں شہری ایں مردمانی لوگاں مزدوری ء
کنین و عمر ء گوازینین۔ منی چک ہم نون ورنابوتہ و مزین صاحب ء بنگلہ ء چوکیدار انت۔
بلک تہ سردار شیر محمد خان ء درست کنے؟ کرنل ء جنین ء جست کت۔

چون درست یے نہ کنیں۔ آ منی واجہ انت۔ آ منی سردار انت۔ من وتی واجہ ء درست نہ
کنیں؟ سردار دوست محمد خان ء چک ء؟ میر ہیبت خان شہید ء براس ء؟ کہ گون دو صد
مردمان تن سے ماہ ء سیم ء سراجنگ کت و تنکہ وتی خون ء نہ ریت بر نہ تر ت فرنگی ہم آرا
آفرین گوشت انت۔ پند فرنگی سپاہیان گون توپ و توپک ء آئی مردگ ء چہ سیم سرا
آورت ء پیرک ء گور ء فن کت۔ بلک اے منی واجہ ہما میر ہیبت خان ء زھگ انت کرنل
ء لوگی ء گوشت۔

اللہ من پرے ندر ہیں۔ من پرے حیرات ہیں۔ من حمل خان ء لوگ ء آتگن۔ وتی واجہ
ء زھگ ء گس ء حمل خان منی نپس..... حمل خان کود کے ات کہ من آہرادیستگن۔ پرچیکہ
وختیکہ میر ہیبت خان سیم ء جنگ ء شہید بوت۔ آ وہد ء حمل خان پنج سال ء کود کے ات
انگریزان چہ پیردک ء آہرادیستگن لوت کت انت و گوشت انت کہ مالوٹاں کہ حمل خان ء
تعلیم ولایت ء بیت پرچیکہ حمل خان آپس ء زھگ انت کہ کمیں ماسان آئی جیمیں
زھگ آورتہ پیروک ء اجازت دات ء انگریزاں حمل خان پہ وانگ ء ولایت دیم دات۔
بلک سنگین راستی ء چہ کرنل حمل خان ء گس ء حالان آگہہ ات۔ آئی اے زانگ ء آہرا
کرنل ء لوگی ء دل ء وش کت۔ کرنل ء لوگی آئی ناکوزھگ ات۔ تنگی وتی بلوچی دود ء
ربیدگاں یل نہ دات ات یک سادگیں زالے ات وچہ اے نوکیں دور ء روزنائی ء تنگی

اثر نہ زرت ات وچہ انگریزی تعلیم و تہذیب ء بے سوج ات۔ آئی ہمسایگ دراہیں در آمد
 اتنت یکے تو آ آئیانی لوز سر پد نہ بوت دومی چہ آئیانی راہ ور پندانی سوب ء آئیانی دوست نہ
 کت پرچیکہ دراہیں بے ستر ہیں زال بول اتنت وگون وتی مردان دیم درابہ بازاران
 گشت انت وچو فرنگی آن شپ وروج وترالگاشت انت۔

کرنل ء لوگی اینکہ سالان اے مزین شہر ء تہنا کپت ات نہ کسی گس ء دیست ات سک دل
 تنگ بوت ات بلک سنگیں پہ آیاں یک آسمانی این ملکہ ات۔ زبر چہ گپ وگالان مروچی
 آئی وتی دل ء سردکت درریگ ء وخت ء آئی بلک ء بازیں سر و سامان دات ء گوشت کہ
 بلک اے گس ء وتی گس بز ان و ہر وخت کہ دارے دیستہ ہمنگو بیا۔ بلک ء دعا و اجہ خدائے
 اشکت چہ شپ ء روج ء تنگ ء تاج ء چٹ ات گون ء ہما گپ بوت کہ چہ گرک ء جست
 دار انت کہ چے لوٹے؟ آئی گوشت ہور لوٹ بلک ہم چہ ایشی گیشتر دگہ چے لوٹ ات نون
 بلک ات ء کرنل ء گس چرپ زبانی ء سپت ء واجہ خدائے ساری ء آہر ادات ات ء کرنل ء
 لوگی ء سادگی پہ آئی دگہ کوکے بوت۔ مدان مدان آئی وتر اچو جاگہ دات کہ بے چہ آئی
 جست ء پرس ء ہیچ کار سر نہ کپت۔

بلک سہی ات کہ زال ء بولان مرنیں نزورای آئیانی مردانت۔ آہج وڑ ء اے گپ ء سکت
 کت نہ کنت کہ آئیانی مرددگہ کسے راوتی دل ء جاگہ بدینت۔ یا آئیانی جند ء دوستی مردے
 دل ء کم پیت پہ اے مراد ء آیان ہر کس کہ ہر حبرے بگوشی آسر ء عمل کہت۔ بلک سنگین
 ساری تہ لہتیں پیرو شہ کروگانی خوردگ کرنل ء لوگ ء دات کہ ہر روج گمان آپ ء واجہ ء
 بوارینی۔ آئی کہ دیست کہ گودی اے وڑ ادست ء نہ ایت آئی وتی کاران تیز تر کت چہ

خوردگان تعویز و دم و دعا یان رست۔ برے پہ آیانی جان سلامتی و برے پہ رزق و روزی
و برے زہگانی تعلیم و ترقی و چہ جاگے تعویزے درگہت۔

کرنل و لوگی چہ بلک و اے کو مک و مدت و درد مندی آن سک رضات۔ سالان رند
چوشیں درد مندی دیست ات کہ سکی و سوری و پرے دست کو مکے ات۔ چہ ایشی ابید بلک
پیرہ زالے ات و چہ گس داری و وڑ و رہندان زبری و آگہ ات زہگانی کسانین نادراہی و
نا جوڑی عمر و گون ات۔ کرنل و لوگی و رننا و جاہل و سادگیں زالے ات و ختیکہ چوشیں
حبرے پیش بیاتین آحیران بوت بلیں نون بلک و ادانی کارانی و غمانی دیسپان ات۔
زہگانی سراکمیں دردے بہ بوتین۔ دار و درمان دم و دعا خوردگ و تعویزات و ت بلک و
کرت۔ جاگے اگن بلک بگوشیتیں کہ بیچ کلد ارخرچ بوت کرنل و لوگی آہر ادہ کلد اردات۔
گس و زر و دولت و کمی نہ ات کرنل و لوگی و اے گیان پھروتی دل و نیاورت۔

بلک سنگین نون سک آسرات ات۔ نان و بیج پرے فراوان ات۔ گس و مزین و کسان آئی
عزت و حرمت کت انت کرنل و لوگی چٹ آئی مریدات۔ بے چہ آئی جسست و پرس و ہج
کار دست نہ جت۔ بلیں بلک و دل و ریش آئی زہگ و سورت۔ مردمانی شگان بلک و
دل و داہگ و زہگ و عمر بلک و پیری و عذاب اتنت۔ آتپ و روج ہے غمان گارات۔

کرنل و یک کسانیں جنکے ات ہر شپ آہر اتپ گپت و چہ تپ و گرمی و مدام و اب و
ترست و نا آرامی کت۔ کرنل و آہر ادراہیں ڈاکٹراں پیش داشت ات و پرے ہر ڈریں
درمان گپت ات بلیں ہج درمان و علاج و آہر ادراہ نہ گت۔ و بچکس و سر بہ آئی تپ و بر نہ
بوت۔ کرنل و لوگی چٹ پریشان ات۔ بلک سنگین و چہ جاگے پرے تعویزے و خوردگ

پچ گپت و آورت چہ اے تعویز و خوردگ ء لہتیں روج رند جنک ء تپ چٹ زیان بوت۔
 بلک ات کہ چہ گل ء پادے چٹ ڈگار ء اڑنہ کت۔ سوب کرتگ ات۔ بابا جان من تہ
 گوشتن کہ تپے نہ دگہ سرے۔ ڈاکٹری جانے نہ انت۔ جنک ء در اھی ء بلک ء زانتکاری ء
 یقین ء کرنل ء لوگی ء دل ء گیشتر کت نون اگن گس ء کا سگے پرشتین ہم فال گندگ
 بوت۔ و تعویز گریگ بوت۔ بے چہ بلک ء جُست ء نشتے ہم چہ وتی جاگہ ء سرینگ نہ
 بوت۔ کرنل وت اے گپانی سرا یقین نہ داشت بلین زال و بولانی کاران دخل نہ دات۔
 کرنل ء وتی لوگی ء گوشت ات کہ لہتیں روجان مے مزنیں جرنل بہ دورہ آیک ء انت
 واگن چہ منی کاران وش بہ بیت و برز ء منی سفارش ء بکنت و خدا ہی خواست بہ بیت منا
 ترقی رسیت۔ اے حبر جنین ء دل ء ٹک نشت ات۔ ہر نماز ء رند چہ واجبہ خدا ء پہ وتی واجبہ ء
 دعا لوٹ ات۔ لہتیں ثوابی روچک ہم گپت ات بلک ء پہ دم ء درود ہم گوشت پہ پیر ء
 و شنودی ء یک پاچنے ہم کشت ات و نیت کت ات کہ اگن خدائی خواست ء واجبہ ء ترقی
 بیت پیر ء زیارت ء یک گوکے ہم خیرات انت۔ بلک ء چہ جاگے یک تعویزے ہم
 آورت ات و گوری ء گوشت ات کہ! یشر! ہنچیں جاگے بدوچ کہ ہر وخت گون واجبہ ء
 بیت، بلین واجبہ وت ہی مہ بیت کہ شکے دل ء میاریت ء در اہیں اثرے مروت۔

ماہے ء رند کرنل ء ترقی ء حکم ات۔ کرنل ء لوگی ء پہ بلک ء یک زبریں جوڑ ہے
 پچ جوڑ گرت ء پہ ملاء کہ تعویز دات نوکین بخت پچ ء کوش ء مندیل ء صد کلدار راہ دات۔
 کرنل ء لوگ ء یک پیرہ سال در چکے ات۔ بلک سنگین ء مُدام چے اے در چک
 ء شک بُرتہ ء زہگان شب ء چہ آئی چیر ء گوزگ ء داشته کہ شکو! اے وڑیں در چک مُدام بے

نام آنی جاگہ بُو تہ۔ چہ ترس ء شپان ہنچکس چہ مزن بالادین در چک ء گور ء نہ گوزت۔ بلک
ء گوشت من وتی گناہگار یں چمان شپاں در چک ء چیرا ساگان سرنگ ء دیستکن:

روچے سر شام ء سر ء کرنل ء کسانین چک کہ در چک ء سر ء سوار بُو ت ات۔

ایر آئیگ ء چہ در چک ء سر ء کپت ء باسکے پرشت۔ بلک کوکار ء لگت کہ من نہ گوشتن کہ اے
در چک نادیتانی جاگہ انت۔ کرنل ء لوگی ء دومی رُوچ ء مسیت ء طالبان لوٹا نینت ء
قرآن شریف ء ختمے گپت ء خیر خیرات دات کہ شکر انت کہ بلائے ات ء گوزت۔

ساری ء کرنل اے گپان ہچ دل ء نیاورت بلیں وختیکہ آئی دیست کہ نون گس
دم ء درود و تعویز ملایانی جاگہ بُو تہ ء آئی کوپگ ء کٹ ء کمائی ملا ء شہ کردگانی لاپ ء روت
آئی وتی جنین ء گوشت کہ چد ء رند من اے دود و تیماران گس ء گندگ ء نہ لوٹیں ء آئی
گس ء درگہ آنی سر ء گپتکین تعویز ان سست ء سوت۔

ہماہفتگ ء گس ء لہتیں ہچ درتگ گندگ بُو ت انت۔ کہ آیانی نشان چو حیوان ء
دنٹان ء درگ ء نشان ء ات۔ کرنل ء اے گپ ء وتی دل ء نیاورت۔ بلیں لہتیں روچان
رندگس ء مزین فرشی این کونٹ ء قالین درتگ اتنت ء آیانی درتگ ء نشان ہم چو ساری
این درتکین چچان اتنت۔ اے حبر ء درائیں گس ء مردمان لرزینت کہ اے بنیادم ء
کارے نہینکہ زندین قالین ء کونٹانی درتگ دپ ء کتیت ء دو ارگ ہماہفتگ ء چہ پیٹی آں
سور ء سہت ء قیمتی این ہچ زیان بُو ت انت۔ کرنل ء جنین وتی مرد ء پاداں کپت کہ حدائی
دیم ء بگند ء ضد مکن۔ اے خدائی مخلوق انت ء چہ مازار کچتگ انت۔ ملائے لوٹان کہ دم ء
دعا بوانی بلکین واجہ خدائے سر ء رحم بکت۔

کرنل زارگپ کہ منی زرحرام ءنونت کہ ملایانی نصیب بنت اے درائین بلاہے پیرہ زال
ء آورتہ جنین ء آئی دستان گپت کہ خدائی دیم بکند چوگوش بلک پہ من یک مزنیں کوکے،
اگن بہ اشکنی دل بد بیت:

کرنل ء ہماروچ ء درائین حالان پولیس ء دات، پولیس ء مردم گس ء درائین
چیزان چارت انت ء حالان یک یک جُست کُت انت بلیں بیچ چیزے نہ گوشت انت ء
شت انت ہاشپ ء گس بہ نپاداں آج گپت ء نیمیں سامان سوت انت اے درائیں
گپ ہر وخت کہ بوتگنت بلک سلین گس ء نہ بوتہ:

دومی روچ ء پولیس مردم دوارگ انت ء تن سہہ کلاک ء تفتیش ء مشغول انت
ہنچو کہ پولیس ء مردم شت انت کرنل ء لوگی اطاق ء تو کا پتریت ء پہ کارے وتی پیتی ء
دپ ء بیچ کُت۔ پیتی ء تو کا چہ ہماگار بوتگین بیچ آن یک جاگ ء تو کا مردم ء غلاظت
بتگ ایرات یک نجسیں بوئے کرنل ء لوگی ء دماغ ء تہت ء آ شنگ کپت ہنکہ شانت کہ
چپ بے سبوت بلین شانگ ء بند نہ بوت۔ کرنل ء بہ تاج ء پہ ڈاکٹران دیم دات جنین ء
رنگ ء چٹ چومرتگان زرد بوت ات ڈاکٹران پہ یک مشکلے ء آیدابہ ہوش ء آورت۔

دومی روچ ء سہب ء مالا پولیس مردمان بلک سلین ء گس ء چاہے بخت ء چہ پٹ ء لوٹ ء رند
آیان کرنل ء لوگ ء ہماگار بوتگین سامان ء نقدین زر ء ہماچ ء کوش ء مندیل ء کہ کرنل ء لوگی
ء پہ ملاء دیم دات ات درگیت۔ چہ اے سامان آن ابید یک آہن ء دو تلین اوزارے
کہ چو حیوان ء بوز ء ات ء شش شش دنتان ہر نیمگ ء ات درگیت انت۔

استالے سست

نعمت اللہ گجلی

سار تیں تیر ماہی روچے ات گورتیچ دو دست ء تچ اتگ۔ سیاہ ء تہاریں جمرے
ماں کشتگ۔ نیم روچ ء ناک ء چوتھار ماہیں شپ ء لنج ات۔ گرند چومزار ء نہر دگا ات۔
گروک دو چاپی ء ات ء ہور ء چومشک ء دپ ء یلہ دا تک ات:

پہ ایر دستگاں رحم! ..... چمروک پردگ کن۔ اے نزدیسیں توار
هد امرزئیں بجار خان ء تر و شاہنازیمیکت کہ ہورے ہز ابانی تھامان پُرشٹ گنجل باریں
آسمی پل ء جان ء دست جن تے سستگ اگہ نا.....

ماتی منی شومیادردانگ ء جان تنگی ہنچو گرم انت کہ دانکو ء پتا۔ سیرک ء سیاہلکے
ماسی بیار باریں بابی ء رکت بے جنین۔ بجار خان ء جنوزاں گنجل درابینت ”مروچی منی دلا
ات کہ ملا دوستین ء گورا برئیں ء پہ پھل ء تائیت بگرئیں..... زری زبوک منا گشت
کہ دوستین مزین پکت۔ ایت مہلوک ء سک سدک۔ انت۔ ہدا انت ہور زوت بس کنت۔
شاہناز گشت بے ماسی نوں شپاں آپ آرتگ مروچی نرا ملاء بار ء راہ نہ دنٹ۔ تو
باریں ہما شیخ ء داتگیں بند ء بشود بدے بلکن ہدایا حیر گرت۔ گنجل گشت، ہاں راست
گشی دم جنگیں گندرک ہم چیر سوچک لوٹت۔ بلک ء کشاد کشاد اپا داہان ء گشت۔
ہمنکر اڈنا چڈکائے بوت۔ گنجل وتی گوشاں رپت چتے گس ء دپ ء سک دانتت زالے
آپ ء ریچان گس ء اتک۔

”او.....و.....بزکاریں“ بزناز بیاباریں ترا کجام گوات ء آورتگ۔
امبراں تو مارا چٹیلہ داتگ۔ انگوچرت ہم نہ جنگ..... ہو بے چارگیں بزناز! اے
تئی گناہ نہ انت مے وتی بخت اُچ مانگلتگ۔ نوں مارا سیاہیں روچاں گپتگ کے مارا وتیگ
کنت۔ گنجل درانت۔ بزناز وتی گدانی آپاں پر نچاں ء یک کرا اوشتات۔ ء وتی
مودانی آپاں چکان ء گشت۔ چوں کنیں بی بی۔ گنجل اے سیاہیں روچ گوں ہر کس ء
بھرانت۔ من چہ وتی ہجالتی ء تئی نیمگا آحت نہ گرتگ..... بزناز وتی گپ نہ کوئیٹنگ
کہ گنجل پاداہت۔ وتی لینگوے درکت کہ آوتی مچڑیں پچاں بدل بکت۔ بزناز وتی گد
بدل کرتنت ء نشت۔ وش اہت ء شادت ء رند بزناز گشت امبراں من تئی دیما ہجالت ء موٹو
ں۔ من پھبر چودست ہو رک نبوتگوں شو میں ڈکال ء اما سک بد ہال انت پہ آریگا ہر و ہدا دلوں
لوئیٹہ بلے دست ہو رکا آحتوں نگر تگ بے ہو ری ء ہالکو یے ریکی نگواہیت۔ لہتیں روچ
انت کہ منا آسمی جان ء نادرا ہی ء حال ء گپتگ۔ من بے آرام بوتگوں میا رجان ء پس ء
ہم منی سراستم گرت کہ تو برو آسمی ء حال ء بگر ء بیا ہمیش انت کہ من ء میا سر جنان کایں۔
تو وتا راسک جنجال گرتگ۔ اے ہو ر ء ہر گاتو وتا ر پر چا عذاب گرت۔ گنجل گشت۔ صحمی مار
ہادگ یوشن چہ جمرے پٹانی گندگا منا ہو ر ء بو بوت بلے من جاہ آرت نلرت درکتوں
مارا ہو ر ء کاشی ء گپت ہمکنہ بوت کہ شپ ء اے دست بوتن۔ شپ ء یک بلائیں آپے
آورت۔ بزناز درانت نوں باریں چوں انت آسمی جان؟ ہمیش انت کہ یک پیا کپتہ
منی سر نکپیت کہ منی ماہیں بچ ء چے بوت کہ سراچست نہ کنت ء روچ پہ روچ بندے وت
کڈان انت منا بچ تپاوت گندگانہ بیت۔ گنجل آزر دگیں ء بے وسیں پسوے دات۔ فُما

باریں دواؤ داروے کرتے اگہ نا؟ بزناز جُست گُرت۔ کارے پہ دوا داروے بیت ماوتی وس
گرتے ماوتی زانت ء بچ جک ء جوک پشت نہ کہتہ گنجل دارینت۔

شما باریں سل بکرتیں ء بچارتیں بزناز سوج دات مارا پوست ء سوج ہم یک
هداوا سند گیا داتگ ات آئی گشت کہ امے دزائیت ما ہمیش انت بوریں تر شترے پوست
زی گتگ۔ گنجل گشت باریں شما دودن تا نین صیدی پوتے گوراد اتیں۔ بلکن ہدایا حیر
گرتیں بزناز گشت۔

”گڈا بزناز اے تئی کارینت تو میار ء پت ء بکش کہ یکے پد جنت ہلاک بے بلے
چوں کنیں منی دست ء پادھے پیر زال انت ایثی تگ ء پادتاں کجا بوت کنت؟ آ بیچارگ ء
پادانی ہٹکی کچنگ برے پہ اے ملا ء برے پہ آ شیخ ء۔ گنجل کمیں چپ بوگا ء رند پدا گشت
دادا بزناز من ترا چے بکشیں من و ترا گون اے بچ ء سر پہ سر گرتے۔ منی درائیں گنچیں میراث
رہن انت۔ منی کارگیر بھا بوتنت۔ نون منی ہست ء نیست منی گوش ء باڑی ء دگہ لہتیں
ہرت ء پرشتیں سہر انت۔ اے ہم آئیے بلاہاں بزور انت من قول گرتے کہ ہدا منی پل ء
جان ء گہتر بکنت۔ من زستان ء دیم ء قلندر بادشاہ ء سرا برینے۔“ ہوراسن کشیت
باریں شما یک کارے کرتگ؟ بزناز جُست گُرت بکتس باریں گریہیں بزناز چے؟ بلکن ہدایا
تئی نام وش نام گرت تئی دپیگے گوں گھتت“ گنجل پہ اشتاپی جُست گُرت شما باریں داگ
بدیتے مے ہلک ء یک مردے ہستنت کہ باریں تاں گریشگی رھگوزی مردیا آ رادل ء کل
ء داگے دات۔ ہما مردانت کہ چو گڈا تر ڈی بزناز درائینت“ او..... ء شکوں تئی دپ ء
ہنچیں کارے بکن من تئی دستاں زیارت کنیں۔ گنجل پہ گل ء و شیں دپے گشت۔ شریں ہدا

صحے بکنت - بزناز جواب دات ہمنکر بلگ شاہناز ءنبل جان آئی کرا سرگوست، گنجل
توارجت - ماسی زبوء گپ ءنہ شموشے دوپ ءسوچکی ءگم ءبزورے - دوپ ءسوچکی ءچے
کنت؟ بزناز پہ حیرانی بخت گرت - مے یک ہمساهگے زربانونا میں ہست آشریں کواسیں
گواتی میں ماس اینت آئی منی زہگار اچارات ءگشتے کہ آرادگہ ہچ نہ انت دگہ ہچ تگ ء
تاج مکنٹ - سوچکی تیار کنت پنچ شنبہ ءشپ ءد مالے د میں - بی بی گنجل پسودات راست
گشی - بی بی تئی پنچ ءپخت جماعت ونت؟ آسالی کہ من ادا ہتوں - کودک ہر روج دیم پہ
اسکول ءگراں ات - بزناز بخت گرت - دادا تووت زانے کہ آپکوء پس ءرادل نہ بوت
کہ آچرائی دیما دور بیت وهدے پنچ جماعت در برت ماشٹر ءگشت کہ مزنیں اسکول ء
راھے بدیت - بلے مارادل نہ بوت - اے گرم ءجل ہور ہرگ ءقہریں زمستان ء دور
بروت گڈا مے دل چون سکیت بلے ..... بزناز آئی ءپس ءوت آرایلہ دات ءشت
ملکموت ءزوران خد امان بدنت - گنجل گوں سردیں افار گیا اے گپ جنت او گنجل شا
چونے! ماراوا ہور ءمپچل کرتے - اے گراناز ءتوارات کہ آتچان تچان ءگس ءپترات -

بیا او گراناز من کدی تئی راہ ءچارگاں اوں - بگش باریں شیخ ءچے گنت گنجل
آراچہ نندگا ءساری بخت نرت - ماسی اے شیخ ءجست ءمکن چٹمیں شیخ ڈگنیا ءمکپیت -
اے یک ٹک انت ءہنچو بگش کہ استال جو کیدیت - زی من گوں آئی تئی گپ جنت منا
گشتے کہ صُحب ءبیا ترا حال د میں ایشی من حضرات کنیں صحھی مھلا من ہورا ریچان ء
شتوں ہمیش انت کہ ہنوں چھائی گس ءپیدا کون گراناز ہنچو دم ءراکت گشے اے در ہیں
گپے یک گین ءجملنت - ہاں باریں بگش چے گشت گنجل پہ اشتاپی بخت گرت - گشتے

ماسی دگہ ہچ تگ ء تاج ملکیت۔ ہچ درودارومہ کنت ء نہ دگہ ملاء طیب بیارات۔ نون
 بل ات کہ منا کچنگ تی ہچ ء ہچ نہ انت آرا سحرش گرتہ آئی سحر ء تائیت یک کوہنیں
 قبرستان ییا کنڈ انت تی بخت زوراک ات کہ تو منا زوت حال داتہ گندے کمیں روج دگہ
 بگوتیں ء آتا سید زمین ء سڑینت گڈا حبر چہ دست ء شتکت بلے نون دل ء جم کن! مرشد
 ء رضابیت آئی سحر ہچ رچنت۔ بلے شیخ ء گشت کہ یک کارے بکنت۔ گراناز گشت، گنجبل ء
 دست من گل ء ات ء چپ ات ء نشت ات۔ گراناز ء گڈی گپ ء آئی ہنچو دلگوش گرت
 ہاں بکش باریں چے؟ اگہ آزماں ء پدیا نک بندیں کنین ء۔ ”پہنیں کرانیں گپے نہ
 انت۔ شیخ ء گشت کہ شما ہپت نوکیں سوچن ہپت کوہنیں سکہ ہپت ٹکر آسمی ء دراجے ہمک
 رنگین گڈ شینگے وشیں بو ء ہپت دانگ کچک شوہاز کنت ء بیارات من اش دم جنیں گداں
 وشیں بو جنیں ء ہپت کہنیں قبرستاناں کنڈ اش کنیں سوچناں شمار ادیں کہ آئے تحت ء
 پادگ ء گور باسکاں اش بخت۔ کچک ء سکھاں منی جن برانت۔ گراناز احوال دات
 گندے ماسی گنجبل من ترانہ گشت کہ ناروایاں سحر گرتہ؟ من ترا گشتہ بلے تو نہ منے من
 زانیں آرا آئی استالیں تر ء سحر گرتہ کہ دلے گو ماہیت ء نے زامات ہپت۔ بلے ہدا
 آسمی پل ء جان ء وش بکنت۔ من آیان وشیں دردے وریں گوں بلک لہ کلہ ء تہا گوں وتی
 نادراہیں نما سگا ہتنگ ات کٹے سحر ء نام ء گرگا آئی دُبل ء بُن گرت ء آئی دناناں نجینت۔
 شریں گڈا من صُحب ء پدا کائیں شُما اے چیزاں پد جن ات ء ایر کن
 ات..... اور است گشی بزناز تو جوڑ بوتگے منا پھل کن۔ من اشتاپیوں من تی میرگا
 دلگوش نکرت۔ گراناز گشت شریں ججکو پرواہ نیست اے وھدے ہنچیں تی گناہ نہ انت

بزناز گشت دیریں تو گندگ نبو تگے تو نہ زانے کہ تئی شیر ء شاربٹگ ء پیرو گنڈ پامارا چوں گیر
 آھتکت - گرانا ز درائینت ہودادانوں شیر ء شاربٹگاں پہ گدارے ما بگنداں - رنگ
 ڈکال ء ہر جان بوت - ہو رء داشتگ - جمبر اں برتکت گوات ایر ماد بوت ات ء آسمان ء
 دیم چو شیشگیں تاس ء ساپ ات - نون روچ بیگاہ گشتکت استال چوسر پگیں آسمی پل یگا
 آ زمان ء دیماشنگ اتنت - ء ہنجو گندگا آہنت گشے ہو رء شیشگیں آپ ء آھانی دیم ء دوز
 ششکتکت - گنجل ء بزناز گس ء دیم ء اوشتوک اتنت بزناز چمان ء برزاشانک دات ء
 درائینت یے ”گنجل گندے پورنوں دل ء سر استگنت - کچھ ء ہامین انت مے ہامیں ہم
 دیر نہ کنت پون ء شری ء ورگی انت ناں؟ -

ہو بزناز دادا اے وھدی منادنیائے ہج پکرنیست - ہر وھدا کہ آسمی جان وش
 بوت پہ من ہامین انت - منی دنیا ء وشی ء گل ہمانی ساہ انت - ہمنکر گنجل گٹ گیر بوت -
 آئی لٹ لرزگا لکتکت - ہنجو آئی وتی سر بزناز ء بڈوک ء ایر گرت ء گشتے بزناز مناچہ بوت منی
 دل درہیت - یک بے آرمی یے منی جان ء ماں کپتگ ہدا حیر کنت مناچے بوت - حد منی
 یکو ء ہیر ء بکت - ہے وھدا چہ رودر ہتی نیمگا یک مزنیں روژنائی یے بوت گرانا زی حئی
 کپت ہنجو آئی دپ ء درشت اودا پچار! چونیں مزنیں استالے سست - آ انت کہ دیم پہ قبلہ
 ء روگا انت ..... پہ ایر دستگاں رحم! پردگ کن پردگ کنوک -

گنجل گاروٹ تو نہ بوتے تئی چمانانی روک ..... گس ء روژنائی ..... تئی
 بخت ء استال سست گنجو گار ء موٹ بلک شاہناز ء دل بریں تو ار کم کم ء موتکانی جگر
 سندیں زیملائی تہا گار بوان بوت -

ڈُکال

عبدالغفار گجکی

زمرستان انت بَش ءِ ساری ءِ بہار گہ ءِ ہور ءِ ترپے نکپتہ۔ سال ڈُکال انت
درچک ءِ دارحُشک انت۔ کوہ ءِ سبزیں یک بوچے ہم نیست۔ مالدار حیران انت ہر کسی
ریش ماں دیما حُشک انت۔ پس ءِ گوکاں مرگ مان انت کوہ ءِ ہر چیز ءِ بگندے آئی دپ ءِ
انت۔ ہور۔ ہور۔ بلے تہی نیست فریادانی اُشکنوک کس نیست۔ کے اش گوش بداریت
گٹھے سبزیں آ زمان کر انت او اے گریب ءِ بز کارانی فریاداں نہ اُشکنکت:

باران وتی ڈیہہ ءِ مسترین مالدار ءِ ہلک ءِ کماش ات۔ آئی ہلک چہ مہماناں ہج
برہورک نہ ات۔ ہر روج یک ءِ دو مہمان ضلور استنت۔ بلے ہر کس کہ آئی ہلک ءِ آ تک
گڈاچہ شیر ءِ شیلانچ ءِ شارپنگ ءِ باربوت ءِ شت۔ باران ہپت بندیں رگ ءِ ولجہ ات
آ وقتا باران میرات، کماش ات۔ آ کہ شہر ءِ شت۔ ہر کس وش ات کہ باران منی لوگ ءِ
بوجیت بلے حدائی کاران کس نزانت۔ نوان ہما میرین باران انت۔ کہ پہ وام ءِ تھیت ءِ
کسے ندنت! ہر کس گوشت کہ حد ہما نگر بارتے کسے نانی چندے ہم ندنتے۔ ہلک ءِ کس
زروت پرچا کہ ٹرسنت بلکن چیزے ءِ دل مانگ بیت۔ دپ ءِ لونجان کنت ءِ بلوٹیت۔
اے کوڑ ہیں دُنیا ءِ سرا اعتبار نیست۔ ہما مردم کہ آوانی ورد ءِ وراک شیر ءِ روگن بُو تہ نون
زیروکی تاک اش وردانت۔ اگن دلش زنگ کاریت ءِ درد کنت گڈا نائی دپارے دپا
کنت نان ءِ پہ چم گندنت کہ چے ایت۔ اے درست پرچا چوش انت؟ شُما نزانت کہ

سال ڈکال انت نون کوہ ۽ رگداران ۽ ہچ نیست نہ شیر نہ روگن! نہ گڈ پا.....
 اوشارپتگ۔ ۽ پڑم ۽ مود بے اُمیت انت کے اش بھست کنت؟ ہر کس ۽ وقتے
 انت۔ گریب ۽ بز کاراناں کے بھست کنت؟

شومی کہ کیت دست ۽ ہمراہ انت۔ اے ڈکالین سال ۽ بل ۽ بزور اے ہڑین
 زمستان ۽ شرطگان! زمستان رست صُحب ۽ بیگاہ ۽ گورپچ کشیت۔ باران گون وتی لوگی ۽
 گُشت گنجی بے بہر نون جون کئے؟ من زانیں کہ اے چاریں پشپتگیں لاگر؛ زمستان ۽
 بہر بنت۔ گنجی پسودات کہ تراہر وھد ۽ ہے بز ویشانی گم انت۔ چک گونا مرگ ۽ انت۔
 ناہم کتکت کہ موش ۽ یکیں وھد ۽ بدیں۔ دور وچ انت کہ ہچی ۽ نہ وار تہ اے زیر کان
 وار تکت۔ باران بس گت۔ بارانی مسترین بچ گنگزار کہ آہر وچ رگ ۽ ات۔ یک
 کریا نشکت..... ۽ سواس گوپگ ۽ ات گشتے۔ ابا بارین تو کہدا بجاری ۽ برو بارین
 ترانائے دنت کہ دنت۔ باران گشت ابا آہر ۽ زی من پہ وتی سر ۽ شنگ جنگ آئی ہم منا
 جواب دات پدا گشتے ابا گنگزار! کہدہ میاری نہ انت۔ من ۽ چہ اُمیت اُست؟ آروچ
 دگرت کہ وٹس لڑ بنت ۽ آورت ۽ رینت پچا کہ آشیلانچ آ شیر ۽ آ پرا آ مدر چہ نیست، ات
 مروچی کہ مناہچی نیست کس بھست نہ کنت:

باران ۽ مسترین جنگ شاری گشت۔ ابا من چٹ برہنگوں نہ پشک است نہ
 چادرے آپ کہ روین گیڈہ بین۔ باران گشت مادر۔ من ۽ کہ ہر کسے گندی وتارا چیر
 دنت کہ بلکن دلما گنت۔ من ۽ کے وام دنت؟ او پدا اے مردگیں سپان کس ہنچا زوریت

کہ یکے بہا بکنن۔ بارانی گپ من دپ ء ات کہ گنجی ء توارجت اوشاری بیابروزیرک ء
چنڈ کہ تئی کستریں برات ء گوہار گونگ انت۔ شاری پہ نادل کشی پاداحت ء دیم پہ کوہ ء
شٹ۔ ہلک ء دگہ دسگوہارے ہمراہ گت انت۔ نوری اچ وتی گدام ء درکپت ء گوانکے
جت۔ ادی شاری مروچی باریں گجام گواش ء زیرکانی باری انت؟ شاری گشت اے
نیمگ ء دُستین کتگ انت۔ ہنچو گشت کے چھے شپ ء بالادسی ء گر ء امانیمگ ء زیرک
سبزانت۔ نوری آدورانت شاری آہ سردے کش ات ء گشتے۔ گڈاچون کناں؟ لاچاران
گژنا مران ء راہی بوتنت۔

بارانی بچ گنگزار ء ہے دُرسین گیان اُشکرت دل تگ ء نشتگ ات۔ پاداحت سواسانی
بندے ترند کتت شال ء جنڈک ء گوراگت۔ وتی شوانگی لٹ دست ء کتے پس اے
سردات انت۔ صُحب ء سرات۔ روج تنسو ء بُر زات بلے گور بیچ کشگ ء ات اوسک
گوہرات۔ گنگزاری لاپ ء دردے مان نیستت چہ گوہر ء لرزگے چیر کپتگ اے۔ سپاں
مرگ دورے مان ات۔ ہر روج دہ دواز دہ مرت۔ گنگزار لاگریانی اندر ء چنڈان روگ ء
ات تاکہ چہ چمان اندر بوت۔ سپان شٹ نہ گرت آئی رگ ء راہے نزیکیں کوہ ء گواش
ء جت کہ مُرتگیں پوتارو کھانڈاراں پچرنت وت کوہ ء نل ء نشت۔ آئل ء جنگ ء زبرات ء
سک ملور ء دل تگ ات۔ یک برے ہے سیاہیں کوہان ء چارت وتی رمگے دیست گڈاوتی
جنڈ ء حال ء راجارت آہ سردے کش اتے چم ء درآ تکت۔ وتی نل یے کش ات ء دل ء
گوشت یے..... گنگزار مرچی نل بنجے گڈا کدی جنئے؟ نل یے دپ ء گت ء جنگ ء

لگت ات۔ نل جت یے تانکہ روچ نیمروچ بُو ت تست ء سرد بوت۔ ر مگ شنگ ء شانگ
 بوتگ ات۔ چست بُو ت کہ ر مگ ء بیرہ دہیں دیستے چار بز مرتگ انت حیران بوت بلے
 چے کہ بُرز ء شانگ دانت دیستے جمری پٹہ ءے گل بُو ت کہ ہور بیت پہ چوشیں پسان مرک ء
 پرواہ نیست۔ اگن بلے ہور بیت !! ساعت اے گوئت۔ دُرسین آ زمان جمران پُرا گپت
 سرگوات کشگا لگت ات۔ جمرست بوتنت گزند ء گروک شروع بوت جمر ء کہ گو مبارگے
 جت گنگزار گشت۔ بگر بگر۔ جی خدارا!!۔

گرو ء کہ سرکت ہور ء دہر ء ایردات چومشک ء دپیگایلہ بُو ت پسان ء ہور ء
 جت تہ باز مُرت۔ گنگزار ہور ء وارندات کہ کودے شربکت ء منندیت۔ گوہر ء پروشت
 آئی پسان ء سردیان لرزان ء کپان ء ڈہران مگرب ء ہلک ء رست ہنچو کہ رست کپت! حبر
 ء حالی نہ ات۔ گنگزاری مات گنجی گوشت۔ شوین بارو! میدان کن کہ دست ء دیمون سیاہ
 بوتنت۔ کہ رسگین بچ کہ آئی سورمان دپ ء دستان ات۔ لاگریانی گواچی بُو ت۔ چہ دومی
 گدان ء تہا شیران اہت آئی گنگزار ء گدان ء تہا آورت۔ گنجی آس روک گت۔ پڑے
 آس ء کر ء ایر گت گنگزارش واپنت۔ ہر دونیمگاں آس روک ات۔ بلے ہور یک پیما
 گوارگ ء ات۔ شیران گشت گنگزار ء ہور ء پروشت ء چیزی مانے برتچ ایے گنجی گشت
 گوماچی نیست شیران گوشت بروئے گدان ء نائی کوندہے کپتہ۔ برو بیار بچنڈے موش
 بجن و ہدیے کہ لاپ ء گرمی بجت۔ گنجی موش ء جنگ ء لگت۔

گوات بدل بُو ت۔ باران چہ گدان ء در کپت ء گشتے چکان سبلکن گواتے کشگا

انت۔ اکس گورچ بُو ت گڈ آچہ پسان بز ان یکے نیست۔ دمانے رند گنجی موشان ء زرت
او گنزار ء دپ ء دیگا لگت ات۔ نوں گورچ ہم شری ء کشگا لگت ات۔ جمبر ء پل پل
کپنت۔ گوہرات ہر کس لرزگ ء ات۔ پسان ء پلینگ پلینگ یے مان ات۔ بعض مرگ
ء ات۔ بلے باران اچ گنزاری گمان ہچگی نہ ات۔ صد و توار گت۔ او اماں گور ء
مُرتون۔ من ء پردے! گنجی گشت قہر وار بس کن! بوسپ پُتر ہمیشنت کہ گنزار ء
پرانت..... گر یوگا لگت۔ گنزار چمان ء پچ گرت او جستے کب کہ صد و چیا گریت؟
مات ء گوشت۔ کہ ابا گور کنت۔ گشتے گڈا پرچے پُتر ء پرندیے؟ باران گشت کہ ابا پُتر ہمیش
انت کہ ترا پرانت۔ گنزار گوشت کہ چمیشاں یکے بدئے۔ گنزار ہے گیاں جت ء پداچہ
وتی سُد ء شت ء پداچہ سُد نہ کتے۔ دست ء پادے یلہ سرد بوتنت۔ تچکے کش ات
۔ باران جت پر یادے کہ دست ء دیم مئے سیاہ بوتنت۔ گنزار حدائی مال بُو ت گنجی ء شری
زار گت! موہکے بناء اش گت کہ بس کنکش زات:

اے شپ حلاص نہ بُو ت یک دراجین شپے ات کہ ہچ کٹگے نیست ات۔ بلے

بہار گاہ ء ہوران دوی شپ ء پدا گورت:

سر روزے مرک

ایم بیگ

شب سک تہارے بیمناکت، بلے من چہ میتگ ء رسگ ء باز دور گشتن منی دیم ء
 شب گون وتی کلیس تر سناکیاں تالانت او برے برے دور من آسمان ء بنا وهدے کہ
 گرو کے شہم دات گوشے شب ء دل ترکت ء آوتی گر انیس و ابا چہ تچ لرزت ء جہانا گوں
 روکیں ٹیلگاں روشناکت۔ تاں یک شریں ساتہے لوگ ء ہب ء شب ء نیم وت من وت
 ء گرو چیل بوتن۔..... کدی ٹرس گیش ات ء کدی ہب۔ بلے آہر لوگی مہر ء زہیرا
 جہان ء نیم ء بلا ہان زورا کتر بوتن او من تہمت گت ء گوں وتی پڑ کان شب ء اے تہاریں
 شپا مان کپتون:

میتگ شش میل دور ات ء من چہ پنچ پر یگین سالان رند دیم پہ لوگ ء روگا تون۔
 پنچ سال کودکی لیے نہ انت اے مدت ء تہاؤ گنیا زمینے جہلا دیاں چست بیان ء آ زمان ء
 ہما برزیاں رستگ کہ گون استاران لیب بکنت، بلے منی مات زمین ہما پنچ سالیں پیشی زمین
 ات آئی ء بر ء بالادین کوہ ء گٹ آئی شیر آپ ء تچو کیس کور۔ آئی پراہ پہناتیں پٹ ء
 ڈگار کل ہما انت۔

شب تہار منزل دور ء من پاشپاد۔ بلے اے چپ..... ء چوٹیں راہ پہ منی
 پاداں نوک نہ انت۔ پے ہاتر ء من پہ اشتاپی گام جنان ء راہ ء نگر دان پیچان روگا تون:
 شب ء یازدھی ساہت ء من ہوشاب ء کور گوازینت ء گرو کے ء روشنائی ء تہا

من وتی میتگ پرائیں آسمان ۽ چیراوشوالبی ۽ دیست منی دل چہوشی ۽ نیم بال بوت۔ گام تیز
 تر بوتنت ۽ دومی ساہت ۽ من میتگ ۽ چاہ ۽ سرارستن بلے ایشی ۽ ساری کہ من دیمتر ابرواں
 شگرب ۽ گوات گون یک درداں پریں گریوگے ۽ منی گورا اتک ۽ چہ منی گوشانی راہ ۽ منی
 کانپول ۽ تہاشت ۽ بازیں سالانی یاتاں چہ وابی گراں پیچ لرزینت۔

”اے گوشے شاہو ۽ سرورے تو ارنٹ!“

جہہ سر اتگیں یاتاں گوشت:

ہو! منی دل ۽ درائینت بلے شپ ۽ اے ساہت ۽ بلکیں مہگل ۽ پہ گنوک بیتا و اے سیاہ
 تہاریں شپ ۽ چوہمساہگی گوازینت:

”راست گوشے“ یاتاں جان کشت:

شاہو چہ دہ سال ساری ۽ پہ مہگل ۽ گنوک ات۔

یاتاں منی ہوش ۽ دروازگ پیچ گت ۽ منا گیر اتک کہ میتگ ۽ تہاشاہو ۽ عشق گون مہگل ۽ باز
 مدتاں مشہورت۔ اے ہماز مانگی گپے ات کہ من انگت گونڈاٹن۔ شاہو پہ مہگل ۽ سانگ ۽
 سے رندوتی کماش راہی کتنت بلے ہر رند ۽ آما کام ۽ نامر اد بوتنت۔ اے نامرادی پہ شاہو ۽
 اگل ۽ ہوت ۽ یک زدے بوت ۽ آئی ۽ کسیگی نہ کت۔ مہلوک ۽ کوشت کہ تہا ہونوں گنوک
 بیتا۔ بلے شاہو گنوک نہ ات آئی ۽ گنوکی ہمیش ات کہ آ بے چارگ ہمروچ روز رد ۽ و ہد ۽
 میتگ ۽ چہ ڈن جاتیگ ۽ جمپ ۽ شکت ۽ ہموداتاں شپ ۽ نیم ۽ سرورزی جتکت۔ چو کساہم
 نہ زانت کہ شاہو پد امیتگ ۽ کدی گردیت۔ بلے شپانی پاساں ہر و ہدے کہ میتگ ۽ سیاہ
 سران وتی شیر مچانی سہڑ یزگا پہ پادا تلکتاں آیاں شاہو ۽ سرورے زویل زلورا شکتکت۔

لہتے جنینانی ہیال ء شاہوڈراہیں شپاں جاتیگ ء جمپ ء سرورز جنت بلے جمپ ء سرء کدین
کئیت ء کدین روت۔ اے کسانہ زانت۔

شپ ء تہاری گیش بیان گوات ء رواج تیز بیان..... سرورز ء تواریز یک بیان ء من
ہشک ء حیران!

پدا یک زمانگے آتک کہ مہگل ء مہلوک چہ شاہوئے اے گرونا کی ء سک
ناوش بوتنت ء آیان شاہو ء ہر ڈول ء لالچ ء چہ مہگل ء پچاراں مل دیاہینگ ء جہد گت
بلے شاہو عشق ء ہما مزلاں رستگت کہ آئی پدا گردگ نی سک گران ات لاچار آیاں پہ
مہگل ء یک دیر سیادیں دستارے داشت۔ بلے اے کنٹگ ء ہم کار نہ گت۔ عشق اے
دائما وتی دیم ء آیوکیں چوشیں کنٹگاں لپاشاناں روگان ات ء من پہ وانگا دیم پہ کراچی
راہدگ بوتن:

سالے ء رند منا کراچی ء حالان گپت کہ مہگل ء سیر پہ وشی سلامتی بوت ء مردی سک
ترند انت البت چہ رسالان من شاہوئے بارو ء ہج ہم نہ اشکت ء آئی سرورزی زمیل ہم
چہ مناسک دیر انتت..... بلے ایشین بے چارگیں شاہو ہنکت ہما جمپ ء سرانشتگ ء
سرورز جنگانت گوشے گوں سرورز ء آروسی گنگ:

یکے سرورزے زہیراں ء دومی شاہوئے نامرادی ء پُرس ء پتر ء سرء ننگ ء آئی دلبدی
دیگ ء ہاترا من سرورز ء موتگی آواز ء پدا اگر انا دیم پہ جاتیگ ء جمپ ء شتاں۔

من آئی پشترستن گوں مزین ڈونکیا تکہ داتگ ء نشتکت دیہی ہما نگر ت۔ بلے پچہ
آورتوں کہ واجوت انت۔ دہ گام ء دیری ء ڈونکے ء سرانشتن ء ساہتے داشتن کہ موتک ء

ہلا سبکت نرکی برواں ءُ جُست پرسی بکناں۔

شاہوئے دیم گون میتگ ءُ راہ ءُ سکت انت ءُ سروزی شپ ءُ سیاہیں چادر ءُ چاک دیانت۔
 من اے سروز بلکہ چہ ہما و ہدان اشکتا کہ ازگا گوانزگ ءُ تہا و پتگ ءُ مور دانگ ءُ چوشیت۔
 بلے نے کہ شاہوئے سروز۔ پیشی ایں مرداں راست گوشنگ کہ اگہ سروز گون دل ءُ سوک
 ءُ جنگ بیت اشکنوک ءُ دل ءُ تاراں سندیت۔ شاہوئے سروز منی دل ءُ تاراں یک یکا
 چلینگا ات۔ ءُ من گوشے کے کے لے سار بوتن:

زاناں تاکدیں من بے ساریں گڈگ دات۔ بلے اناگت ٹہلگے بوت ءُ سروز ءُ تار گون
 یک ژلانگے ءُ ہاموش بوتنت۔ التکر بوتن ءُ چمانی سیاہی اُن دورا تک ءُ چے گنداں،
 شاہوڈ گارا کپتگ ءُ دستپا دجنگا ست۔

”اے کنیا شاہو یک زدگت“۔ چہ منی دپا کوکارے درا تک ءُ درکان ءُ شتون ءُ
 شاہو ءُ گپتن تیر من سینگی لکتگ ءُ ٹپاہون ٹنگار دیگا ات۔ من ہیال گت کہ چیزے بکناں
 بلے تیر ءُ وتی کارگتگ ءُ دست پادی سر بوتنت۔ زوت زوت ءُ پادا تکوں ءُ تہاری ءُ
 تہا گاموں چست کنت کہ برواں شاہوئے کشوک ءُ دست بگراں۔ بلے ناگت دگے ٹہلگے
 بوت۔ ءُ تیرے ءُ منی راتیں گور باسک زدگت کہ پاد بیایاں ءُ پہ کمنے ءُ مہلوک ءُ گوانک
 بجناں بلے جونوں زرت نہ گت ءُ دراج بوتن۔ ءُ پداز اتن کہ چے بوت!

بلے و ہدے چم چچ بوتنت ..... ہیران بوتن تھتے ءُ سرادراج تن ءُ چپ ءُ
 چاگرد ءُ پس ءُ ماس ءُ لوگ ءُ میتگ ءُ اے دگے ءُ آدگے دراجما اتاں ءُ من ءُ گون بزگیں
 چماں چارگاتاں:

شاہو ۛ چون بۇت؟

چہ شریں ساتہ ۛ گڈ منی دپ پچ بۇت۔ مہلوک ہیران بۇت۔ ۛ یک دیگر ۛ دیما چارگا
لگنت۔

شاہو..... شاہو واسالے پیش ۛ کشگ بوت، یک آوازے منی گوشاں کپت..... او
بازیک واسالی ۛ جنگ اش۔ پیرزالی آوازے ات:
تاں ماہے پر یکیں ٹی اتوں:

رندا منا مالوم بوت کہ سالے پیش ۛ جاتیگ ۛ جمپ ۛ شاہو کسے ۛ گوں تو پک گشتت ۛ ہما
شپی میگ ۛ دگے مردے ہم کہ چہ شہرہ آئیگا ات۔ شاہو ۛ گوں ہور پٹی بۇت ۛ کدرت
ہڈائی آ مرد ۛ ہم راستیں گور باسک ۛ تیر لگنت:

شاہو ۛ کیا کشت اے کسا ہم نہ زانت۔ بلے ہما شپی کہ شاہو کشگ بۇت۔ مہگل ۛ مرد ۛ ہم
دردے ۛ ماں پتات ۛ کشتی:

من وھدے گوں مہلوک ۛ وتی ٹپی بیگ ۛ داستان گوشت کسے ۛ ہم باور نہ گت.....
دانکہ دگے سالے: ہماروچ ۛ ہما ساھت ۛ میگ ۛ۔ دگے یک مردے من راستیں
گور باسک تیرے وارت دانکہ مہگل زندگت ہمک سال ہما شپ ۛ ہما ساھت ۛ ہمے
جنگ ۛ پروشگ استت مہگل پنچی سال ۛ مرت ۛ گوں آئی ۛ مرک ۛ گوشے شاہو ۛ آئی ۛ
کشوک ۛ روھاں وت من وت ۛ سلاگت۔

حائل پچے مُرتہ

عبدالرحمن غور

گور من یک کا گدے آتکے آ نہی ء ماں یک دوستے ء ارمان ء فسوز ء کھانا
 ڈکھی ٹیں ٹوکاں ماں نوشتہ کھتی۔ تھی حائل مروشی مُرتہ اے درد دیوخیں حال ء شہ منی دل
 آ مزنیں ڈکھے آتکے نین دی ابید ء پیشا من آ نہی ء مرغا ڈکھیں دلا گوں گریتے۔ چھئیے
 داں گنوخ دی پیغت۔ ء نی اے رنگ ء پوہ کھنغاں کہ من وتی نکا ء چھی پھلائیں
 تونشتغاں۔ ایرنگا آں تہ پرمن نی مرتغت۔ ظلمی ء ظالماں آں اش من زبردستی ء
 سستغت۔ نی تہ راستیں آں مُرتہ۔ او آ نہی ء یک ہندے ء یک شونق ء ات۔ آں دی
 مُرتہ کہ آ نہی ء شہ ناگمان پیلو بے وخت آں شونق ایش ء گوں یک ات۔ ہے وجہ ء شہ
 آں دی آ نہی ء گوں یک ہندی ء مُرتہ اونسی دل ء اہرام ء ماں حائل ء می پلو ء شہ اے دی
 دے آخری نیں حیل ء ہاؤاں اولی گشتغیں ء مزنیں روشانی تہا ماں من آ نہی پھولغ لوٹاں
 تہ تصورے ء سہنزا ان کو ہی ریجاں دیر روغاں من ء آ نہی ء دیم برش کھندا ناظر کھیت۔
 کڑ تو آں مناہتی کسا نیں کجوںیں گور ء زنیں لحد ء تہا ایرنگ نظر کھیت۔ ہمیرنگ چھو
 کسا نیں صندوق ء تہا وپتی نیں۔ چھو کہ باز سہنزا نیں ء بے بہا نیں جی اے آں پگائیں
 کفن ء ماں وپتو و آب ان۔ آ نہی ء بارغن جوائن دست یے بے ڈوبر چھکا ایرانت۔
 آ نہی ء سہریں درڑیں زلف آ نہی ء پراہیں ڈوبر چکا ماں تالان انت۔ آ نہی ء گرخی چھم
 بوٹی انت۔ اوجوائیں لڑوخیں جوڑ چپ انت۔ مگر آ نہی ء معصومی چھاڑ دہی دیم ء پاکین
 لوز مروشی دی بلخی او آ نہی وتی ڈکھانی زندگی ء ویلانی روج اوزیلانی ڈول ء وخت گوازیں

تہ، نی آرام ءِ ویشیں واب ءِ وپتی ان۔ یک مدائے گدغاش پدادی من اے رنگ ءِ پول
کھنغاں، کہ اے زیکیں روش ٹوک انت۔ منا آ نہی ءِ گروغیں تھیزیں چھم آ یانی شروع
کل ءِ شے آ نٹہ گشی ءِ روغنت۔ مروشی دی یات انت۔

آ نہی ءِ ویشیں ٹوک آ نہی ءِ جو ایں ویشیں کھندغ او آ نہی ءِ دل لوٹوخیں تو اءِ ہج
مثال دات نہ ختاں۔ اے مروشی دی مناں جوانی ءِ یات انت ءِ من باز سوچ کھناں کہ
اے معصوم ءِ عجیب ءِ غریب جوانی ءِ دوستی ءِ ماں زندگی چہ قدر پرورش ءِ کوش کھنوخ آ سودگی
ءِ سنگت ات۔ آن کل انساناں شہ باز ہوشدارو دوہمی ذالاں شہ باز دلبرت او ہے جوانی
شہ آ نہی آ را انسانی سر پڑزی ءِ داں سر کھتہ ات۔ ناگمان ہمودا کس آ نہی ءِ حد مقابل
بیت نہ بیتہ۔

زندگی ءِ ماں آ نہی ءِ را ولی بار دیئے۔ ہموخت ءِ آں باز سنہڑا او معصوم ات۔
وتی پیریں مات ءِ گوں یک ہندی ءِ منی یک دوست ءِ لوغ اتکہ ات۔ من گڑدے وخت
ءِ شہ پدا آ نہی ءِ گدغاشتغاں آں ہما وخت وار یک تھڑوچکا نشتی ءِ جی ءِ سوپخ۔ آ نہی ءِ
جو ایں نرمیں جان سہریں جبر ءِ تہا بیڑتی ءِ او سہریں سری ءِ شہ آ نہی ءِ سہریں زلف ایرنگ
ءِ ظاہر ات چھوں کہ بام ءِ رنگ صوا بگوئیں کو کرانت کو کرانی بر بندیں وجہ شہ آئی آریہ
برے روش پہ برے سابت ات۔ مگر آں حال ءِ شہ بے سابت۔ چھی ءِ اے ڈول ءِ
موبنجھائی ءِ نشتی ات۔ کسے شہ کہ آں ہے رنگیں سحر ءِ جادو کتغیں ذال ءِ بت۔ ان چھو کہ
مزئیں جادو گر ءِ وتی جادو زور امر د ماشہ بت ءِ جوڑ گتہ۔ ءِ گڑ تو منا اے رنگ معلوم بیغے کہ
اولی زمانہ ءِ سہڑا ایں یونانی دیوی ءِ (پری ءِ) جو ایں سہڑا ایں بتے گدغاں۔ من آ نہی

ء حبالاں ماں ہچ پھول کنغ نہ لوٹنغاں۔ ہے وجہ شہ آستی ء پاداں زیرانادل ء ماں اے
 وشیں حبال ء کھانا گڑ تیغاں کہ ہروختے ء داں اے زیبائیں ء کسائیں معصومیں جنک
 اے دنیا ء ماں زندغن، من ایدا ایوکہ نیاں۔ اوروشی من اے رنگ ء پوہ کنغاں۔ اے
 رنگ من اے زمانہ ء تہا چوری نیں چک ڈول ء ایوکہ ء بے لوغاں۔ آنہی ء یات ء گڑ تو
 مناں ماں دڑو ڈوڈ کھاں ماں جتہ۔ اونی اے قصوء لکھانا گریغاں۔ آنڑساں شہ ہور میتغنت
 لکغ ست پیتہ۔ نی دیمالکغ نہ بیغین۔

من وتی زندگانی ء ماں نیناداں ہمیرنگیں بے امیدیں او بے وی ء ڈکھاں شہ نہ گریتہ۔ نین
 من گرتو وتی جوانین گشتغیں روشانی کنڈا گروغاں۔ مناجوانی ء یاتن کہ منی دوہمی
 ملاقات دی یک عجیبیں کارے ات۔ آنہی ء دور یستغیں روح یک وختے ء داں یک ہند
 کھتہ۔ واقعہ اے رنگ پیتہ کہ یک مزین وختے ء شہ پدامنی ہما نزیغیں دوست ء مناوتی
 لوغ ء یک مجالسے ء پہ لوٹا پیتہ من چھی ء دیر ہمودارستغاں کندوری نشتغیں او دستورے ء
 ڈول ء دوہمی کنڈا الاں پدی وڑد کتغین۔ من دی دیر آغ وجہ شہ معافی لوٹو۔ نغن ورغا
 آنہاں گوں شریغ بیتغاں۔ پوہ کنغ ء پہ باز کوشش کھتوں مگر معلوم نہ پیتہ کہ نوخیں مہمان
 کینت و اشکواتکہ غنت۔ ہروختے ماوڑ داتہ حلاص پیتنوں تہ منی دوست ء ہما ذالیں مہمان
 گوں منی واقف کھنائیں تھی۔ ہما نہی ء گوں یک لاغریں بارغے جنکے منی کنڈ ء مسکتی
 نشتی ء ہروختے کہ آں کھڑو بیتو راہی پیتہ۔ تہ من آں کھجے آڑتہ۔ یہ ہماں لچ کھنوخیں
 بارغیں جنک حامل ان کہ ہما تھڑو ء چھکا مونجھائی ء نشتی ء سوچ ء جغے۔ دومی روش ء
 ہروختے منی ہما دوست ء آنہی ء گوں سیر بیغ ء حال داتہ۔ تہ من اے رنگ ء معلوم پیتہ۔

کہ من اے زمانہء کل ء شہ بازوش قسمت ء دولت مندیں مژدے آں۔ یک سال ء شہ
 پھدامنی سیر پیتہ۔ نین من آنہی ء جوانیں جوانیں پیلہ کی سیر بہیتغاں۔ پت ء موت
 پیریں مات ء حیرانی آں اودیر ء درازیں نیستی ء چکی دمال کتغتاں۔ اوہے ویل ء داں
 زندگانی ء رند نشہ۔ آں اکثر مونجھا ء چپ ات۔ مگر ہر وختے بازوش بیت ات تہ وشیں
 کھندغ جتتی۔ گرین آن ڈکھی اصل نہ پیتہ۔

حائل ء جاہلیں مات ء ڈینڑیں جھیر وواں ماراوشیں سنگتی ء اصل نیشہ۔ آخر
 ہورداں دعویٰ و آں بچتہ۔ ہمودا جرگہ والاں یک صلاح پیتہ اومنی مہلنخ اژمن زوری دیر
 کھتہ۔ ء مئے سندغاشہ پداما یک دومی ء شہ ہمیش دیر پیتغوں۔

اف اے چھکریں ڈکھے کہ یک وختے ء داں یک ہندی ء شہ پھدامڑ دوزوال ء دیر
 کھنغت۔ تہ آں یک دوہمی ء شہ دیر بیغنت۔ گریں آنہاں وتاردیت۔ اصل نہ اونہ
 آنہانی نیام ء اصل بچ نہ ات۔ اوہے رنگ ء گوماپتہ۔ حائل کہ من وتی زندگی ء ہر شہ
 کجھتغاں، آں گڑ تو اصل نہ دیتوں۔ ہماں کہ آنہی آردیت وش بیت تنت۔ آنہی دیدار ء
 شہ یہ بار بے مراد بیتغنت۔ اوہاں دل کہ آنہی ء وشیں وشیں گنتاراں شہ سیر بیت ات۔
 ناکام ء نا اوبیتو۔ اصل مہر ء محبت ء شہ بے نصیب بیتغنت۔ او زندگی بریں ڈیہانی ڈول ء
 ویران ء برباد پیتہ۔ آنہی ء شہ دنیا من یک گنوخانی ڈول ء روغاٹھا پرانا، ہمیش جتائی ء اے
 گرانین ڈکھ حائل داشت نہ کھتہ۔ اکثر آں ہونادراہ ء پیتہ او آخرنادراہی ء زندگی ء شہ بے
 اُمیت کھتہ۔ من دی یک روش ء تونی کھتو آنہی ء ڈینڑیں مات ء گورشتغاں کہ نواں منی
 ٹوکانیت۔ من وتی ڈوہ منانا آنہی آرگشتہ کہ من حائل اگہ چہ گریویں زالے ات تہ آنہی ء

گنڈیں زندگی ہے رنگیں جوانیں منارہ ات۔ چوکہ جوائیں ء جوخیں آنی ڈول ء وجعیت
چوکہ راہ دیدہ اے ٹلو آنی آواز ء پہ وتی مزل ء گڈ آنہ روغنت۔ آنہی ء وتی تمامی زند ء دکھ
دڑ دز رعنت۔ گلہ گلا اصل نہ کھتی۔ آنہی ء جوانی دوست ء دژمن ء یہ شفقت ء ہمدردی
بہو خیں چکلے ات۔ آنہی ء گون جوانی کس ء نہ کھتے۔ پر آں ہر کسے جوان ات۔ جتا بیغے او
جوائیں صورت جتا بیغے او منی دنیا ء مہر ء محبت ء معصوم ء شمشتعیں جنک دیر بیغے۔ او مناساہ ء
شہ باز دوست نیں تھی مات۔ منی سنگتیں حامل مڑتے۔ نی آں منی زما نغ ء ماں نیں۔ اے
یک صحرائیں ہو رے من ایشی آرد روغ زانا پر ہمودے ء داں دوستی یں آن منی گورین او
ہمیش پر من زندغن۔

انسان ء اصل جو ہر مہر انت۔ ہر کسے مہر ء محبت ء کھنغیں، ہما اصل نہ مرغن،
حائل ء مہر کتے، سخت باز مہر ء گانوری روخیں جو ہر ء آنہی آ مہر غانیشنت آنہی ء عجیب ء
غر بیں جوانی ء حیثیت ء می مسال منی دلا پڑتی انت۔ او نی آنہی ء مہر ء محبت منی روح ء
تلاں ماں وتی تمام جان ء جوانی ء گوں زندہ ء سلامت انت۔

پر سروشی گور من یک کا گدے آتکے آنہی ء ماں یک دوستی ارمان او افسوز ء
کھناں ء چھی ڈکھی نیں ٹوکاں ماں نوشتہ کھتی۔ تھی حامل مروشی مڑتے۔ پر من باور نہ
کھناں، من پچے باور کھناں؟ حامل تہ مہر ء محبت ء یک روح ءے، روح کدی مڑتے؟ آں
تہ ہمیش زندہ ایں، نی دی حامل ء مرید زندہ ایں، سمو ء تو کلی زندہ ایں عزت ء مہر ک زندہ
ایں۔ آں کدی مڑتے؟

بیر

نسیم دشتی

ناکو: نوں دگہ سورے بکن، تئی گنجیں لوگ بے بانک ء نہ براہیت تو کدیناوتا

پرسیگ کنے:

ماتی تو منی دل ء اندریں حالاں نہ زانے کہ من جلاں انت حد امرزی نیں شہناز کہ خد آئی
ء لناہان بہ بخشیت یک جوانیں زالے ات کہ آئی شموشگ اچ منی وس ء ڈن
انت..... اُف..... یاخدا.....

ناکو بلے ہنی تئی پرسیگ بیگ سبب نہ داریت۔ اے پکرواندوہ ترانجین انت
من گوشین ہنکتا دگہ سانگے بکن گڈ اتئی گمانی گرانیں بار سبک تربنت پرچہ کہ جنے بگرے
تہ آئی لوگ ء دیماداریت پہ تو شیر ء روگن کنت تئی چار ء گزارا کنت:

ازگاریں پیرداد کہ وتی ہلک ء کماش ات وتی زندے شست سال یے گوازیختگ
ات۔ اے تو کان سے عاروس یے گرتگ ات بلے آئی ہر ذال چیزے سال ء گڈ مرگ
ء گواچی بُت ات انت اولی جین ء نہنا یک جنک یے ودی بُت کہ مزنا ڈلناک ات ء
شراندام ات۔ آ باز ڈلگ ات کہ ناہارین مرگ ء مان رُپت ہنچو گوشت کہ مردمان آرا
نظر گرتگ ات چوش کہ یک روچے مشک ء زوریت پہ آپ ء روت تہ شون ء سرانا گہان
سرلیٹیت۔ من جہلا نکلیں گورم ء کپیت ء ایر بڈیت.....

سیسی جنین ء وخت ء آئی وتی ورنائی ء رگمان ء گورتگ ات ہمیشکا چرائی ء ہچ زھگے نہ
بوت۔ راستے کہ آپیر مردات بلے آئی حُب ء واہگ کم نہ ات۔ شہناز ء جوانین قد ء بالاد

ء آئی ء شررنگی ء زیبائی ء یک کلاتے بہاآت۔ پیرین پیرداد پرائی گنوک آت ء بے کساس
دوست آتے..... نون کہ شہناز پیران بُو تگ آت تہ رنج ء گمان چہ ابیدہ پیرداد ء دگہ
ہج پد نہ منت ہر وخت مونجاء گمیگ آت۔ مدام آہ اُفارکش ات۔ آئی کس ء عزیزاں وتی
وس ء آرا تسلا دات کہ مرگ راہ حق انت..... اے خدائے رضا انت.....
وتا چوش مہر رنجین ء بے تاہیر مکن۔ ہنکتہ آہج ڈول ء نہ منیت۔

بلے یک روچے وختیکہ آئی سور کر تگیں براز اتک تلیمان آرا یک کاڑے ء سوج
دات تہ آئی تستگیں دل ء بود گرت بے روکیں چم روژنا بوتنت گوشیکہ آئی ء وتی دردانی
دارو دست کپت۔

”نا کو تو مپت ء شہناز..... شہناز وتی ورد کرتگے۔ من گوشیں کہ تو گنجل نہ دیستگ
بکندے اگاں تہ شہناز گیر آورت گڈا منا بگوش تلیمان۔ چہ شہناز ء دوچندی شر تر انت۔
رنگ ء دانگ..... نند ء پا دا آہگ۔

سبک دست ء گشاد کار..... چے بگوشان؟ سپت ء لائق انت، تئی لوگ ء بیگ
کرزیت اگان منی گپاں نہ ترینے تہ ہدا مانگ بکن۔ دلوش تئی زاماتی ء گلے کنت۔ بلکیں
پہوت پہرے زانت ء پنجوش انت:

منی مات ء بدل! من چون تئی حبر ء گڈات کنان۔ ہرچی کہ تئی دلکش انت۔ منا
پہ سر ء چمان بلے سور منی نصیب ء نہ واہیت۔ سہ زالبول ء تہا یکے ہم منی زند ء گڈی ہمراہ
بیت نہ بوت ء نیکہ یک ہج یے زندگ پش کپت..... ہنکت وتی درو ہتگیں نصیب ء
چکاساں ہنچو کہ تئی واہگ انت۔ من اودا سور ء حبر ء حال ء کناں تو اندگہ کاران وت ٹہین

بلے شہناز ءِ خُدا آئی ءِ کبر ءِ آسان کنات من چتور شموشت کنناں۔

ناکو توبس وتی حبر ءِ بئرین اندگہ تما میں کاران من وت ٹہیناں یک دمان ءِ سور
تیار بیت۔ خُدا گنج داتہ۔ ماراپس ودان ءِ روگن ساری ءِ جاڑی مین است تہنہنی ءِ گد ءِ پیچ
ءِ دگہ لہتیں بو ءِ بس گرگی انت خُدا ئی برکت ءِ گڈ اتی ءِ اے پُخشیں گرانیں کارے نہ
انت..... ہماروچ ءِ من بگند اتاں کہ گنجل بانور بیت..... توچہ شہنازی رنجوکیں
یا تان بہ شموشتے۔ من گوشین پہ شررنگی ءِ آ گنجل ءِ پار سنگ نہ بیت۔ تورنداوت زانے کہ
منی برازتگ ءِ کچین رزنہ انت۔

پیرداد ءِ گنجل ءِ سور ءِ چیزے روچ گوست۔ درس وش ءِ شادمان اتنت ءِ پیرداد چہ درساں
گیش وشرآت۔ کہ پہ لوگ ءِ چار ءِ بیچار ءِ یک جوانیں ءِ کسان ذاتیں ذالے دست کپت
ات۔ ہمیشا چہ گل ءِ پیم نہ ات کہ آئی ءِ یک سیر ءِ ازگارین زاماتے رست کہ ہروڑیں
کارے ءِ ڈک ءِ کنیت تلیان ہم شاد ءِ گلان ات کہ آئی ءِ نا کو ءِ پہ لوگ ءِ چار ءِ گزار ءِ ذالے
بوت کہ نون پہ آئی ءِ لوگی کار ءِ چلوپگاں دزگٹ نہ بیت بلے گنجل گون بے بسی درد ءِ گمان
دُچار..... ہروخت وتی آسکی دیدگان مرورادیں ارس رہچگا ات..... امبروز ءِ
رکام گوزان اتنت..... پُخشین روچ نیست ات کہ پیرداد گنجل پہ ایمنی ءِ دل جہی ٹہت
انت بلکین مُدام زہر ءِ کہراتان پرچا کہ پیرداد ءِ آئی ورنائی ءِ لہڑیں واہگانی دیم داشت
گرت نہ گت پیری ءِ آئی زند ءِ ہائی بُرتگ ات ءِ نزورپان بیکار رُرتگ ات۔ بلے گنجل ءِ
ورنائی وتی لہڑان ات۔ پیری ءِ ورنائی ءِ ٹہگ؟ ورنائی ءِ مرگ ءِ ابید مشکل انت بلے ورنائی
ءِ شنک جنگ مزنین کارایت کہ ہر کسی دست ءِ بوت نہ بیت ءِ گنجل ءِ وتی ورنائیں زند ءِ

خُدائی داتگیں حق لوٹت۔ چونائی ء پیرداد ء گنجل ہر وخت دل ء نہ وش اتاں بلے پیرداد ء
آہنچو دوست ات کہ آئی گون گیشین حسد ء گنت اے کرت نہ کت..... نوں پیرداد ء
وتی گوستگیں زند ء سال یک پہ یک یات آتکت وختے کہ آورنات ء گون وتی حاتونیں
جنیناں وش ء ایمینیں زندے گوازینتے۔ آئی وتی گونڈیں زہگ ء آیانی شیرکنیں کپاناں
گیر آورت آوتی کاشیں لوگ ء تہا نشتگ ء دور سرین یاتانی تہا کپتگ ات۔ جنین ورنائیں
نچ ء مرگ، پیری، لوگ ء کار..... شیر ء روگن ء چار ء گزار..... درس آئی دیما آتک ء
شت انت آئی دل ء بن بند ء ہسلگے ء باہند گرت ء چماں ارسانی لڑ ء بست..... پدا
دگہ وش و تحلیں یاتانی یک ندر اھے آئی دیما گردات..... شہناز مزن شر رنگیں بلے
سک بے زبان ء ریابندیں ذالے ات۔ وتی ساہ ندر گت..... ارمانانی پرس داشت
بلے ہچ پسلگے نہ گرتے..... دومی گنجل! زیبائیں دتک..... آئی ء ترند ء گرونا کیں
طب..... مجیں مورک..... تھون ء پیگور جنوک..... کہ ہچ وڑا وش نہ
بیت..... پیرداد مزنیں گڑونج ء تہا کپتگ ات..... ہے ہما گنجل ء حال دی چرائی
گہتر نہ انت۔ آہم، وخت پکر ء حیلانی زر ء بڈورگات آئی ء کماشیں پیرداد ء طب ء
چار موٹ ء نہ کپت۔ آہنک ء حیران ات کہ چون بکنت؟..... وختے آئی ورنائیں جو د ء
ذال پہ وشیں چرک ء ملنڈ ء..... مات گون گونڈوکیں چوچگاں لیب ء گوازی ء
دیستت تہ آئی دل ء شس گرت چماں سیاہی آورت۔ وتی شو میں تالچ ء سرا گریت۔
وتارا چوگونوک ء دور دات..... پشیں زند ء دریکتیں من بمر تیناں مات ء منا پیدا
مکرتیں..... ایش ازگاریں مرد ء بدل ء من بے مرد بیوتیناں۔ آچہ وتی زند ء

شزارات ء آئی دل ء وڑ وڑیں ہیال شت ء احت ..... گر ماگی شپ ء ہنگام ات ماہیکانی
چو شیر ء ات ہلک و اب ات ء یک بے بر مش ء بے تواری بے ء مانشا تک ات۔ گنجل وتی
گس ء پیشگاہ ء تحت ء سراو پتگ ات بلے ہر چند کہ دلے و اب ء دات تہ و اب نہ آتک۔
آئی نزیکا داشتہ وش و اب ات ء پیر داد ء ہفت روج ات کہ وتی پڑم ء مودانی بہا ء بدن ء
نیادی ء شتگ ات بلے انشی آئی ء آہگ ء و دار ات پمشکا گنجل سک بے وڈ ء نلیگ ات
گوشیکہ یکے ء آئی آزیگیں ٹپ کدیخنگ اتنت آئی دل ء زہر ء گریستان جہہ جت برے
پہناتے لیٹ۔ بلے و اب ء جواب داتگ ات۔ یکیم بوت۔ تحت ء سر ء پاد آحت وتی چپ
ء چاگرد ء چے شانک داتنت۔ بید کہ حاموشی ء ماہیکانی ء روژنائی ء دگہ ہچی ء ڈس نیست
ات۔ روژنائیں ماہ درپشگ ء ات۔ برے برے پیر داد ء ر مگ ء واڑ ء شدگان پلینگ ء
تو اراتک ء کمیں گستا لیان ء لوگ ات کہ ڈن ء تحت سر ء وتی ورنائیں جو دے بگل ء و اب
ات ..... گنجل ء چماں آس دات ..... آرا پکر ء گمان ہنچو بے تاہیر گرتگ ات کہ
ہچ جاہ آرام گپت نہ بوت۔ آئی چمانی و اب شتگ ات نہ نشت بوت ء نا کہ اوشتات ناچار
وتی لوگ ء کر ء گوران تر ء گردگا لگت پدادم پیر مگ ء واڑ ء دات۔ آگول وتی رنجین دل
ء کہت ء ارمانان گام جنان ات ..... انا گہ چکت بے جت ء اوشتات :

دیسے کہ شپانک وتی کڈک ء کشاکٹ ء سر ء و اب انت۔ فل سر ء چیر ء انت
چادرے پادوم ء کچنگ آئی ء ڈکمین مود پیشانگ ء شتگ اتنت ..... آئی پراہیں سینگ
بزیں بانسک تر سناکیں بروت ء ورنادر و شمین دیم سک جلوہ ناک اتنت ..... گنجل حیران ء
ہبکہ ء اوشتاتگ ات نہ پشت ء کنزت بوت ء نیکہ دیم گام جت بے گرت۔ گون خیالانی

دگنیا ء سرء چیرات لہڑین واہگان جبہ جنگ ات۔ آئی دل ء سکین دات کہ ..... مچار دیمیا
کنز ..... نا ..... نا ..... ایش گناہ ایت ..... بے شرمی ایت ..... بنامی ایت بلے پرچا؟ .....
مناگون سہ جن کپتگیں عاجزیں مردء سور دیگ؟ پہ مال ء دولت ء بہا کنگ ..... گناہ نہ
انت ..... شرم ء گپ نہ انت ..... بنامی یے نہ انت۔ تہ گڈا لے کجام انصاف انت۔ گناہ ء
شرم ء بدنامی تہنا پمن جلتہ۔ آدگر ہرچی کفت روا انت منی پت ء مال ء دولت درکار
ات ..... پیرین ازگار ء پہ وتی لوگ ء دیم دارگ ء چار ء گزار ء زال ء حاجت ات:
تلیان من ء پہ آئی ء وڈالانی چیر ء بوگا کچین کت تانکہ آوت چہ نا کو ء سر ء ہیز ء
آسودگ بیت ساری ء بیچارگیں شہناز مرگ ء دیم حونی کت نون منامرگ ء دیمپاں کنگا
انت۔ آبزگ ء ڈھان ء ساہ دات ..... بلے ایش لگوری ایت۔ حرابی ء پدے راء زیان نہ
کنگ دگہ گندتریں کاریت۔ تان کد چشمین ناہودگیں کارپش بہ کپیت۔ گڈا مئے ء
گنگدام ء نیام ء چے پرک است۔ درس یک وڑیں انسان انت ..... درس بروبر انت:
ہر کس وتی شر ء گنگ ء وت وجہ کاریت۔ بلے مئے خدائی داتگیں زانت ء حق ء کس نہ
چاریت۔ پہ لچ ء ننگ ء نا ء بہا کنگ بان ایش نارحمین دگنیا دار کہ پہ وتی جند ء نپ ء واسطہ
چماں بند کر تگت ء دگر نی حق ء واہگان پلنت۔ درس بے ایمان ..... تنگ چم ..... اوسیا
روانت ..... ایش پیر گرگ لوٹت من وتی پیر ء گران ہرچی کہ بیت بیت، دگہ ہج راھے
نیست وتی حق ء شوہاز کنگ گناہ نہ انت ..... بے شرمی یے نہ انت ..... بنامی یے نہ
انت ..... نون آئی ء دل ڈڈا ات ء پہ گیکے شپانک ء تحت ء میگ ء روان ات ..... اوہے سختی
ہلک ء مہری ء ٹلوانی آواز دی آہگ ء ات میر پیر داد وتی ورنائیں جن ء گل ء پیدا ک ات:

دستار

م۔ طاہر

لال پروسبز ل ۽ تروزہک ات۔ ۽ شہ کسانى ۽ بہ سبز ل ۽ نام نشت ات۔
 پروردگار ۽ آہرازیبا کیں شکل ۽ صورت دات ات۔ گس ۽ کاروبار ۽ ہم سک ترندات
 سوچن ۽ دوج ۽ ہم نام ات۔ ہلک ۽ جنک شہ آئی کارہیل گرت انت نان ۽ کڑو ۽ ہم وتی
 مٹ وت ات۔ قرآن ۽ پنچ کتاب ۽ ہم وانت ات ہمیشی گس ۽ ہر یک آہراپہ چماں
 نادینت شہ آئی وش زبانی ۽ سوب ۽ ہلک ۽ ہر کس آرا دوست داشت جنکانی گپ بوتیں
 شہ درستان سرلال پرو ۽ نام کات ۽ ہلک ۽ پیرہ زال وتی سر ۽ چندینت انت ۽ گوشت
 انت زالاں لال پرو ہلک ۽ جنکانی سردار انت سبز وتی بخت ۽ زیات بست کہ پہ لال
 پرو ۽ نام ۽ نشت۔

لال پرو ۽ سبز ل ۽ عاروس شہ سبز ل ۽ وانگ ۽ سوب ۽ پدکپت۔ لال پرو زیند ۽
 مزراں جنان ات۔ ۽ سبز ل گوں وتی کتاباں دزگٹ ات وہدان کہ لال پرو ورنائی بازیں
 بہاران ان گوازینت۔ تہ سبز ل ڈاکڑی ہم وانت ۽ بموزاوتی شہر ۽ ڈاکڑی ۽ بنا گرت۔
 سبز ل ۽ ماس ۽ دو سے وار ۽ آہراپہ عاروس گوشت بلے سبز ل ۽ پسودات لمہ!

تنگی صبر کن۔ کہ من وتی زندمانی ۽ راست کنیں۔ ۽ اے لائق بہ میں کہ وتی جنین ۽ زہگانی
 خیال داری گرت کنیں۔ شہ سبز ل ۽ انکار ۽ آئی ماس ۽ سمجھت کہ بلکیں سبز ل لال پرو ۽ نہ
 لوٹیت۔ آسریک روچ سبز ل ۽ ماس شہ نا ایتی ۽ گریت ۽ گوشت لال پرو ورنانگے آئی

ہمیں وش دیم ء وش سیرت جنک زھگ ہچ ماس ء نہ آورت۔ آحوریں جنکے من آہرا
گڈداتہ ووتی نشار گوشتہ منی زیند ء تہ دگہ کسے گس ء آورت نہ کنے سر امنابکش پداہر چپتی
دل لوٹیت بکن :

سبز ل کہ زیند ء لہتیں سالاں گوں وانندہ ایس مردمان گوازینت ات زبر زانتی
کہ عاروس ایوک ء مردم جنین ء یکجائی نہ انت انسان ء زیند ء باز پہنات انت کہ پہ
آیان مردم پہ جنین محتاج بیت۔ پہ اے دراجیں زیند ء مردم یک جوانیں ہمبلے ء ہمراہ
لوٹیت۔ تنکہ زیند زبر تر بگوزیت۔ آزانت کہ آعزت، دولت، تعلیم ہر چیز داریت ء آہرا
پہ زیند ء سفر ء زبر تریں ہمراہ رست کنت آچوشیں جنین ء لوٹیت کہ آئی ہمبل ء ہم تب
بہ بیت آئی لال پروء ہما کسانی ء دیست ات ء آئی ہر چیز ء بے خیال گرت ات آنون ہچ
سر پد نہ بوت کہ آں گوں یک جنین کہ آہرا ہور نہ دیستہ وتی دیکتر زیند ء چون
بگوازینیت۔ آئی دل پہ چوشیں ہمراہے کشت کہ نوکین دُنیا ء نوکیں وڑ ء راہند ال سہی بہ
بیت۔ بلے آخر ء سبز ل ء دل آہرا گوانک حتی ء ضمیر چونڈک سستی کہ آخر یک جنکے
دراجیں عمرے پہ تہ نشتہ۔ تی راہ ء چارتہ تی انتظار گرتہ، ء تی نام ء وتی ورنائی بہاران
گوازینتہ نون تراحق نہ کنت کہ آہرا نا اُمیت بکنے ء آئی زہگانی سبزیں بہاراں بسوچ ء
ہے سوب ات کہ سبز ل ء وانگ ء دوران ء ہے گپ نہ شموشت ء ہچ جنین ذات ء وتی دل
ء جاگہ نہ دات ات ہچکس ء وتی مہر ء حقدار نہ زانت ات۔ آئی مُدام وتی زیند پہ ماس ء
حب ء لیکت پرچہ کہ آہرا وتی ماس ء وشنودی شہ ہر چیز ء گیشتر دوست ات۔

سبز ل ء دل ء دماغ اُمیت ء نا اُمیتی ء دوارجہ ات آوتی ماس ء دل ء پروشگ نہ

لوٹ۔ بلے جندے دل ء تھے ہم ہزاران واہگانی لہڑچست ء جہل بوت انت بلے آئی
 وتی دل ء حالان ہجر زبان ء سرانہ آورت ء دل ء تل ء چیرین واہگان نہ ایشت کہ سہرا بہ
 بنت۔ تنکہ آئی واہگ بازیں دلانی شیشگاں پاش پاش مہ کنت ء آئی تہالال پروء مہر ء جہ
 دیگ ء جہد ء گرت ء یہ سور ء راضی بوت۔

سبز ل غ ماس ء وتی زہگ ء آروس ء دو دنیاے کاران گرت ء وتی دل ء
 ارمانان زبر کشت چہ گلایش آئی پادپہ ڈگار ء اژ نہ کرت انت پرچے کہ شہ یک میگا آپہ
 وتی زہگ ء آروس ء گل ء شات ات۔ ء شہ دومی نیمگالال پروء نشاری ء وشحال ات
 آوترا گیدی ء نیک بخت ترین زالے لیکت۔ کہ زمین ء حور بہ آئی زہگ ء گس ء آئیگ ء
 ات آشہ وشی ء بال کنان ات۔ کہ پری آئی گس ء پیدا ک ات۔

آروس ء ہزاران دود آن پدا خر آ گھڑی احت کہ سبز ل گوں وتی دشتار ء دیم پہ
 دیم بوت۔ آدشتار کہ شہ سالان آئی نام ء اشلنگ ء ات آدشتار کہ شہ ہریک پستان ء
 اشلکت ات لال پرو کہ پرے سبز ل ء وتی دل ء ہزاراں واہگاں کشت ات۔ لال پرو کہ نوں
 دشتار نہ منت ات بلکہ سبز ل ء جنبن ات۔ سبز ل وتی بانور ء دیست کہ آبازیں گدانی اتل ء
 و تراڈکت ات۔ چو بے ساہ ء بے جیس بت ء سبز ل ء دل ء لہڑ سر آحتت۔ ء زوت تروتی
 بانورے گندگ لوٹ۔ دل ء یے سکین دات کہ زوت آہرا بغل ء بکپت ء یک ساہ ء زیند ء
 درائین حکایتاں پہری بکنت۔ بلے تنگی لال پرو پہ آئی بیگانگ ات چوزوت چون یک دگر
 سمجھت گرت سبز ل ء دل لوٹیت کہ لال پروت وتی گدان دور دور بدنت ء بیت گوں آئی
 بہ لچیت بلے بلوچی رسم ء بیگانگی بہ ہر دو آئی نیام اوشتات انت ء دلان پہ نہ نیکی نہ اشت

انت۔ آخر سبز لعل دل سک گرت لعل لال پروء نام گپت لال پروشہ آئی تو ارء لرزت۔
چو کہ یک نر میں گواتے بیدء در چکء بلرزیت لعل آئی چو سردء تارء نر میں تو ارء بلے گوشت
سبز لعل دیمتر شت لعل مدان مدان شہ آئی دیماسہرین گدان زرت آئی دیم چو ماہکان لعل کہ شہ
سہرین جمرانی پشت لعل ردایت، سہرا بیت۔ اسپتیں کتابی این دیمامود آئی سیاہ جمران وتی
لاف لعل چر دات ات سبز لعل دست لعل دراج گرت لعل آئی زنوخ لعل گوں دست لعل بر زگرت
لال پروء سرگی این چم چیر اتنت بلے شہ چیریں چماں ارسانی یک سیاہیں کشکے بہ رکانی سرا
احت ات لعل سہرین لعل اے لرزان اتنت سبز لعل آئی تہ زنوخ لعل یلہ دات بلے دل لعل
در یلگ لعل گیشتر بوت انت آئی دوارگ آئی نام لعل گپتی بلے پدی ہم آئی ہی نہ گوشت،
سبز لعل دل لعل گوشت کہ بلکن لال پرو باور نہ کنٹ۔ کہ من آہر ادوست دارین لعل ہمیشی گپ
نہ کنٹ۔ آئی یہ دلجی لعل گپ لعل سرینت کہ لال پری !! بلکن تہ باور نہ کنے من ترا دوست
دارین بلے رب گواہ انت کہ تی خیال ہر جاہ منی دل لعل بوت من تر.....

سبز لعل گوشان ات بلے لال پروء ارواح یہ دگہ پٹان سرگردان ات۔ آشو میں
روحانی تران لعل کپت ات کہ نامر ادین دادو لعل آہر ارددات ات لعل آئی ہم بے سمائی لعل گنوکی
لعل وتی سجیں اختیاران بہ آئی دست لعل دات ات آوہد لعل نہ زانت کہ ہمے کار آہر اپہ تیوگیں
زیند لعل شر لعل سیہ کنٹ سیہ رو حیں دادو لعل ہم نزانتی لعل شہ آئی دردا نگ لعل پلپیت ات لعل آئی ہی
نہ اشت ات۔ آئی جنکی لعل آرزگ لعل ات کہ نون من سبز لعل دیم لعل چہ نگ دارین اے
خیال انکہ وخت یہ آئی دل لعل سرا سیہ مارے بوت۔ بلے مروچی سیہ مار بہا آئی زہرگ لعل سرا

نشت ات۔ کہ شہ آئی یک نیش آئی زہرگ ترکیت لال پروشہ سہب ۽ بنا می ۽ ترسیت
کہ ہلک ۽ ہر دم سہی بیت کہ من دیمتر اوتی دیماسیہ گرت اتن آشہ پٹ ۽ پیغوران ترست
کہ مردم آہرادات انت۔

سبز ل ۽ دراجین ترانے گرت بلے لال پروہج گپ ۽ سرپد نہ بوت۔ ہنجوت
نہ ات سبز ل ۽ دل شہ لال پروچی ۽ ترگگ ات آئی لال پرو ۽ گوپگان گپت ۽ آہرا
سرینت ۽ گوشت کہ لال پری! آخرتہ ہم چیزے بگوش تہ پرچے چوچپ نشتگے؟ شہ تی چی
۽ منی دل ترکیت:

سبز ل ۽ اے گپ ۽ لال پرو ۽ تاران سرینت ۽ آہ زار زار گر یوگ ۽ لگت۔
سبز ل ۽ آہراوتی بغل ۽ گپت ۽ شہ آئی پکان (میلاراں) ارس ۽ مرواردان خشک گت ۽
شہ ہبر ۽ آئی کلکان چوشیت ۽ سوج کرت کہ منی! در پرچہ چوناوشے؟ عاروس ترادوست نہ
ات چون؟..... لال پرو کہ شہ بازیں گر یوگ ۽ ہلک دے گپت ات۔ لرزیتیں تو ۽
مدان گوشت منی جانو! منی دین، دنیا ۽ واجہ! من پہ تی پاد ۽ گر ز ۽ لپچین من پہ تی نام ۽ نمود ۽
فدا بہ بین من سجیں عمر تی نام ۽ زیارت کرتکن من تی مولد ۽ زر خریدان بلے مروچی
نامروچی منی زبان نہ چری ۽ منی چم پہ تی دیمانہ استنت حدانامہ کرتین حدآ شو میں روچا
میاءرتیں، مناہاروچا خاک ۽ پر بکرتین..... من پہ تہ ہچی نہ دارین۔ من تی امانت ۽
زوال کرتکن من وتی آب ۽ بہا گتگیں پاد ۽ منا گتو بکن شہ ایشی سر کہ سہب ۽ دنیا ۽ شگان ۽
پیغور منا خاک ۽ پربکنت ۽ دگہ بے مہرین دستے منی زیند ۽ پہ پلیت تہ وت پاد ۽ منا شہ

اے زیندء بہ چٹیس پادء مناشہ زیندء درداں آزات کن منی تئی لائق نہ ان من زندگی ء حق
 ء نہ داریں! لال پروزار زار گریٹ ء وتی سرء سبز ل ء پادانی سرء ایر گرت اے گپتان
 سبز ل ء عقل ء ہوش ء گار گرت آئی جان سر تر ات ء زیاتے کنگ بوت آئی واہگانی
 برزین قلات پہ ڈگار ء کپت ء جہان پہ چمانے تہا ربوت۔ شہ گس ء جنین زات ء دلے
 گشت آہرا وتی سما نہ منت شیطان آہرا پنت دات کہ وتی سرء بگپت ء پٹانی نیمگ ء بہ
 تجیسہ لال پروء دیم ء نیمگ ء یک واری پدی چاریب ماہکان ء جاگہ ء سہریں آچے
 دیست آئی سرء گوں دودستاں گپت ء بہ چمانے تہے ہورت چاریت گرم گرمیں ارس شہ
 آئی چماں بہ کلکانے سرء تچان ات ارس ء تر مپ ء تہا سبز ل ء یک معصومیت ء دنیائے
 دیست آئی ان زم بوت ء ہوش برگشت آئی فکر گرت کہ نامناسب انت کہ یک گناہ ء اے
 مہلخ ء تیوگیں زیندء عذاب دیگ بہ بیت؟ شہ آئی زیندء وشی آن پلگ بہ بیت؟ ء آرا
 سیاہ بختی ء سیاہیں چات ء دور دیگ بہ بیت آئی فکر بہ انسان ء عاداتاں شت کہ ہر انسان
 ہزاران گناہ کنت ء آئی ہم بے حسابیں گناہ گرت ات سبز ل ء دل شہ زیندء لہڑان
 سرا ت، آئی لال پرء گوں وت لچیت ء آئی زر ء تگہیں رکان چوشیت ء ارشت لال پر:
 شہ شہی منی جنین ء منا گون تئی ساری ء زیندء کارے نیست حد ء مد ماہر دکانی ارواح گوں
 یک دگر ابندوک بنت۔

شمبک مرت

برکت علی

”ہوری اگن امبران خدائے ہامین ء راہور ء ہرگ ء گوات ء ایروپ ء بہرنہ کت
تومن دوصدکلدار ء وائے چوپین ء شمبک ء سنت کنین“۔ سردو ء اے گپ جت ء پر بند ء
پشتی پانے گوں سرین ء چیت گت ء دستے من کپات اڈینت مچ ء بالابوت۔

ہوری بنی خرماگ ء چنگ ء لگت ات کہ آئی ء چم پہ کوپگ ء گودران کپت سردو
اوسردو کم بخت مچ ء کوپگ گودرنت زوت جہل ء ایرکپت۔

شکریں ہوری من ء سئی ء گرت، اگن نامروچی من شری ء وتی بہر زرتگ ات
برین چہ سزوء لہتیں رنگ کریں ء پہ وازدار ء زہگان برین۔ بیائے کہدہ سردومروچی تو
سہری ء حرماگ نیارتگ اے“ وازدار ء کپات ء لہتیں کلونٹ درچت ء دست ء گرت۔

”وازدار مروچی من آپ چلن ء سہری ء سراتا کوپگاں لکچتگوتون۔ منائی مولد ہوری ء اگن
کہ انکہ جتہین تو منا گودران جوانیں بیرے گپکت۔“

”تخنو نہ شربوت ء کہ ہوری ء چم پہ گودران کپت شرانت آپ ء تام بکن ء ہردو
ہران بزور وروشم ء انت کہ پداترا شپ کپی۔ شپ ء تہاری ء جاگہ نہ جاگے جو ء کنڈے
ء کپے۔“

”شروازدار من یک ہرے ء دارلڈین ء یکے چہ پیش ء بارکنیں دار شمار لہتیں روچاں بس
بنت ء پیش من ء ہوری ء۔“

جوان انت، بلے ریگ ء وهداوتی نان ء بگرکز وמוש نہ کن ءے تئی کار انت آپ ء تام
کن ءے ء پہ بے تواری چه لوگ ء درکائے۔ مروچی تئی واز دار ء نارشت ہم گنگ منی
حیال ء سبزک انت جمری ء سبزک مناسک وش بیت۔

”ہاں واجہ خد اے و ہدی وت ہور مکننت اگس ناں نون مارا کس وام نہ دنت“

کم تختیں سردو تراوام ء پکر انت اگس ہور بوت تو اے پماز میندار ء بزگراں سک گران
کپیت ء اگن حقیقت ء بخت بکن۔ اے تا کدا من ء اے برگا ء مزن پاگیں جمران گندین
منی دل چه لاپ ء در کیت پرچیکہ اے و ہدین ہور ملک ء نقصان انت ہامین برنج ء کڑب
نون چٹ تیار انت ہور ہامین ء ساڑینیت برنج ء کڑب ء سرینیت ء ہوشگ اش بنج بنت
ء مسترین نقصان کور انت کور آہت بز اں جو آنی زندگار بوتنت پدا اے گرم ء سراپلگ ء
روپگ ء تان پانزدہ پیست روچ ء آپ دیہات ء سر بنت برنج ء را ابید آپ ء نہ بیت
ہے ڈول زورت ہم کپ کش ء آپ لوٹیت۔ اے ہنجیں نقصان انت کہدا کہ خدائی جند
مارا شماراوت برکینیت۔

”سردو او سردو“ پادا کہ تر مپ انت: ترا من روچ ء شنک جت ء گوشن کہ

لور پات ء کڈ ء سردا دے۔ نون شپ ء چون سرا ء دیے؟

”پادا۔ پادا تر مپ انت گڈان من چی کنیں تئی سر پہ ہوش انت“۔

”سردو جمر سک بز انت۔ خداوت حیر بکننت تراوتی واپ ہنجو دوست انت؟ بزور چماں پیچ

کن ہورا گوشدار۔ چومشک ء دپ ء یلہ انت۔ یا اللہ پرا کوہ ء کو چگان۔ کوہ.....

ہوری تو بردادر گنج من کڈ ء چپ چاگر ء کمیں حاک بدائیں چل ء نیمگ ء پچارے ہنی وا

شمبک ء بردے گونات یا اللہ حیر:

ہوری گوات ہور ء راچیر انت حدوت حیر بکنت اے نازکیں موزاتی اے گوات ء دیم ء
داشت نہ کن انت۔ ہوری من گشین کور ء تو ارانت جو گار بوتنت۔ رندش گار بوتنت ہوری
شوم من ء خدایا نہ کت۔ من گار بوتون۔ انکس وام شہ کجا پر پکنیں۔

”سردو۔ قرار بو۔ اللہ مالک ایت۔ روزی رسان انت۔ ہامین ء، زرت ء برنج ء اگن
بارت مے دست نہ ریت بلے دگہ درے ہم پیچ کنت۔

ہوری من ء ہنچو بیت کہ تراہاگ ء ایر برین۔ منی دست ء ہامین زرت ء برنج ء برتنت۔
نون پمن سہری گلڈے چہ آسمان ء دور دنت۔ سردو خدائی شکر ء بگر من ء گنج داتگ منی
زہگانی سر ء حیر بہ بیت ء بس۔ ہاں تراسک گنجے داتگ۔ سامنی ایکہ پات و پیش ء
در بتگ ء گنج ترا داتگ دیم ء سال ء شریکی نہ کنیں بکندین ترا گنج بدنت۔“
”منی روزی ء سردو“ اللہ دنت، سردو تو سکیں بے شکرے۔

”جوان ترا شکر انت۔ جاگ من ء گورانیست ترا شکر انت، کارا سیرون ء نان ء سیر نہ
اون ہزنت ء بی بی ء را شکر انت۔ ساری ء پات ء ہلاس کن۔ گڈان شکر ء بگر.....

سردو تو اینگو بیآگوں تو گپ یے کنیں۔ بلے بگوش منی چمانی روک بگوش منا حد اپر تو
بزوریت۔ بگوش اے منی گوش گوں تو انت سردو بز کار شنک پمن مبونوں من پیرون،
شدکان شمہکیان بزور“ ہامین ء راہور ء برت زرت و برنج پنج بوتنت فصل ء مستریں بہر ء
گچی حاکم برنت۔

مٹگین حاصل باز جاہ ء بیت۔ دو۔ وازدار بارت پچکے پمن پشت کپیت۔ کہہیں وام وتی

جاہ انت دکاندار ءوام داران وتی سراچ کنین یا کہ تئی پنج ءبرک وسنت ءسرا خرچ اش
کنیں تئی سر نہ چرتگ هوری:

سردو هر وهد کہ من شمبکی سنت ءگپ ءجنیں تو گو من یک چوک اے کن ءے تو چه گوشے
اے منی زہگ انت۔ تئی چکو انت میتگ دراه پمن حدیت۔ خواری ونیز گاری اگن اہتگ
۔ خدایا آورتگ هر ڈول بیت امبران من وتی زہگ ءسنت کنین، دیم ءپانزدہ مردگی ء
شمبک ءسال انت:

هوری پچار ضد مکن۔ اگن نا، پدا من ءمه کپ کہ من ءجاگ نیست، گشان نیست من
ء۔ من ءسردو ہچی نہ دنت۔

من سردو ہچی شہ تو نہ لوٹیں۔ اگن تو وام نہ کنے گڈان من وتی دڑاں بھانیں۔ بلے من ء
گور و کفن نبیت۔

”کہدہ سردو بیا اے پیتا پ ءنندین کمین گپ یے جنیں“ بلے وازدار ”سردو پچارنوں
زمستان انت، دگہ سالے بنا بوگی انت گو سگیں سال ءشریکی ءوازداری ہلاس انت۔ سمو
کوہی، مرہ۔ ادودگہ لہتیں تئی براس منی ءاہتگنت کہ من آہان ءشریک بکنین بلے من
آہان ءجواب نہ داتگ پر چه نہ تو منی جند ءراسک دوست ءے۔ تئی پس تاں پانزدہ
سال منی ءتئی پیرک منی پس ءتان منایات انت شریک بوتگنت۔ نون من لوٹیں کہ تنکہ حد
یا تئی روزی ءنان گوں من کرتگ ترا چه وت ءجتا مکنیں بلے ترا جست کنگ لازم
انت۔ اگن تو زان ءے کہ تئی دل شمن پر شتگ ءپرنت، واماں من گوں تو رین گون۔
اومنی رسم وایندگہ شریک ءوازداری ءحبر و حالان پورہ بدے اوپہ وت ءوازدارے درگیج

”اگن نا، تو منایله نہ دہ گڈان تو منی پیش ۽ پیس ۽ بیچ ۽ اووتی روشم ۽ شروع بکن“
 ”وازدار منا ہفت سال انت کہ من تئی لوگ ۽ چوز ہگ ۽ پیس ۽ شت ۽ اہتگلوں۔ من وتی
 کسانى گوں تو گوازیٹگ۔ نون من تراوت یلہ نہ کنیں تنکہ تو دگہ شریک مدارے“
 ”جوانین سردو، ترا دراہین رسم معاف انت وتی روشم ۽ بگر۔ من تئی براساں جواب دئیں
 کہ سردو ۽ شریکی ۽ در نہ کنیں“

ہوری اے شمبک انت، روج ۽ سراویت ۽؟ ہوں بیابا شمبک بیابا ریں، منی ۽ بیابا۔ اف
 ہوں ایشی جان چوتینک ۽ گرم انت کہر وار تو نپادے چیر نہ گہتگ۔ ہوری نپادے چیر گج
 من رین چہ شاہوکار ۽ در مانے وام کنین کائیں۔ بلے برین بیابا ترا کو پگ ۽ کنیں:
 انا بابا من در مان جاہ ۽ نیا این منی واک نہ کنت منی دل تو سیت۔ ہوری من شاہوکار یگ ۽
 روگ ۽ اون۔ گولی ۽ در مانے گرین کائیں بروزوت بیابا، اودان دیوان مبو۔
 ”واجہ کاران سلام علیکم“

”علیکم السلام سردو بیابا ریں دیرنت گندگ نہ بو تگ ۽۔“
 ”ہاں واجہ گن اون روج ۽ جو ۽ دار انت شپ ۽ روشم انت“
 ہاں کہد امر وچی بیابا ریں چٹکس دے۔ واجہ مروچی مناہج نے گوں۔ بلکن من دگہ وا
 مے ۽ دل مانگوں“

آسر ۽ وام ترایات انت؟
 ہاں واجہ من ۽ یاات انت۔ صد کلداریکے، دگہ پست کلداریکے، دگہ پانزدہ کلدار ہوری
 بچانی یکے۔

”ہو ہو۔ گڈان دراہ چٹکس بوتنت“ واجہ اے حساب ء دگہ روچے پکن۔ منا بزور پہوت
ء۔ اے وہدی منی زہگ ء راتپ ء پہ لرزگ زرتگ۔ منا گولی ودرمانے بدے کہ من روان
نشت نہ کنیں۔ بزور اے دو گولیان گوں چاہ ء یک یک ء بدہ اش۔ خداوت ایشان ء آئی
درمان بکنت۔“

”بلے وازدار چاہ ء بورہ منانیست، گڈان چون کنین“

”بورہ ترانیست، بزور اے چاہ ء بورہ انت نون تئی سرادگہ یک کلدار دو آنہ بوتنت۔“
”ہوری بزور اے گولی انت، گوں چاہ ء بداتس۔ صجین ء شتگ ء نون پیدا ک ء۔ ترافریات
اوں کرت کہ زوت بیانون زہگ تئی ٹیلگان ورگی انت۔ چے بڑا جتگ انت ہیچ چیز ء سد
انہ انت، اے درمانان ایرکن شیشگ ء بزور پہ تگ ڈاکسریگ ء برومہنازی زہگ ء راہے
نادراہی ء گتگ ات ڈاکس ء درمان داتگ ات، وش بوت، زوت برو۔ گشادکن“
اڑے جورک تو مروچی ڈاکسریگ ء چیاتلگے سردوتئی نثارزہگ ء دراہ بوتگ۔

پر آئی درمان ء گرگ ء اہتگوں۔ بلے مروچی ڈاکسرادانہ انت پیش ء اے ہندامردم یک پہ
یک ء اے کوٹھی ء تہاشنت، مروچی اے بند انت، مردم ہم نیست خدا بزانت چہ حبرے۔
جورک منی یدین زہگ تمبک انت۔ آسک مادراہ انت۔ دونی وش انت۔ تھی من
چاریں کہ تپ ء ہنچومان ترینگ کہ حبروحالی نہ انت،

خداہیر بکنت۔ ابا اے زمانگ ء نادراہیان مردم ہیچ سرپد نہ بیت۔ بیابارین آدم ء
چہر اسی ء سوج کنین:

ابا مروچی یک شنبہ انت ڈاکس صاحب ء چھٹی انت۔ مروچی درائیں روچ ء ڈاکس

صاحب اداں نہ ایت۔ شہاباندا بیات۔

”بلے منی زھگ چٹ کچتگ واجہ! تو برو ڈاکسر صاحب ء تو ارکن۔ بگو منا کمیں درمان بدے۔ پدا برو تو دیوانگ تو نہ اے۔ ڈاکسر صاحب ء چھٹی انت، آمروچی گون وتی دوست ء دز برادران سبزگ ء پکنک ء شتگ۔ شپ ء دیم ء کیت شہاباندا بیات۔

”کجاشت ء؟ بلے واجہ من چون بے دارو ء لوگ ء برین، منا ہوری اودا نیلیت۔ ڈاکسر مروچی چپاشتگ۔ شپ ء پرچے نہ شت ء من تاں شپ نندس ”سردو برین اے وہدی۔ صحب ء پدا کاین جورک تو روئے برو۔ من نیایاں۔ من بے درمان ء نیایاں۔ منی ء من ءے بیانندین تان ڈاکسرچہ پکنک ء بیت۔ درمان یے گراں پدارواں“

سردو تو کہ گشے بیانندین۔ اللہ مالک یے بلکن ڈاکسر ماہلہ اتک۔ بڈول مغرب ء بانگ بوتگ۔ انکتہ سردو گون وتی درمانان بے گواہ انت۔ برو پچارے شتکوں بارین۔ ہوری ء وتی براس ء راہکل کرت، ”شمبک من نہ بوتوں پر تو۔ اللہ ء باہوٹ ء منی شمبک“ شمبک چومدگ ء زردانت۔ گجے سرکتگ۔

ہوری ء چیلک گٹ ء انت۔ فریادونا لگ ء انت۔ اللہ منی چک ء حیرابکن۔ منا پرتو پے پر۔ ابوزار پمن۔ زار پمن۔ ماتیرالکت۔

زرو ہوری ء رابداریات وتی مودان روسینگ ء انت:

ابا یکے سردو ء نیمگ ء میدان کنت بگوش ء ڈاکسر ء درمان ء میار۔ اسپتیں گدے بیار گون۔ آئی درمان ہمیش انت۔

من پہ او میتاں

عزیزہ نجفوری

منی ماہل شب پلگانت و شء سارتن گوات سبک سبک کشگان انت در ہج و دار پہ
یک کہیے لڈ گاینت۔ زری نوداں بستہ بہار گاہ ء و شیں موسم نرم و نازر کیس پلانی و شین بوء
یک دے صد دل بیت بلے من گو سگیں یا تاں سر ء پٹ اوں، موجیں دل ء حب و ارمان
باہند کنان انت۔ چم پہ ہمارا ہاں زرانت کہ ماہ ء و دی بوگ ء راہ بنت، واہگانی زراب
جپ کنان انت۔ دل ء در یلگ چوز ہیری زیمیل چست و ایر بو ان انت۔ دل ء و ڈ
وڑیں خیال روت کیت۔ ماہ ء ہمیش انت شہ کوہ ء نوک گوش کرتا۔ تہار و نیمنا کیس شب
پلگانت۔ دل ء یک دراجیں آہ سردے پاداہتہ اُف۔ ماہ چست بوت دنیا ء چم پچ
بوتاں منی چماں تنگہ تری نہ دیستہ پہ او میتاں ننداں ایتانی و دارانگہ بیگواہ انت، ہانی تو
سئی اے ناروائیں دنیا ہر کس ء پہ ناگتی چکاس ء دور دنت۔

منی زند ء مراد..... من دل داتا پہ طوفان ء بلاہ نون منا پنت ہج کت نہ کنت۔ منی ہازگیں
دل ء کدینگ مناں پہ گٹے دو دات نہ کنت۔ می سر پر بیت۔ من چداوساری چشیں
گت نہ دیست مروچی دنیا منی پلپیں واہگاں پر چہ پانا دستری لگت مال کنت منی دل ء
سریت بلے منی پسکینگ ء دنیا ء راچے رسیت۔

اے دنیا کس ء را پہ وشی ء نیلیت۔ نہ لوٹیت کہ دو دل یکجا بیت۔ یک و شیں زندے ء بنگج
بیت۔ دنیا ء واہگ ہمیش انت اوست و او میتانی باہندگا ربیت۔ اوستانی نمیرا نیں زند

بچک بیت۔

ہاں کہ منی اوست محکم انت دل ڈڈانت۔ او مہرانی و دارء شابیت کنت۔ مناہج ترس ولرز
نیست۔ گوں ناروائیں دنیا ء دست پہ دست بوگ ء واک ء تو ان ء دارین۔ بلے ہنگہ منی
دل جم نہ انت من کشین دنیا بلکن گیش نمت منی جہداں لتاڑیت واہگانی نمیرا نین
ماڑی ء ڈیلینیت منا ویران کنت۔

من پرے حبر ء ہبکہ نہ اوں کہ دنیا منا لتاڑیت گار کنت۔ منی نام و نشان پشت نہ کپیت من
نیٹ پرے حبر ء تیر کہ اوں کہ تئی سرا پہ ناگتی جنجال ء دور دنت تو وتی دل ء گوشے لگور
بوت، دنیا ء دیم ء اوشتا تے نہ کرت۔ منا چکاس ء دور داتے وتی جانے کشت، ماہل کچک
وکیت کاروان وتی راہ ء روت۔ دنیا ء دپ منا شہ راہ ء گردینت نہ کنت۔ منی پلپس واہگانی
باہند ء ایر موش کرت نہ کنت بلے من تنگہ پہ موہ ء چمداروں شالا..... او میتانی و دار۔

اے تئی راست انت اے ناروائیں دنیا ہر کسی سرا چک جنت کس ء را شرکشگ ء نیلیت
پلپس واہگاں پہ ناگتی ایر موش کنت۔ نایا پتیس دلاں پر و شیت حب و دار ء بندر ء چیر
جنت۔ بلے اے تو اشکتہ کہ حقانی دنیا ء پست ء ایراں نہ مارنت وتی راہ ء تیک راہادگ
انت دنیا آیانی سرا وڑوڑیں چکاس دور دنت ہے چکاس آیانی پلپس واہگانی مزبنت۔ دنیا
ساران گنوک لیکیت۔ گنوک وتی دست ء حبرے نہ نمت۔ یک زنڈیں پہرے۔

ہما جا گہہ سُچیت کہ آچے پر نمت۔ من زانین منی جتائی ء ترا سک پدرد گرتا۔ تئی دل چو اشکر
ء سُچیت۔ بلے شادہانی منگیران ہما کس گندان کہ شپ روچ گوں سکیاں جیراں، مہر ء
گوناپ گپتگیں دل شہ دنیا ء چست ء ایران نج نہ وارت۔ دردانی چپیں آچ ء تہا چکا پروتا

پہر زانت۔ ہر کس کہ باز درد و عذاب کی کشیت۔ زند و مرادے مرنت۔ سینگ و مر مر میں
 آج روچے نہ روچے لمبوک بیت دنیا و شہم کنت، ناکسانی چماں پانچ کنت۔ و کورین
 دیدگاں روک مان گیجیت۔ آشو میں سر عشق و چہیں آج و دور کنگازانت۔ وتی زرد و
 مراد و چچ گرگ و کثیت وتی زرد و گوا جار و موہ نہ دنت۔

من تنگہ بیرگہ نا اُمیت نہ وں۔ منی اوستانی باد گیر نمیران سبت ہر کار پہ صبر و
 موہ۔ شرین گپے بلے تو اے دی اُشکتہ، دیر شت زیر شت دنیا کرو موش و ہیلوار سبت۔ کسی
 دردان نہ ماریت۔ دل پر و ش و پدرد نہ بیت۔ گپ بے در و رانت کہ اوست الم و سبت
 مر مر میں دردانی باہند نمیرانیں زند و پدیا نک انت۔ چکاس و دیدار نماہیں گوا تگر تہنا تو نہ
 اے۔ ہر کس ہے زنگ و جنت کرو موش جہدانی دیپان انت و جہد مرادانی منزل۔ آسر منا
 اے گپ پر تو شات نہ بنت۔ دُنیا شل سر میں تیران پہ آہنی پنجگاں بگر و پداہمائی دیمائش
 بجن، تانکہ بماریت کہ گوں گنوک و دست پہ دست بوہگ ملیں سر و ببا دیگ سبت۔
 ناہودین شگانان گوش مدار۔ پیگورانی شل سر میں تیراں پہ وتی آسیگیں سینگ و اسپر کن۔
 غمانی تہار و ہمیں کوہرانی نیمگ و دست و شہار سہتگیں دل و اوست و بہاراں پشاں کن۔
 روچ و پتلیں برمشاں سرگوز کن تانکہ دُنیا ہر کسی دیم و چوسنگ و جک مہ بیت۔ منی ساہ و
 بدل۔ منا پہل کن۔ من ترا پہ گئے دور دات۔ تی پلپس واہگان و ٹی گرت۔ بلے بد دل
 مبو۔ اے منی نازانتیں دل و ہل انت۔ من تی دیما تالان گرت۔ منا اومیت انت من و
 تو منزل و آسر و ڈک و ران شالہ:

دُتگ

عصمت اللہ خان جمال دینی

راجی ءوتی چماں بدار۔ چووتی ہتھیں اولاد ءبزاں۔ مئے گس ءبراہ انت۔
 مئے کڈ ءمراد انت۔ بادشاہین خدا جان اچ ماں عبدل ءپلت۔ کوہ تلارانی دیم حونی
 گرت ءمارا بے بیچ گرت۔ نون یال کن واجہ اے امر ءآئی شان ءحکمت ءچون مُفت
 کلازین مارادوتگ یے دات ءے۔ پیریں گمی وتی لوگی ءپنت دات۔ لوگی پسو ءگوشت تئی
 نیت منی سر ءچماں من وت پہ راجی ندر ءصدقہ اُن شہ بے اولادی ءدرد ءزریاب ءنون
 رب ءدرالک وار شکر ات انت۔ پرے روچاں من پہ وتی واجہین حدائی خیرات ان۔ کہ
 منی تہاریں گس ءتہا یک چرا گے روکے گرت۔“

راجی ءپت دیری پہ شہ دُنیا شوتت۔ ہتھگے دیما آئی ماس ءہم آرا بہ ہفت
 سا لگی ءعمر ءاشت ءپہ آخوبتی دُنیا ءلڈ ءبار کرت۔ گل زمین ءسرا راجی ءکس نہ ات۔
 آیوک تہنا ات نہ دگہ برا سے ات نہ گوار آگریت مودگ گرت۔ کہ نون تہنا بوت۔ برے
 غم ءتہا کسے گونائی ارسان شریک نہ انت۔ کسے آئی ٹپیں دل ءایڈ گرنہ انت۔ کسے ء
 مہر ءمُحبت مُدام پرانی دل بندی نہ انت۔ مخلوق غمے ءارمان پرانی مائیں پیشانی دیستنت
 ۔ شہ غم ءگر یوگ ءآئی تا جگیں دیم زرد گشت دراہیں اولس گمی ءرا گوشنت۔ تئی یکیں بیچ
 انچا کوہانی تلارانی دیم حونی بوت۔ نون ترانہ بیچ اُست نہ دوتگ۔ تا بے ماس ءپس ایس
 راجی ءکہ برے شامتاں : نیا ءتہا ایت گورسی ءپکن تئی بے بچی ءغم کم بیت۔ خد ءرسول
 ہم وش ءمخلوق ہم وش شر تہ۔

گمی گوں وتہ پکر گرت دگر ء زھگ ء رود ینگ بلائے پہ مردم ء منی جند ء اولاد نہ
انت کہ رود نیس۔ دل منی سرد بیت۔ مگہ زوت آئی دل ء تہا خیال ات۔

”منی بز ء میشاں شپانک نیست۔ منی طاغت ء تو ان شوتہ۔ من پیر بے واک ان۔
ایش پمن شرانت۔ راجی ء غور کنن۔ منی میشاں پہ چراگ ء بارت۔ منی ہڈا آ سودگ پینت۔“

پیریں گمی پہ گل وش راجی ء وتی لوگ ء آورت۔ آرا دل اسہ داتے آئی لوگی پہ
راجی انچو مہر گرت کہ درد بگیرت حقیں ماس ء را اینکہ دل اسہ ء مہر ء شہ راجی ء دل ء آئی
ماس ء غم ء خیال زیان بوت۔ آئی گمی ء وتی پس ء آئی لوگی ء ماس گوشت۔ ء انچو گون
ایشان دل داتے۔

راجی کار ہمیش ات کہ صُحب ء گور بام ء وخت ء روج شہ کوہانی ء پتہ وتی زہران بہ جر ان
تلان گرت۔ آشہ وتی نپاد ء پادکات۔ شہ کوڈکان ڈنہ در کپت ء میشاں بہ کاؤ چر ء دیما
گپت۔ روج قرار قرار بہ آ زمان ء دیما بزکات ء در ستین جہان ء روژنائی بوت۔ بوج
حمر بہ صبح ء گوات ء تہا جنت وارنتت، مرگ بہ آ زمان ء بال اش گرت ء وش وشیں توار
جنت۔ انچو معلوم بوت در ستیں جہاں گل وش کنت آ بہ کاؤ چر ء سر بوت۔ جندے پہ گوات
گریں کاوانی تہالیب کرت۔ پھلانی دریم جوڑ گرت۔ وشیں زیمیل یے گوشت، ہر کدیں
روج وتی دیما کوہانی پشتادات آ میشان ء پہ لوگ ء سردات۔

ہے ڈول روج ہفتگ پہ ماہ سالان بدل بوتنت۔ انچیں روج یے اتک راجی مزن
ورنا بوت۔ آئی دیم چو چار دہی ماہ درا گرت۔ آئی بالاد چو چند نیس سول ء رُست۔ آئی
گلابین انارک، آئی آہویں چم، آئی آسکیں گردن آرا چو پری ء دراکرنتت۔ یک روج
یے گمی ء لوگی پکر گرت۔ راجی نون رسیدگیں جنکے زیات نندار ینگ عیب انت۔ ورنائی

یک گنوںکی اے، چومبیت اے جنک جرے باریت۔ شپء گوں وتی گسء و لجه گپء
 تران گرت۔ راجی مزن بوتہ، جاگہ ءے سانگ ء آرس ء کار ء پکن۔ مگہ گمی گوشت مارا
 چه جٹ ء اشتاپ کپتہ، وتی لوگ ء براہ چوزوت شہ وتی دیدگاں دور بکنین۔ منی دل گوشتی
 راجی ء چوزوت آرس مہ دہیں۔“

”مگہ رسید گین جنک ء ننداریگ عیب ء جاگہ انت۔ آئی لوگی گوشت گمی گوشت
 بے راجی آرس روج نہ روج یے گندیت مگہ لاتین وخت ء صبر کن کہ یک ز بریں
 مالدارے پرانی نام بگیرت۔ گوڑا ز بر بیت کہ شہ آئی ہمالب باز گریں۔ وتی گسا آباد
 کنن۔ راجی شہ رنگ یے۔ من جوان زانین پر آئی ہر کس باز لب دنت۔ گمی اینکہ حبر آئی
 لوگی ء زبان بست۔“

رب ء امر بوتنت۔ لاتین ماہ پدگی اینکہ جر آئی لوگی شہ نادر اھی ء دین و دنیا لڈت راجی پہ
 وتی غم خواریں و جان سوچین ماس بازارس جت۔ ارمان کرت۔ کہ منی سرا یک دگہ
 استال یے پرشت۔ دگہ شام ات۔ منی نصیب ء گر یوگ انت، ارس ء جنک انت۔
 شو میں مردم ء وشی کجار سیت۔ ہائے ہائے..... پمنی بخت ء کہ شہ ازل ء منی چم گرہ یگا جوڑ بو
 تہ منی دل پہ غم ء جوڑ بوتہ۔ منی جنبدہ خواری پیدا بوتہ۔ مناتا مروچی وشی وگل نصیب نہ بو
 تہ۔ گمی آرا دلا سہ دات۔ ایش دنیا ء کار انت ادا ہر کس یک وختہ شہ وتی زند ء دست شو
 دیت غم ء فکر کن شہ غماں فاندگ نیست تنا وختہ ء منی جان ء تہا جان است من وتی سر ء
 پرتہ دین مگہ ترا خواری ء تکلیف کننیں۔ پہ راجی گمی ء لوگی ء مرگ وت یک غم ء کوہ ات مگہ
 شانی مرگ ء پد لوگ ء در ستیں زند و شون پہ راجی ء تہا میں سرا لپنتت بزانی دوشگ، ہزگ
 ء متنگ، نان ء پچگ ایش در ستین کا ان ء راجی وت کرت۔

مگہ نون گمی میشاں وت پہ چراگ ء برت۔ اگہ وختے کہ شہر ء کار بوتین تو گوڑا راجی ر مگ
ء کوہ کوچگان پہ چراگ ء برت۔

یک روچ یے گمی سبز گانی نیا ما میشان ء چارینت گوں وت ء پکر گرت راجی نون مزن
بوته۔ آروس دیگ لوٹیت۔ اگہ آرا آروس بدین پدامنی لوگ ء شون کئے کنت، تو منی
جندا آروس کنگی بیت.....

راجی۔ راجی منی وتی جنک نہ انت۔ من شہ دیگر ء بدل پرچے وت آرا آروس
ملکنین تاکہ منی گس ء شون بیت۔ منی ہڈ دست ء پادا آسودگ بنت۔
شرع ء قرآن منیت۔ بلے پمن شرم ء حیاء ء ترس چہ انت، راجی ء من گور گرت۔
رو دینتہ، نون من آرا گر ء بگل ء نہ دئیں..... کہ منی خواری پہ دیم بنت..... من
وت گون.....

آچو گنوک ء رپنا نہ میشاں پہ لوگ ء نیمگا دیما گپت۔ لوگ ء رسیت راجی راتوار
گرت۔“ راجی منی دیدگ، منی مراد، میشان خیال کن کہ من اودالالی راسوج ء دین (ہمساہگ
ء زالبول) راجی گوشت، ابوچہ سوج ءے من تئی بدلا روین سوج دئین تو دم بُرتکے۔“
گمی گوشت، تئی کارے نہ انت۔ ء پہ لالی لوگ ء شت۔

گور بام ء ساری گمی راجی ء را گوشت کہ من شہر ء روین تہ مروچی میشاں پہ چراگ بر۔ راجی
سوج گرت، ابو شہر ء پرچہ روئے۔ لوگ ء تنے وختا درستین چیز ء اسباب اُست انت۔

گمی گوشت، نون من ترانہ گوشتین شہ شہر ء پدی آتون تاوت سئی بے راجی میشان پہ
چراگ مروچی بُرت ء چندے بہ سبزین کاہانی سرانشت ء پکر گرت، پس پرچہ شہر ء شت۔
آئی ہرچکے پکر گرت مگہ سرے ہچ نہ کپت۔ آئی میشاں شہ یک ڈگار ء بہ آدیگر ڈگار ء

چارینت۔ وختے روج برکت بیگہ بوت۔ آئی میشان پہ لوگ دیم گپت ء لوگ ء رست،
میشان ء دشت ء آرت تر گرت نان پتک ء پہ وتی پس ء ودار ء نشت۔

کہ ہمیں ساعت ء لالی اہت ء راجی لالی ء سوج گرت۔ منی پس ذی تنی ء اتک ء
مروچی شہر ء شت تو سئی ء پر چے شہر ء شتہ۔ لالی گوشت تو پہ راستی گوشے کہ تاسئی نہ ء۔
من ترا سئی کنن کہ گئی آروس کنت، شہر ء شتہ، پہ چسے گریگا ء ملا پہ نکاح ء بندگ ء کاریت۔“
برے پیری ء پس آروس کنت۔ راجی گوشت، لالی، دیگہ چون کنت۔ پرین لوگ

ء واجہ انت، غیر شہ جن ء درستین کار نہ بنت،

راجی گوشت، من کہ آئی لوگ ء درستیں کاراں کنن۔

”بلے آ گونتہ، آروس کنت“

”بس کن بے باک پس گوں وتی اولاد ء آروس گرتہ کہ آ گوں من کنت“

راجی گوشت۔

لالی او گنوک تو آئی ہتیں اولاد نہ ء گوں تو آئی نکاح روا انت، راجی اے گپ ء اُشکت ء

آئی دل بڈگ ء لگت۔ آئی چم شہ ارس ء پر بوتنت۔ ء آئی گوتہ گوشت من گئی ء ہتیں اولاد

نہ اُن..... من..... گئی..... ء دگہ صُحب ء گئی گون چیزاں ء گوں یک ملائے

ء لوگ ء اہت۔ آئی دیست آئی بُو ء میس مروچی بہ لوگ ء دیما وپتگ انت۔ لوگ ء وپ

پاچ انت آئی تو ارجت تو کسے تو ارنہ دات لوگ ء کس نہ ات۔

آئی گوتہ پس پس گرت۔ راجی منی ہتیں اولاد نہ ات۔

آئی منی لوگ اشته شتہ۔ منی پرواہ ءے نہ داشت۔

راجی..... ہتیں۔

بندی خانہ عباہوٹ

صورت خان مری

دستاں بوز آرت کہ زندء مرک ء سر سیمانی تر اس کتغیں ”ایمنی“ مہ تلماث ء کورائی
شتر امغان مہ کفات۔

دانی چیار سال پیشی ٹوک ہمیرنگا یک یکا آغاتاں چوکہ زمی ایس ٹوک بنت۔ چیار
سال پیشا یک دھکے بولی پیشہ کہ امبرانیں جرگہ ء دلا مثل پیش انت۔ باورا بیارت مخلوک
ہمیرنگا ہیرتہ چوکہ گشے مزائیں سرا کڑوئے واراہی ء رواغانینت۔ ہر کسی واہغ زانا ہمیش
اٹ کہ دلاء چم وت بکندنت پرچیکہ دلا باروا ء آ نہی گوناف ء پچار ہر کس ء اش کتغنت بلے
یکیں دلاء چیار چیار گوناف ء دروشم ہر کسی دلا ات۔ کسے ء گوشت دلاء گوخ کچیں ڈیکر
تغیں چم انت۔ ء پوز تیشا انت۔ دومی ء گشت کسائیں کچہری چمیں ہیڑتی مڑدے ء
یک گرانزے دڑتہ انت۔ ء یک تکی بروت دی گار انت سیمی ء باڈ ڈالائیں ٹیلٹ چمیں
پراہ گرانزے مڑدے گوشت ء چوش بزاں کہ ہر چکر دف ہما ٹکر دلاء گوناف ڈسے جیٹ ء
گوشت کہ ہمے سال ء چڑادلا سواد ء چیار صد ء شہ زیات مڑدم مچ بیتہ بلے کلوراے پیشہ کہ
جرگہ بھر غارندا ہے واہواں پر کے نہ کتغ۔ نی ہر کس ء اے گشت کہ فلانی ء وٹ دیشہ شاں
فلاں مرد ء گشت ء آ ورت جرگہ ء گون اٹ! ء ہماروش ء کہ مناں بندی خانہ ء برغاناں منی
دل ء تا نگ ہمیش ات کہ زیت تہا بروان، ء دلاء پچاران پرچہ کہ ہے ساگی ایس بندی خانہ
ء دلاء چیارمی سال اٹ کہ قیذات۔ ہے دلاء کلئیں گوناف منی دیما یک یکا تراشتنت۔ گلو ء
وفا کہ نہ بڑش منی دل ء یک ہکاٹ اٹ گلو ء بوڑغا۔ گوں اندری سنتری کڑو بیتہ ء آ نہی ہم

یک دومی قیزی بیت بڑو پتھیں۔ سہرائیں ڈولائیں چم اتنت ۽ کڑوئیں شیغنیں پونز ۽ درائیں بروت ۽ چلائیں ریش، یک دستے ۽ گرد ۽ گونت ۽ من اندر پتھیاں سنتری ۽ کھیت کڑو پتہ ۽ گرد ۽ جل ۽ ماں کنان ۽ منی تکہ آتک ۽ دست گپتو ۽ راہی کشی۔ سنتری پہ جولانی ارغالتہ ۽ پتہ گوانک جتی کہ ہیترتیں سفلیں جولاناں بیارا انہی ۽ گوانک داتہ، کہ ہو جمید ارکاراں۔ بلے پیریں راحمو ۽ جولان کہ تہ ایرکتھاں ہما پکوانت شہ کلاں سفلیں ہما ینت، ۽ جمید ارتوک داتہ کہ فلاں ہندا ینت ۽ ماں ٹوکے کشی زاناں من پوہ نوتیاں کہ دست کوفغ ایرکتی کہ بروں اندرا۔ مناکی ذیل بیغ گیردی نہ انت گڈا اے کئے بیت کنت ۽ پز جمید ار:

ہڑوئیں مڑ دستو دست کشہ اندری تاک ۽ دی گوستو بندی خانہ تہا آتکھوں کسانیں بندی خانہ اٹ۔ ۽ من دلا گوشتہ ہے ہپت ہشت مزنیں ۽ سہ چیار کسانیں کوٹھی بنت پرچہ کہ ہمکر گلو سہرا اٹ اندر ابازیں دومی مڑمے نشتخ ات ۽ مئے روغاکل یک یکا آتکھاں ۽ منی درائی کتیش۔ من گوشتہ ہے ساتی کم ۽ گیس چہل بہ پتہ اشت من گوں پول گول اودراہی ۽ وشا تکی کتیش کہ دکر سنتری گوں جولان آتکہ بلے جمید ار۔ گوشتہ کہ ایرکنش حال وال ۽ رنداوٹ منا پا ذاد اسیش وزت ۽ خن او سنتری گوں ۽ جولاناں ایرکتو تہ جمید ار ۽ کل مچی ۽ صلاح کشہ کہ موکلا دست نوخیں مہمان حالا گیرت ۽ گوشتی کہ براٹ دوٹپائے حالے دیئے۔ ۽ من وتی زمانہی حال رائی کتہ حال یکنت ۽ تاکی ہور گوارشت پتھاں مال ۽ پسی ڈکال نیست انت۔ بلے دان ۽ گڈ ڈیہہ نگواہیت اش گیش کہ کنڑول ۽ گڈتاکیت ۽ ہر کس ۽ دو دو وال گڈ ڈھیٹ ششمی پتہی روش انت کہ جرگہ نشتھاں ۽ وت سئی انت کہ جرگہ نہیں یک پوریا تے ترا گرامناں بل مناں گرترا یلو دیئے ۽ دوہمی ہچی کس کسی ۽ اش نہ خلتے۔ مے سرادی سہ چیار سال ۽ پیشہ کاریگر۔ ے دزی دعویٰ

پتہ۔ ء ہے چک و ترا تا ترا ڈ گپت دگر انت باورا بیار انت کہ شش کار گیر ء بہا کچ ء چٹی
داتعاں گڈدی دوسال ذیل اوکار گیر چیا ڈوڑی ء کپتہ۔“

”ترا گڈیبار کی شش ہشت بندی ء آرغی اث چراہاغ بیار تینوں۔ اے دی من دز تہ
پرے زنادز کی اے اث ء شومی ء من گپتہ پہ بہا ء۔ ء من بڑ تو سرا د اشتعاں کہ من شہ فلانی ء
گپتہ بلے انہی چون کئے کہ زوراخ آف شیران بوزاروت سرکار پیشہ زور ء مخدم پیشخت زور ء
مڑد پیری دانی مئے مثل پیش اث دھاد ما اولادیشہ کہ امبر بھیدی بیزار انت بلے پدادی
پیر ادیشی اث ء صحوی ہمیشخت مارادی انگو مہمانی ء راہ داتش جنی اپد اشے دراہی ء تی ہیر۔“

من آنہانی حال لوٹتہ مڑد پداجمید اراث مئے حال ہیر انت ء وتی بندی خانہ ء وتاخنی
اوں آو خ روخ باز انت ء گشے حال وطن ء یک انت مئے ڈیہ ء گانجیں ڈکال نیست
انت ء نخن دوہیر و باز انت کہ سرکار مہروان بیت بلے بلوچ مرد ء پہ یک شف ء لنگڑی
مزائیں ٹو کے نہ انت بلے من کہ سنگتانی نیت ء چوش کم بیت ہمہ نندھڑ کائیں ٹھیکیدار وختہ
وختہ آزماں تڑیت ء کئے زانت چے پر مادیم دات؟ نہ نغن انت ء نہ سوز خانی اولی روش ء
گوشیں کہ ٹہئے جوان ناہے۔ سرے پروشوں شہنی جوڑ انت جرگانی مادی اش کتخت ء نی
ہر روش کہ کلوبسلیٹ ماشوں کہ نوخیں براندرغ اے بلیں راستیں حال انت واہش چی نووں
پہ براثانی ذیل ء بلے پدادی اے وہشی استت کہ بندی خانہ مڑدانی ہندانت نہ نامڑدی
کارے کسے ء کتہ ایذا کیت ناہے زالانی ہند لوغ انت۔ امبر ء ڈیہ دی جوان انت۔ سے
چیار ناڑی نصیواں آتکیہ انت مشکولائی باز انت ء وشی وانی اوطاقی ء صحوی مہلا سر توٹی
مشکولائی اتوں تی گواں ہیر ات نیں پا کاں ترا آڑتہ صفتی و ہشوں تی ہیر۔“

حال وال رندا جمید ارء پول کُتہ کہ ترا بلکیس سری دھکنٹ کہ اے بندی خانہء پیدارغ
 ء تا گڈ بیاترا یک یک ہنداں ء چریناں مادوئیں کڑو بیتوں۔ سراسر یک کوٹھی مئے ات
 درد کا کسترات گوشتی اے کوٹھی مخدم ء زایفغانی انت ہر کسے سری بیٹ مخدم سری پیتہ مخدم
 باڑتی ء زانفغ سری پیتہ تاہائی ء بیت ء موڑی ء گوش کہ مخدم برنتی کہ زانفغ کزا نہی ایذا
 کاینٹ ء دیم ترا کڑدی مزن ء کسانیں کوٹھی اتنت۔ اے دومی قیزیانی اتنت ء رندا دو
 کسانیں تہاریں کوٹھی اتنت گوشتی اے آندھاری انت اڑا میں یا مزائیں قیزی ایذا بند
 کنے جنت ء گوشتی کہ آدی دوسہ ماہ ء سیمتر اشف روش آنا ہاری ء جنے جتہ۔ دیم تر آئی چکی
 ات ماہاے شتغوں مزنیں سہ چیزتنت یہ وختے چیار مڑدا پچی ء درشتاں۔ بلے منی اے
 معاف کنے جینغنت ہمودااں ہیران ایر کنے جیتاں۔ دیم ترا کا کوس اٹ ماوتی چکر پیلو
 کثغنت کہ دکری یکے آتکہ کہ جمید ارچاہ جوڑ پیتہ۔ زنا پگ ء ترائی چاہ ء گوشتی۔

”برادرتی ء نام، دانی ما پول نختہ بروں ترخوی پیالہ ء بروں۔“

”ہیروانت ایذا چاہ ء موکل استنت“

”زور اخ موکل انت کئے پول کنت“

مادوئیں شتغوں ء چاہ ء سرانشتغوں۔

سری ہما مڑد ء گوشتی کہ باقی سنکٹاں کئے کئے ء چاہ نواڑتا۔ ہمایاں تو اربکن۔ ء سنتری ء
 ژا کڑوے پیالہ بیار ء روکا پشتہ گوشے کہ ہشت نہہ مڑد پیتغاں ء انگوشہ ہمائی ء سہ چیار پیالہ
 آڑتا او کڑدے اولو ایراٹ ء مالکلاں چاہ ء پیالہ ء دو واڑتہ ء دکری پیڑ ڈینگا دیر پیتغنت ء
 جمید ارء گوشتہ کہ پہ وتا ہندے کشین ہما ہندا تی دل لوٹیت۔ اے کوٹھی ء فلاں انت ایٹی ء
 فلاں فلاں انت ایٹی ء فلاں۔ نیٹ یکے ڈستنی کہ اوذا آں گوں چیار پنچتی ء اوتا کی انت ء

روشء ہموذابنت شفء كسے بلوٹیت تا كوٹھی لافابند كنے جیت ناہے موڑی ء كلاں درایك
 بند اتند كنت و كلنت ۔ كسے ء شفء ریلایلا پیلایے گیرت گوانك ء جنت اوآ نہی ء بوژانت
 من پہ صلاح جمیدار كوٹھی ء پہ وٹ ہند درجشہ ۔ اوگڈ جمیدار بیگانغن ء بند و بست ء در كپتہ او
 من كڑ دے ء وٹی كوٹھی ء روان پشغاں ۔ اوگشے كل قیدی منی سرا بیتگاں ۔ نی كسے پولاث
 كہ جرگاں تھان تھان مخدم آتلغاں ، سڑدار كدی آتكه ، فلاں مثل ء فلاں مخدم ء چے گوشتہ ،
 سركار امبراكئی پلو اسریں بندی ء كنفائینت ؟ گڈ باز آتكه انت پلنگی اڑامی ء تہ تخنائینت
 اودا ہما وختہ ہے ڈولیس پول گوں پیشہ كہ جمیدار گوں نغاناں نیا تكه كلاں يك كی ء نغن ء
 نارشت دیانتی او مناں گوشتی كہ كیس مہشل بی ۔ ہڑو یہند ء وروں او كیس تہار شوئی ء گوں مادو
 نیناں دی وٹی نغن واڑتہ اوسنتری ء گوشتی اكہ مناں جمیدار وٹا تند بكنت او وٹ ہیرانانی كوٹھی
 پھلواشتہ اے دراہیں پدی نیم روش ء گوشے كہ من كل قیزی دیشغاں ۔ بلے دلا گوناف
 دروشی مڑم ہج كس نیغت ۔ ما كہ تند پیشوں گڈ من وٹی وٹ ء كے ء پول كتہ او ادا چونین
 مڑدے دلا پتہ من دانی ہے گرودارانى لافایاتاں كہ دلا آتكه اوسنتری ء گوانك جتی كہ بیاں
 كلانی تند ء حیا لا بكنت وٹ منی وٹ ء دراستی چند ابندے حیتہ ۔ دمانی ء رند اسنتری تا دلاء
 گوانك جشہ ۔ براتاں مرشی كئی كسو باروانت ۔ او مناں حال داتئی كہ زیل ء ایشانی دو دانت
 روش ء گروء كسے جنت كسے چوكاں كسے گڈ كی ء او كسے شینہ ترپ ء ۔ بلے بیگاہ رفغانی مدء با
 روبا رواہر قیدی وٹی زیل آئنج ء پیشی ء پیرادات كہ چے سرا آتكه چون آتكه ہے نیام ء
 چے چے كارتی او ہے شفنی در یہہ ہان ء بارو واٹ من چڑا كڑاش كتہ كہ در یہان ء گوشتہ ۔
 براٹاں گوشنت من پلنگ و بلو چانی توپ جنگ سالایلا پیداپتغاں او منی پٹ گوں باریں براٹ

و براہند غے دز گیر بیتو۔ کالا پانڑی ء برے حیثیاں او کس نزانٹ کہ آنہاں چے بیتے او گڈی مرتغاں ”ایشی ء رندا من و روتی دلا بار و اجھیر غاٹاں کہ اے دلا چوں بیت کنت تاں صحوء با نگو ننگ ء پاد آ تکغاں او دلا ء سنتری ء گوانگ جتہ کہ کلاں یلو کن۔ دراہیں شف نیں من ہا غا بیتغاں او نیں دومی ٹو کے من اش کثہ کلاں اوں سرا گیشتر ء کا کوس پھلوا جلولا بیتہ او کسے ء بدنی پہ آ دستاں گون ات۔ تاکسے ء چے۔ دیر روش ٹک ء پدا مناں دلا گوانگ جتہ کہ بیاجا ہ ء بورو من کہ شمتغاں ہما ڈولا ہشت دہ دومی سنگت نشخت او چاہ ء ور غاتاں جھٹے ء رند دلا سوارغ تیاری ء دری سنتری ء شتہ۔ او باقی کل گپل گپل ء نشتو مشکولائی ء تاں۔

سوارغ ء رند دلا ء مناں گوشتہ کہ انہ ایز اول تگ بیتے تا گڈ کڑ دے سنگت نادر ای نیوں ء دار و جاہ ء رونت او کڑ دے سرکاری باگ ء کار ء او انہ دل لوٹیت تہ برو۔ نار ہے ایدامشکو لائی دی بازانت مناصلا ح نویثہ او من نرد گرد ء یک مچی ء تکاشتغاں۔

ہے ڈولا بندی خانہ ء شف روش ء پیڑ کس ء سمانہ کپت۔ شش ہپت شف ء رند منی کسو ء با رو آ تکہ او چو دومی آں منی دی ساگی ایں کسوات کسانی۔ مال چرائی باری۔ گردار نا حقیں داوا او بندی خانہ۔ گوشے ہے رنگیں مردے نیست ات کہ بیگاہ ء نیل ء نیٹ تی بیگ ء کسوانی رندی شف ء دلا ء کسوشف ات او بار و ایارنت کہ انہ کسے ء جار بجھیں کہ فلاں شف ء دلا وتی زند ء کسو ء کنت تہ دراہیں ہشت بلوچستان یہ ہند بیت گشے شہ کلاں منی کسو گو نڈات او تکا حلاص بیتہ۔ کڑ دے واوشنغت او کڑ دے ء دومی ٹوک رائی کتہ نیٹ من دی واوکپتغاں بانگو بانگ ء کہ باغابان۔ تاہیر انتاں مرثی دانی دلا گوانگ گارنت او مارا کس بوڑغانہ انت۔ پشتی لیٹینا گنداں اے حد کسے نیست انت دلا گوشتوں زنا ربلاے ء

در کپتہ بلے دیرء وا کس نیست ات۔ اونیٹ ماراوت سنتری ء بوتکہ او حال دانی کہ دوشی
 زنادلا شہ بندی خانہ ء لیکھتہ اودر کپتہ ماکل ہیرانٹوں کہ سر آ زمانیں دیوالی بندی خانہ ء
 تھاں دگاشہ دلاشتہ موڑی ء کلاں ہے گوشتہ کہ پہ گلوں شتہ اوسنتری گل پہ صلاح انت
 دراہیں روش پہ ہے ہیل ء گوشت کہ کسے حالا کاریت۔ بلے آوخ روخاں ہچی دی نہ
 گوشت یک دھکے دوسنتری آتکغاں او ہیرانانی ہیرکنع ”ہند“ چکی“ چارتہ او پداشتغاں
 مارا تا بیگاہ کس ء ہچی نہ گوشتہ ہر کسی وتی تات پچار ہے یک ات بیگاہ ء نغن ء رندتند بیتغاں
 دی ہے یکیں پچارات او ہر کس ہیران ات کہ دلاچوں در کپتہ او پرچہ؟

کاہری ء تہا ریتغت او ہر کس دف وڑغامنتغاں کہ بندی خانہ ء کلوا کڑکا کتہ او پستی تکاشہ
 دلا سالونگی ملاں در کپتہ او پیداغت ماکل در اڑتوں کہ کسے ء زنا گوشتہ اڑے جمیدار انت او
 اے ٹوک ء کل نامغانین شادہ ء وشی پدا تکغاں۔

سنتریاں آڑتو دلا وتی ساگی ایں ہندا تکتہ ء وت شتغت دلا گوشتہ پوڑمنی دلا شیت شہ
 مہمان ء حال گر غابیتا ہیرانت اونسی دل گوشت مرشی منی کسو ء دی باروانت چمان جوانی ء
 ملوہنت وجمیدار ء حال ء پیہانہ گوشت۔

توپ جنگ ء سالامن زانتی ایں چکے میٹاں۔ اومن بز چارینتاں۔ بزگس نزنزینخیں ٹیڑ ء دا
 ثان او پہ لیوا جہلا چکاں پجیہ کا تکاں۔ منا جوانیہ گیرانت کہ جنگ سالامے جیراناں
 بازیں مڑدے پہ پور غا کاتک اودراہیں روش ہے رنگیں نیا تک کہ کسے نہ کسے پور
 غامیارتیں۔ دیرزا مچی ء سہرا بیت مادیمارونت او آ نہانی اگاشتوں یک یک ء پول کتس
 کہ کسے انت پکوکش جاپتہ مے کلاں اڑامزائیں وڑت ہما و ہشی ات کہ مڑوغ ء پور غازند

بہر کنے جیت او مادی کل چک گل ء چوش کت کہ مزائیں مڑدے وٹ ء جکتون اووتی
 و ہشی بہردی گپت و ہما معتبرین مڑدادی زڑت وتی و ہشی ماردات۔

براٹاں ہے رنگین ردشاں یک روشے زانان مناں چے حیاں کیت کہ دہشی بہری ء پیش
 تراء آتکغاں اوچی ء چیراناں قبر ء گند ہی ء جکتغاں گنداں مہاروے چکریں کڈے اوپد
 ایڑاشہ روش ایرشت پلوا کنڈانت او دور دکار پشته کہ مڑوغ آڑتیش گنداں ہمرنگیں بگی ایں
 جوائیں خاسائیں گدے کفن ات کہ من وتی دلا سری دھکا گوشتہ اے بیت زنا مزائیں لو
 غیت شہ او پدالیٹی ء شہ ہے رنگیں و ہش بوے ات کہ منی دلا چکی کتہ کہ ارمان منی دی چوشیں
 پیچ بیت او دکری چاراں آنہی پادے دستاں کسانیں ریڑ بستہ انت تامناں وتی ریڑنیں پاغ
 گیر آتکہ او دکری گوشے منی جان ساڑتیں گوات ء لڑی ء پیچ لڑتہ پرچہ کہ مناں جوانیہ گیرا
 نت کہ مناں سہریں حلوانیں پشکے گوارث اونویٹ دی ہشت دہ ہندا وڑتہ ات اوسہ چپار
 سفید سیاہیں گڑی جنگ ات اے دی است ات اے ہما سال اتنت کہ گد نام ء لبٹ۔

براٹاں و ہشی بھرائی ء رند ماہر کس تڑاں تڑوں پیتغوں بلے دراہیں روش منی دلا ہما خاصا
 ہیں و ہش بوہیں گدات او کسے ء بگوشتیں کہ ہے گا امن پوشتیہ اول ہماروش چہ دراہیں
 شف ہے خاصا ہیں گد ماں منی و ہاوان ات۔ ہمیرنگانیں مناشہ اندگہ چکاں زیات نوخیں
 مڑدغ وزت ات۔ آں پہ وتی و ہشی ء ھیل تاں او من و ہشی او خاصائیں گد ء حیا لا۔ شہ کلا
 سں سر قبر ء کراشتاں او اشتاں او چارت کہ چون تہائے کفت اوچوں کوہاں دینت او گپان
 جنت۔ چوش مزائیں تراہکائے گوست نیٹ جنگ حلاص پیتہ بازیں کسے کامے جنگ ء
 کش جا پیتہ او کسے دز گیر من اولاشہ چوری اتاں۔ گوں وتی ماٹ ء ہمراہ مادی پوریا تاں

ہندء در کپتغوں۔ منی ہما ساگی ایں جرتاں۔

او ہمارنگا منی دل پہ خاصایاں مان ات۔ باورا بیارت کہ اے نیامء ہشت دہ سال گوستہ
چکی ء شہ ٹا بائیں چک شلواری پا ذی ایں ورنا او ہے وختا منی خیالا منی بروتاں سوزغ
کثغٹ۔ دانی من یک ڈولیں حبر نصیبونو تیغٹ۔ اونہ کہ گانجیں پوریا تے۔ ماہے مال چا
رینت بلے مہمانی کت ماس گوں راج ء اوارت وختے من پوریا کت وچی ء کاٹ
وختے وت گریوا چی ء کت و دوئیں نیل حرام کتاں۔

سکتاں بھاج ء دہمی یاد وازدی سال ات کہ میردوئیں تفاق بیتغٹ۔ من شہ پہمالی ء گڑ
تغٹان او ہے روشاں پیڑ ڈبنگا انوشتاں نوخیں یاری ء کثغٹ اوہنی سرچیار ماہ ء کر یہہ او
پڑم ء بہر گون ات کہ ساہی ء دی کناں او پوت وتی مہلنج ء بوغزواداں ہمراہ گزے دست
کپتہ گراں۔ دومی روش ء میر تفاق بیتغٹ ماکل گوں پیتل ء در کپتغوں اوچوش گندے کہ
دراہیں الکہ ء مچ ات جیراناں شتغوں کسے قور ء پٹغا کسے کوہ ء آرخ ء نیٹ کہ میر ء میت
آڑٹیش من سراندی تکا جکتیا تاں نامغانی مناوتی چکی گیر آتکا۔ پہ مڑدغاں ہیل سب چرا
عایاں، بلے پہ و ہشی، ہری ء بے تاہیر او ہماروش منی دیما آتکہ کہ منی دلا، ٹکتہ در یغٹیں
ہے نھن ہندء خاصا ین منی ربیشیاں اوگی ایں کوکریں پاغ پداوہش بوئے دہو کا ء مناں
وتی مہلج گیر آتکہ کہ من پر آئے بواں گراں۔

بیلاں ہمیں گر ء داراں ما میر پورتا ء دیم پہ لوغاں داتہ بلے باورا بیارت کہ من وتی پر یہہ ء نیا
تاں چڑا دل ء مہلج ء حیاں ات او بوہ زوتائی شتاں تہ باقی مہلوک دیما گوستہ او ماہ من دکان
ء پھلو اشتغاں دکان تابند ات۔ بلے سا ہوکار نشتغٹ دراہ ورشا تکی پیتہ۔ ہنچو پناسی مکڑی او

بہائے پول کتوں خاسائیں گد سو گند واڑتی ء یک والے دی نیست انت کنٹرول ء پھلہ ء
 سہ چپاروال ء موکل رسیت و آراہارنگا دستا دستی عالم باڑت۔ دلا گوشتوں رواں منشی ء رقہ
 لوٹاں بلے من زانت کہ دوسہ وال ء دیم آں کس ء ندات او آں دی چھیٹ یا حلوان او من
 .....؟ جھٹے ء رندا لوغ پھلوارائی بیتگاں او مات ء حد اشتغان مات ء گوشتہ کہ ابامنی پچ
 دڑتغاں چپی ء بی کہ پمن برے گراں من حال داتہ کہ گد نہ ڈہیت گوشتی کہ آنہی ء گودی ء
 گوشتہ گودی گیر دات منا کہ خانے پرے گوں ات سیشک آئی ء چم ء حببہ۔ اونین
 ہیراٹاں کہ چوں کناں۔

اسبداں دراہیں شف و ہاونیا تکہ او ہے حیالاں سر سر ء تاں کہ گوں وٹی مہلنج ء پھ چے
 براں اورتا کہ مغانی دلا اٹکتہ۔ بیا او دلا ترادی خاصائیں چورستہ کناں کہ کمیں ہمت کنے او
 کمیں ڈکھ شف انت او شف تہار۔ ہر کس وھاو ء بے سار کڑ و بی او برو میر ء کفن ء کش تی
 دوئیں جر پھ جوانی ء بنت۔ او سر آ تلغیں کلد اراں پھ و تی مہلنج ء بووز واد بکن۔ گوں بلیں
 حیال ء تلغ ء کڑ و بیتورائی بیتغاں او ہما وختا سما کپتوں کہ من میر ء قبر ء سر اندی ء جلیتہ تاں۔
 براہندغاں من گوشتہ کہ شہ کسانی ء من قبر ء حیال ہیڑتی ء کت تا من جوانیہ زانت کہ چون
 تکا من کفن ء وارست کماں۔ سر اندی تکارائی کتوں او ہنکریں ہوڈے ٹاہنتوں کہ من
 جوانیہ دستا بڑت بکنان کفن شہ سرا انگو آنگو کتو پاژ مڑغ سر ادا تو کفن زورا جکتوں او دراہیں
 کفن منی دستا آ تکا ہک تکائی در کپتغاں او خان ہما ہوڈا داتو دیم پھ بر ء گڈ کتوں۔ او دیر ہند
 ے کہ و تی گڈ ء کپتغاں او پزی شفے ء آئنج ء و فسغاں دومی روش دراہیں ہے وزت ء
 گوستہ کہ کسے سئی تانہ ویشہ بلے اللہ ء پڑدہ کتہ تر سوخیں دلے بیگاہ دیم ء روغا بووز واداں گر

غایاں اوشفء ٹوٹکائی کتوں کہ واہے نین واوتی مہلنجء برسوں اودانی راہء مناں وتی
 گزدی دوشانیغی انت۔ ہے دگاروغاوتی بغلء جغنا اودیم پہ وتی منزلء داٹوں نیں دلا
 اے ترس ات کہ اے گز و ہشی بوہء داٹ۔ پدا دلا آتکہ کہ بیا گیشتریں بوے ریشانی او
 ہر کس گو شیت موڑی انیں مڑے زیاد ہیں بوے گز اں رتگی۔

براٹاں! نیں مزلاں جنان دیم پہ مہلنجات او بیگاہء یک ہندے مہمان پیتغاں، ہلک واژہ
 ہیران انت کہ من ژاا کر خاصا ہیں گد پکو آڑتہ گشتوں کہ منشی پجاروت گیتوں، منا چرنیتی کہ
 شوشکانی بلے مناں دل نویشہ باور بیارنت کہ دا پنجاہ کلد ارءء منان ہلشئیء کہ یک ڈولے
 منی چار ماہء کر یہہ ات بلے مہلنجء نوخ باریء مناں وتی گز دل نویشہ۔ بلے اے قول
 کتوں کہ گرتیء آ نہیء پہ دی پنجاہ کلد ارءء خاسائیں جوڑاے کاراں۔ ہے ڈولا من وتی
 دگا گز دوشا پیتغاں اونوخیں خاصا ہیں حبران مہلنجء دراہیاں شتغاں او آ نہی دیمابو زواد
 ڈہیر گتغاں یک دو ہندا بھا گیاں پول کتوں ہر کس کم کر یہہ ڈسیت دلا سڑد کپتہ کہ قراں
 جنانی یک شنفے پاسء کمیں ڈکھء من پنجاہ کلد ار کٹت کنان او ایدا دراہیں ماہ گیسٹ یا
 گیسٹ و پنچ انت۔ دراہیں گڈی روشء ہنچو لریائی چر شغاں او چو پششینء ٹیری چکانشتو
 وتی ڈیوئے جتغاتاں کہ دیر کنداں مچی یے دیم پہ کوہ بنے چیرانا نیت۔ دلا گل پیتغان وت
 قدرتء کار جوڑکت۔ ہماں ہندا کرء وتی ڈیوئے پیر گوات چرنیتو دراٹ پیتغاں تاشپ تہار
 پیتہ او پہ یکیمیں دلے برو بیوانیں جیرانء آتکغاں، قبرء چیار مس گنڈی رسترانی ترسء
 ڈھنگر دا تنغاں آدیر کتو تہاشتغاں، اونرم تر میہ ہوڈنا ہینتو گز کشتو پدا حاخ چکا دا تنغتون، او
 دیم پہ ہما مڑ داواٹوں کہ منے قول کتہ اودومی روشء روغاسر پیتغاں گز بو بارو اسر وسوج

کتہ کہ ہومستار لوئے ءمن گوشتہ کہ مناں بوگونتاں جتختوں اووتی پنجاہیں کلداراں جیوا
کنغالیدی داٹوں گڑتغاں۔

براہندغاں، شموذ کورندنہ کہ من دغہ پورہاتے پولتہ اونہ کہ مناں نشتا کسے ءگوشتہ۔ دراہیں
روش بڑزیں ٹیڑوکوہے سرانشتغاں اوچارت کجام جیراناں پتیلے کیت اوبلیں کڑدے وخت
چوشیں دی گوست کہ دہ دہ پانزدہ روش ءمن ہچی نیٹ اوکڑدے روش ہمیں رنگیں دی
کاتکاں کہ ہرروش یادومی روش ءیک نہ یک جیرانے ءپتیلے کاتک، ہنی منی نام کلیں نزی
گوریں الکبہ آں پرشتغنت منشی منی سنگت انت ء ہرچکرگڈ لوٹاں منادات۔

بازیں مردم ہمیرنگیں دی استنت کہ ذیل ءمڑدانی بوڑع کلہ اش دات۔ برادران!
بیان ءروشے شہ قدرتی روشاں ہمیرنگیں اتکہ کہ مخلوک سئی بیتہ۔ کہ اے گد کہ مناں گون انت
کفن گدانت۔ بلے اے شوادی زانت کہ گروخانی لافاچ کی نیا تکہ۔ ہماڈولا عالم منی رندا تر
غات کہ کزاں آنہاں دی گدی والے بہرا کفیت۔ بلیں سنگتاں بیتہ چوش کہ یک شپے من پہ
کراروتی گد کشتہ ءزنادیریتغا جوانیہ حاخ براورنہ ویبتغاں ءبلکن اے دی بیت کہ نین من
بازدلاوردی استتاں دومی صُحب ءہے دگا زنا کسے گوستہ ءنوخیں قبر کہ دیستی ءہیران بیتہ اے
چے انت۔ بیت توراہوڈی ءگندیت اوروت نزیخیں ہلکان حال ءدات مڑدم مچ بنت ء
قوراپٹت کہ بلکن رسترے ءمڑدم واڑتہ بلے مڑدم تا ساعتا انت۔ ءکفن گارانت ہرکس ء
چلاں بلوچتا کہ اے چے ڈائے۔ ایداپولغاں اوذاپولغاں نیٹ منی رندا گندغاں ءرندزڑ
تمیش۔ بخت کہ براٹاں دہاؤشفی تا من دی نزیخیں چراگوں وتی گدا کٹ ءکتسی وپیتاں
باریں گنداں کڑدے مڑدانت ءمنی تکا پیداغنت۔ من دی سنمبران ءآ مارشنت، جھٹے گاڑا

جھٹے گوڑا کسے چبوائے کسے جوانیے کاہری ء بلیں ناتر ساں ڈکھی کتغاں دیرگوں وتی گڈا
شنتعت نرمی ء کڑ و پیتغاں ء اغدیں وتی کوہ سراپہ آ وخیں تپیلے ء ہیل پیتغاں:

سنگت ء بیلاں! بلیں ہنی روش پہ روش منی کارگراں بیان ء ءٹتہ دراہیں ڈیہہ ء ہے
واہودا پر تہ ء چک چک ء دفاگتہ کہ کفن کشین دلا بازیں ہمیں رنگیں دی استتاں کہ سہ سہ
چیار چیار شرف جاگرد گنیش ہنی منی ہے پچار ء پجیہ منی گوناف ء رنگ پچار دی رائی پیتہ،
کسے ء گوشت ڈینڈ رنگے کسے ء گوشت بھولورنگے ہوانکر دف ء ہمانکر پچار۔

مناں جوانیہ گیرانت کہ یک روشے مس اوٹغ سرا آف ورغاں شنتغاں، کڑ دے
ذائیفغ آفا پر کنغاتاں۔ آنہاں من یک پیریں نکوے دی گوں ات۔ من چتکاں آف
واڑتہ زنا ہمیشاں کسے ء مناں پجہ کاڑت۔ نکو یک در پہغے ء کڑ و پیتہ۔ ابوابادلا ہمیشنت۔
من اش کتہ ڈائٹر و بھولورنگے۔ اے تہ بندائے۔ الو اباترا پچ نویت گونے چلائیں
ریشان ورنائے مڑد کفناں کتے۔ مس اصل ہچی نہ گوشت۔ کڑ و پیتہ منی وٹا آتکے۔ ہیڑتہ
جھٹے خیال کتی گڈ باز ایرمانی ء نرمہ گشتی۔ ابادلا منی حدائی نام انت کہ منی کفن ء مکشے منازالی
گیوار انت کہ منی یک سانبوڑیں گڑانڈے اہمت پنجاہ سہ گیسٹ ء مناوتی دل نویت ء
ہنی کلیں مڈی دی ہے یکیں کراٹڈ انت۔ بیہنی ترا دیانی۔ بلے سونداری کہ منی بزہ کارے
کفن ء نہ کتے۔ من ہچی نہ گوشت اونکو ء ہمراہ رواں پیتغاں۔ وتی لوغ ء بڑ تو مناں چٹی ء ا
دنیاستی منت کتی کہ مس آنہی ء ہچی مہ گوشاں۔

براٹاں بارو ء بیارت۔ کہ ششمی یا ہشتمی روچ ء ہماں نکو تفاق پیتہ ء من وت آنہی پورغ ء
گونتاں نکوے ہچ چوشیں نزینخیں کام دوارت نیست ات ء نین کسے ء چاگرد کتہ سری

شفء آغا آ نہی ء بے کفن کنغانہ یاں۔

نیں براتاں اے پچارء منایک دھگے گیر آتکہ کہ منی جندمات بازیہ نادراہ بیتغت۔
 مناپیشہ شہ کفن ء چنات ء حدائی کاراں چیارمی ششمی روش ء یک بریں جیرانے ء مناں
 یک کفنہ پہ ارزانی دزکت آراس کشت ء گرتغاں بلے نصیواں مات بھڑپیتہ بلے گڈدی من
 آراہا گداتہ کہ باریں روشے ہمیرنگیں بیت مناں پوج مویت۔ ہے نادراہی ء مات دراہ
 بیتہ مناں حال رستعت ء آتکغاں منان گورحرام باہاروش ء چپی ء دی آست اٹ، زمستان
 ات عالم لڈتغت۔ پہ کلہ دوسہ کلداروام کنغایاں ء پہ اسکاتی وھشی ء کزاں کارادینت چو
 پیشی آ نہی ء ہند کنغاؤں ء من ایوک ویکہ دیم برکتہ لڑتغاں۔ بلے زاناں دا پکوشتو گرتغاں
 بلے مناں کہ سما کپتہ ہنی شف تہارات ء من کراروتی مات ء قبر آ نہی سفر ء ثغ داتو کفن چکتہ
 کشتہ ء وتی دگ گپتہ۔ ء سنکٹاں باور ایارث کہ منی زیندہ اول قبرات کہ من نہ بورشہ۔

براہندغاں! گوشت کہ داتغیں دست دوز بیدلی انت۔ ہر باروشے ء دینغی انت۔
 نیٹ داسرکار ء دامخداں دامزائیں ہنداں منی واہو پجتاں۔ ء بازیباں نیت کتہ کہ واہے
 ایشی ء گار بکناں یا بکشاں بلے بیت ہماں کہ مزائیں بلوٹیت، ہواے نیٹ بیتہ کہ مناں گپتو
 سرکار لوغ ء داتمش:

روش باز براتاں روش کمیں۔ یکے دھکے کہ زاناں نندھڑ کا گلے چاری بیغائینت ء
 مناں گرغائینت۔ جھٹے تا جیش بلے دومی روش ء گھیلینا ناسرکار لوغ ء داتمش ء دوسہ سال ء
 رنداپیشہ او گوشے ہمکر میں استانے ہماں روش ء مچ بیتہ کہ من وت دی ہیراناں۔ مناں پہ دیغا
 آست نیات ء مناں دہ سال قید داتمش ہو سراسر جھٹے ڈکھی کتیش۔ کہ مناں آندھاری ء

جتیش بلے پذا کہ گشتیں تا یکیں ماہء کلیس سنتری ءقیزی منی سنگت بیتعاں۔ نین من نغن سرا
اژاند گرت۔ نین من پہ دومی کارا۔ گروڈاؤ من جوانیہ جت۔ تی بندی خانہ جمید ارٹاں۔

جوانیناں۔ اے مناں چیاری سال انت کہ اے بندی خاہ ءمن جمید ار اں، اکرادا
ایزا سنتری گوشت کس جمیدار نوییہ ء نہ اکرین دراژیں مدے ء کسے ء گوں مس
اژاندے کثے ء نین کارے ء نہگیر بیتعاں۔ بے لیکویں مژدم مزن ء کسن ایذا تگوشتغت
کس ء باورنیا تکہ۔ کہ مس دلایاں۔ نین ہر کس منان جمیدار کنت :

بلیں براتاں بیانا۔ روشے شہ خذائی روشاں شوے سنگتانی دلاچہ آ تکہ کہ شوا گوشتہ
ہر کس وتی پیرایا بگوشت ہماروش ء سرئیں دھکامنی دلا دریاپاٹ کتہ زاناں پرچہ ء من وتی
دلا اصل پکوکتہ کہ مس وتی پیریاوت نہ گوشاں سرئیں شف دومی شف گوں اٹکاں گوستہ اے
گوشغادی لچ بیت۔ کہ بگوشاں بیامیں شف گوازی ء پھہ کسواں مخوں۔ ہج راہے نیستہ
نیٹ روشے ہیرانانی کوٹھی ء دلا آ تکہ کہ پرچہ چوش مخناں ایذا اٹکلے ء گڑ بکناں منی اے
کوٹھی ء نہ کسے کیت۔ ء نہ کسے کارے۔ دانی دراہیں چہل ء شش سنگت چہل شش شف ء
وتی کسوکنغی انت ء اغہ مس ہر بیگاہ ء چکی کوٹھی ء باری ء چیار مس گنڈی ورغ کناں نیٹ
اے مداوا گیس بھت ء شہ باری ء چیار مس گنڈی ورغ بیت اوروشے شہ ہمے باری ء
لخت کناں۔ کاہریں مزین باری ء ات نیام ء آ من گوازتق ٹاں مس ہر بیگاہ ء کمیں
چنڈ اورغ کت ء کشت ہمکر بارغیں درغے کہ مژدم پہ کلاسی کت کنت ء ہر چیاریں تک
کہ الو بنت تہ نرمیہ کھڑکی ء چکاں ء ہماراہ ء دررواں۔

نیٹ بھہندغاں ہیردے کسوباو ء آ تکہ ء دومی شف ء مناں وتی کسوکنغی ات، ہمیشہ ء

شہ سہ چیار روش پیشہ مس وتی وگ چڑا کتغنت بلے ہج دلا نہ لوٹت کہ برواں مناوتی تندے
چڑا کتغاپہ دی کنجی ءِ نژاں دیراں گون ات۔ مناں منی سنگتیں سنتری ءِ داتغنت کہ بلکن
ونختے ریلہ پیلانے ڈکھی موواں ہما شفی بلیں نیم شف ءِ رندا ٹکلا وتار لخوا شغاں ءِ ہیرانی کوٹھی ءِ
بوژغاندرا اثا تاک ءِ دیغایاں۔ دلا گوشتوں انہ کسے ءِ دیۃ دی گوشتیت جمیدارانہ کارے
ءِ کڑو پیتہ باور تہ ہر کس ءِ منی سرا است ات ءِ داروغا گوں اٹکلے باری ءِ چکغایاں ءِ شہ باری
ءِ درادر کفغاں بلے بوئے نصیبوتی کوریں دھک کہ ہے ساتھی یک سنتری یے ریلانے ءِ
بھت بن ءِ شہ کڑو بیتورواں بیتاودیتی۔ کہ شہ بندی خانہ ءِ پلوا یکے ءِ درک داتہ سدائی ہکل
دائی مس دی گڈگتہ بلے نندھڑ کا سیٹی داتہ۔ ءِ کمیں رندا بیڑو بیڑ کتھو مناں گپتیش ہنی کہ
پجا آورتیش کل ہیران بیتغاں کہ منو جمیدارواے رنگین کار۔ جھٹے پول کتیش تراچے پیشہ، تہ
پرچے چوش کتہ؟ من حرام با کہ یک زوے دی کتہ ہما ڈولا مناں تھانڑو ءِ بڑتیش کہ دراہیں
روش گوں ہے پول گول ءِ پجار ءِ گوستہ من آنہاں ہج ولدی نہ داتہ۔ بس گوشتوں کہ من گڈ
کنغ لوٹت شوامناں گپتہ ءِ بس۔ نیٹ بے وس بیتو بیگا ہی اغدیں ایذا شوئے مجلس ءِ اڑتیش۔
ہنی برانناں ہے منی کسو منی پیرا۔ بلے منی اے دز بندی انت کہ کمیں آرام ءِ کنت
اومن شوئے حال ءِ بانگا گراں۔ ہیر باٹو۔

اے دراہیں مدحرام با کہ انہ کسے دف ءِ یک زوے در کپتہ۔ ہر کس پہ دان بگوشفان
منی دل شیت بلکن کسے وہاودی نہ کپتہ کہ بانگو ءِ بانگ داتہ۔ بلے مرشی دی ہماں زی انیں،
ڈولا دلا گوانک گارت۔ من تکا دیم لیٹیتہ۔ کہ بلکن بد است ات کہ مژدم ءِ گوشتیں مرشی
شہ ہکودلا پیر تر ات۔ دمانے ءِ رندا سنتری ءِ مار اتندرا اثا بوتکہ۔

زندات پہ ہزار جنجال

نعمت اللہ گچھی

شش ماہ ات کہ دل مراد اے نوکیں جاگہہ ء کار کنگ ء ات۔ آنوں سک وش دل
 ات۔ آ کسانى ء چورہ بوتگت آئی پس شہسوار وتی زند ء چاریں روج یہ تگ دستی
 گوازیمنت ء وتی بیچ ء کسان سالی ء دگنیا ء گنجیں گمانی تہا یلہ دات ء یہ ابدی شت۔
 شہسوار پہ وتی گریبی ء باز لائقیں مردے ات، اے ہما ت کہ وتی مز ن نامیں پیرک ء
 نامے تنگا اے گریبی ء تہا ہم پہ لیگاری ء نیشنت۔ چہ پس ء ناگتیں مرک ء رند دل مراد وتی
 جنوز امیں مات ء سراکت ماس ء پہ پنڈومور ء پہ باقی گری وتی بیچ رودینت ء لائک
 گرت۔ دل مراد نام خدا باز کار میں مردے ات، آئی وتی گلڑیں جان ء راچہ کار ء بیچ نہ
 دڑت شب بوتیں کہ روج، گرم ء جل بوتیں کہ برپ ء تر ونگل آہر وہد ء یہ مزدوری ء
 اوشتاگ ات بلے شو میں لاپ بیچ پیمانہ ولیت پیچے پھر نوک نہ بوتنت:

نوں ہمیش ات کہ اے جاہ ء نوکری یہ رستگت۔ ء پہ آرام چندے نانے وارت
 ماس ء پہ مراد پرانی دشتارے درگہت ء نوکری ء دو ماہ رمدگل ء شاد سورے گرت۔ دل مراد
 نوں آ سودگ ات بلے مہلوک ء گشت کہ کاریں شریں نہ انت۔ پہ دل مراد اے ڈولیں
 آ سودگیں نان دگہ بیچ نیستت۔ وتی بیست ء بیچ سال ء عمر ء آئی چشیں آرا میں نان نہ
 دیست۔ گے نوکری ء دل مراد ء جوانیں گے پہ ننگ ء ہم رستگ جوانیں اسپتیں بان ء
 رژنائیں دری ء تاکاں آنوں چہ کڈک ء دوت ء داتار کھ اتگ ات۔

آئی کارسک کم ات سہب ۽ سرائین ۽ روپک یے زرت ۽ وازدارانی گسان
 شت وازدارانی گس کم اتنت، دمانے رند پہ تگ کارے چوٹینت ۽ پداوتی گس ۽ گوں
 وتی جن ۽ مات ۽ وش ۽ وشدی ۽ نشت تابیگاہ، بیگاہ ۽ پداوتی کارے پہ پسی کلاکے ۽
 هلاس کرتنت۔

وازداردرس گمائی شراتنت، بلے یک وازدارے پر آئی سک شرات، هرود ۽ خیال
 یے گورت وتی کاسبئی ۽ کھنگے هرود ۽ آرار اتنت۔ آئی اُمبرادلمراد ۽ گلات، ۽ دلمراد ۽ جنین
 ۽ راہم سک گلات یے۔

دلمرادئی جنین باز خانوادئیں زالے ات، سک گران ات۔ شکل ۽ ہم شرات، چم
 پوزے گیشنگیں اتنت۔ نمک یے ہست آئی ہم کسانی پہ گریبی گوستکت۔ چہ ناکو ۽ چل ۽
 سر ۽ در آگ ۽ رندوں ہمیش انت لہتیں روچ ات کہ وشدل ۽ وشحال ات۔ آنوں پلان
 ات روچ پہ روچ چاڑگا بواں ات۔ آگوں ہر کس ۽ شرات ہر کس ۽ پہ ہزمت یے کرت
 آپ وتی کسانین عمر ۽ سک شائی تب ات۔ ہمیشا وازدار ۽ سک دوست داشت۔ ہمرا
 ساپ ۽ سلا ات گس یے پہ ڈول ات۔

عذاب کہ کیت گڈا ہر ڈول ۽ کیت۔ یک بیگاہ ۽ دلمراد ۽ جان کش یے کرت ۽ پدا
 برتپکوے کرت۔ بلے آئی وتی تپ نہ برت گوں وتی کارے کرت دومی بیگاہ ۽ پدا جان
 کش یے کرت۔ ۽ گہری تپ ۽ پہ ایروپ گیت۔ تپ ۽ زورماں زوراں کرت دو سے
 روچے ہے رنگ ۽ گوست ۽ دلمراد چہ سد ۽ سار ۽ شت۔ وازدار ۽ آئی باز خیال داری

گرت۔ درمانے گپت ء دات بلے بچ پہ بچ۔ وہدے چہ وتی دارو درمان ء نامیت بوتنت
 واز دار ء دل مراد ء گوں ماس ء جن ء وتی موئل ء سوار گرت۔ ء نزیک ء کسانیں درمان
 جاہ ء برت۔ سہب نیمروچ ء رست دل مراد خدائی اُمیت ء کپتگ۔ ماس ء بے وسیں جن
 چہ ورد ء وراک ء بے سد دیم ء یے نشنگنت۔ واز دار دم پہ ساحت شت ء اہت۔ دل مرادئی
 گڈی دم ات۔ آساہ ء جن ء گر ء ات۔

وازدار ء خد ابراں چون اے خیال اہت کہ آگٹونگ انت آئی دل مرادئی جنین ء
 راگشت کہ بیامن تراناں دئیں۔ بیاراش تو ء ماس اش بورت آئی دل ء نان نہ کشت۔
 بلے واز دار ء پلپیس دات ء واز دار ء گپ ٹالینت نہ گرت آئی ہمراہ بوت ء شت گوں:
 دیر نہ گوست کہ دل مرادئی بلبل ء بال گرت۔ ماس ء زار گرت مہلوک مچ بوت خد
 مرزئیں دل مرادئی میتگ چدا کمیں دورا ات حدادوستاں چہ مسیت ء تحت آرت۔ نون
 لاش ء برگ تیارا ات ماس ء زار ء پر یادا ات۔ نثار گارا ات نثار ء دیر گرت واز دار ء
 جاگہ چو دور نہ ات کہ آچو دیر بکت۔ خدایا برتیں آرا گوں گٹون ء۔ بچ گٹون ء آرانہ
 پروشت۔ نون من چوں گس ء برئیں نثار ء چوں یلہ بدئیں بلے لاش ہم ایر کنگلی چیزے
 نہ انت ہر کس وتی جاگہ ء ہشک ء حیران ات کہ بہ نندن یا بہ رئیں ہے گڈ و منج ات کہ
 نثارہا کشانی کنان ء اہت۔

پروش ءِ سوب

صورت خان مری

روش شتو پیشین ءِ لڑتغت بلے دانی عالم ءِ ہواں رَنگا چیرا ت پلوے شہ شش
ہپت ءِ مچی ءے پیداغت تادوہمی ڈکو ءِ گیسے ءِ مچی آغاٹ، مچیاں سوادى تڑاں تڑوں ای
ءِ بازینے پیداغت۔ ایشاں مس کسے ءِ وتی پر شتغیں دست من گٹات تاکسے لنگا کنغات۔
یکے ءِ وتی پاغ ٹپاں بستی ات۔ تادہمی ءِ وتی پشتی کوفغ ات۔ کہ کزاں کسے کوفعی ٹپاں
مکندیت۔ پلوے زاکاری گڑوے پراتاں، پیداغت۔ تاپلوے کسائیں چک شہ ماتاں
کڑ بیتوتی نیم روشی سایاں گریاناں چراغاتاں، یک تکے مچی ءے ءِ پتلے گون ات تاکسے
شہ ہمیرنگیں ٹولی ءے دی گندغا کاتک کہ آنہاں ذوغ گلوئی گون تنت۔ بلکن ایشاں پتلے
دزنہ کپتہ، یا گڈ شہ اشتاف ءِ پیتل ٹاہنت نختش۔ اسے کلیں زوغ یک پلوے برے
جینا تنت۔ اودا بلکن گند ءِ چار ءِ بندو بستے پرچیکہ دراہیں یا کمیں پٹی مزائیں مچی پھلوا
کاتکت۔ ہر لہزا مچی بزبیا ناروغات بلے کلاں شہ عجویں ٹوک ایش انت کہ ہچ ہندا
مڑوغانی کورنغ یا پورغ نغاه ءِ نیا تک یا گڈ ازاناں چوش ات کہ مڑوغاں دہمی ہندے
پورغ ءِ برغاتاں، یا اسے دی بیت گت کہ اگر کانبجین مڑوغے پورت نیا تک کل ہندے مچ
کنے جیغاتنت۔ کہ کلاں یک ہند کھڈے پنت ءِ گرغ کنت۔

اسے کم ءِ بازیں برو آرتاشف ءِ نیم ءِ ہواں رنگات۔ گون شف کفغا مڑوم کسان
کسانیں ٹولیاں نشتیہ تنت سرزمتان ات۔ چوشیں ساڑتی نیست ات، ہو، ہندے

ہندے پہ نغنے چئیے ء کھیں آ سے گندنا کاتک ء کڑدے مڑدم ایذا ء اوزاروغانتت۔
ایشاں بلکن نغنے آ فے گون ات۔

ہرٹولی ءے ء شیتنے پچارہے یک ات کہ نیں چے بیت؟ چوشیں پروشے، بے سوبی
ات۔ کہ ہر کسی گوشخ ہے یک ات۔ کہ آ وخیں صد سالان دادی پلنگ ء گون جنگ ء
جھیر ء سیم ء خیالی ٹو کے بیت۔ اوانہ پلنگ ہمید اجلوہ ء کھنت تا مڑدم ہمکر بے دل تنت کہ
خدازانت یک تو پکے بسکیت۔

ہندے مچی ءے ء شنتے آں یک ٹکرے ء ملامت کنغات کہ اغہ دروگاں پیشتر آں
بیاتکینت تا مرشی بے سوبی جماری ٹکے نویٹ۔ وہی مچی تی ٹکرے ء ملامت کنغات۔ کہ
آ نہا ایشاناں تیرندا تعنت۔ سینی یک ٹکرے ء لغوری شغاناں جنغات۔ ہندے ء کے
یک مڑدے ء ملامت کنغات ہندے ء سرو کے ء بے انکلی ملامت ات۔

اے کلیں ٹولیاں جد اشش ہپت مخدم ء سر ٹکریانی مچی انت۔ اے اصل چپ تنت،
مڑدم ء گوشتیں کہ گنگ ء دام انت جھٹے ء رندا دو سے مڑدم ء آ می مشکے دو گون ات۔
اوبشتم لافانغنے کا کے چئی بیٹ۔ آڑتہ مچی دست ششتو پشٹی نیام ء پاتا رتوت گڑتخت۔
بلکن پدا مچی مڑداں نغنے چئیے دینغی ات۔ ایشاں مس پیر تریں مڑدے سری دیما پتہ ء
گوشتی پوژ دیما بنت۔

ہرکس وتی ہندا شہ کنزتہ ء کل دیم ترا بیتعت۔ ایشاں کلان شہ گوشے یکے ورنا
تر ات۔ ایشی ء زاناں وتی زہر واڑت نخشہ۔ ء گشتی حانے گٹ ء گزیت۔ چکر جھنگو ء
گوشتیں یک دھک ء پوج مار نیست۔ وتی مد امی ٹاپ ٹوپ ء کھنوں بلے آ نہی سک سری

ء نيس كئو داشه۔ كليس لشكر مروشي يك روش كتي نيس مرشي ء رندايمان ء مس ته همكر يس پو به
دي نه گنداں كه بانگاسيالاں شه براني لئه كسه گيرت۔ نيس هتھياره سر آتكه نه مژده
ايشي لوك گٹ گير بيٹ چھپ ء كت ء آف ء واژت۔

بس نيس چه بيٹ كل پيش ء پري ء نشتي شنت چوز هر آرتغيں گوزمي دمب ء جھنڊا كا
جھيش۔ يك ء دومژد سواكل ء كل جھنگو ء ملامت كنگاشنت كه آ نهبي ء كيه اشتاف كشه كسي
گوشي نكپتي، كليس لشكره يك دهكا بڑئي ء ديم به ديم ء جنگ داتئ ء اللده چه چه؟
دو هيں مژده آ نهان بهي نه گوشنت دمانه ء رند كيه ء گوشته۔

اے لوك وتي هند اينت كه چه پيه۔ پلنگ ء گوں اكر يس مدے ء واٹاپ لوپ ء دي هر
كسي هوش كشتنت۔ انه كڑده سال تي ء هے ٹاپ لوپ بتيس، پيصله تا بهي نويت، جند ء
مژدم كا پڑائي بيٹت۔ اے لوك دي است ات كه مے لشكر دي حدے ء پيلوي ء تيار ات
انه ايد اپلنگ ء پر وش ديتيس چو كه جھنگو ء گوشته گڈ آ نهبي روش دي ليكوي شنت، بس قسمت
”بلے اے ماشمو شته كه مارا پر وش پيه تامار دي سرين ء بھور يننت۔ نيس پد امار دي همت نو
يت كه خدائي تو كيه جنوں“۔

تو كيه جنوں! نيس چوش بيتغوں كه حرام انت وتي گارے گيت كنون۔ من گوشاں اے كل
جھنگو ء هوژ انت۔ بس ارم ء نيس گنديت۔ نيس سما كنت۔ مرد ء جلوانت هني وت تھانگو
انت“

اكر ڈينگا جھنگو مياردار دي نه انت، هكوميس هوژ ء شغان ء دي ماجت نخوں كه هكو هر هند
سوت تي“۔

”ماہنی اے ٹوک ء بلوں کئے ڈھدارانت جواں بلیں ہنی جھنگو میاردارانت بلے شوا کسے
اے گوشت کنت کہ جھنگو پکوانت زدغ انت، گشغ پیشہ، گرغ پیتہ کس نزانت۔ نین سری
مارا جھنگو حال گرغی انت دومی ایش کہ مار پلنگ چوش ایدادی نیلیت او اے دی سہرا انت
کہ ماگوں آ نہی جنگ دی دات نخوں۔“

”جنگ دات نخوں! جنگ ٹوک مادلاں آڑت نخوں“

”راست انت ابا۔ مار تکاوتی مڑدم دیپانیں ہندے ء دابراغی انت، شڑتے اث ما برا
بیتہ۔ نین صداں مڑدم انت۔ اے گورے ء کنغی انت۔ چک مڑدم سنبھالغی انت۔ مال
کوہاں کشغی انت۔ میں دل شیت۔ شاہبازتہ بروچی پھلو جھنگو پول گول ء کن باریں
کسے جی ءے سئی بیت۔“

شہباز مہاتانی وتی پشتی ء جھنڈی زیرینت اوچی تکا در کفیت، ہے مڑدم کہ نین ٹوٹو
کانتت درد کا باقی آں ارم دی مسترات او آں رنگادی کماش بیت کل گوں اندام ء ایشی ء
ٹوٹو کا بیت درو کا ورنائیں مڑدم ترندات ہمیشی ء اغدیں گوشتہ مناں ترسنت باریں جھنگو گر
جامویت اغہ گپتش حد اخنات۔“

مناں دہمی تڑبے۔ تہ تا جھنگو ء سنی سنگت بتیگے او جوانیہ پچار کارے جوانیہ مناں گیر انت
نوخ نوخ ء ایشی ریشاں سوزخ کتغنت کہ آتکو مار گوں کپتہ ہکو بس یک ٹوکے ایشی دفا
ات کہ شوا عالم کارے ء پہ اکر دل پچہ جنت۔ اولی روش ء ترا گیر انت وہ مڑدم ء گوں شتہ کہ
دارے جی ءے گڈنت پلنگ ء لشکرے گندیت نامغانی ماں رشیت گڑتی ء دارانی ہندا تو
پک وتیراں کارنت ایشی ہے ہوڑوسک سری ات کہ چوش وتارکلاں دیماکتی۔“

کماش ء سرلڈیتہ آرنگاکتی کلورے ہرچی کارء ایشی ء دست اڑائنت۔ کارسولائنت کارا
ولائٹات ہچ اومیت وہیل نے ایشی ء ٹکائے پرواہ نیست ات بس نیں سرسو جے نہ پو
لے دست اڑائنتی۔

”اومناں دامرشی گیر نہ انت۔ کہ اے مڑدا کارے رائی کتہ اوسوب نہ دیستی۔“

پیرئیں ٹو کے راست ونگ ء کہ مزائیں جنگ بیت مے کلئیں لشکر پرشتہ اوموڑ چاں الا ناروغا
شنت۔ نامغانی کھڑو بیت اوگوانگ ء جنت ورنایاں، دژمن دیم اشتوگڑ کنگاپتہ یارمیا
راں دینتو، بس سائیں ہر کس ہواں ہندا ات۔ پاڈکوڑتو نشتہ، ڈانیں سندسرا، تہ من کلاں
ملا مت کتہ کہ لشکر یک روش کتے، بلے جھٹے نہ گوستہ کہ پلنگ مے تکی تیراں تک اڑتہ او
پلنگ پرشتہ بس ہے رنگین بازیں سوباں سک سرکتہ۔

”شوار دعایاں دات کہ رند ء سلا حانی آروخیں گلاڈٹو او تیر تو پکانی انبار جتو۔ نا ہے گوں ما
تادہ دہ تیر شنت۔ او اصل مرشی ئیں حال بیتغت آ نہی گونخی کار ء ژا۔

”ہیر۔ ہر ہندی سوب ء بیشک جھنگو باز دلاور کتہ اوسر ہوڑی گام زڑتنتی مناں تڑسنت
اکریں مزائیں پروشے پدامرشی آ نہی دلات کہ پلنگ ء آخری روش انت۔ اے
پروش باریں“

پدامزائیں پروش بلکن آ نہی زندگی ء سری پروش شید کو پیش ہچ کار آ نہی ء بے سیت نویت
، مرشی مے اے سکتانی انت اے حال انت باقی لشکر چشوں گرک بیت۔“

”نی پلنگ مار بلاں اولاکی کوتل کنت“

دکری شہباز دی گڑتہ او حال داتی کہ پیلوئیں ٹوک ء کس نزانت جنگ ساعت ء بازینے

ڈس دات۔ کہ پلاں ہندء تو پکاں جنغات پلاں ہندا آتکو پول گول گشی بلے پروش ء ہلا
ہوشاں رند کس ہچ ڈس ء دات۔“

”جنگ ء تامادی ودیتغت۔ ٹپایانی پھلواشتغے“

”اودادی ڈس نیست انت۔“

شیر داد ڈکھیہ ات..... ہوں نہ جلغات۔“

”هد وخنائینتو۔“

”بلے ہمے ساعتی پخیر دل مراد آ تلغت“

”مناں دہمی تڑ سے دی گیرت، انہ جھنگو ء گر جائی شک دی دلا کپتہ۔ وٹاروت تو پک

جنت ہماں دھکی شوار کئے گون ات کہ تو پک ء تیر مئے جنت۔ اوبس ما گوشتہ نین گر جا بو

ں کھڑ وکھنت وتی تو پک ء جنت بھور نیت۔ کہ میں یازدہ ٹکی سر سریں تیر ہلاں منی ڈو

برء مہ شنکیخت۔ نین مار تڑس ات کہ چے کنت دکری مئے پوڑ ء پلنگ بیڑتہ او پلنگ ء

لشکر پرشتہ پدا چے شیت کہ من زاناں وختے وختے مس ردیں کارے کناں۔ نیں ردء

من رد مناں گڈ سوب زسیت۔ اے سوب ء منی رد ء نہ منغ ء ضد دات ہنی ایش ء کئے

ولدی ء دات؟“

بلے چوش ہد ارحم ء کنات۔ دلا بازین تی دی وسواس کائینت“ مستریں کماش ء دروکا وتی

دستاسرٹیک داتہ۔ او ہواں رزگانشتی ء دف ء در کپتی۔

”مرشی قہرے پیتہ:

جواہیں جھٹے ہواں رنگ ء چھپی ء پاغ ء پوکاری چمانی چکا کتو نشتیہ او پدا گوشتی ”میں دل

شیت روش ٹکاسر ماوتی لڈا تیارى ء کنوں۔ انگو آنگوشہ اولاکے۔ پتیلے نزاروں۔ راجادی
گول سنکٹاں دانى نیا تکہ زاناں مڑوغ پیڑ ڈینگا باز پیتخت۔ ایرنگیں ناگہانیں بلایاں شہ
خذا رجم ء کنات۔ ایذا آف نیلنت۔“

یکے کھڑوپیتہ کہ آفاں بیاریت..... من شاں..... سبزوں براٹاں ہا۔ من آف لوٹیتخت:
اے دی کڑو بنت اوکمیں دیم تر رونت دکری کفشکائے بیت۔ کل ہواں تکا حیاں ء
کفت بلکن سنکٹان کسے سر آتکہ وکری جھنگو سلام ء دات۔ کل دالیک کفت۔ کماش
دیما بیت اوشیتت:-

”جھنگو بھڑے۔ لنگائے“ شیردادچشن انت پکوانت ”شیرداد ہوں نہ چکنا ینت۔ سہرو
دف ء انت۔ کلین ٹپی ہمودا ینت:

نیں کسے ء پو لے کنت۔ اونہ وتی ٹو کے سہرودف تکا لڑیت۔ اے دی رندا لڑت دیم
دیم ء انت کمیں لنگا ینت الاجی مڑوم ء سما کفیت بلے یک ٹو کے است ات وختے پیڑڈ
زیگاہ یک بھرادہبت مڑوم ء گوشتیں ٹپی باز یہ انت پہ زور وٹارداشتی دگ ء نیں ایشی ء
ٹو کے گتہ:

نیں بلے دہمی کسے ء تا سہرودف ء آ تلگنت۔ ہمیدا آ تکیہ شاہباز دیما بیتہ اوگوشتی.
”شیرداد اے پھلو انت“ بس ہمکر گوشتو لڑتہ۔ اے دی چپ چپی ء پہ رندا تاں شیرداد ء
آ تلگنت ایشاں سلام داتہ نشتغیں مڑوم کل کھڑوپیتخت۔ اوچخیر دیم ترا آتکہ کہ جھنگو دیشی
گوشتی ”بھڑے جھنگو“ ہنی شیرداد ہوں جکتہ آف لوٹی ما آف داتہ۔ انشاء اللہ تعالیٰ بھڑنت
شیرداد ء کہ اے پوڑ دیئے۔ پہ کھڑوپیتغا ہیما نتی بلے کماشیں مڑوم دیما بیتہ اووٹ ء نشتی ما

جھنگو درد کا اصل چھپی جگہ انگری آنگری ٹپی یک سری بیانا رو غانتھ، دمانے رندا جھنگو لڑ
تہ دہمی ٹپیانی پلو اسہ چیار سنگتیں مژدی ہمراہ بیتہ دو صدء بھنی سردی ٹپی گیش شنت۔

جواہیں تراہکارے گوستہ جھنگو دکری گڑتہ۔ ہنی دہ پانزدہ مژد سنگت ات زناں آنگو مزائیں
مچی ءوا جھنگو حال شتہ گوشتے مژدم یک یک ءانگو و اجاہ مینا آ غانتھ و روکا انگو آنگو جھنگو ء
دیئہ پدا بازرمی ء کماشیں مژدم ء پول کتی من تر کلی گھیل، مزارخان و راجا ء گند غایاں“

تر کلی گھیل و مزارخان کشجا بیتعت۔ راجا گوں کڑدے پوژ ء پیڑ ہواں دگاشتہ کہ حیراناں
مژدغاں ہند کنت ء کیٹ۔ زاناں بازیں عالے کشجا بیتہ دانی گارانت۔ مادی کل چیر اراجا
پوژ ء ہیلوں بیائنت تا ٹپی آں جوائیں راستغے ء مژدم کشیت مالان چک و مژدم دی چوش
ایداشت نیائنت دگاں گوزنداں یک پھلو بنت، چاڑواں حال آڑتہ کہ روش ٹب ء دار
ندی پلنگ تک تکائی پیداغت:-

”جھنگو ء یا تا پیڑ ٹوک نہ اش کتہ یا اے گوش و آں گوش کتی پیڑیں لڑ غابیتہ اغدیں گڑتہ او
کماشیں مژدم ء گوشتی۔“

”برغو بابو لشکر پھلواں بروں۔.....؟“

”پچہ نہ“

نین دہ دوازوہ مژد بیتعت۔ ہواں رنگا مچی پلو لڑتعت جھنگو ء اللہ ء پکوشہ لٹے دی دستا کتہ
۔ او بڑتی وختے وختے ٹیک دیا نا اونا سئی ایں مژدم ء پوہ دی نخت کہ پاد ء لنگاہ کنغا مینت
شلوار ء ہونانی چینٹ بھڑی ء است انت، بلشف ء تہاری ء کس ء گانجین خیال نختہ:

آنکو کہ مچی ء دیتہ۔ اے پوڑ ہو انگور و غائینت۔ کل اے پلو الڑتغت۔ شش صدے
 مڑدنت نیٹ آتکو پوڑ پیڑ سرودف ء زینہار ء بیڑ تمیش او شنتت دیما کنزانا۔ ذکر ء برغوبا بو ء
 زور ء گوانک جتہ، پوڑ ہر کس وتی ہندابروینت، نندانا، جھنگو حیر مہریا آتکہ۔ شوئے پوڑ ء
 حال لوٹتہ، ما حال ء کھڑو میں تو اء دوں، نندنت۔

کلیں پوڑ ہمودانتہ برغوبا بووت دوٹپائی حال داتہ۔ و آنہانی حال دی گیتی ہو اے ٹوک
 استت کہ وتی حال ء ہے دی گوشتی کہ راجا ء ہل انت۔ نین جھنگو دی ہیر مہریا آتکہ ایداشہ
 روغی انت۔ اوٹپی گل ء پے جو امیں دیسپانیں راستغیں ہندے گندغی انت۔

اے پوڑ ء پیڑ آتکیہ چو بڑ تریں ہندے گتغت پوتاں است صلاح
 کنغاتنت۔ وختے وختے ٹوک نامغانی کھڑو بیت۔ اے کلیں تات و پچار ء جھنگو اصل
 چھپات اغدیں کاہریں ترہکائے چپی ء گوستہ برغوبا بو ء پیڑیں انگودیشہ آنکو پدا کھڑو
 بیغ ء اڑا ہنتی۔ اغدیں نشتہ گدا..... دروکا کھڑو میں تو اء گوشے مچی ء مزامیں گپے ء اش
 کتہ۔ گوشتی جھنگو شف شتو دیر پیتہ تہ من کہ نیں راجا پوڑ دی آؤخت۔ ٹپی پیڑ باز انت ہنی
 تھان پھلو ابروں پوڑ ء کل ء صلاح تی دیما انت۔

جھنگوشہ وتی ہندا کھڑو بیتہ ہیڑت بندیں سوکیں مڑدے ات تنکیں چلاہیں ریش کلیں حبر
 سیاہنتشی نین ڈینگا کھڑو میں تو اء او نیں نرمی ء ہمکر بیت کہ چیاریں کنڈی نشتغیں مڑدم
 سند و بندی پوہ بیتت۔ ایسی ء ہنچش رائی کتہ کہ کلاں صلاح ء کنغائینت و پوہ
 کنغائینت۔ ”براٹاں آں سنٹریں ٹک انت۔ شوئے دیما انت شوارشہ ہمیرنگیں مڑدنیست

کہ ہے دگ ء نہ شتہ۔ مارء کسے بگو شیت ہے دگ ء بلیت۔ بلیں مارا شت نیٹ۔ مئے
 کلیں دات گپت گوں سیتان انت۔ انہ سیتان ء گپت ودات بند کنے جیت مانگھڑان مر
 وں۔ پانگ شوار ہج ڈولا وتی گپتغیں ڈیہہ ء نیلیٹ۔ نین برو آ رء ہے دگ سر کیت۔ مئے
 کسان مزن بے حیالی ء کیت ہے دگ ء گیرت وتی گپت ء دات ء کنت وگڑ دیت ہے
 دگ ء کلیں اڑو کڑاں شوار انت۔ ہمکر یں زینہاریں ژلے کہ ہج دگ ء نیست انت مئے
 کو ہستانی کلیں دگ ء گٹ اُن بے گڈ دی ماہکوروں کا ہں چکر مڑدم ء برو آ رکتہ کس سئی
 نہ انت۔ چند ہی مڑدم پر تعنت کس ء روع آغ نہشتہ۔ وختے دگ ء روانا کو ہے ریڑھ
 گپتہ پارنیں سال ء کوہ بڑ ء ریڑھ گیرت مائی ء داراں جنغات۔ آ نہی ء مان کیت۔ ء
 مائی تقاخ بیت۔ ہر کس ء مائی بڑتہ پورتہ۔ دار جنغ کس ء نہ اشتہ نین دگہ ہمیشنت روع
 گٹ، ژل، دگ ء ڈھنگر کل دیما ننت نہ روع داں مرشی کس ء دلاں نیاڑتہ۔

نین مناں یک ٹو کے ڈست کسے ء مرشی دا ہے دگ روع ملامت کتغنت۔ بے
 مئیں گیر ء نین بروخ کسے ء ملامت کتہ۔ نین کوہ ریڑھ دیوخ ء نین کہ ہواں مائی کہ
 آا شہ پر تعیں کوہ ء ماں آغ ء نوتہ۔ نین ہے ڈولا داں ء مرشی کسے ء سنٹریں ٹک
 ڈو ہدار کتہ۔

نین مرشی ہے سنٹریں ٹک ء مچلے خشتہ بازیں روع پر تہ کڑدے بھن ء شیر تر تہ،
 سو بی مڑدے، مڑدم ء شہ شت۔ بے مرشی اکریں گانجیں لشکرے کوش ء ہواں لشکر کہ سیالانی
 سیال۔ براتانی کوفغ ات کئے انت دور نہ انت تھاں براث انت۔ کہ براتی کوفغ ء بھر

غاندگیہ نہ انت۔ مرشی یک سیغے نہ انت۔ کہ م آں سیغے کنغے سیاہاں پوشیت: اتانی
 کوشے سیغے دژمنے پرورشے سیغے ارشہ گوہارانی رزغے سیغے، آوخیں، چانی اولاکی کوتل کنغے
 سیغے چکرسیغے کٹھ کنت۔ یک سیغے کنت، دہمی گلاوند بیت۔

ہواں ترندیں ورنہ پچی ء شہ کھڑوبیٹ اوشتیت آخردگے دی اُست انت نہ بے
 پوجی ء مادی گندغاں۔

”من دی ہے گشاں کہ بے پوجی اکرانت کہ مایک ء سیغے ء پجکت نہ ووں۔ اے
 کلیں بے پوجی آں، کلیں سیغاں آدم زادے شموشت نخت۔ کہ براتانی ہوں شموشت
 نویت براتاں ایشاں کلاں، بے پوجی ء داسیغاں کہ ماشموشت نخوں۔ مہ شموشوں ایشاں
 تاسو بے خیال کنوں، سوب ء روش ء کلیں بے پوجی و سیغاں گیر آروں کہ وت
 شمشدت نیں سمبرنت، نی پرشنتغیں ٹنڈیں زحماں زیرنت۔ آں نہ انت تاگل زمین ء
 سنگ بازنت۔ آں دستانیا کینب تا اے وختا وتار دژمن ء تیرا، یمپاں کنت۔ یک
 دھکے انہی ء ہل واڑتہ تا کلیں بے پوجیاں گوں بازیں سیغاں ماریشیت۔ آں مے
 ہوناں نشہ ای پتچ ورننت۔ مرشی دژمن بت سوب ء انوش انت۔ اوشوے پہا بے ہتر۔
 کھڑوبنت بام ء دھممتہ روش نکا سرماشتی۔

حکیم بلوچ 25 دسمبر 1942ء ماں پنجگور وادی بوتہ، شہ کوئٹہ کالج آئی۔ اے
شہ کراچی یونیورسٹی ایم۔ اے کنگ آ رہند آ ماہتاک اولس بلوچی و شوکار بوت۔ پنج
سال و رند آ حکومت بلوچستان و اسٹنٹ کمشنر بوت، تاں 21 گریڈ و سر بوت۔
اے کتاب و تہا حکیم بلوچ و روء بند داتگیں نامداریں آ زمانکارانی گچینیں
آ زمانک انت۔

بلوچی زبان و آئی چاپ بوگیں کتابانی تہا گچین آ زمانک، آس و چہر، سنگ
گراں، کاندیت، دروش جتیں ارواح، و ہدیہ اردو و آئی چاپ بوگیں کتابانی تہا شیبہ
شاد، ماتم دانش، زیر سایہ خورشید، بلوچی قومیت خانیت و سرداریت، عوامی دکھ کا سفر و
خواب پیام پیمان ہوار انت۔ حکیم بلوچ انگریزی و ہم نبشتہ کنت۔ انگریزی و آئی
نو یستگیں کتابانی نام چوش انت:

- Tears of Resurrection (Articles & short stories)
- Cobra's Votive Kiss (English short stories)
- Silver Footed Dawn (English short stories)

حکیم بلوچ بلوچی زبان و نامداریں آ زمانک نویس، کسمانک نویس، نگد کار و
رجا نکار و و جہت و زا نگ بیت۔ آ ماہتاک بلوچی و سر شوکار ہم است انت۔

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ